

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

MANUAL PËR MONITORIMIN DHE VLERËSIMIN E STRATEGJISË SË ENERGJISË TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

2022 - 2031

**MANUAL PËR MONITORIMIN
DHE VLERËSIMIN
e
STRATEGJISË SË ENERGJISË
TË REPUBLIKËS SË KOSOVËS
2022-2031**

Shtator 2025

Ky dokument është hartuar me kontributet dhe mbështetjen e çmuar të të gjithë individëve të renditur më poshtë:

Arberesha Isufi	ME
Ajet Mahmuti	AMMK
Anita Kelmendi	KEDS
Arben Ajazi	MMPHI
Arben Damoni	Zyra e Kryeministrit, Njësia për Transformim Digjital
Arjeta Parduzi	ME
Arlinda Bujupi	KOSTT
Arbnora Hashani	KOSTT
Astrite Neziri	KOSTT
Bahtie Morina	ME
Besiana Qorraj	ME
Bujar Sekiraqa	ME
Burbuqe Hasani	KOSTT
Edonita Kashtanjeva	ME
Eljas Jashari	KEK
Elldin Berisha	ME
Esma Morina	KESCO
Fitore Saqipi	FKEE
Florentina Lama	NQ Gjakovë
Gonxhe Haziri	KOSTT
Liberta Keqmezi	ME
Mirlinda Bajrami	ME
Rina Kryeziu	ME
Rina Lluka	ME
Rrezarte Zjaca	ME
Selvete Sadiku	MFPT
Shqipe Gashi	ME
Valdete Marevci	Termokos

Mbështetur nga LuxDev, Agjencia e Luksemburgut për Bashkëpunim Zhvillimor

Andrea Pozza, ekspert i jashtëm

Artan Sadiku, ekspert i monitorimit dhe vlerësimit

Emira Polloshka, eksperte e energjisë së pastër

Ky manual është përgatitur me mbështetjen e projektit “Tranzicioni i energjisë dhe zbutja e klimës në Kosovë”, financuar nga Dukati i Madh i Luksemburgut dhe implementuar nga Ministria e Ekonomisë dhe LuxDev, Agjencia e Luksemburgut për Bashkëpunim Zhvillimor.

Përmbajtja e këtij manuali është përgjegjësi e vetme e Ministrisë së Energjisë dhe në asnjë mënyrë nuk mund të konsiderohet se pasqyron pikëpamjet e Dukatit të Madh të Luksemburgut.

Tabela e shkurtesave

AMMK	Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës
ASK	Agjencia e Statistikave të Kosovës
BE	Bashkimi Evropian
BRE	Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë
DBRE	Divizioni i Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë
DE	Departamenti i Energjisë
DEE	Divizioni i Eficiencës së Energjisë
DM	Departamenti i Mjedisit (MMPHI)
DPHNB	Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimat
DPSBR	Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal
DSE	Divizioni i Sistemeve të Energjisë
EE	Eficienca e Energjisë
ETS	Sistemi i Tregtimit të Emetimeve
FAT	Fleta e Analizës së Treguesit
FIT	Fleta Identifikuese e Treguesit
FKEE	Fondi i Kosovës për Eficiencë të Energjisë
GHG	Gazet serrë
KDP	Komiteti Drejtues i Projektit
KEDS	Kompania Kosovare për Shpërndarje të Energjisë Elektrike
KEK	Korporata Energjetike e Kosovës
KESCO	Kompania Kosovare për Furnizim me Energji Elektrike
KOSTT	Operatori i Sistemit, Transmisionit dhe Tregut në Kosovë
Ktoe	Ekuivalent i kiloton nafte
M&V	Monitorimi dhe Vlerësimi
MBR	Menaxhimi i bazuar në rezultate
ME	Ministria e Ekonomisë
MFPT	Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve

MFSH	Marrëveshja e Furnizimit me Shumicë
MMPHI	Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
MP	Menaxheri i Projektit
MW	Megavat
NOx	Oksidet e azotit
NQ	Ngrohja Qendrore
NJIP	Njësia e Implementimit të Projektit
OSSH	Operatori i Sistemit të Shpërndarjes
OST	Operatori i Sistemit të Transmetimit
POV	Plani Operacional Vjetor
PV	Fotovoltaike
QK	Qeveria e Kosovës
SAIDI	Indeksi i kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem
SAIFI	Indeksi i frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI)
SERK	Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës
ZRRE	Zyra e Rregullatorit të Energjisë

PËRMBAJTJA

1. HYRJE	7
1.1 Fusha e zbatimit të manualit	7
2. PËRMBLEDHJE E SERK.....	8
2.1 Gjendja aktuale në sektorin e energjisë	8
2.2 Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës 2022-2031	9
2.3 Logjika e ndërhyrjes së SERK	10
2.4 Struktura institucionale e projektit për M&V	13
3. SISTEMI I MONITORIMIT DHE VLERËSIMIT TË PROJEKTIT	16
3.1 Objektivat e sistemit të Monitorimit/Vlerësimit	16
3.3 Matrica për M&V	21
3.5 Detyrat kryesore për M&V	23
3.5.1 Mbledhja e të dhënave	26
3.5.1.1 Fleta Identifikuese e Treguesit	28
3.5.2 Agregimi i të dhënave	28
3.5.3 Analiza e të dhënave	29
3.5.3.1 Fleta e Analizës së Treguesit	30
3.7 Rishikimi Afatmesëm i Planit të Veprimit dhe vlerësimi përfundimtar	32
4. RAPORTIMI	34
5. DIGJITALIZIMI I SISTEMIT PËR M&V	37
5.1 Digjitalizimi i treguesve të SERK	37
5.2 Digjitalizimi i programit shumëvjeçar të zbatimit të SERK	38
5.3 Digjitalizimi i raporteve të progresit të SERK	39
6 FLETËT IDENTIFIKUESE TË TREGUESVE	41
6.1 INDEKSI I KOHËZGJATJES MESATARE TË NDËRPRERJEVE NË SISTEM (SAIDI)	41
6.2 INDEKSI I FREKUENCËS MESATARE TË NDËRPRERJEVE NË SISTEM (SAIFI)	43
6.3 NIVELI I KAPACITETIT RREGULLUES FLEKSIBËL	45
6.4 HUMBJET NË RRJETIN E SHPËRNDARJES	48
6.5 SASIA E KAPACITETIT VARIABIL TË BRE-ve (vBRE) QË RRJETI ËSHTË NË GJENDJE TË TRAJTOJË/INTEGROJË	51
6.6 .. NUMRI I NJËSIVE TË REHABILITUARA TË LINJITIT	56
6.7 NUMRI I NJËSIVE TË MBYLLURA TË LINJITIT	58
6.8 AFTËSITË E REAGIMIT KIBERNETIK (IDENTIFIKIMI, ZBULIMI, REAGIMI DHE RIKUPERIMI) NË SEKTORIN E ENERGJISË	60
6.9 REDUKTIMI I EMETIMIT TË GS NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE KRAHASUAR ME 2019	63

6.10 . PJSËMARRJA E BURIMEVE TË RIPËRTËRITSHME NË KONSUMIN E SEKTORIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE (BRE-E)	66
6.11 FUTJA GRADUALE E ÇMITIT TË KARBONIT	72
6.12 KAPACITETET TOTALE TË BRE-ve NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE (PËRFSHIRË PRODHUESIT VETË-KONSUMUES APO PROSUMATORËT)	76
6.13 KAPACITETI I PRODHUESVE VETË-KONSUMUES (PROSUMATORËVE)	90
6.14 . KAPACITETI I INSTALUAR I BRE-ve NË SISTEMET E NGROHJES QENDRORE	101
6.15 NIVELI I KONSUMIT FINAL TË ENERGJISË	106
6.16 . KURSIME TË KUMULATIVE TË ENERGJISË TË ARRITURA NË SEKTORIN E NDËRTIMIT	109
6.17 KURSIME TOTALE KUMULATIVE TË ENERGJISË NË NDËRTESA PUBLIKE	125
6.18 KURSIME TOTALE KUMULATIVE TË ENERGJISË NË NDËRTESAT REZIDENCIALE DHE KOMERCIALE	133
6.19 NUMRI I NDËRTESAVE ME KONSUM AFËR ZERO ENERGJI	143
6.20 . RITJA E KAPACITETIT TË KO-GJENERIMIT NË "TERMOKOS" (PRISHTINË)	152
6.21 . NUMRI I KONSUMATORËVE TË LIDHUR NË SISTEMET E NGROHJES QENDRORE (PRISHTINË DHE GJAKOVË)	154
6.22 INTEGRIMI I TREGUT ME TREGJET PAN-EVROPIANE TË ENERGJISË ELEKTRIKE	163
6.23 KAPACITETI I OFRUAR NDËRKUFITAR/ KAPACITETI NOMINAL NDËRKUFITAR	165
6.24 STATUSI I HEQJES GRADUALE TË MARRËVESHJES SË FURNIZIMIT ME SHUMICË	171
6.25 NUMRI I OFERTAVE TË DISPONUESHME PËR KONSUMATORËT JO-SHTËPIAKË	172
6.26 . NUMRI I TË DIPLOMUARVE TË RINJ NË VIT QË MARRIN DIPLOMË AKADEMIKE OSE KUALIFIKIM PROFESIONAL NË PROGRAME TË REJA NË FUSHËN E ENERGJISË DHE FUSHAT E NDËRLIDHURA	174
6.27 PËRQINDJA E GRAVE TË PUNËSUARA NË SEKTORIN E ENERGJISË	178
6.28 NUMRI I SKEMAVE TË REJA DEDIKUAR KONSUMATORËVE NË NEVOJË	182
6.29..NUMRI I PROGRAMEVE QË MBËSHTESIN PROJEKTET E KOMUNITETEVE NË EFIÇIENCË TË ENERGJISË DHE VETË-KONSUM	186
6.30 SKEMA PËR MBËSHTETJEN E ÇMIMEVE PËR KONSUMATORËT NË NEVOJË	191
6.31 ZBATIMI I FUSHATAVE NDËRGJEGJËSUESE DHE INFORMUESE PËR ENERGJINË	196
6.32...DIVERSITETI DHE KRAHASUESHMËRIA E SHËRBIMEVE TË OFRUARA PËR KONSUMATORËT .	200
6.33 EMETIMET E PLUHURIT, NO _x DHE SO ₂ TË TERMOCENTRALEVE TË LINJITIT	205
7. ANEKSET	210
ANEKSI 7.1 Matrica për Monitorim dhe Vlerësim	211
ANEKS 7.2 Termat e Referimit të Grupit Punues për M&V të SERK	218

1. HYRJE

1.1 Fusha e zbatimit të manualit

Manuali për Monitorimin dhe Vlerësimin (M&V) e Strategjisë së Energjisë të Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 është dokument udhëzues mbi kërkesat minimale dhe qasjet e dakorduara për M&V lidhur me implementimin e kësaj strategjie.

Në mënyrë që të sigurohet disponueshmëria dhe qasja në informacionet e nevojshme për menaxhimin e duhur të strategjisë gjatë implementimit të saj, po zhvillohet një sistem për monitorim dhe vlerësim, duke përfshirë edhe një modul digjital.

Qëllimi i këtij dokumenti është të sqarojë dhe formalizojë procedurat për mbledhjen, agregimin dhe analizimin e të dhënave, si dhe të përkufizojë formatin e raportimit, rolet dhe përgjegjësitë e palëve të interesit të SERK-ut të përfshira në mbledhjen dhe analizimin e të dhënave (shih tabelën 4 në faqen 22).

Ky Manual i nënshtrohet rishikimeve periodike, me qëllim përfshirjen e komenteve dhe sugjerimeve nga Departamenti i Energjisë (DE) në kuadër të Ministrisë së Ekonomisë dhe nga të gjitha palët e tjera të interesit gjatë implementimit të sistemit të M&V-së. Duhet theksuar se çdo ndryshim në metodologjinë e mbledhjes/analizës së të dhënave duhet trajtuar me kujdes (për të shmangur krijimin e pasaktësive, si p.sh. pamundësia e përdorimit të vlerave bazë dhe/ose vlerave të mëparshme të indikatorëve) dhe duhet të reflektohet në rishikimet pasuese të dokumentit.

Palët e interesit përgjegjëse për mbledhjen e të dhënave për indikatorët e caktuar atyre (shih tabelën 4) nuk kanë nevojë të kenë njohuri mbi të gjitha seksionet e dokumentit. Duke u bazuar në përmbledhjen e dhënë në përshkrimet e indikatorëve, ato duhet të jenë në gjendje të identifikojnë seksionet dhe indikatorët që lidhen me fushën e tyre të përgjegjësisë. Manuali i M&V-së nuk ka fuqi juridike, ngase shërben si manual referimi për M&V për Departamentin e Energjisë të Ministrisë së Ekonomisë dhe të gjithë palët e interesit të përfshira në monitorimin e indikatorëve të SERK 2022-2031.

Ky Manual është frymëzuar dhe në fund është harmonizuar me terminologjinë e propozuar në *Manualin për planifikimin, hartimin dhe monitorimin e dokumenteve strategjike dhe planeve të tyre të veprimit* (Zyra për Planifikim Strategjik pranë Zyrës së Kryeministrit, 2019).

2. PËRMBLEDHJE E SERK

2.1 Gjendja aktuale në sektorin e energjisë

Sektori i energjisë është ndër fushat prioritare në kuadër të rritjes së qëndrueshme dhe përfshirëse, me theks të veçantë tek Agjenda e Gjelbër e Kosovës, e cila paraqet fushë prioritare kyç në kuadër të Strategjisë së Energjisë së Kosovës 2022-2031, Programit të Zbatimit të Strategjisë së Energjisë 2022-2025 dhe draft-PKEK 2025-2030. Agjenda e Gjelbër është një manifest për transformimin e Kosovës në adresimin e sfidave gjithnjë e më të mëdha mjedisore dhe klimatike, duke vendosur zhvillimin e qëndrueshëm, diversifikimin e burimeve të energjisë, eficiencën e burimeve, mbrojtjen e natyrës dhe veprimin klimatik në qendër të të gjitha aktiviteteve ekonomike, si dhe duke i shndërruar këto sfida në mundësi.

Ballkani Perëndimor është ndër rajonet më të prekura nga ndikimet e ndryshimeve klimatike në Evropë dhe ky trend parashikohet të vazhdojë, me vlerësime që tregojnë se temperaturat do të rriten me 1.7 – 4.0°C, dhe madje mbi 5.0°C¹ deri në fund të shekullit, në varësi nga përpjekjet globale për reduktimin e emetimeve të gazeve serrë. Kosova, në veçanti, po përballlet gjithnjë e më shpesh me thatësira dhe përmbytje të rënda. Prodhimi i energjisë elektrike, i cili mbështetet kryesisht në lëndët djegëse fosile dhe kapacitetet gjeneruese me linjit, konsumi i lartë i energjisë në raport me BPV-në, kontribuojnë në ndotje të rëndë të ajrit dhe degradim mjedisor, duke ndikuar negativisht në shëndetin e qytetarëve të vendit dhe duke rrezikuar perspektivat afatgjata të zhvillimit të Kosovës.

Si palë kontraktuese e Komunitetit të Energjisë dhe me një perspektivë të qartë të harmonizimit me kuadrin ligjor përkatës, Kosova ka nënshkruar gjithashtu Deklaratën e Sofjes mbi Agjendën e Gjelbër për Ballkanin Perëndimor në vitin 2020, duke u zotuar të arrijë emetime neto-zero deri në vitin 2050.

Vizion i Qeverisë së Kosovës mbetet zhvillimi i një sektori të energjisë të qëndrueshëm, të integruar në tregun pan-evropian, duke siguruar furnizim të qëndrueshëm dhe të përballueshëm me energji elektrike për qytetarët. Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 synon të sigurojë furnizim të qëndrueshëm dhe të përballueshëm me energji përmes: përmirësimit të qëndrueshmërisë së sistemit, rritjes së eficiencës së energjisë (EE), diversifikimit të burimeve të energjisë, rritjes së fleksibilitetit, forcimit të bashkëpunimit rajonal dhe funksionimit të tregut, si dhe mbrojtjes dhe fuqizimit të konsumatorëve. Strategjia parashikon rritje dinamike dhe progresive të kapaciteteve gjeneruese nga burimet e ripërtëritshme të energjisë (BRE), kryesisht nga teknologjitë e erës dhe fotovoltaike (PV), të mbështetura nga masa për energji të ripërtëritshme, investime publike dhe pjesëmarrja aktive e prodhuesve vetë-konsumues apo prosumatorëve në këtë proces. Ajo gjithashtu parashikon rehabilitimin e njësive me linjit dhe mbylljen graduale të një ose dy njësive të termocentralit Kosova A, përmirësimin e eficiencës së energjisë në ndërtesa, si dhe promovimin e sistemeve eficiente të kogjenerimit dhe të ngrohjes qendrore.

Kriza energjetike tregoi se sistemi energjetik i Kosovës duhet t'i nënshtrohet një transformimi të thellë për t'u bërë më i rimëkëmbshëm, më fleksibël dhe më i larmishëm në mënyrë që të mund të konkurrojë me sistemet e vendeve fqinje. Për të nxitur punësimin, për të rritur rritjen, për të ulur varfërinë dhe për të përmirësuar jetën e njerëzve, Kosova ka nevojë për energji të përballueshme dhe të besueshme. Sistemi aktual i energjisë elektrike i vendit është i vjetruar, i papërshtatshëm dhe i pasigurt – duke paraqitur sfida të ndjeshme për rritjen dhe zhvillimin ekonomik. Ndërprerjet e shpeshta të energjisë pengojnë investimet dhe çrregullojnë prodhimin, arsimin dhe shërbimet shëndetësore.

¹ Climate change in the Western Balkans and EU Green Deal: status, mitigation and challenges Report (Ndryshimet klimatike në Ballkanin Perëndimor dhe Marrëveshja e Gjelbër e BE-së: gjendja, zbutja dhe sfidat), 2022

Sektori i energjisë në Kosovë përballët me shumë sfida. Ai vazhdon të mbështetet shumë në termocentrale shumë të vjetra, që janë jo-efiçiente dhe ndotëse, me djegie tërëgjilje dhe me kapacitet të kufizuar gjenerimi. Kërkesa për energji është vazhdimisht në rritje, ndërsa përdorimi i energjisë shpesh është jo-efiçient. Qeveritë e Kosovës njëra pas tjetrës janë përballur me sfida të ndjeshme në bërjen e investimeve domethënëse në diversifikimin e burimeve të energjisë, frenimin e konsumit ose përmirësimin e rrjetit, ndërkohë që po merreshin me nevojat e tjera në ndërtimin e Kosovës. Për më tepër, pavarësisht zotimit për një të ardhme më të gjelbër si pjesë e procesit të integrit në BE, vendi vazhdon të ketë probleme me ndotjen e ajrit (gjithashtu rezultat i drejtpërdrejtë i termocentraleve të vjetruara me lëndë djegëse fosile), çështjet e menaxhimit të mbetjeve dhe reformat e përgjithshme të paplota të energjisë.

2.2 Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës 2022-2031

Sistemi i M&V-së për sektorin e energjisë në Kosovë do të bazohet në Strategjinë e Energjisë të Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 dhe Programin e Zbatimit të Strategjisë së Energjisë; një përshkrim i strategjisë jepet më poshtë. Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 është zhvilluar me qëllim përcaktimin e vizionit të qartë dhe qasjes strategjike në kuadër të vazhdimësisë së reformave nëpër të cilat po kalon sektori i energjisë në Kosovë. Fillimi i procesit të reformës synon të mundësojë tranzicionin energjetik në përputhje me caqet e Kosovës dhe kjo bëhet në kuadër të pajtueshmërisë me rregullat dhe drejtimit e BE-së në sektorin e energjisë.

Strategjia e Energjisë 2022-2031 udhëhiqet nga vizioni vijues: “një sektor energjetik i qëndrueshëm, i integruar në tregun Pan-Evropian, që garanton siguri të furnizimit me energji elektrike dhe përballueshmëri për qytetarët”.

SERK ka përkufizuar katër qëllime të përgjithshme të Kosovës në sektorin e energjisë, të cilat janë si në vijim:

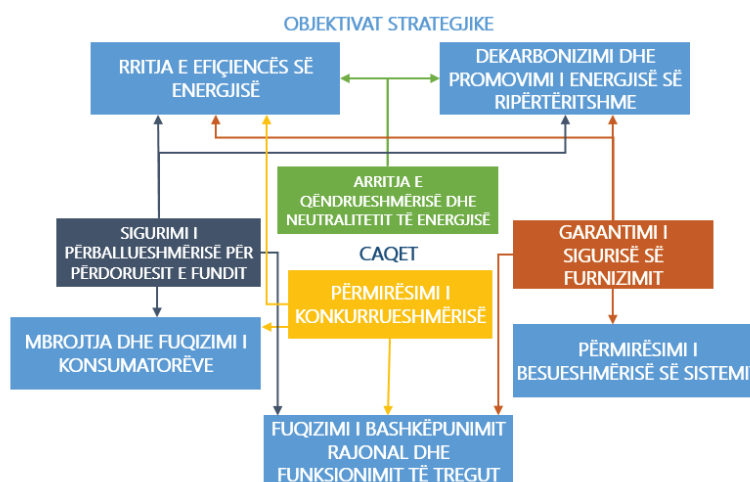
Qëllimi 1: Ofrimi i siguri të furnizimit;

Qëllimi 2: Arritja e qëndrueshmërisë dhe neutralitetit klimatik;

Qëllimi 3: Përmirësimi i konkurrueshmërisë;

Qëllimi 4: Ruajtja e përballueshmërisë.

Figura 1: Qëllimet kryesore të Strategjisë së Kosovës për Energjinë (2022–2031)

SERK ka përkufizuar më tej pesë objektiva strategjike, përmes të cilave ME do të udhëheqë sektorin drejt arritjes së vizionit dhe qëllimeve të tij.

Objektivi Strategjik I: Përmirësimi i besueshmërisë së sistemit;

Objektivi Strategjik II: Dekarbonizimi dhe promovimi i energjisë së ripërtëritshme;

Objektivi Strategjik III: Rritja e efikasitetit të energjisë;

Objektivi Strategjik IV: Forcimi i bashkëpunimit rajonal dhe funksionimit të tregut;

Objektivi Strategjik V: Mbrojtja dhe fuqizimi i konsumatorëve dhe zhvillimi i fuqisë punëtore.

Për të siguruar arritjen e katër qëllimeve të Kosovës në sektorin e energjisë, SERK 2022-2031 është munduar ta shtrijë kontributin në pesë objektiva strategjike. Më tej, secili objektiv strategjik përmban një numër objektivash specifike.

2.3 Logjika e ndërhyrjes së SERK

Vizioni: “një sektor energjetik i qëndrueshëm, i integruar në tregun Pan-Evropian, që garanton siguri të furnizimit me energji elektrike dhe përballueshmëri për qytetarët”

Objektivi Strategjik 1: Përmirësimi i besueshmërisë së sistemit

Siguria e furnizimit do të garantohet përmes funksionimit të unifikuar të sistemit elektroenergjetik. Kjo kërkon kapacitete të madhësisë së përshtatshme për furnizim dhe rezervë, besueshmëri, fleksibilitet dhe efikasitet të njësive gjeneruese, elementeve të rrjetit dhe tregje të integruara.

Ky objektiv strategjik është trajtuar në katër objektivat specifike të mëposhtme:

1. Rritja e fleksibilitetit të sistemit
2. Modernizimi i rrjeteve dhe reduktimi i humbjeve në rrjet
3. Rehabilitimi i kapaciteteve ekzistuese të prodhimit të energjisë elektrike
4. Garantimi i sigurisë kibernetike në sektorin e energjisë. Caqet kryesore të këtij objektivi strategjik janë:
 - Përmirësimi i treguesve të cilësisë së furnizimit: Zvogëlimi i indeksit të kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIDI) për 35% dhe indeksit të frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI) për 30% deri në vitin 2031, nisja e shërbimeve të rezervës së bazuar në treg dhe arritja e së paku 170 MW kapacitet rregullimi fleksibël deri në vitin 2031,
 - ulja e humbjeve në rrjetin e transmetimit deri në nivelet aktuale të humbjeve teknike të BE-së deri në vitin 2031, dhe ulja e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes në nivelet e humbjeve teknike prej 9% deri në vitin 2031,
 - rehabilitimi i dy njësive të termocentralit “Kosova B” dhe së paku një njësie të termocentralit “Kosova A”, për të siguruar së paku 540 MW kapacitet për ngarkesën bazë dhe 360 MW kapacitet si rezervë strategjike deri në vitin 2030.

Objektivi Strategjik 2: Dekarbonizimi dhe promovimi i energjisë së ripërtëritshme

Rruga drejt reduktimit të emetimeve të dioksidit të karbonit (CO₂) të sektorit do të shoqërohet me zhvillimin e kapaciteteve të mëdha të BRE-ve, bazuar në potencialin¹ e tyre

teknik dhe ekonomik. Zvogëlimi i gjenerimit të energjisë elektrike me bazë linjiti kontribuon në zvogëlimin e ndotjes dhe emetimeve të gazeve serë, mirëpo efektet e tij në sigurinë e furnizimit dhe mjaftueshmërinë e gjenerimit kompensohen nga mbështetja gjithnjë më e madhe në burime të pastra vendore të energjisë. Për më tepër, duke marrë parasysh që teknologjitë e burimeve të ripërtëritshme kanë arritur çmime të ngjashme me burimet tradicionale të energjisë, shfrytëzimi i tyre do të rezultojë në kosto më të ulëta të energjisë në një afat më të gjatë kohor.

Kapacitetet e reja të BRE-ve, me teknologjitë ekzistuese dhe novatore, do të zëvendësojnë gradualisht përdorimin e thëngjillit, duke arritur që thëngjilli të hiqet nga përdorimi më së voni deri në vitin 2050.

Ky objektiv strategjik trajtohet me anë të 3 objektivave specifike:

1. Zbatimi gradual i çmimit të karbonit,
2. Promovimi i energjisë së ripërtëritshme në miksin e gjenerimit të energjisë elektrike,
3. Promovimi i përdorimit të energjisë së ripërtëritshme për ngrohje. Caqet kryesore për këtë objektiv janë:
 - Përfundimi i të gjitha përgatitjeve për implementimin e një sistemi për caktimin e çmimit të karbonit deri në vitin 2025, duke mundësuar vendosjen e një çmimi të karbonit i cili do të rritet gradualisht deri në integrimin e Kosovës në tregun pan-evropian dhe në Sistemin e Tregtimit të Emisioneve të BE-së (EU ETS),
 - Ulja e emetimeve të gazeve serrë në sektorin e energjisë për të paktën 32% deri në vitin 2031,
 - Mbulimi i të paktën 35% të konsumit të energjisë elektrike nga BRE-të deri në vitin 2031,
 - Zhvillimi i kapaciteteve të reja nga BRE-të (600 MW erë, 600 MW fotovoltaike, 20 MW biomasë dhe të paktën 100 MW kapacitet nga konsumatorët vetë-prodhues apo prosumatorët), për të arritur një kapacitet të përgjithshëm të instaluar të BRE-ve prej 1600 MW deri në vitin 2031.

Objektivi Strategjik 3: Rritja e efijencës së energjisë

Do të ndiqet një rrugë zhvillimi me shfrytëzim më eficient të energjisë, që çon drejt një ekonomie me intensitet më të ulët të shfrytëzimit të energjisë. Kjo ka përfitime të shumëfishta, përfshirë këtu kontributin në zvogëlimin e nevojave për furnizim me energji (dhe rrjedhimisht në investime të kushtueshme dhe uljen e emetimeve të gazeve serrë dhe të ndotjes), zvogëlimin e varësisë nga importi, dhe zvogëlimin e barrës financiare për qytetarët dhe bizneset.

Ky objektiv strategjik është trajtuar me anë të 2 objektivave specifike:

1. Përmirësimi i efijencës së energjisë në ndërtesa
2. Promovimi i sistemeve të ko-gjenerimit eficient dhe ngrohjes qendrore efijente. Caqet kryesore të këtij objekti janë:
 - Kufizimi i konsumit final të energjisë në Kosovë në nivel prej 1877 ktoe në vitin 2031,
 - Arritja e kursimit kumulativ të energjisë prej 266.4 ktoe në ndërtesa, përfshirë ndërtesat publike, private dhe komerciale, deri në vitin 2031.
 - Certifikimi i 150 ndërtesave me konsum afër zero energji deri në vitin 2031.

Objektivi Strategjik 4: Forcimi i bashkëpunimit rajonal dhe funksionimit të tregut

Kosova është zotuar që të implementojë të gjitha obligimet e Traktatit të Komunitetit të Energjisë për krijimin e një tregu energjetik të lirë, të integruar dhe konkurrues. Kjo kontribuon në sigurinë e furnizimit përmes integritetit në tregun më të gjerë rajonal, derisa mbështet qëllimet e përbalueshmërisë dhe konkurrencës, duke optimizuar tregjet e shitjes me shumicë dhe të rezervës dhe duke i bërë ato më efikase.

Integrimi i tregut me Shqipërinë është i rëndësishëm në veçanti, duke filluar me funksionimin e plotë të ALPEX-it, si në tregun e “një-ditë-para” ashtu edhe në tregun “brenda-ditës” të energjisë elektrike.

Funksionimi i tregut dhe i sektorit të energjisë në përgjithësi do të mbështetet edhe me investime në aftësitë e grave dhe burrave kosovarë në përputhje me kërkesat e një sektori me zhvillim dinamik, dhe duke siguruar që ata të kenë qasje në vendet e punës në këtë sektor.

Ky objektivi strategjik adresohet me anë të 3 objektivave specifike:

1. Forcimi i bashkëpunimit rajonal,
2. Heqja e barrierave për funksionimin efikas të tregut,
3. Aftësimi në fusha që lidhen me energjinë dhe përfshirja e grave.

Caqet kryesore për këtë objektivi strategjik janë:

- Integrimi i tregut me Shqipërinë në vitin 2023,
- Integrimi me zonën e tregut pan-evropian deri në vitin 2030,
- Heqja graduale e Marrëveshjes së Furnizimit me Shumicë, duke filluar në 2025 më së voni,
- Rritja e numrit të të diplomuarve në fusha që lidhen me energjinë, duke u siguruar që së paku 25% e të punësuarve në sektor do të jenë gra, deri në vitin 2031.

Objektivi Strategjik 5: Mbrojtja dhe fuqizimi i konsumatorëve

Strategjia e Energjisë i vendos qytetarët në qendër, duke i mbështetur konsumatorët e cenueshëm (në nevojë) në mënyrë që të mund t'i përballojnë faturat e energjisë dhe të investojnë në efikasitet të energjisë (të ndërtesave dhe pajisjeve shtëpiake) duke u ofruar zgjidhje të ngrohjes, duke i fuqizuar qytetarët për të marrë pjesë aktive në tregun e liberalizuar të energjisë, si dhe duke reduktuar ekspozimin e tyre ndaj ndotjes së mjedisit.

Ky objektivi strategjik trajtohet me anë të 3 objektivave specifike:

1. Mbrojtja e konsumatorëve të cenueshëm (në nevojë),
2. Fuqizimi i konsumatorëve,
3. Ruajtja e mjedisit dhe e shëndetit të njeriut.

Caqet kryesore për këtë objektivi strategjik janë:

- Rishikimi i skemës aktuale mbështetëse të çmimeve për programin e konsumatorëve të cenueshëm (në nevojë), themelimi i programit të ri deri në vitin 2024 dhe më pas avancimi i mëtejshmë i saj në një skemë të bazuar në testin e varfërisë, e lidhur me skemën e reformuar të asistencës sociale,
- Vendosja e të paktën dy skemave të reja dedikuara konsumatorëve të cenueshëm (në nevojë) (p.sh. për efikasitetin e energjisë, zgjidhjet e ngrohjes, panelet diellore, etj.) deri në vitin 2024, dhe zhvillimi i katër skemave të reja deri në vitin 2031,

- Zhvillimi i më shumë se dy programeve që mbështesin projektet e komuniteteve lidhur me eficiencën e energjisë dhe prodhimin për vetë-konsum deri në vitin 2024, dhe më shumë se pesë programe deri në vitin 2031,
- Implementimi i të paktën 9 fushatave ndërgjegjësuere dhe informuese në vit, në lidhje me kursimin e energjisë,
- Zhvillimi i një mjeti për krahasimin e çmimeve të energjisë elektrike deri në vitin 2024 për t'u mundësuar konsumatorëve të krahasojnë shërbimet që u ofrohen.

Figura 2: Ndërlidhja e qëllimeve dhe objektivave strategjike të SERK-së

2.4 Struktura institucionale e projektit për M&V

Tre institucione kyç janë të përfshira në implementimin e sistemit për M&V të SERK:

- 1) Grupi Punues për M&V të SERK
- 2) Grupi Punues për SERK, përgjegjës për hartimin e Programit të Zbatimit të SERK
- 3) Departamenti i Energjisë

Grupi Punues për M&V të SERK kryesohet nga Ministria e Ekonomisë dhe është përgjegjës për mbledhjen, sintetizimin dhe analizimin e 33 treguesve të SERK që matin arritjen e pesë objektivave strategjike dhe objektivave specifike përkatëse. Ky grup do të integrojë informacion nga burime të ndryshme, si DE, FKEE, MMPHI dhe KOSTT, për të përcaktuar “nëse” dhe “si” janë arritur realisht ndryshimet kryesore të pritura para përfundimit të periudhës së implementimit. Gjithashtu, ai do të identifikojë dhe analizojë sfidat kryesore apo “pikat e ngërçit”, si dhe do të promovojë praktikën më të mira dhe strategjitë e suksesshme që janë implementuar.

Termat e Referimit të këtij grupi kyç pune janë paraqitur në formë të plotë në Aneksin 2 të këtij manuali.

Më poshtë paraqiten ndryshimet afatgjata (objektivat e përgjithshme), objektivat kryesore për t'u arritur (objektivat specifike), rezultatet kryesore që duhen të realizohen dhe disa nga aktivitetet kryesore që ky grup punues duhet të kryejë çdo vit.

Objektivat kryesore të këtij grupi janë:

- Të raportoje për procesin e mbledhjes së të dhënave të SERK dhe të lehtësojë analizën dhe sintetizimin e gjetjeve dhe rekomandimeve gjatë sesioneve të Grupit Punues për M&V të SERK;
- Të standardizojë procedurat dhe mjetet e Monitorimit dhe Vlerësimit në DE, MMPHI, KOSTT, FKEE dhe institucionet e tjera të SERK në sektor;
- Të digjitalizojë mbledhjen, agregimin dhe paraqitjen e treguesve të SERK për institucionet kyç si Departamenti i Energjisë (ME), MMPHI, KOSTT dhe FKEE;²
- Të promovohet përdorimi i rekomandimeve të gjeneruara nga Grupi Punues për M&V të SERK me qëllim përmirësimin e performancës së sektorit të energjisë.

Rezultatet më të rëndësishme për t'u arritur janë:

- (a) Organizimi vjetor i të paktën një punëtorie për analizën e të dhënave për të diskutuar mbi performancën e treguesve të SERK;
- (b) Azhurnimi i raporteve të zbatimit të SERK, duke përmirësuar analizën e treguesve të SERK dhe duke propozuar, në përputhje me rezultatet, rekomandime përkatëse për M&V, me qëllim përmirësimin (nëse caqet nuk janë arritur) ose ruajtjen (nëse caqet janë arritur) e performancës së strategjisë;
- (c) Mbështetja e hartimit të një manuali të përdoruesit për softuerin e SERK;
- (d) Azhurnimi i Matricës për M&V të SERK, të paktën dy herë në vit.

Aktivitetet që do të ndërmerren si pjesë e këtij angazhimi përfshijnë sa vijon:

- Organizimin e "punëtorive për analizën të dhënave", në baza vjetore/gjashtëmujore.
- Hartimin e fletëve të analizës së të dhënave për të sqaruar për secilin tregues të SERK sa vijon: a) trendet e të dhënave, b) zbërthimim e të dhënave, c) listën e aktiviteteve të lidhura me performancën e treguesit, d) problemet e hasura, e) analizën e të dhënave, f) rekomandimet për M&V, dhe g) ndjekjen e rekomandimeve të mëparshme për M&V.
- Kontributin në përgatitjen e raporteve të zbatimit të SERK, në baza vjetore dhe gjashtëmujore.
- Lehtësimin e raporteve *ad hoc* dhe/ose punëtorive për ndarjen e informacionit dhe analizën e informacionit rreth SERK.

² Të gjitha të dhënat e gjeneruara do të jenë të disponueshme për publikun në uebsajtin e Ministrisë së Ekonomisë.

- Ndarjen e gjitha njohurive dhe aftësive të përmirësuara për M&V ndërmjet stafit të institucioneve ku janë të emëruar.
- Lehtësimin e shpërndarjes së të dhënave të SERK që janë mbledhur dhe analizuar.

Grupi Punues për SERK, përgjegjës për hartimin e Programit të Zbatimit të SERK, ka si objektiv kryesor hartimin, çdo tre vjet, të këtij dokumenti planifikues. Ky grup kryesohet nga Departamenti i Energjisë dhe aktivitetet kryesore të tij janë:

- Propozimi i “caqeve të ndërmjetme” për të gjithë 33 treguesit e SERK, që mbulojnë periudhën e zbatimit të programit,
- Propozimi i një liste të veprimeve vjetore për secilin objektiv specifik të SERK gjatë periudhës së zbatimit të programit, duke përfshirë institucionin udhëheqës dhe organizatat mbështetëse përgjegjëse, si dhe produktin (output) përkatës që duhet të realizohet;
- Përcaktimi i një buxheti orientues për të gjitha veprimet vjetore, duke përfshirë burimin e propozuar të financimit;

Departamenti i Energjisë është i organizuar në katër divizione, rolet raportuese të të cilave në sektorin e energjisë janë si vijon:

1. Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal - Harton politikat, strategjitë kombëtare, programet e tyre të zbatimit për sektorin e energjisë, si dhe monitoron dhe raporton për zbatimin e tyre;
2. Divizioni i Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë - Harton politikat për zhvillimin e BRE-ve, monitoron zbatimin e tyre dhe raporton përkatësisht;
3. Divizioni i Efiçencës së Energjisë - Harton politikat për zhvillimin e efiçencës së energjisë, monitoron zbatimin e tyre dhe raporton për këto politika;
4. Divizioni i Sistemeve të Energjisë - Monitoron dhe raporton për performancën e sistemeve të energjisë, sigurinë e furnizimit dhe sigurinë teknike të sistemeve të energjisë elektrike, gazit natyror dhe energjisë termike; si dhe - Monitoron dhe raporton për organizimin e tregut të energjisë elektrike, energjisë termike dhe gazit natyror, tarifat dhe kujdesin ndaj konsumatorit.

3. SISTEMI I MONITORIMIT DHE VLERËSIMIT TË PROJEKTIT

3.1 Objektivat e sistemit të Monitorimit/Vlerësimit

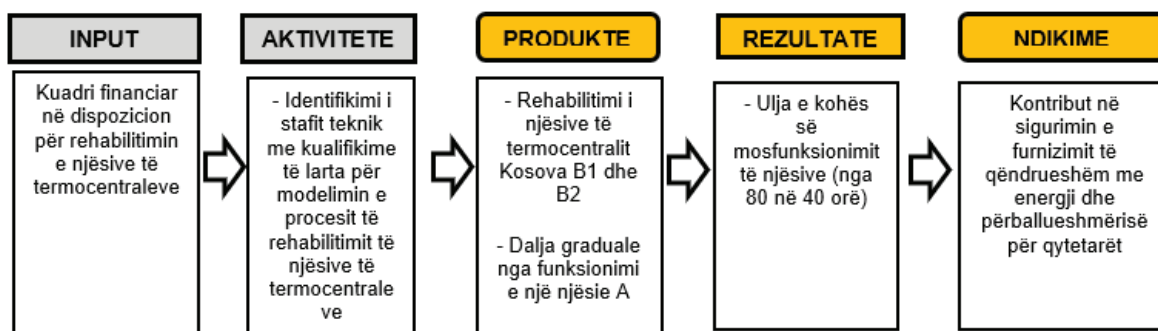
Objektivat kryesore që udhëheqin implementimin e sistemit të monitorimit dhe vlerësimit të SERK janë si vijon:

- i) Të ofrojë për Departamentin e Energjisë (DE), dhe të gjitha palët e interesit të SERK, informacione të përshtatshme dhe me kohë mbi performancën e SERK, duke mbështetur procesin e vendimmarrjes dhe duke mundësuar marrjen e masave korrigjuese kur është e nevojshme.
- ii) Të harmonizojë, standardizojë dhe thjeshtojë sistemin e monitorimit dhe vlerësimit për të gjitha palët e interesit të SERK, veçanërisht lidhur me mbledhjen, agregimin, analizën e të dhënave dhe formatet e raportimit.
- iii) Të shpërndajë rregullisht të dhënat dhe informacionet e SERK te partnerët dhe palët e interesit, duke nxitur pjesëmarrje më të gjerë dhe ndërgjegjësim mbi rezultatet e SERK.
- iv) Të kontribuojë me të dhëna dhe analiza ndërsektoriale në përpjekjet kombëtare për zhvillim dhe në nismat strategjike pan-evropiane në fushën e energjisë.
- v) Të mbështesë përpjekjet kombëtare që synojnë konsolidimin e një sistemi të harmonizuar monitorimi dhe vlerësimi për të gjitha ministritë e linjës (p.sh., përmes *"Manualin për planifikimin, hartimin dhe monitorimin e dokumenteve strategjike dhe planeve të tyre të veprimit"* të hartuar nga Zyra për Planifikim Strategjik)

Sistemi për M&V të SERK është projektuar bazuar në qasjen e Menaxhimit të Bazuar në Rezultate (MBR). MBR është një strategji e fokusuar në arritjen e rezultateve të synuara brenda një konteksti të caktuar. Ajo integron filozofinë dhe parimet e orientuara drejt rezultateve në të gjitha aspektet e menaxhimit, duke përfshirë gjithashtu praktikatat e mira dhe mësimet e nxjerra nga performanca e kaluar në proceset e vendim-marrjes. Sistemi për M&V të SERK është i konceptuar të jetë i orientuar drejt rezultateve. Me fjalë të tjera, ai ndjek një qasje të "zinxhirit të rezultateve", e cila thekson efektet dhe ndryshimet e shkaktuara nga strategjia, më shumë sesa aktivitetet apo ngjarjet e implementuara. Ai vlerëson ndryshimet që kanë ndodhur si rezultat i SERK, në vend që të fokusohet vetëm në implementimin e secilit plan veprimi trevjeçar.

Si rezultat, sistemi i M&V shqyrton se si lidhen input-et dhe output-et për të arritur rezultatet specifike (outcome), siç tregohet në figurën 3 më poshtë.

Figura 3: Strategjia e Energjisë e Kosovës 2022-2031 dhe logjika e ndërhyrjes (zinxhirët e rezultateve)

33 indikatorët e SERK dhe lidhja e tyre me logjikën e ndërhyrjes së SERK paraqiten në tabelën 1 më poshtë.

Tabela 1: Treguesit e SERK të zbërthyer sipas logjikës dhe tipologjisë së ndërhyrjes së SERK

ZINXHIRI I REZULTAT-EVE	TREGUESI	Tipi
Obj. strat. 1	1. Indeksi i kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIDI)	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. strat. 1	2. Indeksi i frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI)	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 1.1	3. Niveli i kapacitetit rregullues fleksibël	Produkt (Output)
Obj. spec. 1.2	4. Humbjet në rrjetin e shpërndarjes	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 1.2	5. Sasia e kapacitetit variabil të BRE-ve (vBRE) që rrjeti është në gjendje të trajtojë/integrojë	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 1.3	6. Numri i njësive të rehabilituara të linjitit	Produkt (Output)
Obj. spec. 1.3	7. Numri i njësive të mbyllura të linjitit	Produkt (Output)
Obj. spec. 1.4	8. Aftësitë e reagimit kibernetik (identifikimi, zbulimi, reagimi dhe rikuperimi) në sektorin e energjisë	Produkt (Output)
Obj. strat. 2	9. Reduktimi i emetimit të GS në sektorin e energjisë elektrike krahasuar me 2019	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. strat. 2	10. Pjesëmarrja e burimeve të ripërtëritshme në konsumin e sektorit të energjisë elektrike (BRE-E)	Rezultat specifik (Outcome)

ZINXHIRI I REZULTAT-EVE	TREGUESI	Tipi
Obj. spec. 2.1	11. Futja graduale e çmimit të karbonit	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 2.2	12. Kapacitetet totale të BRE-ve në sektorin e energjisë elektrike (përfshirë prodhuesit vetë-konsumues apo prosumatorët)	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 2.2	13. Kapaciteti i prodhuesve vetë-konsumues (prosumatorëve)	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 2.3	14. Kapaciteti i instaluar i BRE-ve në sistemet e ngrohjes qendrore	Produkt (Output)
Obj. strat. 3	15. Niveli i konsumit final të energjisë	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. strat. 3	16. Kursimet kumulative të energjisë të arritura në sektorin e ndërtimit	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 3.1	17. Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesa publike	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 3.1	18. Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe komerciale	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 3.1	19. Numri i ndërtesave me konsum afër zero energji	Produkt (Output)
Obj. spec. 3.2	20. Rritja e kapacitetit të ko-gjenerimit në "TERMOKOS" (Prishtinë)	Produkt (Output)
Obj. spec. 3.2	21. Numri i konsumatorëve të lidhur në sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë)	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. strat. 4	22. Integrimi i tregut me tregjet pan-evropiane të energjisë elektrike	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 4.1	23. Kapaciteti i ofruar ndërkufitar/ Kapaciteti nominal ndërkufitar	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 4.2	24. Statusi i heqjes graduale të Marrëveshjes së Furnizimit me Shumicë	Produkt (Output)
Obj. spec. 4.2	25. Numri i ofertave të disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 4.3	26. Numri i të diplomuarve të rinj në vit që marrin diplomë akademike ose kualifikim profesional në programe të reja në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 4.3	27. Përqindja e grave të punësuar në sektorin e energjisë	Rezultat specifik (Outcome)

ZINXHIRI I REZULTAT-EVE	TREGUESI	Tipi
Obj. strat. 5	28. Numri i skemave të reja dedikuar konsumatorëve në nevojë	Produkt (Output)
Obj. strat. 5	29. Numri i programeve që mbështesin projektet e komuniteteve për efikasitet të energjisë dhe vetë-konsum	Produkt (Output)
Obj. spec. 5.1	30. Skema për mbështetjen e çmimeve për konsumatorët në nevojë	Produkt (Output) Spec.
Obj. 5.2	31. Zbatimi i fushatave ndërgjegjëse dhe informuese për energjinë	Produkt (Output)
Obj. spec. 5.2	32. Diversiteti dhe krahasueshmëria e shërbimeve të ofruara për konsumatorët	Rezultat specifik (Outcome)
Obj. spec. 5.3	33. Emetimet e pluhurit, NO _x dhe SO ₂ të termocentraleve të linjtit	Rezultat specifik (Outcome)

Nga 33 treguesit e përcaktuar në Strategjinë e Energjisë të Kosovës për vitet 2022-2031, 21 (64%) janë tregues të rezultati specifik (outcome), të cilët matin ndryshimet përfundimtare që vijnë nga zbatimi i SERK në nivelin e përfituesve parësor dhe përfundimtarë. Treguesit e mbetur, 12 (36%), janë tregues të produktit (output), që pasqyrojnë produktet dhe shërbimet e realizuara përmes zbatimit të strategjisë (shih figurën 4 më poshtë).

Figura 4: Shpërndarja e treguesve të SERK sipas tipologjisë së tyre

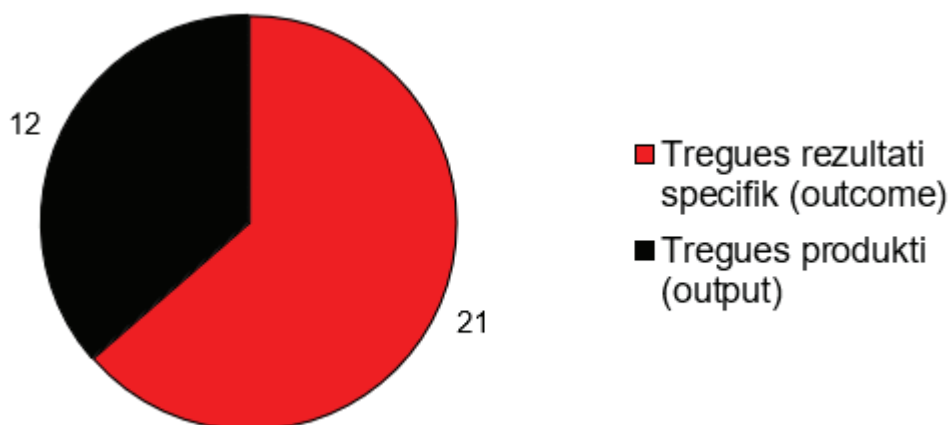
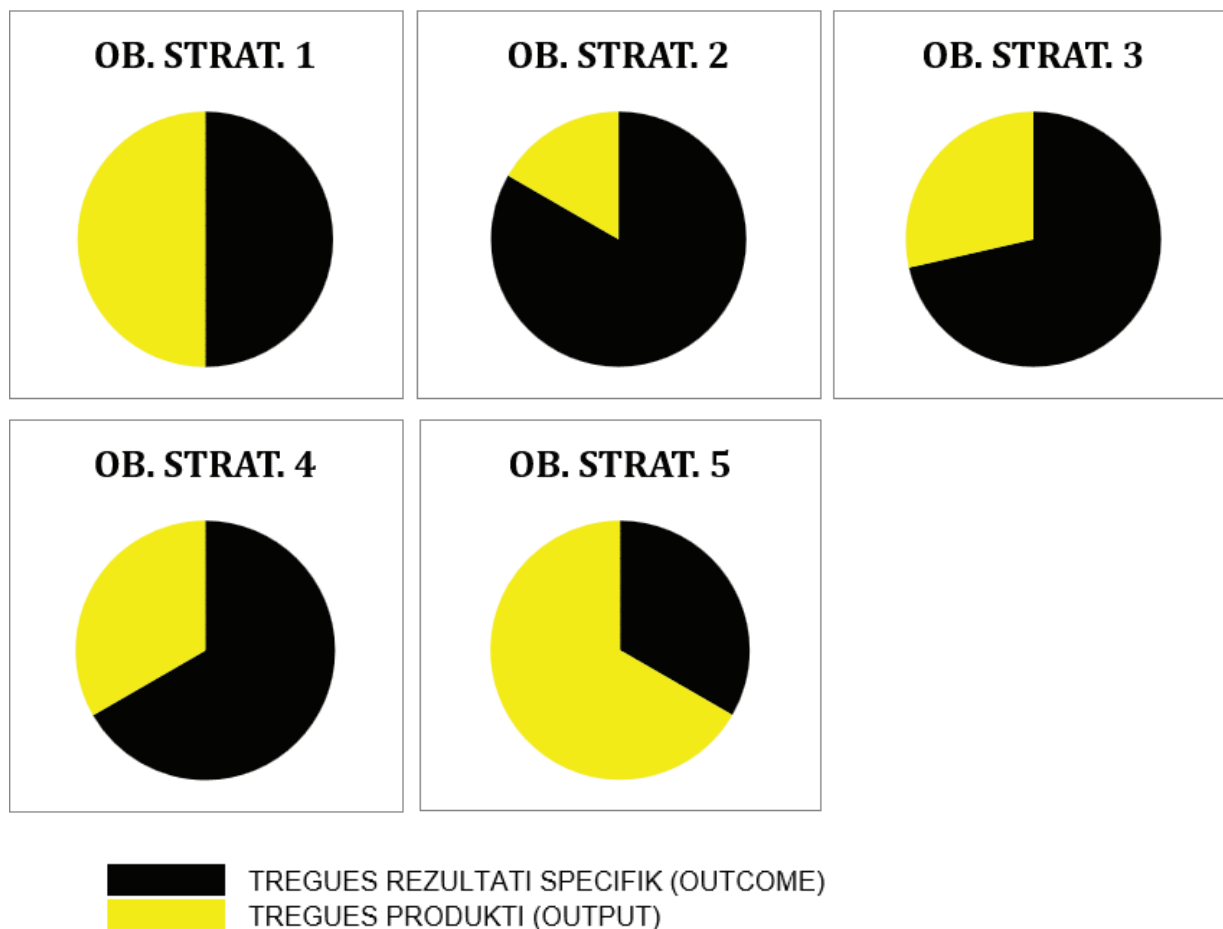

Figura 5: Objektivat strategjike të SERK, sipas llojit të treguesit (rezultat specifik [outcome] / produkt [output])

Bazuar në Figurën 5, është e qartë se të gjitha objektivat strategjike të SERK (të paraqitura me ngjyrë të zezë në secilin grafik rrethor) mbulohen kryesisht nga tregues të rezultateve specifike (outcome), me përjashtim të Objektivit Strategjik 5: “Mbrotja dhe fuqizimi i konsumatorëve”. Ky përjashtim është i pritshëm, pasi ndërhyrjet përkatëse, si fushatat e ndërgjegjësimit dhe informimit, monitorohen në mënyrë më efektive përmes treguesve të produkteve (output) sesa përmes matjes së ndryshimeve faktike.

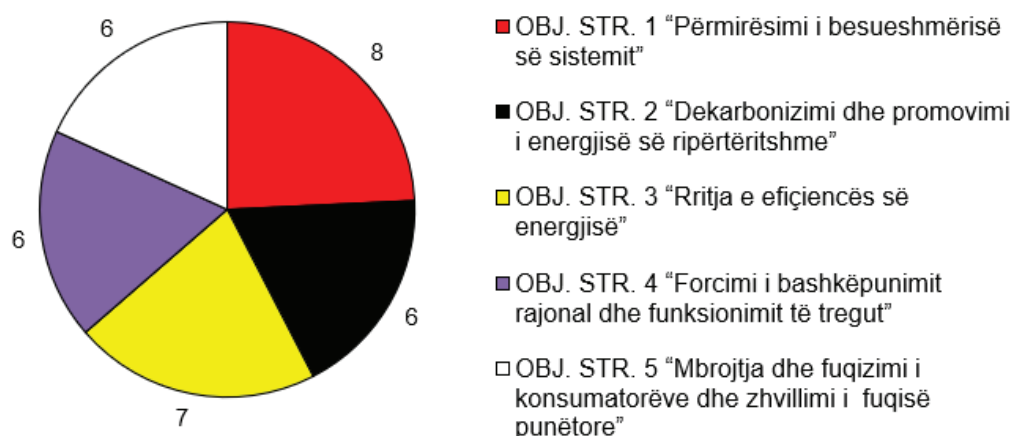
Përkundrazi, Objektiv Strategjik 2 del në pah si objektivi më i orientuar drejt Menaxhimit të Bazuar në Rezultate (MBR) brenda SERK, me 83% të treguesve të tij të klasifikuar si tregues të rezultatit specifik (outcome). Tabela 2 përshkruan më tej katër kriteret që përdoren për kategorizimin e treguesve të SERK si tregues të produktit (output) ose të rezultatit specifik (outcome).

Tabela 2: Kriteret për të dalluar treguesit e rezultatit specifik (outcome) dhe treguesit e produktit (output) të SERK

PRODUKTET (OUTPUT-et)	REZULTATET SPECIFIKE (OUTCOME)
Nuk pasqyrojnë drejtpërdrejt ndryshimet te përfituesit si rezultat i përdorimit të mallrave dhe shërbimeve.	Pasqyrojnë drejtpërdrejt ndryshimet te përfituesit si rezultat i përdorimit të mallrave dhe shërbimeve.
Arrihen në afat të shkurtër	Arrihen në afat të mesëm
Faktorët e jashtëm nuk e kufizojnë kontrollin menaxherial të SERK (=ME)	Faktorët e jashtëm mund të kufizojnë kontrollin menaxherial të SERK (=ME) mbi arritjen e rezultateve specifike, por menaxherët e SERK mbeten përgjegjës për arritjen e tyre në përgjithësi.
Gjenerohen nga përdorimi i input-eve dhe zbatimi i aktiviteteve	Gjenerohen nga realizimi i produkteve/outputs (shërbime dhe produkte)

Figura 6 tregon se 33 treguesit janë të shpërndarë relativisht në mënyrë relativisht përgjatë pesë objektivave strategjikë. Megjithatë, vërehet një mbizotërim i lehtë i Objektivit Strategjik I, "Përmirësimi i besueshmërisë së sistemit" (24%) dhe Objektivit Strategjik II, "Rritja e efijencës së energjisë" (22%), krahasuar me Objektivat III, IV dhe V, secili prej të cilëve përbën nga 18% të totalit.

Figura 6: Shpërndarja e treguesve të SERK sipas objektivit strategjik

3.3 Matrica për M&V

Matrica për Monitorimin dhe Vlerësimin (M&V) e SERK përfshin të 33 treguesit e përcaktuar në SERK. Ajo përcakton vlerën bazë, vlerat aktuale, caqet vjetore, frekuencën dhe strukturat/institucionet përgjegjëse për mbledhjen dhe analizën e të dhënave. Si e tillë, ajo shërben si mjeti kryesor për monitorimin e zbatimit të sistemit për M&V të SERK.

Nëse Korniza e Rezultateve konsiderohet si "përmbledhje e strategjisë", atëherë matrica për M&V mund të shihet si "përmbledhje e sistemit për M&V të SERK".

Ky dokument mbulon një periudhë dhjetëvjeçare të zbatimit të SERK (2022–2031). Për

shumicën e treguesve të rezultateve specifike (outcome), duhet të paraqiten të dhëna për vlerën bazë, zakonisht duke iu referuar vitit 2021.

Përdoret një sistem i koduar me ngjyra për të evidentuar performancën e treguesve nga viti në vit. Ngjyra aplikohet vetëm në kolonën që pasqyron arritjet vjetore dhe ndryshon në varësi nga shkalla e përmbushjes së cakut vjetor. Për secilën nga kategoritë e mëposhtme, përqindja llogaritet duke krahasuar vlerën e treguesit të arritur gjatë vitit me vlerën e cakut të përcaktuar:

	Arritur (Është realizuar 100% ose më shumë e cakut vjetor)
	Në rrugë të duhur; (Është realizuar 75% deri 99% e cakut vjetor; pritët që caku përfundimtar të arrihet.)
	Vonesë/problem; (Është realizuar më pak se 74% e cakut vjetor; situata kërkon vëmendjen e NJIP)

Tabela 3: Format i Matricës për M&V të SERK

Treguesit	Njësia matëse	Vlerat bazë (2021)	Vlera kumulative e cakut				Metoda e verifikimit	Burimi i verifikimit	Frekuenca	Periodha e mbledhjes së të dhënave	Përgjegjësia	
			Viti 1		Viti “n”						Mbledhja e të dhënave	Analiza e të dhënave
			Planifikuar	Arritur	Planifikuar	Arritur						
Objektivi Strategjik 1												
Objektivi Strategjik 2												
Objektivi Strategjik 3												
Objektivi Strategjik 4												
Objektivi Strategjik 5												

Aktualisht, SERK nuk përfshin caqe të ndërmjetme (p.sh., vjetore ose gjashtëmujore), gjë që e bën të vështirë vlerësimin e performancës vjetore për secilin tregues. Për të adresuar këtë çështje, është rënë dakord që stafi i Departamentit të Energjisë (ME) të angazhohet me palët e ndryshme të interesit përgjegjëse për mbledhjen e të dhënave, me qëllim përcaktimin e caqeve të përshtatshme. Këto caqe do të përfshihen në Matricën për M&V të SERK (shih aneksin 1).

Matrica për M&V azhurnohet dy herë në vit dhe prezantohet gjatë secilit takim gjashtëmujor të *Komitetit Teknik të Projektit* dhe gjatë takimit vjetor të *Komitetit Drejtues të Projektit*. Ajo gjithashtu bashkëngjitet si aneks në të gjitha raportet periodike të projektit (shih kapitullin 4).

3.5 Detyrat kryesore për M&V

Sistemi për M&V të SERK është projektuar për të përmbushur tri funksione kryesore të M&V, të cilat janë: i) mbledhja e të dhënave; ii) agregimi i të dhënave dhe iii) analiza e të dhënave dhe regjistrimi i tyre.

Për secilin tregues, janë identifikuar tri funksione kryesore për të siguruar përcaktimin e besueshëm të vlerës së tij:

- (i) **mbledhja e të dhënave** (në nivelin e palëve të interesit të SERK);
- (ii) **agregimi i të dhënave** (në nivelin e palëve të interesit të SERK).
- (iii) **analiza e të dhënave** (në nivelin e Grupit Punues për M&V të SERK) me qëllim krahasimin e vlerës së arritur faktike kundrejt caqeve të pritshme (siç janë paraqitur në Matricën për M&V) dhe propozimin e rekomandimeve teknike për të përmirësuar performancën në lidhje me rezultatet e synuara nga treguesi.

Këto tri funksione kryhen nga palë të ndryshme të interesit dhe paraqiten në faqen vijuese në tabelën 4).

Sistemi për M&V të SERK është projektuar për të përmbushur tri funksione kryesore të M&V, të cilat janë: (i) mbledhja e të dhënave, (ii) agregimi i të dhënave dhe (iii) analiza e të dhënave.

Për secilin tregues, këto funksione janë përkufizuar qartë për të siguruar përcaktimin e besueshëm të vlerës së tij:

- i) mbledhja e të dhënave në nivelin e palëve të interesit të SERK;
- ii) agregimi i të dhënave në nivelin e palëve të interesit të SERK;
- iii) analiza e të dhënave nga Grupi Punues për M&V të SERK, i cili krahason rezultatet faktike me caqet e pritshme (siç janë paraqitur në Matricën për M&V) dhe propozon rekomandime teknike për të përmirësuar performancën në lidhje me rezultatet e synuara nga treguesi.

Rolet dhe përgjegjësitë e palëve të ndryshme të interesit që kryejnë këto tri funksione janë detajuar në tabelën 4 në faqen vijuese.

Tabela 4: Palët e interesit të përfshira në 3 funksionet kryesore të treguesve në SERK

TREGUESI	MBLEDHJA	AGREGIMI	ANALIZA
1. Indeksi i kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIDI)	KEDS	KEDS	KEDS
2. Indeksi i frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI)	KEDS	KEDS	KEDS
3. Niveli i kapacitetit rregullues fleksibël	KOSTT dhe ESCorp (në të ardhmen)	KOSTT dhe ESCorp (në të ardhmen)	KOSTT dhe DE (ME)
4. Humbjet në rrjetin e shpërndarjes	OSSH	OSSH	ZRRE dhe DE (ME)
5. Sasia e kapacitetit variabil të BRE-ve (vBRE) që rrjeti është në gjendje të trajtojë/integrojë	KOSTT	KOSTT	KOSTT
6. Numri i njësive të rehabilituara të linjtit	KEK	KEK	KEK
7. Numri i njësive të mbyllura të linjtit	KEK	KEK	KEK
8. Aftësitë e reagimit kibernetik (identifikimi, zbulimi, reagimi dhe rikuperimi) në sektorin e energjisë	KOSTT Departamenti i TIK (ende nuk ekziston)	KOSTT Departamenti i TIK (ende nuk ekziston)	KOSTT Departamenti i TIK (ende nuk ekziston)
9. Reduktimi i emetimit të GS në sektorin e energjisë elektrike krahasuar me 2019	ASK	AMMK (MMPHI)	AMMK ASK
10. Pjesëmarrja e burimeve të ripërtëritshme në konsumin e sektorit të energjisë elektrike (BRE-E)	ASK	DBRE (ME)	DBRE
11. Futja graduale e çmimit të karbonit	AMMK dhe Departamenti i Mjedisit (MMPHI)	AMMK dhe Departamenti i Mjedisit (MMPHI)	AMMK dhe Departamenti i Mjedisit (MMPHI)
12. Kapacitetet totale të BRE-ve në sektorin e energjisë elektrike (përfshirë prodhuesit vetë-konsumues apo prosumatorët)	ZRRE	DBRE (ME)	DBRE (ME)
13 Kapaciteti i prodhuesve vetë-konsumues (prosumatorëve)	ZRRE	DBRE (ME)	DBRE (ME)
14 Kapaciteti i vBRE-ve i instaluar në sistemet e ngrohjes qendrore	ZRRE	DE (ME)	DE (ME)
15 Niveli i konsumit final të energjisë	ASK	DPSBR (ME)	DPSBR (ME)
16 Kursimet kumulative të energjisë të arritura në sektorin e ndërtimit	FKEE, DEE (ME)	FKEE, DEE (ME)	FKEE, DEE (ME)
17 Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesa publike	FKEE, DEE (ME)	FKEE, DEE (ME)	FKEE, DEE (ME)
18 Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe komerciale	FKEE, DEE (ME)	FKEE, DEE (ME)	FKEE, DEE (ME)

TREGUESI	MBLEDHJA	AGREGIMI	ANALIZA
19 Numri i ndërtesave me konsum afër zero energji	Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit (MMPHI).	Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit (MMPHI).	Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit (MMPHI).
20 Rritja e kapacitetit të ko-gjenerimit në "TERMOKOS" (Prishtinë)	Termokos	Termokos	Termokos, DE (ME)
21 Numri i konsumatorëve të lidhur në sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë)	Termokos	Termokos	Termokos, DE (ME)
22 Integrimi i tregut me tregjet pan-evropiane të energjisë elektrike	KOSTT	KOSTT	KOSTT
23 Kapaciteti i ofruar ndërkufitar/ Kapaciteti nominal ndërkufitar	KOSTT	KOSTT	KOSTT
24 Statusi i heqjes graduale të MFSH	KEK KEDS	DE (ME)	DE (ME)
25 Numri i ofertave të disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë	KEK KEDS	DPSBR (ME)	DPSBR (ME)
26 Numri i të diplomuarve të rinj në vit që marrin diplomë akademike ose kualifikim profesional në programe të reja në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura	MASHTI	MASHTI	MASHTI
27. Përqindja e grave të punësuar në sektorin e energjisë	Zyrtari i Lartë për Trajnim dhe Barazi Gjinore në ME	Zyrtari i Lartë për Trajnim dhe Barazi Gjinore në ME	Departamenti i Buri-meve Njerëzore (ME)
28 Numri i skemave të reja dedikuara konsumatorëve në nevojë	Departamenti për Skemat Sociale (MFPT)	Departamenti për Skemat Sociale (MFPT)	Departamenti për Skemat Sociale (MFPT)
29 Numri i programeve që mbështesin projektet e komuniteteve për eficiencë të energjisë dhe vetë-konsum	FKEE, DE (ME)	FKEE, DE (ME)	FKEE DE (ME)
30 Skema për mbështetjen e çmimeve për konsumatorët në nevojë	Departamenti për Skemat Sociale (MFPT)	Departamenti për Skemat Sociale (MFPT)	Departamenti për Skemat Sociale (MFPT)
31 Zbatimi i fushatave ndërgjegjëse dhe informuese për energjinë	Institucionet që promovojnë një fushatë ndërgjegjësimi dhe informimi	DEE (ME)	DEE (ME)
32 Diversiteti dhe krahasueshmëria e shërbimeve të ofruara për konsumatorët	DPSBR (ME)	DPSBR (ME)	DPSBR (ME)
33 Emetimet e pluhurit, NO _x dhe SO ₂ të termocentraleve të linjtit	Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK).	Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK).	Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK).

3.5.1 Mbledhja e të dhënave

KOSTT, KEEF, KEDS dhe KEK janë palët kryesore të interesit përgjegjëse për mbledhjen e të dhënave, duke mbuluar 15 nga 33 treguesit. Treguesit e mbetur, 18 (55%), mbledhen nga institucione të tjera.

Është me rëndësi të theksohet se Ministria e Ekonomisë është e angazhuar përmes tri departamenteve/shërbimeve të veçanta: Departamenti i Energjisë, Divizioni për Planifikim Strategjik dhe Bashkëpunim Rajonal dhe Divizioni për Trajnime dhe Barazi Gjinore

Figura 7: Palët e interesit të përfshira në mbledhjen e të dhënave për treguesit e SERK

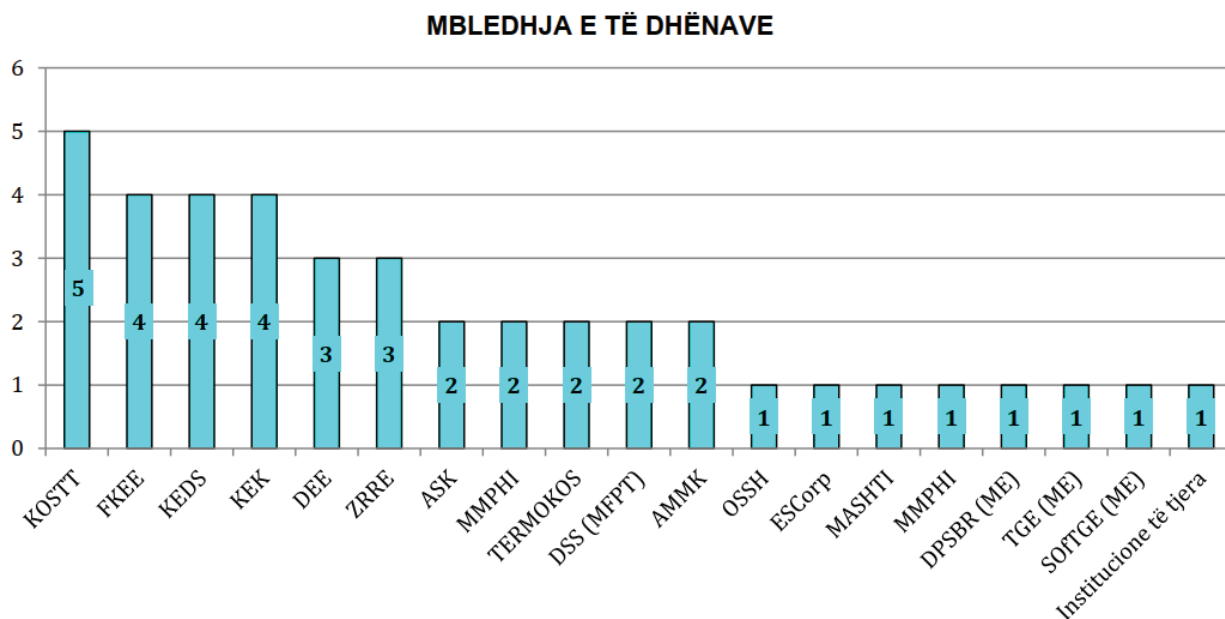

Figura 8 paraqet ngarkesën mujore të punës që lidhet me mbledhjen e të dhënave për treguesit, bazuar në kolonën "frekuenca" të përcaktuar në secilën *Fletë Identifikuese të Treguesit* (shih kapitullin 6 të këtij manuali).

Vërehet një kulmim i qartë i aktivitetit në janar, pasi shumica e treguesve mbledhen ose në fund të vitit kalendarik, ose në janarin e vitit pasues (viti $n+1$).

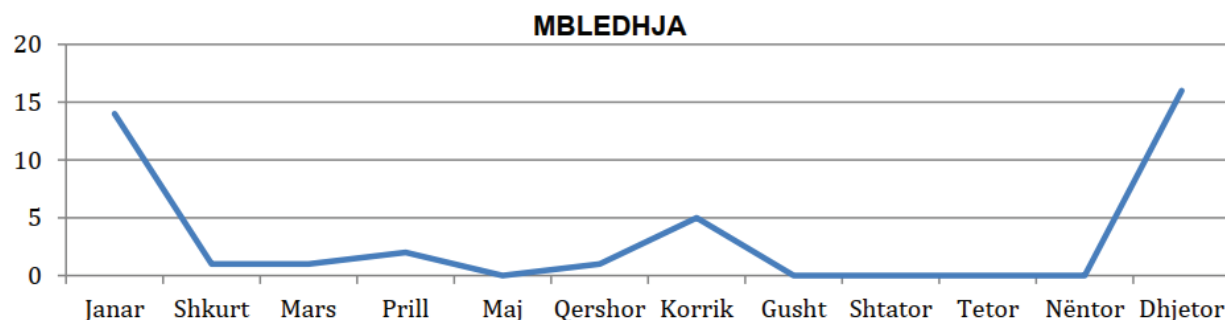

Figura 8: Periudha e mbledhjes së treguesve të SERK (në formë të agreguar)

Nga ana tjetër, tabela 5 paraqet, për secilin tregues, muajin specifik ose muajt specifikë gjatë të cilëve duhet të bëhet mbledhja e të dhënave. Ky orar bazohet në informacionin e

dhënë në *Fletën Identifikuese të Treguesit* (kapitulli 5 i këtij manuali), ku përcaktohet periudha e mbledhjes së të dhënave sipas treguesit.

Tabela 5: Periudha e mbledhjes (sipas treguesit)

TREGUESI	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												
16												
17												
18												
19												
20												
21												
22												
23												
24												
25												
26												
27												
28												
29												
30												
31												
32												
33												

3.5.1.1 Fleta Identifikuese e Treguesit

Për secilin tregues të Kornizës së Rezultateve të SERK, është zhvilluar një format i standardizuar i quajtur Fleta Identifikuese e Treguesit (FIT). Ky mjet është projektuar për të harmonizuar mbledhjen dhe analizën e të dhënave ndërmjet palëve të interesit të SERK. (Një listë e plotë e palëve të interesit, sipas funksioneve kryesor për M&V, është dhënë në tabelën 4.)

Qëllimi i FIT është të ofrojë një përkufizim dhe metodologji të qartë, të detajuar dhe të standardizuar për mbledhjen dhe analizën e të dhënave të treguesve, duke siguruar që të gjitha palët e interesit të kenë një kuptim dhe kuadër referimi të përbashkët.

Çdo FIT përbëhet nga gjashtë seksione:

- a) Lloji i treguesit, a është rezultat specifik (outcome) ose produkt (output);
- b) Përkufizimi i treguesit duke përfshirë sqarimin e termave të përdorur dhe informacionin që mund të zbërthehet sipas kategorive;
- c) Metoda e pritshme e mostrimit (marrjes së mostrave), nëse është e nevojshme për llogaritjen e treguesit;
- d) Metoda e mbledhjes dhe analizës së të dhënave, duke shpjeguar hapat e ndryshëm për mbledhjen, konsolidimin e të dhënave, përcaktimin e vlerës së treguesit dhe rrjedhën e informacionit nga institucionet mbledhëse të të dhënave (p.sh. MMPHI) deri te ME (përfshirë formularët për mbledhjen, agregimin, analizën dhe shpërndarjen e të dhënave);
- e) Frekuenca dhe periudha e mbledhjes së të dhënave.
- f) Burimi i verifikimit

Zakonisht, në çdo FIT bashkëngjiten tri tabela: i) tabela e mbledhjes së të dhënave; ii) tabela e agregimit të të dhënave dhe iii) tabela e paraqitjes së të dhënave.

Të 33 Fletët Identifikuese të Treguesve janë hartuar nga stafi i Departamentit të Energjisë (Ministria e Ekonomisë), nën mbikëqyrjen e konsulentit të jashtëm ndërkombëtar të angazhuar për të mbështetur ngritjen e sistemit të monitorimit të SERK.

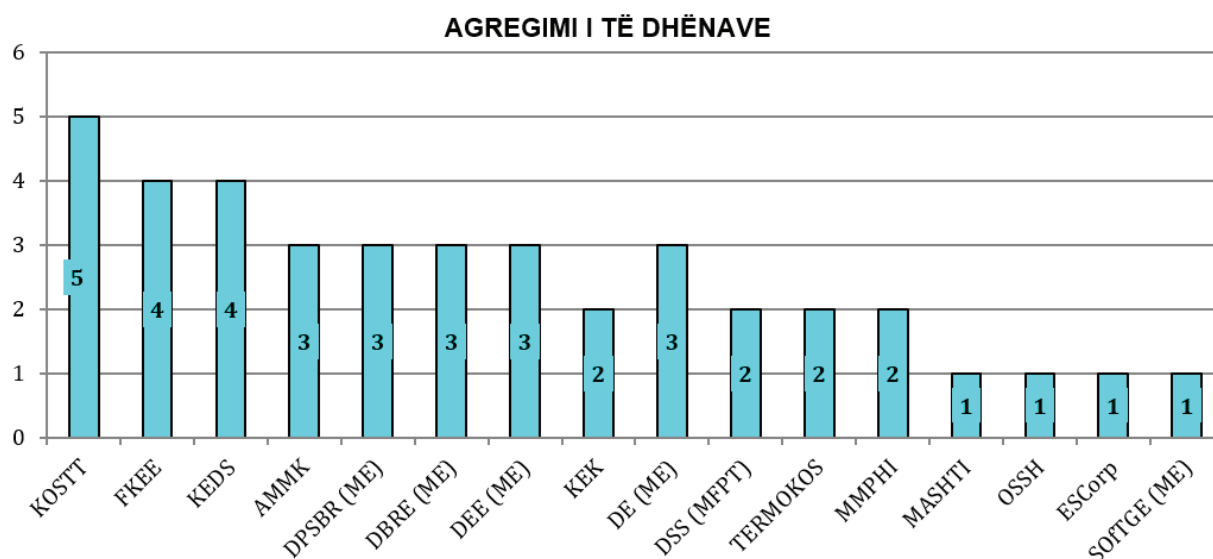
Të gjitha FIT paraqiten në kapitullin 5 të këtij dokumenti.

3.5.2 Agregimi i të dhënave

Pothuajse një e treta e të gjithë treguesve të SERK agregohen³ nga departamente të ndryshme të Ministrisë së Ekonomisë (DE; DBRE, DEE, DPSBR). Nëse përfshihet edhe zyrtari i lartë për Trajnime dhe Barazi Gjinore, e njëjta ministri mbulon pothuajse 50% të treguesve. Edhe FKEE dhe KOSTT janë të angazhuar në masë të madhe në agregimin e të dhënave (shih figurën 9).

³ Ju lutem, vini re se i njëjti tregues, në disa raste, agregohet nga më shumë institucione.

Figura 9: Palët e interesit të përfshira në agregimin e të dhënave për treguesit e SERK

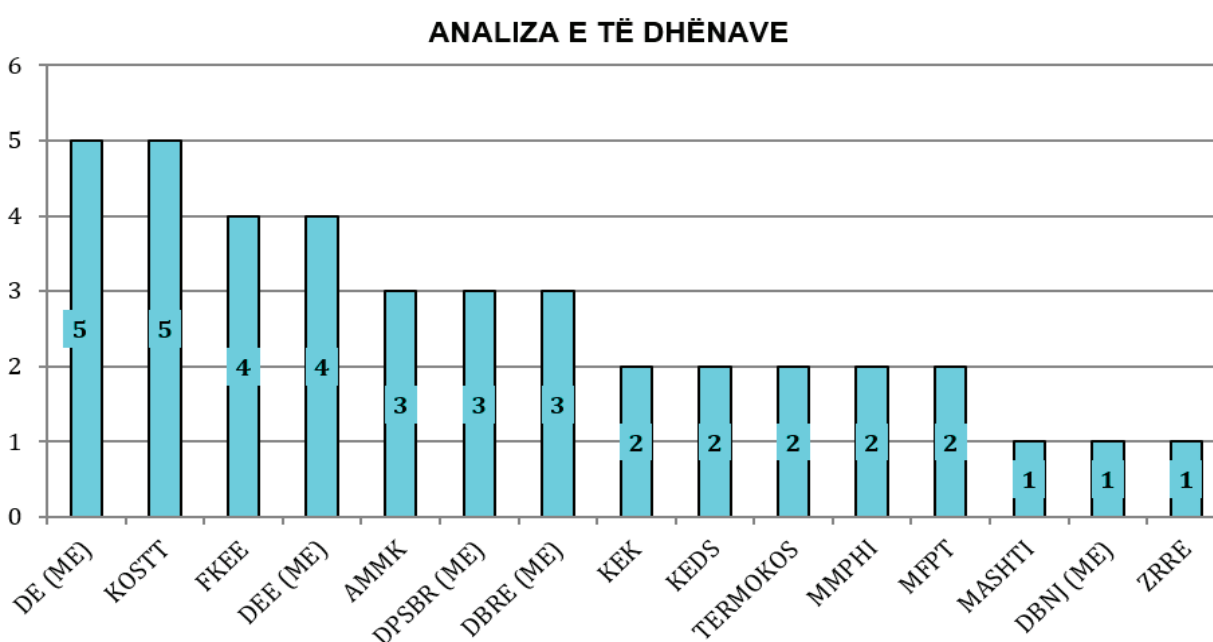
3.5.3 Analiza e të dhënave

Funksioni i analizës së treguesve (shih figurën 10) kryhet në mënyrë të vazhdueshme nga disa palë interesi kryesore të SERK, megjithëse analiza e vlerës së secilit tregues do të diskutohet dhe përmirësohet gjatë takimeve të rregullta të organizuara nga grupi punues për M&V të SERK.

Duke marrë parasysh se shumica e treguesve mbledhen në muajt dhjetor dhe janar, ndërsa pjesa tjetër ndërmjet prillit dhe qershorit, rekomandohet që grupi punues për M&V të SERK të organizojë dy takime në vit (në shkurt dhe korrik), për të analizuar të dhënat dhe për të propozuar rekomandime për M&V me qëllim përmirësimin e performancës së strategjisë.

Figura 10 tregon sërish se Departamenti i Energjisë është i përfshirë në analizën e të dhënave në më shumë se 50% të treguesve të SERK.

Figura 10: Palët kryesore të interesit të përfshira në analizën e të dhënave

Analiza e treguesve përfshin hapat e mëposhtëm:

1. Kontrolli i cilësisë së të dhënave të mbledhura, duke u përqendruar te: besueshmëria e burimit të informacionit, metodologjia e përdorur dhe saktësia e të dhënave
2. Paraqitja e të dhënave duke përdorur tabelat e parashikuara në secilën Fletë Identifikuese të Treguesit (FIT)
3. Analiza paraprake, përfshirë interpretimin dhe identifikimin e shkaqeve themelore
4. Vlerësimi i devijimeve nga produktet (outputs) dhe rezultatet specifike (outcomes) të planifikuara, siç përcaktohen në kornizën logjike të SERK
5. Analiza e rezultateve specifike/outcomes (pozitive dhe/ose negative) bazuar në të dhënat e mbledhura. Kjo analizë do të kryhet gjatë takimeve gjashtëmujore të Grupit Punues për M&V të SERK, që mbahen në shkurt dhe korrik. Për të mbështetur kuptimin e rezultateve, do të zhvillohen harta tematike për të vizualizuar ndërhyrjet e kryera dhe përfituesit e prekur.

Analiza për secilin tregues do të përpilohet dhe do të paraqitet në një format të dedikuar të quajtur Fleta e Analizës së Treguesit (FAT).

3.5.3.1 Fleta e Analizës së Treguesit

Qëllimi i këtij mjeti është të mundësojë një analizë gjithëpërfshirëse të vlerave të arritura nga secili tregues, duke përfshirë:

- Vlerësimin e trendeve me kalimin e kohës
- Krahasimin me vlerat e pritshme të caqeve (siç paraqiten në Matricën për M&V)
- Identifikimin dhe analizën e çdo devijimi (pozitiv ose negativ)
- Formulimin e rekomandimeve teknike për të përmirësuar performancën në lidhje me rezultatet e synuara nga treguesi

Ndërsa analiza përfundimtare dhe propozimi i rekomandimeve operationale për secilin tregues i përket palëve kryesore të interesit të identifikuar në kolonën e fundit të tabelës 4, plotësimi i të gjitha Fletëve të Analizës së Treguesit (FAT) kryhet zakonisht gjatë takimeve gjashtëmujore të Grupit Punues për M&V të SERK.

Përfitimet e përdorimit të fletës së analizës janë:

- i) Paraqitja e analizës së standardizuar: kjo përfshin përdorimin e të njëjtit format për të gjithë treguesit gjatë gjithë periudhës së ndërhyrjes.
- ii) Analizë më e thelluar: kjo përfshin kryerjen e një analize të mirëfilltë të të dhënave, duke vlerësuar shkaqet, faktorët e jashtëm dhe ndikimet e ndërhyrjes. Të gjithë anëtarët e Grupit Punues për M&V të SERK duhet të kontribuojnë në këtë proces.
- iii) Analizë me kohë: në parim, fleta e analizës duhet të plotësohet brenda disa muajsh pas mbledhjes së të dhënave (në shkurt për të gjithë treguesit që mblidhen kryesisht ndërmjet dhjetorit dhe janarit, dhe në korrik për të gjithë treguesit e mbetur).

Formati i propozuar i secilës FAT të SERK përbëhet nga 7 seksione:

- i) Paraqitja e të dhënave: ky seksion përfshin shpjegimin e përkufizimit të treguesit dhe relevancën e tij (të kopjuara nga përkufizimi në FIT), si dhe një tabelë që tregon performancën vjetore të treguesit të SERK (arritja dhe caku vjetor), të kopjuara nga Matrica për M&V;

- ii) Trendet: ky seksion tregon performancën e treguesit krahasuar me vitet e mëparshme në formë grafiku ose tabelash, të zbërthyer sipas parametrave kryesorë të renditur në përkufizimin e secilës FIT;
- iii) Aktivitetet kryesore të implementuara: ky seksion rendit në pika të thukëta (*bullet points*) aktivitetet kryesore të kryera, siç raportohet në raportet gjashtëmujore të progresit të SERK, të cilat, natyrisht, lidhen me rezultatin/objektivin që mbulohet nga treguesi;
- iv) Problemet/sfidat: ky seksion rendit problemet e hasura gjatë implementimit të aktiviteteve të mbuluara nga treguesi, përfshirë ato të paraqitura gjatë mbledhjes/analizës së të dhënave të treguesit;
- v) Analiza e të dhënave: ky seksion përqendrohet në: i) krahasimin me caqet vjetore të propozuara në Kornizën e Rezultateve të SERK; ii) krahasimin me vitet e mëparshme (analiza e trendeve, shih seksionin ii); dhe iii) analizën e shkaqeve të devijimit (pozitiv ose negativ) nga arritja e cakut përfundimtar. Të gjitha të dhënat duhet të analizohen duke përdorur kriteret e propozuara në përkufizimin e secilës FIT;
- vi) Rekomandimet për M&V: ky seksion rendit rekomandimet kryesore të propozuara për të përmirësuar performancën (nëse nuk është e mirë) ose për të ruajtur performancën (nëse është tashmë e mirë) të rezultateve të pritshme/objektivit.
- vii) Statusi i rekomandimeve të mëparshme për M&V: paraqet ecurinë e zbatimit të rekomandimeve për M&V të propozuara gjatë vitit të kaluar, sipas kategorive: të zbatuara, të pazbatuara, ose në proces zbatimi). Ky seksion nuk aplikohet në vitin e parë kur FAT-të hartohen nga projekti.

Procesi i projektimit të secilës FIT të SERK do të përbëhet nga 5 hapa:

- 1) Secili institucion i SERK përgjegjës për mbledhjen e të dhënave (shih kolonën e fundit të tabelës 4) përgatit një draft të FIT në PowerPoint, duke përdorur një format standard që përfshin shtatë seksionet e përmendura më sipër.
- 2) Drafti i secilës FIT të SERK prezantohet dhe diskutohet gjatë punëtorisë gjashtëmujore për analizën e të dhënave të SERK, të organizuar nga Grupi Punues për M&V të SERK.
- 3) Bazuar në diskutimin me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK të përfshirë/lidhur me treguesin, FIT përmirësohet dhe rekomandimet për M&V miratohen/adoptohen. Ky hap përbëhet nga dy nën-hapa:
 - 3.1) Disa analiza dhe rekomandime për M&V integrohen në Raportin e Progresit në Zbatimin e SERK.
 - 3.2) Disa rekomandime kyç për M&V mund të kërkojnë miratim nga autoritetet kompetente para implementimit.
- 4) Analizat dhe rekomandimet kryesore kopjohen në raportet e progresit të SERK.
- 5) Matrica për M&V azhurnohet dy herë në vit në përputhje me rrethanat dhe i bashkëngjitet raportit gjashtëmujor të progresit në zbatimin e SERK.

3.7 Rishikimi Afatmesëm i Planit të Veprimit dhe vlerësimi përfundimtar

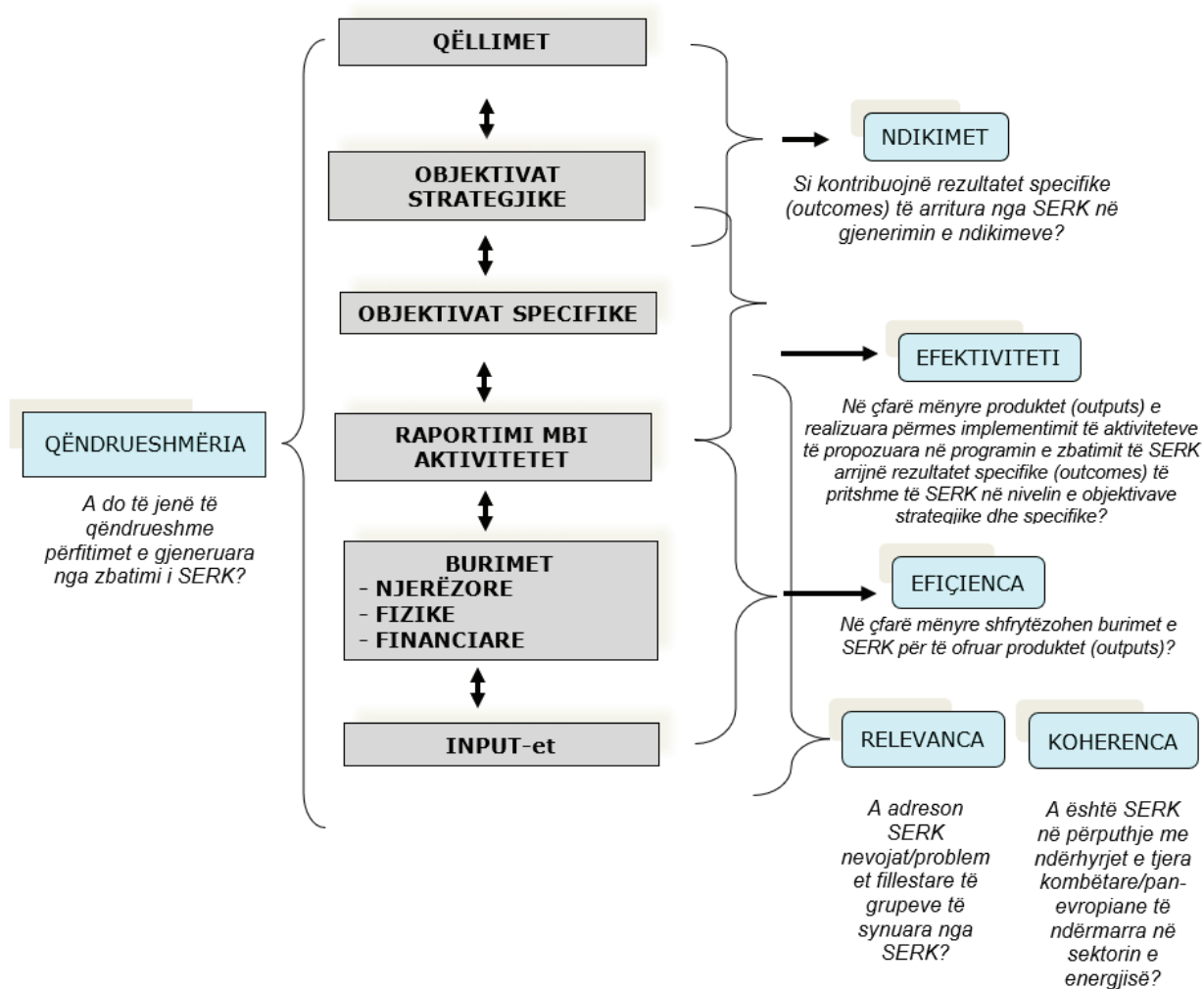
Sipas Ligjit për Energjinë, një rishikim i Strategjisë do të kryhet çdo tre vjet, me qëllim të shqyrtimit të arritjes së qaveve dhe përshtatjes të nevojshme. Procesi i rishikimit do të shtjellojë fushat ku Strategjia e Energjisë ka përcaktuar drejtimin kryesor, por ku një cak final apo një veprim përkatës nuk është specifikuar, pasi vlerësimi i nevojshëm ose studimi i fizibilitetit nuk ishte finalizuar. Pas këtij procesi, do të pasojë edhe vlerësimi i Planit të Veprimit.

Gjatë Rishikimit Afatmesëm bëhet vlerësimi i të gjitha objektivave strategjike dhe specifike, së bashku me treguesit përkatës. Çdo devijim do të vlerësohet dhe do të përcaktohen masat dhe veprimet korrigjuese, në mënyrë që të mundësohet arritja e qaveve.

Procesi i vlerësimit do të kryhet për të matur performancën e zbatimit sipas 5 kriterëve kryesore:

- ✓ **Relevanca:** përshtatshmëria e objektivave të SERK në raport me problemet që është dashur të adresonte, si dhe në raport me mjedisin fizik dhe politik brenda të cilit funksionon. Kjo përfshin një vlerësim të cilësisë së përgatitjes dhe projektimit të SERK;
- ✓ **Eficienca:** nëse rezultatet e SERK-ut janë arritur me kosto të arsyeshme, pra sa mirë janë shndërruar inputet/mjetet në aktivitete, në aspektin e cilësisë, sasisë dhe kohës, si dhe cilësinë e rezultateve të arritura. Kjo zakonisht kërkon krahasimin e qasjeve alternative për arritjen e të njëjtave rezultate, për të parë nëse është adoptuar procesi më eficient;
- ✓ **Efektiviteti:** vlerësim i kontributit të produkteve (outputs) në arritjen e Objektivave Strategjike dhe Objektivave Specifike, si dhe ndikimi i faktorëve të jashtëm në arritjet e SERK;
- ✓ **Ndikimi:** efekti i SERK në mjedisin e gjerë dhe kontributi i tij në katër qëllimet e SERK.
- ✓ **Qëndrueshmëria:** vlerësim i gjasave që përfitimet e përftuara nga SERK të vazhdojnë edhe pas përmbylljes së strategjisë, me referim të veçantë të faktorët e pronësisë nga përfituesit, mbështetja e politikave, faktorët ekonomikë e financiarë, aspektet socio-kulturore, barazia gjinore, teknologjia e përshtatshme, aspektet mjedisore, si dhe kapacitetet institucionale dhe menaxheriale.

Figura 11: Kriteret e vlerësimit në vlerësimin e SERK

4. RAPORTIMI

Raportet kryesore që duhet të përgatiten kanë për qëllim paraqitjen e progresit në zbatimin e Strategjisë së Energjisë të Republikës së Kosovës (2022–2031):

- a)** Raporti gjashtëmujor i progresit të SERK (mbulon periudhën janar-qershor të çdo viti të zbatimit të SERK)
- b)** Raporti vjetor i progresit të SERK (mbulon periudhën janar-dhjetor të çdo viti të zbatimit të SERK)

Të dy raportet përgatiten nga Grupi Punues për SERK, nën koordinimin e Departamentit të Energjisë (Ministria e Ekonomisë).

Raportet gjashtëmujore paraqesin arritjet e aktiviteteve të implementuara gjatë gjashtëmujorit të parë dhe statusin e treguesve të SERK, sipas të dhënave të mbledhura ndërmjet muajve janar dhe qershor. Ato bazohen në diskutimet, analizat dhe rekomandimet e ngritura nga Grupi Punues për M&V të SERK, i cili takohet në muajin korrik.

Raporti vjetor paraqet statusin e përgjithshëm të të gjitha aktiviteteve të implementuara gjatë vitit dhe statusin e treguesve të SERK, sipas të dhënave të mbledhura ndërmjet muajve korrik dhe dhjetor. Ky raport bazohet në diskutimet, analizat dhe rekomandimet e ngritura nga Grupi Punues për M&V, i cili takohet në muajin janar të vitit pasues.

Propozohet që të dy raportet të digjitalizohen, ku pjesa më e madhe e informacionit kopjohet automatikisht nga Raporti Shumëvjeçar i Zbatimit të SERK (shih kapitullin 5).

Formati i raportimit për të dy raportet përfshin katër seksione kryesore dhe dy anekse kyç, siç propozohet më poshtë:

1. PËRMBLEDHJE DHE KONTEKST
2. GJENDJA AKTUALE E OBJEKTIVAVE STRATEGJIKE TË SERK (raportimi mbi rezultatet e arritura: produktet/outputs, rezultatet specifike/outcomes dhe eventualisht ndikimet/impacts) të matura përmes treguesve përkatës, kundrejt vlerës bazë dhe cakut të rënë dakord, si dhe burimeve përkatëse të të dhënave. Ky kapitull duhet të analizojë arsyet e devijimit të progresit nga produktet/outputs dhe rezultatet specifike/outcomes të planifikuara të SERK. Analiza e rezultateve specifike/outcomes (pozitive dhe/ose negative) duhet të bazohet në elementet e reflektuara dhe në diskutimet e zhvilluara gjatë takimeve gjashtëmujore të Grupit Punues për SERK (shkurt dhe korrik).
3. PROBLEMET DHE RISQET, SI DHE MASAT E NDËRMARRA (raportimi mbi: a) problemet kryesore të hasura gjatë implementimit të aktiviteteve dhe/ose në mbledhjen e të dhënave të treguesve të SERK; b) faktorët e jashtëm (risqet) që kanë ndikuar ose mund të kenë ndikuar më së shumti në realizimin e produkteve/outputs të planifikuara dhe/ose në arritjen e rezultateve specifike/outcomes të pritshme).
4. PËRFUNDIMET DHE REKOMANDIMET (bazuar në analizën e objektivave strategjikë të SERK (kapitulli 2) dhe problemet dhe risqet e identifikuara (kapitulli 3), ky kapitull duhet të raportojë mbi rekomandimet kryesore të ngritura gjatë takimeve gjashtëmujore të Grupit Punues për SERK, me qëllim përmirësimin e performancës (nëse nuk është e mirë) ose ruajtjen e saj (nëse është tashmë e mirë) në arritjen e rezultateve/objektivave të pritshme).
5. ANEKSET

- 5.1 MATRICA E RAPORTIMIT TË PROGRESIT PËR PERIUDHËN PËRKATËSE (kjo matricë bazohet në formatin e Programit të Zbatimit të SERK-ut, me disa kolona shtesë për të përcjellë arritjet e treguesve të SERK gjatë periudhës së shqyrtuar dhe statusin e realizimit të produkteve/outputs të planifikuara). Ky format i matricës propozohet në tabelën 6.
- 5.2 Matrica për Monitorim dhe Vlerësim, e përditësuar (Matrica për M&V).

Tabela 6: Formati i aneksit 1 "MATRICA E RAPORTIMIT TË PROGRESIT PËR PERIUDHËN PËRKATËSE"

Nr.	Objektivat strategjike dhe specifike, treguesit dhe veprimet	Vlera bazë	Caku final (2031)	Vlerat vjetore								Gjetjet kryesore nga analiza e të dhënave ⁴ (viti n)	Rekomandimet kryesore të zbatueshme të M&V ⁵ (viti n)
				Planifikuar 2022	Arri-tur 2022	Planifi-kuar 2023	Arri-tur 2023	Plani-fikuar 2024	Arri-tur 2024	Planifikuar 2025	Arri-tur 2025		
1	OBJEKTIVI STRATEGJIK 1												
1	Treguesi 1 për Objektivin Strategjik 1												
2	Treguesi 2 për Objektivin Strategjik 1												
1.1	Objektivi Specifik 1.1												
1	Treguesi 1 për Objektivin Specifik 1.1												
2	Treguesi 1 për Objektivin Specifik 1.1												
Nr.	Veprimi	Afati	BUXHETI				Burimi i fi-nancimit	Institucioni udhëheqës dhe mbështetës	Produkt (Output)	Progresi në zbatim (aktivitetet dhe produktet/outputs përkatëse) që mbulojnë periudhën e raportit (viti n)			
			2022	2023	2024	2025							
1.1.1	Aktiviteti 1.1												
1.1.2	Aktiviteti 1.1												

4 Kopjuar nga gjetjet kryesore të analizës së të dhënave të propozuara në Fletën e Analizës së Treguesit; të përgatitur në takimin e fundit të Grupit Punues për M&V

5 Kopjuar nga rekomandimet kryesore për M&V të propozuara në Fletën e Analizës së Treguesit; të përgatitur në takimin e fundit të Grupit Punues për M&V

5. DIGJITALIZIMI I SISTEMIT PËR M&V

5.1 Digjitalizimi i treguesve të SERK

Propozohet që agregimi i të gjitha të dhënave të treguesve të SERK të digjitalizohet, duke ndjekur tabelat e përcaktuara në secilën Fletë Identifikuese të Treguesit, të paraqitura në kapitullin 6 të këtij manuali për M&V. Tabela 7 më poshtë paraqet tabelën specifike të lidhur me secilin tregues që do të digjitalizohet, së bashku me institucionin përgjegjës për futjen e të dhënave duke përdorur softuerin e SERK.

Tabela 7: Tabelat e FIT që do të digjitalizohen për secilin tregues të SERK

TREGUESI	TABELAT QË DO TË DIGJITALIZOHEN	INSTI-TUCIONI PËRGJEGJËS PËR FUTJEN E TË DHËNAVE
1. Indeksi i kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIDI)	1.1	KEDS
2. Indeksi i frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI)	2.1	KEDS
3. Niveli i kapacitetit rregullues fleksibël	3.2	KOSTT
4. Humbjet në rrjetin e shpërndarjes	4.3, 4.4	KEDS
5. Sasia e kapacitetit variabil të BRE-ve (vBRE) që rrjeti është në gjendje të trajtojë/integrojë	5.3	KOSTT
6. Numri i njësive të rehabilituara të linjtit	6.2, 6.3	KEK
7. Numri i njësive të mbyllura të linjtit	7.1	KEK
8. Aftësitë e reagimit kibernetik (identifikimi, zbulimi, reagimi dhe rikuperimi) në sektorin e energjisë	8.3	KOSTT
9. Reduktimi i emetimit të GS në sektorin e energjisë elektrike krahasuar me 2019	9.4	AMMK (MMPHI)
10. Pjesëmarrja e burimeve të ripërtëritshme në konsumin e sektorit të energjisë elektrike (BRE-E)	10.6	DBRE (ME)
11. Futja graduale e çmimit të karbonit	11.1	DM (MMPHI)
12. Kapacitetet totale të BRE-ve në sektorin e energjisë elektrike (përfshirë prodhuesit vetë-konsumues apo prosumatorët)	12.4	DBRE (ME)
13 Kapaciteti i prodhuesve vetë-konsumues (prosumatorëve)	13.3	DBRE (ME)
14 Kapaciteti i instaluar i BRE-ve në sistemet e ngrohjes qendrore	14.2	NNQ
15 Niveli i konsumit final të energjisë	15.2	DPSBR (ME)
16 Kursimet kumulative të energjisë të arritura në sektorin e ndërtimit	16.7	DEE (ME) dhe FKEE
17 Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesa publike	17.6	DEE (ME) dhe FKEE
18 Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe komerciale	18.4	DEE (ME) dhe FKEE

TREGUESI	TABELAT QË DO TË DIGJITALIZOHEN	INSTI-TUCIONI PËRGJEGJËS PËR FUTJEN E TË DHËNAVE
19 Numri i ndërtesave me konsum afër zero energji	19.3	DPHNB (MMPHI)
20 Rritja e kapacitetit të ko-gjenerimit në "TERMOKOS" (Prishtinë)	20.1	NQ Termokos
21 Numri i konsumatorëve të lidhur në sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë)	21.1	NNQ Termokos & Gjakova
22 Integrimi i tregut me tregjet pan-evropiane të energjisë elektrike	22.1	KOSTT
23 Kapaciteti i ofruar ndërkufitar/ Kapaciteti nominal ndërkufitar	23.5	KOSTT
24 Statusi i heqjes graduale të MFSH	24.1	DSE (ME)
25 Numri i ofertave të disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë	25.1	DSE (ME)
26 Numri i të diplomuarve të rinj në vit që marrin diplomë akademike ose kualifikim profesional në programe të reja në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura	26.2	MASHTI
27. Përqindja e grave të punësuar në sektorin e energjisë	27.2, 27.3	DPSBR (ME)
28 Numri i skemave të reja dedikuar konsumatorëve në nevojë	28.2, 28.3	MFPT
29 Numri i programeve që mbështesin projektet e komuniteteve për efikasitet të energjisë dhe vetë-konsum	29.2	DEE (ME) ose FKEE
30 Skema për mbështetjen e çmimeve për konsumatorët në nevojë	30.4	MFPT
31 Zbatimi i fushatave ndërgjegjëse dhe informuese për energjinë	31.3	DPSBR (ME)
32 Diversiteti dhe krahasueshmëria e shërbimeve të ofruara për konsumatorët	32.1	DSE (ME)
33 Emetimet e pluhurit, NO _x dhe SO ₂ të termocentraleve të linjtit	33.4	AMMK (MMPHI)

5.2 Digjitalizimi i programit shumëvjeçar të zbatimit të SERK

Grupi Punues për SERK fut të gjitha të dhënat që kanë të bëjnë me programin e ri shumëvjeçar në një tabelë të digjitalizuar duke përdorur softuerin e SERK. Kjo tabelë përdoret për të paraqitur propozimet për secilin objektiv strategjik, duke përfshirë: të gjithë treguesit dhe caqet vjetore përkatëse, aktivitetet e planifikuara, buxhetin vjetor, burimin e financimit, institucionet përgjegjëse dhe produktet e planifikuara (outputs).

Të dhënat e digjitalizuara në programin e zbatimit të SERK do të transferohen automatikisht në raportin e progresit.

Tabela 8: Formati i programit të zbatimit të SERK (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

Nr.	Objektivat strategjike dhe specifike, treguesit dhe veprimet	Vlera bazë		CAQET VJETORE				REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)	
				VITI 1	VITI 2	VITI 3	VITI 4		
1	OBJEKTIVI STRATEGJIK 1								
1	Treguesi 1 për Objektivin Strategjik 1								
2	Treguesi 2 për Objektivin Strategjik 1								
1.1	Objektivi Specifik 1.1								
1	Treguesi 1 për Objektivin Specifik 1.1								
2	Treguesi 1 për Objektivin Specifik 1.1								
Nr.	Aktiviteti	BUXHETI				Burimi i financimit	Institucioni udhëheqës dhe mbështetës	Produkt et (Output-et)	Referim ndaj dokumenteve
		2022	2023	2024	2025				
1.1.1	Aktiviteti								
1.1.2	Aktiviteti								

5.3 Digjitalizimi i raporteve të progresit të SERK

Raportet vjetore dhe gjashtëmujore mund të digjitalizohen lehtësisht nëse së pari digjitalizohet programi i zbatimit të SERK, pasi pjesa më e madhe e të dhënave mbetet e njëjtë. Të dhënat e vetme shtesë që përfshihen në këto raporte janë:

1. Vlerat faktike të mbledhura gjatë periudhës së zbatimit që mbulohet nga raporti (bazuar në mbledhjen e të dhënave të propozuara në tabelën 5).
2. Gjetjet kryesore të kopjuara nga DE nga analiza e të dhënave dhe rekomandimet e zbatueshme të M&V, të paraqitura në formë pikash të thukëta (*bullet points*) të kopjuara nga Fleta e Analizës së Treguesit, e përgatitur nga Grupi Punues për M&V gjatë punëtorisë gjashtëmujore për analizën e të dhënave.
3. Progresi vjetor në zbatim, ku detajohet realizimi i aktiviteteve vjetore të planifikuara dhe produkteve (outputs) përkatëse gjatë periudhës së raportimit. Këto të dhëna të progresit digjitalizohen përmes softuerit të SERK, ose nga institucionet përgjegjëse për implementimin e aktiviteteve, ose nga Departamenti i Arsimit (DA) brenda Ministrisë së Arsimit (MA). Kjo për faktin se DE mund të rishikojë ose të përmirësojë kontributet e dorëzuara nga institucionet implementuese. Prandaj, është thelbësore që këto rubrika të mbeten të redaktueshme nga DE për të siguruar raportim të saktë dhe të përditësuar.

Të gjitha kontributet për digjitalizimin e raportit të progresit në zbatimin e SERK janë të përmbledhura në aneksin 1, dhe paraqiten në tabelën 9 (shih faqen në vijim).

Tabela 9: Kontributet e ndryshme në digitalizimin e aneksit 1 të raportit të progresit në zbatimin e SERK

Nr.	Objektivat strategjike dhe specifike, treguesit dhe veprimet	Vlera bazë	Caku final (2031)	Vlerat vjetore							Faktet kryesore nga analiza e të dhënave (viti n)	Rekomandimet kryesore të zbatueshme të M&V (viti n)
				Planifi kuar 2022	Arritur 2022	Planifi kuar 2023	Arritur 2023	Planifi kuar 2024	Arritur 2024	Planifi kuar 2025	Arritur 2025	
1	OBJEKTIVI STRATEGJIK 1											
1	Treguesi 1 për Objektivin Strategjik 1											
2	Treguesi 2 për Objektivin Strategjik 1											
1.1	Objektivi Specifik 1.1											
1	Treguesi 1 për Objektivin Specifik 1.1											
2	Treguesi 1 për Objektivin Specifik 1.1											
Nr.	Veprimi	Afati		BUXHETI			Burimi i financimit	Instituci oni udhëhe qës dhe mbësht etës	Produkt (Output)	Referim ndaj dokume nteve	Progresi në zbatim (aktivitetet dhe produktet/outputs përkatëse) që mbulojnë periudhën e raportit (viti n)	
				2022	2023	2024	2025					
1.1.1	Aktiviteti 1.1											
1.1.2	Aktiviteti 1.1											
Të dhëna të kopjuara automatikisht nga softueri nga Programi i Zbatimit të SERK												
Të dhëna të kopjuara nga DE nga Fleta e Analizës së Treguesit, e përgatitur nga Grupi Punues për SERK gjatë punëtorisë gjashtëmujore për analizën e të dhënave												
Këto të dhëna të progresit digitalizohen përmes softuerit të SERK, ose nga institucionet përgjegjëse për implementimin e aktivitetëve, ose nga Departamenti i Arsimit (DA) brenda Ministrisë së Arsimit (MA). Kjo për faktin se DE mund të rishikojë ose të përmirësojë kontributet e dorëzuara nga institucionet implementuese. Prandaj, është thelbësore që këto rubrika të mbeten të redaktueshme nga DE për të siguruar raportim të saktë dhe të përditësuar.												
Vlera vjetore e treguesve të SERK gjenerohet automatikisht përmes softuerit të SERK												

6 FLETËT IDENTIFIKUESE TË TREGUESVE

6.1 INDEKSI I KOHËZGJATJES MESATARE TË NDËRPRERJEVE NË SISTEM (SAIDI)

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Indeksi i kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIDI) përfaqëson kohëzgjatjen mesatare kumulative të ndërprerjeve të furnizimit me energji elektrike që përfshijnë konsumatorët në një sistem të caktuar gjatë një periudhe specifike. Matet me orë në vit.

SAIDI llogaritet si raporti ndërmjet kohëzgjatjes totale të ndërprerjeve që prekin të gjithë konsumatorët dhe numrit total të konsumatorëve të furnizuar gjatë së njëjtës periudhë.

Ky indeks ofron një matje të vazhdimësisë së furnizimit me energji elektrike, drejtpërdrejt të lidhur me disponueshmërinë e sistemit të shpërndarjes, dhe pasqyron kohëzgjatjen mesatare të ndërprerjeve të shërbimit që përjeton secili konsumator gjatë një viti. Ndërprerjet e furnizimit me energji elektrike në sistemin e shpërndarjes regjistrohen dhe monitorohen nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes (OSSH). Sipas Rregullës për Standardet e Cilësisë së Shërbimit të Energjisë Elektrike, ndërprerjet klasifikohen si vijon:

- Ndërprerje të shkurtra: ≤ 3 minuta;
- Ndërprerje të gjata: > 3 minuta

Në raportimin e SAIDI përfshihen vetëm ndërprerjet e gjata, në përputhje me Rregullën dhe me standardet ndërkombëtare. Ndërprerjet e gjata kategorizohen më tej në:

- Ndërprerje të planifikuara
- Ndërprerje të paplanifikuara

SAIDI përbën një tregues kyç të performancës (KPI) për OSSH-në, duke pasqyruar sa eficient është funksionimi i rrjetit të shpërndarjes së energjisë elektrike dhe sa shpesh ose për sa kohë konsumatorët përfshihen ndërprerje të furnizimit me energji.

Ky tregues llogaritet duke përdorur formulën vijuese:

SAIDI: System Average Interruption Duration Index

SAIDI is calculated according to the formula given below;

$$SAIDI = \frac{\sum_{i=1}^n U_i t_i}{U_{tot}}$$

t_i	Duration of the i_{th} interruption
U_i	Number of customers affected by the i_{th} interruption
U_{tot}	Total number of customers served*
n	Total number of the interruptions

SAIDI ndahet sipas niveleve të tensionit (0.4 kV, 10(20) kV dhe 35 kV) dhe sipas llojit të ndërprerjeve (të planifikuara dhe të paplanifikuara).

2. METODA E MOSTRIMIT

Nuk aplikohet asnjë marrje e mostrave. Vlera e SAIDI llogaritet duke përdorur të dhëna të plota nga të gjitha ndërprerjet dhe të gjithë konsumatorët e prekur në sistem.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS SË TË DHËNAVE

Treguesi mbledhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Kompania Kosovare për Shpërndarje të Energjisë Elektrike (KEDS) mbledh të dhëna të tilla si:

- Koha e fillimit dhe përfundimit të ndërprerjes;
- Numri i konsumatorëve të prekur;
- Numri total i konsumatorëve aktivë;
- Numri total i ngjarjeve të ndërprerjes.

3.2 KEDS llogarit vlerën e SAIDI duke përdorur të dhënat e mësipërme dhe e paraqet atë në formatin e përcaktuar në tabelën 1.1.

3.3 KEDS i fut të dhënat në softuerin e SERK. Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK (në të njëjtin format si tabela 1.1).

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga KEDS. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga DE (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 1.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.6 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin e ardhshëm vjetor të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E RAPORTIMIT

Të dhënat mbledhen në bazë mujore dhe rezultatet raportohen çdo gjashtë muaj, në korrik dhe në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Burimi kryesor i verifikimit është tabela e paraqitjes së të dhënave nga KEDS.

Tabela 1.1: Tabela e paraqitjes së të dhënave (softueri i SERK)

PËRSHKRIMI	NIVELI I TENSIONIT			SAIDI TOTAL (orë/vit)
NIVELI I TENSIONIT / VOLTAGE LEVEL	0.4kV	10(20) kV	35kV	
SAIDI i planifikuar (orë në formë dhjetore)				
SAIDI i paplanifikuar (orë në formë dhjetore)				
Total				

6.2 INDEKSI I FREKUENCËS MESATARE TË NDËRPRERJEVE NË SISTEM (SAIFI)

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Indeksi i frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI) përfaqëson numrin mesatar të ndërprerjeve që përjetojnë konsumatorët në një sistem të caktuar gjatë një periudhe të përcaktuar. Matet si numër ndërprerjesh për konsumator në vit.

SAIFI llogaritet si raporti ndërmjet numrit total të ndërprerjeve që prekin të gjithë konsumatorët dhe numrit total të konsumatorëve të furnizuar gjatë së njëjtës periudhë.

Ky indeks përbën një tregues kyç të performancës (KPI) për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes (OSSH), pasi ndihmon në identifikimin e problemeve të përsëritura në rrjet, përmirësimin e shërbimeve për konsumatorët dhe orientimin e investimeve strategjike për besueshmërinë e rrjetit.

Ky indeks ofron një matje të vazhdimësisë së furnizimit me energji elektrike, drejtpërdrejt të lidhur me disponueshmërinë e sistemit të shpërndarjes, dhe pasqyron numrin e ndërprerjeve të shërbimit që përjeton secili konsumator brenda një viti. Ndërprerjet e furnizimit me energji elektrike në rrjetin e shpërndarjes regjistrohen dhe monitorohen nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes (OSSH). Sipas Rregullës për Standardet e Cilësisë së Shërbimit të Energjisë Elektrike, ndërprerjet klasifikohen si vijon:

- Ndërprerje të shkurtra: ≤ 3 minuta;
- Ndërprerje të gjata: > 3 minuta;

Në raportimin e SAIFI përfshihen vetëm ndërprerjet e gjata, në përputhje me Rregullën dhe me standardet ndërkombëtare. Ndërprerjet e gjata kategorizohen më tej në:

- Ndërprerje të planifikuara
- Ndërprerje të paplanifikuara

Ky tregues llogaritet duke përdorur formulën vijuese:

SAIFI: System Average Interruption Frequency Index

SAIFI is calculated according formula given below;

$$SAIFI = \frac{\sum_{i=1}^n U_i}{U_{tot}}$$

U_i	Number of customers affected by the i_{th} interruption
U_{tot}	Total number of customers served*
n	Total number of the interruptions

SAIFI ndahet sipas niveleve të tensionit (0.4 kV, 10(20) kV dhe 35 kV) dhe sipas llojit të ndërprerjeve (të planifikuara dhe të paplanifikuara).

2. METODA E MOSTRIMIT

Nuk aplikohet asnjë marrje e mostrave. Vlera e SAIFI llogaritet duke përdorur të dhëna të plota nga të gjitha ndërprerjet dhe të gjithë konsumatorët e prekur në sistem.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS SË TË DHËNAVE

Treguesi mbledhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Kompania Kosovare për Shpërndarje të Energjisë Elektrike (KEDS) mbledh të dhëna të tilla si:

- Koha e fillimit dhe përfundimit të ndërprerjes;
- Numri i konsumatorëve të prekur;
- Numri total i konsumatorëve aktivë;
- Numri total i ngjarjeve të ndërprerjes;

3.2 KEDS llogarit vlerën e SAIFI duke përdorur të dhënat e mësipërme dhe e paraqet atë në formatin e përcaktuar në tabelën 2.1

3.3 KEDS i fut të dhënat në softuerin e SERK. Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK (në të njëjtin format si tabela 2.1).

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga KEDS. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga DE (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 2.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.6 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin e ardhshëm vjetor të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen në bazë mujore dhe rezultatet raportohen çdo gjashtë muaj, në korrik dhe në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Burimi kryesor i verifikimit është tabela e paraqitjes së të dhënave nga KEDS.

Tabela 2.1: Tabela e paraqitjes së të dhënave (softueri i SERK)

PËRSHKRIMI	NIVELI I TENSIONIT			SAIFI
NIVELI I TENSIONIT / VOLTAGE LEVEL	0.4kV	10(20) kV	35kV	TOTALI (numër/vit)
SAIFI i planifikuar (numër)				
SAIFI i paplanifikuar (numër)				
Totali				

6.3 NIVELI I KAPACITETIT RREGULLUES FLEKSIBËL

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat sasinë e kapacitetit të rezervave sekondare aFRR (Rezerva e Rivendosjes së Frekuencës në mënyrë automatike, e cila është një rezervë në rrjetin elektrik që ndihmon në ruajtjen e stabilitetit të frekuencës së rrjetit) dhe rezervave terciare mFRR (Rezerva e Rivendosjes së Frekuencës në mënyrë manuale, e cila ndihmon në stabilizimin e frekuencës së rrjetit elektrik), të cilat janë në dispozicion të Operatorit të Sistemit të Transmetimit të Kosovës (KOSTT) për t'u përdorur ose aktivizuar për fleksibilitetin e sistemit. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të aktivizojë aFRR në mënyrë automatike pas 30 sekondash. Nëse disbalanca e rrjetit vazhdon pas 12.5 minutash, mFRR e mbështet ose e zëvendëson gradualisht aFRR-në. Njësia e matjes për këtë tregues është megavat (MW).

Aktualisht, Kosova siguron 5 MW rezerva primare duke përdorur prodhimin vendor të energjisë nga KEK (Korporata Energjetike e Kosovës).⁶ Megjithatë, nuk ka kapacitet për të siguruar në mënyrë të pavarur rezervat sekondare dhe terciare, duke u mbështetur tek Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST) të Shqipërisë për plotësimin e këtyre nevojave. Për të adresuar këtë boshllëk, në të ardhmen do të implementohen dy sisteme akumulimi të energjisë me bateri (BESS). Këto sisteme do t'i mundësojnë Kosovës të zëvendësojë rezervat e saj primare dhe të sigurojë në mënyrë të pavarur rezervat sekondare (aFRR) dhe terciare (mFRR). KOSTT do të sigurojë një BESS litium-jon (ose teknologji tjetër e avancuar ekuivalente) për shërbimet aFRR, ndërsa një subjekt publik i ri, Korporata për Akumulimin e Energjisë (ESCorp), do të ketë në pronësi dhe do të menaxhojë një BESS tjetër për të ofruar shërbimet mFRR dhe për të kryer arbitrazh energjie (ruajtjen e energjisë së tepërt, përfshirë edhe nga burime të ripërtëritshme, kur ka furnizim të bollshëm dhe çmime më të ulëta, dhe pastaj injektimin e kësaj energjie në rrjet kur kërkesa është më e lartë dhe çmimet për rrjedhojë janë më të larta). Investimi në këto teknologji do të rrisë fleksibilitetin e sistemit, do të mbështesë integrimin e kapacitetit variabil të burimeve të ripërtëritshme të energjisë dhe do të sigurojë pajtueshmërinë me kërkesat e ENTSO-E (Rrjeti Evropian i Operatorëve të Sistemeve të Transmetimit të Energjisë Elektrike, i cili përfaqëson 40 operatorë të sistemeve të transmetimit, apo OST/TSO, nga 36 shtete të Evropës, përtej kufijve të BE-së; i themeluar dhe i pajisur me mandate ligjore nga Paketa e Tretë e BE-së për tregun e brendshëm të energjisë në vitin 2009, që synon liberalizimin e mëtejshëm të tregjeve të gazit dhe energjisë elektrike në BE) për rezerva. Është e rëndësishme të merret parasysh se, pavarësisht këtyre përparimeve, rritja e parashikuar e kërkesës për shërbime ndihmëse nënkupton se Kosova do të vazhdojë bashkëpunimin me Shqipërinë.

Vlera e këtij treguesi llogaritet sipas formulës vijuese:

$$D = \sum_{i=1}^n (s + t + is + ts)$$

ku:

⁶ Vlera bazë aktuale prej 5 MW pasqyron vetëm rezervat primare vendore dhe nuk përfshin rezervat sekondare dhe terciare të siguruar përmes marrëveshjes Kosovë-Shqipëri. Ky dallim duhet të dokumentohet qartë për të shmangur keqkuptimet dhe për të siguruar transparencë në tërë procesin e raportimit.

D = sasia totale e kapacitetit të rezervave sekondare aFRR dhe terciare mFRR të disponueshme për KOSTT (të kategorizuara sipas kontratave të rezervimit të kapacitetit vendor dhe ndërkombëtar) që mund të përdoren ose aktivizohen për fleksibilitetin e sistemit;

s = aFRR vendore (MW) në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

t = mFRR vendore (MW) në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

is = aFRR ndërkombëtare (MW) në vitin "n" të periudhës së zbatimit të ESRK-së

ts = mFRR ndërkombëtare (MW) në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK.

Ky tregues duhet të zbërthehet sipas kontratave ndërkombëtare dhe vendore, si dhe sipas llojit të shërbimit (aFRR dhe mFRR).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndalet përmes hapave vijues:

3.1 KOSTT dhe ESCorp (në të ardhmen) do të mbledhin të dhëna mbi kapacitetin rezervë (në MW) të mbajtur për rezervat sekondare (aFRR) dhe terciare (mFRR), të kategorizuara sipas kontratave të rezervimit të kapacitetit vendor dhe ndërkombëtar. Për momentin, paraqiten vetëm rezervat ndërkombëtare, pasi ato janë të vetmet të disponueshme. Në të ardhmen pritet që formulari i mbledhjes së të dhënave të ndryshojë pas (hyrjes në funksion të rezervave vendore).

3.2 KOSTT dhe ESCorp (në të ardhmen) do t'i mbledhin këto të dhëna (shih tabelën e mbledhjes së të dhënave – pamja e ekranit 3.1).

3.3 KOSTT dhe ESCorp (në të ardhmen) i fusin të dhënat përmes softuerit të SERK (shih tabelën 3.2). Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK.

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga KOSTT dhe Departamenti i Energjisë (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 3.2, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.6 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Fletë Excel zyrtare të publikuara në uebsajtin e kostt.com

Tabela 3.1: Tabela e mbledhjes së të dhënave, pamje ekrani e fletës Excel për sasisnë e rezervave të kontraktuara, e publikuar në uebfaqe <https://kostt.com/Transparency/Balancing#collapseExample>

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
	Data Date	Ora Hour	Rezerva aFRR (aFRR Reserve) blerje (buying) (MW)	Çmimi i rezervës aFRR (aFRR Reserve Price) blerje (buying) (Euro/MW)	Rezerva aFRR (aFRR Reserve) shitje (selling) (MW)	Çmimi i rezervës aFRR (aFRR Reserve Price) shitje (selling) (Euro/MW)				Data Date	Ora Hour	Rezerva mFRR (mFRR Reserve) blerje (buying) (MW)	Çmimi i rezervës mFRR (mFRR Reserve Price) blerje (buying) (Euro/MW)	Rezerva mFRR (mFRR Reserve) shitje (selling) (MW)	Çmimi i rezervës mFRR (mFRR Reserve Price) shitje (selling) (Euro/MW)
35797	12/31/2024	12	25	53.77	25	54.78				12/31/2024	12	150	5.48	30	2.45
35798	12/31/2024	13	25	53.77	25	62.88				12/31/2024	13	150	5.48	30	2.45
35799	12/31/2024	14	25	53.77	25	62.88				12/31/2024	14	150	5.48	30	2.45
35800	12/31/2024	15	25	53.77	25	62.88				12/31/2024	15	150	5.48	30	2.45
35801	12/31/2024	16	25	53.77	25	62.88				12/31/2024	16	150	5.48	30	2.45
35802	12/31/2024	17	25	53.77	25	63.28				12/31/2024	17	150	5.48	30	2.45
35803	12/31/2024	18	25	53.77	25	54.78				12/31/2024	18	5	5.48	30	2.45
35804	12/31/2024	19	25	53.77	25	54.78				12/31/2024	19	150	5.48	30	2.45
35805	12/31/2024	20	25	53.77	25	54.78				12/31/2024	20	150	5.48	30	2.45
35806	12/31/2024	21	25	53.77	25	54.78				12/31/2024	21	150	5.48	30	2.45
35807	12/31/2024	22	25	60.27	25	54.78				12/31/2024	22	150	5.48	30	2.45
35808	12/31/2024	23	25	65.27	25	73.28				12/31/2024	23	150	5.48	30	2.45
35809	12/31/2024	24	25	65.27	25	73.28				12/31/2024	24	150	5.48	30	2.45
35810	1/1/2025	1	0	0	0	0				1/1/2025	1	196	8.52	50	4.2
35811	1/1/2025	2	0	0	0	0				1/1/2025	2	196	8.52	50	4.2
35812	1/1/2025	3	0	0	0	0				1/1/2025	3	196	8.52	50	4.2
35813	1/1/2025	4	0	0	0	0				1/1/2025	4	196	8.52	50	4.2
35814	1/1/2025	5	0	0	0	0				1/1/2025	5	196	8.52	50	4.2
35815	1/1/2025	6	0	0	0	0				1/1/2025	6	196	8.52	50	4.2
35816	1/1/2025	7	0	0	0	0				1/1/2025	7	196	8.52	50	4.2
35817	1/1/2025	8	0	0	0	0				1/1/2025	8	196	8.52	50	4.2
35818	1/1/2025	9	0	0	0	0				1/1/2025	9	196	8.52	50	4.2
35819	1/1/2025	10	0	0	0	0				1/1/2025	10	10	8.52	50	4.2
35820	1/1/2025	11	0	0	0	0				1/1/2025	11	10	8.52	50	4.2
35821	1/1/2025	12	0	0	0	0				1/1/2025	12	50	8.52	50	4.2
35822	1/1/2025	13	0	0	0	0				1/1/2025	13	50	8.52	50	4.2
35823	1/1/2025	14	0	0	0	0				1/1/2025	14	35	8.52	50	4.2

Tabela 3.2: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

	Rezervat vendore		Rezervat ndërkombëtare		Totali i kapaciteteve të rezervave sekondare aFRR dhe terciare mFRR në dispozicion të KOSTT që mund të përdoren ose aktivizohen për fleksibilitetin e sistemit (kolonat A+B+C+D).
	aFRR	mFRR	aFRR	mFRR	
	A	B	C	D	
Niveli i kapacitetit rregullues fleksibël					

6.4 HUMBJET NË RRJETIN E SHPËRNDARJES

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Në sistemet energjetike, humbjet nënkuptojnë dallimin ndërmjet sasisë së energjisë elektrike të injektuar në sistem dhe energjisë elektrike që u faturohet konsumatorëve fundorë. Kjo përfaqëson sasinë e energjisë elektrike të injektuar në rrjet, e cila konsumohet por nuk u faturohet konsumatorëve fundorë. Humbjet totale përbëhen nga dy komponentë: humbjet teknike dhe humbjet jo-teknike (komerciale). Humbjet teknike ndodhin në mënyrë të natyrshme gjatë rrjedhjes së energjisë elektrike përmes elementeve të sistemit, si linjat e shpërndarjes, transformatorët dhe sistemet matëse; ndërsa humbjet komerciale rezultojnë nga përdorimi i paautorizuar i energjisë nga konsumatorët.

Operatori i Sistemit të Shpërndarjes (OSSH) investon vazhdimisht në rrjetin e shpërndarjes bazuar në buxhetin e investimeve të alokuar dhe të miratuar nga Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE). Këto investime rrisin funksionimin e sistemit të shpërndarjes me qëllim ofrimin e furnizimit të besueshëm me energji elektrike.

Për operimin dhe mirëmbajtjen e sistemit të shpërndarjes përgjegjës është Operatori i Sistemit të Shpërndarjes - KEDS. Rrjeti i shpërndarjes përbëhet nga linjat e tensionit 35 kV, 10(20) kV, 6 kV dhe 0.4 kV, si dhe nënstacionet përkatëse në nivelin 35/x kV, 10(20)/0.4 kV dhe 6/0.4 kV.

Projektet investuese përzgjidhen përmes analizës së nevojave në zonat më kritike, duke i vlerësuar ato përmes kriterëve prioritarë, me qëllim arritjen e objektivave kryesore të investimeve, si:

i) ulja e humbjeve teknike dhe jo-teknike; ii) sigurimi i furnizimit të besueshëm dhe me cilësi më të mirë të energjisë elektrike; iii) rritja e kapaciteteve ekzistuese të rrjetit dhe modernizimi i tij.

Humbjet në rrjetin e shpërndarjes në Kosovë mbesin të larta, dhe reduktimi i tyre është me rëndësi kyç për përmirësimin e shpërndarjes së energjisë elektrike. Ulja e nivelit të humbjeve ndikon pozitivisht në cilësinë e furnizimit, eficiencën e energjisë, fleksibilitetin dhe mbështet integritimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë. Faktorët kryesorë që ndikojnë në uljen e humbjeve janë: investimet, legjislacioni dhe monitorimi. Ky tregues është i rëndësishëm për të ndjekur suksesin në uljen e humbjeve në shpërndarje. Kosova ka shënuar përmirësim të ndjeshëm në uljen e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes në krahasim me periudhën pas luftës (pas vitit 1999, humbjet në shpërndarje në një periudhë të caktuar arrinin ~45%). Për sa i përket rrjeteve të shpërndarjes, humbjet vjetore të energjisë elektrike në vendet e Bashkimit Evropian variojnë mesatarisht nga 2% deri në 12%, sipas Dokumentit të Qëndrimit të ERGEG (Grupi i Rregullatorëve Evropianë për energjinë elektrike dhe gazin) mbi trajtimin e humbjeve nga operatorët e rrjetit. Humbjet bazë në rrjetin e shpërndarjes (2021) kanë qenë 18.48%, prej të cilave 16.4% janë të lejuara për shkak të teknologjisë së vjetruar dhe infrastrukturës joeficiente të shpërndarjes së energjisë elektrike, ndërsa 2.08% janë të palejuara. Ndërkohë, në vitin 2024 humbjet në rrjetin e shpërndarjes kanë rënë në 14.5%, çka tregon progres të dukshëm brenda një periudhe kaq të shkurtër. Situata aktuale në Republikën e Kosovës është afër eliminimit të plotë të humbjeve jo-teknike, falë veprimeve të ndërmarra për eliminimin e këtyre humbjeve të padëshiruara, prandaj në të ardhmen nuk do të jetë e nevojshme të llogariten ato. Megjithatë, objektivi është që humbjet në rrjetin e shpërndarjes të ulen edhe më tej, në 9% deri në vitin 2031, gjë që do ta vendoste Republikën e Kosovës në nivelin e vendeve të Bashkimit Evropian.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \frac{(e - b)}{e} * 100 (\%)$$

ku:

D = humbjet në rrjetin e shpërndarjes

e = energjia që hyn në shpërndarje në vitin “n” të periudhës së zbatimit të SERK.

b = energjia elektrike që u faturohet konsumatorëve fundorë në vitin “n” të periudhës së zbatimit të SERK

Shembull: Nëse gjatë një viti në shpërndarje futen 100 MWh energji elektrike, ndërsa gjatë atij viti faturohen 89 MWh dhe 11 MWh mbesin të pafaturuara, atëherë humbjet në rrjetin e shpërndarjes do të jenë: .

Ky tregues mund të zbërthehet sipas humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, të shprehura në përqindje të prodhimit të përgjithshëm të energjisë elektrike.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Mbledhja dhe analiza e të dhënave bëhet nga Departamenti i Humbjeve në KEDS. Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Matja e energjisë që hyn nga OST në OSSH në pikat kufitare dhe leximi apo transferimi i matjeve në sistemin e leximit në distancë; të dhënat ruhen në databazat e tyre.

3.2 Mbledhja e të dhënave për faturimin e konsumatorëve realizohet përmes leximit mujor të njehsorëve të konsumatorëve, qoftë në mënyrë direkte apo përmes leximit në distancë; të dhënat ruhen në databazat përkatëse.

3.3 Të dhënat për “energjinë që hyn në OSSH” dhe “energjinë që u faturohet konsumatorëve” ruhen në databazat përkatëse, duke përfshirë datën e leximit (kohën e leximit) dhe vlerën e leximit të energjisë.

3.4 OSSH fut të dhënat në softuerin e SERK. Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK.

3.5 Analiza e vlerës bëhet nga KEDS në bashkëpunim me DE. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin e këtij FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve për M&V me qëllim përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Të gjitha këto aspekte do të merren parasysh në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT), e cila duhet të hartohet nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes – KEDS, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.6 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 4.4, arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik përmes softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor të SERK, të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal pranë Departamentit të Energjisë (ME).

3.7 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në mbledhjen e ardhshme vjetore të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen në vitin pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo muaj, pasi faturimi bëhet në bazë mujore; megjithatë, ato paraqiten në janar të vitit pasues (vitit n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Raporti i ZRRE, Bilanci Vjetor i energjisë elektrike dhe termike.

Tabela 4.1 Tabela e mbledhjes së të dhënave (ZRRE, Bilanci Vjetor i energjisë elektrike dhe termike, i cili paraqet një vlerësim të humbjeve)

(MWh)	Gjithsejt	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
Kërkesa e Distribucionit	6,115,262	764,815	658,349	599,907	512,962	394,820	355,861	386,441	377,633	350,592	450,441	539,809	723,630
HC Distributive dhe BRE	197,600	14,109	14,658	21,122	26,992	30,935	26,032	12,016	7,527	8,579	9,545	11,085	15,000
HC distributive për konsum universal	180,107	13,195	13,649	19,538	24,660	27,773	23,452	10,746	6,720	7,639	8,600	10,147	13,990
Kërkesa totale e Distribucionit	6,295,369	778,010	671,998	619,444	537,622	422,594	379,313	397,187	384,354	358,231	459,041	549,956	737,619
Dërgimi													
110 kV	0												
35 kV	62,156	5,785	5,248	5,136	4,744	5,218	5,007	5,213	5,090	4,821	5,110	5,152	5,632
10 kV	503,659	45,155	42,841	45,530	38,371	37,586	37,313	40,313	39,304	37,827	42,086	46,010	51,322
0.4 kV	503,900	49,597	45,416	46,535	39,510	38,977	38,598	40,751	38,381	34,705	38,409	42,552	50,469
0.4/II kV	821,396	87,977	81,435	76,218	61,813	56,963	56,759	66,143	66,488	49,053	60,840	71,518	86,189
Amvisnia	3,292,975	435,823	362,400	319,869	288,101	221,584	186,534	196,705	198,262	174,513	232,398	281,206	395,581
Ndriçimi publik	41,047	4,468	3,599	3,659	2,940	2,791	2,578	2,555	2,928	3,340	3,994	3,991	4,204
Rrjeti Distributiv neto	5,225,133	628,806	540,940	496,947	435,478	363,119	326,789	351,680	350,453	304,259	382,837	450,429	593,397
Humbjet teknike	801,677	115,539	96,368	81,878	69,073	48,050	39,996	40,736	31,683	43,473	53,754	71,150	109,978
Humbjet komerciale	268,560	33,665	34,690	40,620	33,072	11,424	12,527	4,772	2,218	10,500	22,450	28,378	34,244
Total humb. ne Rrjetin e Shperndarjes	1,070,236	149,204	131,058	122,497	102,145	59,474	52,524	45,507	33,900	53,972	76,204	99,528	144,223

Tabela 4.2 Tabela e raportimit për humbjet në rrjetin e shpërndarjes – tabela e mbledhjes së të dhënave

Muaji	EHSSH	Energjia e faturuar	Humbjet teknike		Humbjet komerciale		Humbjet totale	
	MWh	MWh	MWh	%	MWh	%	MWh	%
Janar								
Shkurt								
Mars								
Prill								
Maj								
Qershor								
Korrik								
Gusht								
Shtator								
Tetor								
Nëntor								
Dhjetor								

Tabela 4.3: Tabela e agregimit/llogaritjes së të dhënave të KEDS (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

Muaji	Energjia që hyn në sistemin e shpërndarjes (E)	Energjia e faturuar (B)	HUMBJET NË RRJETIN E SHPËRNDARJES (%)
Njësia	MWh	MWh	(E - B)/E * 100
Janar			
Shkurt			
Mars			
Prill			
Maj			
Qershor			
Korrik			
Gusht			
Shtator			
Tetor			
Nëntor			
Dhjetor			
Totali			

Tabela 4.4: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

TREGUESI	Energjia që hyn në sistemin e shpërndarjes	Energjia e faturuar	TOTAL
Humbjet në rrjetin e shpërndarjes (%)			

6.5 SASIA E KAPACITETIT VARIABIL TË BRE-ve (vBRE) QË RRJETI ËSHTË NË GJENDJE TË TRAJTOJË/INTEGROJË

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat kapacitetin variabil të të gjitha Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë (vBRE) në MW, të cilat rrjeti elektrik mund t'i akomodojë pa rrezikuar sigurinë e sistemit.

Shprehja burime variable të energjisë së ripërtëritshme (vBRE) u referohet llojeve të prodhimit të energjisë që vijnë nga burime natyrore dhe të ripërtëritshme, por që u nënshtrohen luhatjeve për shkak të kushteve të ndryshme mjedisore. Këto burime janë "variable" sepse prodhimi i tyre nuk është konstant dhe varet nga faktorë si koha e ditës, moti ose ndryshimet sezonale. Energjia nga era dhe dielli quhet energji nga burime të ripërtëritshme variable (vBRE) për shkak të natyrës së kohëpaskohshme të disponueshmërisë, gjë që krijon sfida për integrimin e saj në sistemin ekzistues të energjisë.

Sipas Strategjisë së Energjisë të Republikës së Kosovës 2022-2031, integrimi i burimeve të

ripërtërishme është i mundur vetëm nëse ekziston një infrastrukturë e përshtatshme për transmetim dhe teknologji e përshtatshme. Integrimi i një sasive të caktuar të prodhimit nga burimet variable të energjisë së ripërtërishme kërkon rrjete fleksibël, pajisje moderne dhe sisteme të përzgjedhura të kontrollit të rrjetit.

KOSTT (Operatori i Sistemit, Transmisionit dhe Tregut në Kosovë) tashmë është i vetëdijshëm për kapacitetin që rrjeti mund të integrojë nga burimet e ripërtërishme të energjisë, por kjo varet nga implementimi në përputhje me zonat e tyre të veçanta gjeografike. Megjithatë KOSTT është në dijeni për kapacitetin që rrjeti mund të integrojë nga burimet e ripërtërishme, kjo dijeni nuk garanton që çdo aplikim për investime në BRE në Kosovë është i përshtatur me rajonin apo zonën specifike ku ky kapacitet është i disponueshëm. Si rezultat, secili aplikim shqyrtohet individualisht dhe jepet përgjigje bazuar në vlerësimin e kompatibilitetit të tij me kapacitetin e rrjetit në lokacionin përkatës. Kjo do të thotë që ky tregues matet në bazë të aplikimeve të miratuara dhe marrëveshjeve të nënshkruara për kapacitete specifike në megavat (MW) në rajone të caktuara.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = sasia e kapacitetit të vBRE që rrjeti mund të përballojë/integrojë

m = kapaciteti i vBRE që rrjeti mund të përballojë/integrojë në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit nuk zbërthehet sipas asnjë kriteri.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Një zhvillues i BRE-ve (individ apo kompani që kërkon të investojë në burime të ripërtërishme të energjisë) aplikon në KOSTT për Informacione Teknike, me qëllim përcaktimin nëse projekti i tij mund të lidhet në rrjetin e transmetimit (tabela 5.1).

3.2 Sektori për Planifikim Afatgjatë në KOSTT modelon aplikimin, përmes PSS (Power System Simulator for Engineering), një mjet softuerik që përdoret nga inxhinierët e sistemeve të energjisë elektrike për të simuluar rrjetet e transmetimit të energjisë elektrike (aneksi 5.1), duke integruar BRE-të nga aplikimi në rrjetin ekzistues, analizojnë integrimin e këtyre burimeve të ripërtërishme në sigurinë e sistemit të transmetimit dhe përcakton kapacitetin nga BRE-të që mund të akomodohet në rrjet.

3.3 Nëse rrjeti mund të përballojë sasinë e BRE-ve nga aplikimi, atëherë kërkesa miratohet dhe nënshkruhet një Marrëveshje për Kyçe ndërmjet KOSTT dhe zhvilluesit të

BRE-ve, ku pika e kyçjes në rrjet ruhet për atë projekt për një periudhë dyvjeçare (duke nënkuptuar se zhvilluesi i BRE-ve ka dy vjet kohë për të ndërtuar projektin).

3.4 Nëse rrjeti nuk e përballon dot sasinë e BRE-ve nga aplikimi, kërkesa refuzohet me mundësinë që zhvilluesi i BRE-ve të investojë në rrjet të ri.

3.5 KOSTT mban evidencë të Marrëveshjeve për Kyçje të nënshkruara (shih tabelën 5.2) dhe çdo gjashtë muaj regjistron të dhënat lidhur me MW të miratuara/të nënshkruara në tabelën e llogaritjes/agregimit të të dhënave (shih tabelën 5.3).

3.6 KOSTT fut të dhënat në softuerin e SERK. Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK (shih tabelën 5.3)

3.7 Analiza e vlerës kryhet nga Sektori për Planifikim Afatgjatë në KOSTT. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Sektori për Planifikim Afatgjatë pranë KOSTT në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 5.3, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen dy herë në vit, në janar dhe korrik.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga Marrëveshjet për Kyçje të KOSTT-it.

Tabela 5.1: Aplikimi për Informacione Teknike:

Personi kontaktues 2

KOSTT

Rr. Isa Boletini nr.39 10000 Prishtinë Republika e Kosovës

Aplikuesi	
Personi kontaktues	
Kontakt detajet e Aplikuesit	
Lokacioni i propozuar i nënstacionit <i>Bashkëngjit hartën e lokacionit</i>	
Data e kërkuar e përfundimit	
A është kërkesa për kyçje në faza <i>Bashkëngjit detajet e planit kohor</i>	
Tipi i Karburantit	
Nëse është Hidro bashkëngjit detajet e plota hidrologjike Nëse është me Erë bashkëngjit informatat meteorologjike Nëse është me diell bashkëngjit informatat meteorologjike	
Numri i propozuar i gjeneratorëve dhe madhësitë (MW) <i>Bashkëngjit skemën e planimetrisë së nënstacionit</i>	
Gjenerimi maksimal (MW)	
Gjenerimi maksimal stabil (MW)	
Maksimumi i MVA dhënje dhe MVA marrje	
Pala Përgjegjëse për Kyçje	
Ju lutem paraqitni informatat relevante	
teknike si kërkohet në Kodin e Rrjetit	
Ju lutem paraqitni informata tjera relevante të cilat do të ndihmojnë në studimin e dizajnit	
Bashkëngjitur pagesa për Taksën e Aplikimit	

Unë i poshtë shënuari me këtë konfirmoj se të gjitha informatat e paraqitura më lartë janë të sakta në bazë të njohurisë time më të mirë. Unë do të njoftoj **KOSTT** për çfarëdo ndryshimi të madh të këtyre të dhënave sa më parë që të jem në dijeni për atë.

Aplikuesi

Emri dhe Pozita: _____

Nënshkrimi: _____

Data: _____

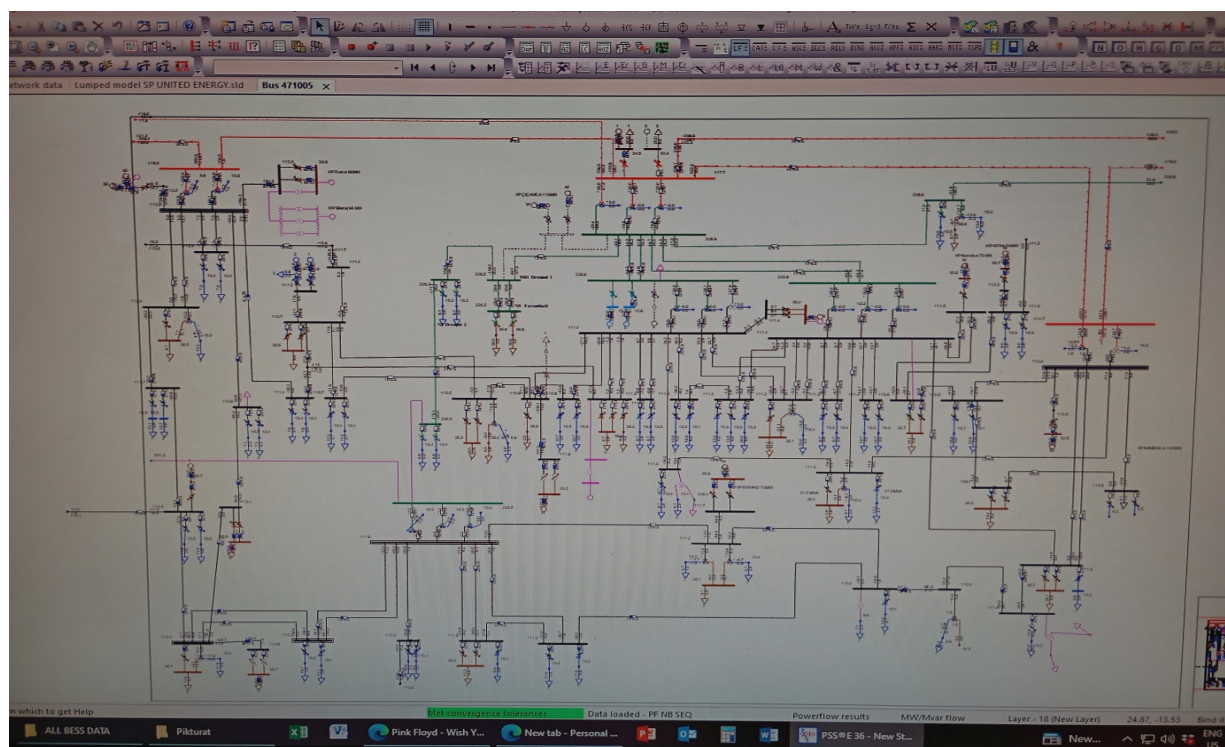
Tabela 5.2: Tabela e mbledhjes së të dhënave (nga Marrëveshjet për Kycje të KOSTT-it)

Projektet të BRE-ve											
Emri i kompanisë	Nr. Unik Identifikues	Adresa e kompanisë	Personi përgjegjës	Vendi i Kycjes dhe Komuna ku kërkohet kycja	Data e Aplikimit (data e kërkeses)	Nr. i Protokolit (nr. i kërkeses)	Lloji i gjeneratorit	Kapaciteti i kycjes në MW	Nënshkrimi i Marrëveshjes së kycjes	Viti i përfundimit	Komentet
AIR-ENERGY-NS KITKA	810163072	Rr. Isa Boletini, Gjilan		Në nënstacionin NS Bërivojë (komuna e Kameçicës)	02.02.2009	76	Erë	34.6	13.01.2011	2018	I kycur në rrjet dhe asetet e da
Kelkos Energy SH.P.K.	810796005	Rr. Demë Ali Pozhari, Nr.41, Deçan		Në nënstacionin NS Deçan	19.09.2012	600	Ujë	33.17	28.02.2013.	2016	I kycur në rrjet dhe asetet e da
SOWI sh.p.k	810850249	Mujo Uqinajku nr.12, Prishtinë		Në nënstacionin NS Vushtrri 1 (Komuna e Vushtrriës)	23.06.2016	327	Erë	105	17.05.2018	2021	I kycur në rrjet dhe asetet e da
Aplikuesit me Marrëveshje të Kycjes											
Emri i kompanisë	Nr. Unik Identifikues	Adresa e kompanisë	Personi përgjegjës	Vendi i Kycjes dhe Komuna ku kërkohet kycja	Data e Aplikimit (data e kërkeses)	Nr. i Protokolit (nr. i kërkeses)	Lloji i gjeneratorit	Kapaciteti i kycjes në MW	Nënshkrimi i Marrëveshjes së kycjes	Afati i marrëveshjes (Afati i skadimit)	Komentet
Prishtina Energy - Koznica	811181437	Sheshi Nënë Terezë nr.46/5, Prishtinë		Në linjën 110KV L 129(184/1) NS Prishtina 4 - NS Gjilani 1. Prishtinë	30.11.2016	978	Erë	34.5	21.06.2018		Ka autorizim preliminar në z
Hidroenergj Sh.p.k.	810524240	Rr. Dëshmorët e Kombit, Ferizaj		Në linjën 110KV L106(118/3) NS Sharr-NS Ferizaj 2, Kaçanik	03.05.2017	169	Ujë	9.92	21.06.2018	afati nuk është i definuar me MK	Ka autorizim preliminar në z
Bondcom Energy Point-plus 11MW	810968414	Rr. Sheshi i llojës p.n, Prizren		Linjën 110KV L127(179/2) NS Theranda me NS Ferizaj 1, Therandë	20.09.2017	949	Erë	46	18.11.2019		Ka autorizim

Tabela 5.3: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

SASIA VJETORE E KAPACITETIT VBRE	
Sasia e kapacitetit variabil të BRE-ve (vBRE) që rrjeti është në gjendje të trajtojë/integrojë	

Aneksi 5.1 Softueri i analizës modeluese (PSS - Power System Simulator for Engineering apo Simulues i Sistemit të Energjisë për Inxhinieri)

6.6 NUMRI I NJËSIVE TË REHABILITUARA TË LINJITIT

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat numrin e njësive të termocentraleve me thëngjill që i janë nënshtruar rehabilitimit ose përmirësimeve me qëllim rritjen e efikasitetit operacionale, besueshmërisë dhe përputhshmërisë me standardet mjedisore.

Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës 2022-2031 parasheh që rehabilitimi i termocentraleve me thëngjill të zhvillohet në dy faza. Njësitë B1 dhe B2 të termocentralit Kosova B do të përmirësohen për një funksionim më eficient dhe më të besueshëm deri në fund të viteve 2025 dhe 2026, përkatësisht. Gjithashtu, një nga njësitë e Kosovës A do të rehabilitohet deri në fund të vitit 2024 (Kosova A3). Megjithatë, vendimi nëse një tjetër njësi e Kosovës A (A4 ose A5) do të rehabilitohet apo do të nxirret nga përdorimi, do të merret më vonë.

Investimi në kapacitetet ekzistuese të thëngjillit, në veçanti për njësitë e Termocentralit Kosova B (B1 dhe B2), të cilat janë vënë në operim në vitin 1983 dhe përbëjnë termocentralin më të madh në vend, është hap kyç për të siguruar besueshmërinë e vazhdueshme të furnizimit me energji, duke respektuar njëkohësisht rregulloret strikte mjedisore. Përmes rehabilitimit të këtyre njësive synohet të rritet efikasiteti i tyre, të ulen emetimet dhe të sigurohet përputhshmëria me Direktivën e Emetimeve Industriale dhe standardet e Bashkimit Evropian.

Korporata Energjetike e Kosovës (KEK) operon termocentralet e vendit dhe është institucioni përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të rehabilitimit të tyre.

Rehabilitimi i njësive të linjtit përfshin punime të kryera sipas pesë kritereve të mëposhtme:⁷

- i) Modernizimi i turbinës
- ii) Gjeneratori elektrik - rindërtimi i përçuesve të statorit
- iii) Riparimi i ndërprerësit 24kV,
- iv) Kabineti i paneleve të shpërndarjes së energjisë - tension mesatar 6.3 kV dhe tension i ulët 0.4 kV
- iv) Kondensatori i turbinës me avull

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri total i njësive të linjtit të rehabilituara

m = numri i njësive të linjtit të rehabilituara në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas njësive të termocentralit dhe kritereve të rehabilitimit.

⁷ Këto kritere janë vetëm një "propozim" dhe duhet të konfirmohen në tenderin përzgjedhës të operatorit ekonomik përgjegjës për punimet e rehabilitimit të njësive të thëngjillit)

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysht në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Kontratat hartohen nga KEK në mënyrë që të përcaktohen kushtet dhe afatet për rehabilitim (duke përfshirë kriteret e rehabilitimit dhe afatet), dhe përzgjidhet një operator ekonomik (kompani) për të kryer punët e rehabilitimit.

3.2 Punët/ndërtimi (për rehabilitimin e termocentraleve) realizohen nga operatori ekonomik brenda afatit të përcaktuar në kontratë.

3.3 Menaxheri i kontratës i operatorit ekonomik (kompanisë së përzgjedhur për kryerjen e punëve të rehabilitimit) informon Drejtorin e njësisë përkatëse se punimet janë përfunduar.

3.3 Njësia Qendrore për Planifikim dhe Strategji në KEK është përgjegjëse për të regjistruar çdo vit të dhënat lidhur me programet që implementojnë (shih tabelën 6.1).

3.4 Të dhënat për të gjitha njësitë e tërësit regjistrohen nga stafi i KEK në tabelën e agregimit të të dhënave (shih tabelën 6.2) duke përdorur softuerin e SERK dhe paraqiten përmes tabelës 6.3.

3.5 Analiza e vlerës kryhet nga Njësia Qendrore për Planifikim dhe Strategji në KEK. Analiza strategjike e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysht të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga KEK në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.6 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 6.3, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.7 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen aty për aty në vend dhe paraqiten në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga KEK.

Tabela 6.1: Tabela e mbledhjes së të dhënave

KRITERET	STATUSI (po/jo)	KOMENTE
Modernizimi i turbinës		
Gjeneratori elektrik - rindërtimi i përcësve të statorit		
Riparimi i ndërprerësit 24kV		
Kabineti i paneleve të shpërndarjes së energjisë - tension mesatar 6.3 kV dhe tension i ulët 0.4 kV		
Kondensatori i turbinës me avull		

Tabela 6.2: Tabela e agregimit të të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KRITERET	B1 (Po/Jo)	B2 (Po/Jo)	A3 (Po/Jo)	A4/5 (Po/Jo)
I. Modernizimi i turbinës				
II. Gjeneratori elektrik - rindërtimi i përcësve të statorit				
III. Riparimi i ndërprerësit 24kV				
IV. Kabineti i paneleve të shpërndarjes së energjisë - tension mesatar 6.3 kV dhe tension i ulët 0.4 kV				
V. Kondensatori i turbinës me avull				
NJËSI LINJITI TË REHABILITUARA (=5 "po") PO/JO				

Tabela 6.3: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

NJËSIA	NJËSITË E LINJITIT TË REHABILITUARA (po/jo)	DATA E VENDIMIT ZYRTAR	DOKUMENT REFERIMI I VENDIMIT ZYRTAR

6.7 NUMRI I NJËSIVE TË MBYLLURA TË LINJITIT

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat numrin e njësive të termocentraleve me linjit që janë dekomisionuar ose nxjerrë nga përdorimi si pjesë e tranzicionit të vendit drejt burimeve më të pastra të energjisë.

Kosova varet në masë të madhe nga thëngjilli për prodhimin e energjisë elektrike, por për të përmbushur zotimet e saj mjedisore, të dekarbonizimit dhe ato klimatike ndaj BE-së,

vendi është duke punuar për të reduktuar varësinë nga thëngjilli dhe për t'u orientuar drejt alternativave më të qëndrueshme të energjisë.

Ky tregues ndihmon në vlerësimin e progresit që Kosova po bën në nxjerrjen graduale nga përdorimi të njësive të vjetruara dhe të dëmshme për mjedisin me djegie linjiti, në përputhje me Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës (PKEK) dhe strategjinë më të gjerë të energjisë për një të ardhme më të gjelbër dhe më të qëndrueshme.

Termocentrali Kosova A, që ndodhet në Obiliq dhe i ndërtuar në vitet 1980, është një nga burimet kryesore të energjisë elektrike të prodhuar me djegie linjiti në Kosovë. Njësitë e tij janë të vjetruara dhe jo-efiçiente, me ndikim të konsiderueshëm mjedisor. Si pjesë e Strategjisë së Energjisë së Kosovës 2022-2031, vendi planifikon të dekomisionojë njërin prej njësive (A4 ose A5) pasi të përfundojë rehabilitimi i njësive tjera të thëngjillit. Kjo është pjesë e përpjekjeve më të gjera të Kosovës për të reduktuar varësinë nga thëngjilli dhe për t'u orientuar drejt burimeve më të pastra dhe më të qëndrueshme të energjisë, në përputhje me Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës (PKEK).

Korporata Energjetike e Kosovës (KEK) operon termocentralet e vendit dhe është institucioni përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të nxjerrjes së tyre nga përdorimi.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri total i njësive të linjtit të nxjerra nga përdorimi

m = numri i njësive të linjtit të nxjerra nga përdorimi në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas njësive të termocentralit: Kosova A4 dhe Kosova A5

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave si në vijim:

3.1 Pas përfundimit të rehabilitimit të njësive të thëngjillit të përcaktuara, dhe pas miratimit të vendimit nga menaxhmenti dhe bordi i KEK-ut, duhet të merret vendim nga ana e bordit të KEK-ut për të përcaktuar se cila njësi e Termocentralit Kosova A (njësi linjiti) do të nxirret gradualisht nga operimi.

3.2 Njësia e përcaktuar nxirret nga operimi (dekomisionohet).

3.3 Njësia Qendrore për Planifikim dhe Strategji në KEK është përgjegjëse për të regjistruar çdo vit në softuerin e SERK të dhënat lidhur me programet që implementojnë, duke përdorur tabelën e mbledhjes së të dhënave (shih tabelën 7.1).

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga Njësia Qendrore për Planifikim dhe Strategji në KEK. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga KEK në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 7.1 arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.6 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen aty për aty në vend dhe paraqiten në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga KEK.

Tabela 7.1: Tabela e mbledhjes dhe e agregimit të të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

NJËSIA	STATUSI I NXJERRJES NGA PËRDORIMI Po/Jo	DATA E VENDIMIT ZYRTAR	DOKUMENT REFERIMI I VENDIMIT ZYRTAR
Njësia e vendosur (A4 ose A5)			

6.8 AFTËSITË E REAGIMIT KIBERNETIK (IDENTIFIKIMI, ZBULIMI, REAGIMI DHE RIKUPERIMI) NË SEKTORIN E ENERGJISË

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat katër aftësitë kryesore kibernetike (identifikimi, zbulimi, reagimi dhe rikuperimi) në sektorin e energjisë, për të siguruar mbrojtjen e sistemit energjetik nga sulmet kibernetike.

Siguria kibernetike në sektorin e energjisë është gjithnjë e më e rëndësishme, veçanërisht me zhvillimin e vazhdueshëm dhe digjitalizimin e sistemeve të energjisë elektrike. Me liberalizimin e tregut të energjisë elektrike, rolet që luajnë operatori i sistemit dhe pjesëmarrësit tjerë të tregut (gjeneratorët, furnizuesit dhe tregtarët) do të bëhen gjithnjë e më të rëndësishme për funksionimin e besueshëm të tregut. Garantimi i sigurisë

kibernetike do të kërkojë auditime dhe vlerësime të rregullta të platformave softuerike që mirëmbajnë funksionimin e sigurt të tregut të energjisë. Një CERT (Ekip i Reagimit ndaj Emergjencave Kibernetike) sektorial për energjinë do të themelohet deri në vitin 2025, dhe do të zhvillohet një kuadër i menaxhimit të riskut të sigurisë kibernetike për energjinë, i cili do të trajtojë kërcënimet kibernetike në sektorin e energjisë.

Katër aftësitë përfaqësojnë sa vijon:

Identifikimi i sulmeve kibernetike bëhet përmes firewall/antivirus dhe pajisjeve për Parandalimin e Humbjes së të Dhënave (DLP), duke sinjalizuar makineritë përkatëse.

Zbulimi i ngjarjeve përfshin gjetjen e tipit të sulmit dhe detajet tjera të tij përmes pajisjeve të identifikimit.

Reagimi, bazuar në dy pikat e para, nënkupton që stafi i sektorit të TIK-ut ka njohuri të përkatëse për të reaguar ndaj sulmit. Megjithatë, kjo është një fushë që përditësohet vazhdimisht.

Rikuperimi do të përfshijë krijimin e një dhome paralele serverësh (rezervë), të vendosur në lokacione të ndryshme, që do të përfshijë katër sektorë brenda KOSTT:

- i) Mbikëqyrja, Kontrolli dhe Marrja e të Dhënave / Sistemi i Menaxhimit të Energjisë dhe Sistemi i Kontrollit të Nënstacioneve (SCADA/EMS&SCS)
- ii) Telekomunikim (Telekom)
- iii) TIK,
- iv) Qendra për leximin e të dhënave nga distanca (RMC).

Sektorët i), ii) dhe iv) janë teknologji operacionale (OT).

Vlera e treguesit zbërthehet sipas llojit të kapaciteteve të reagimit kibernetik që sistemi mbrojtës ka marrë/përdorur.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha rastet do të merren parasysh për përcaktimin e vlerës së treguesit.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave si në vijim:

- 3.1 Zyrtari për siguri kibernetike (ende jo-ekzistues në KOSTT) është përgjegjës për mbledhjen e të dhënave në të gjitha sektorët, përfshirë: TIK, SCADA, Telekom dhe Qendra për leximin e të dhënave nga distanca, lidhur me sulmet kibernetike. Të dhënat regjistrohen në tabelën 8.1.
- 3.2 Departamenti i TIK-ut agregon të dhënat për ngjarjet kibernetike në tabelën 8.2. Të dhënat regjistrohen nga stafi i KOSTT nëpërmjet softuerit të SERK duke përdorur formatin e tabelës 8.3.

- 3.3 Analiza e vlerës kryhet nga zyrtari për siguri kibernetike në KOSTT. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin e këtij FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve për M&V me qëllim përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Të gjitha këto aspekte do të merren parasysh në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT), e cila duhet të hartohet nga zyrtari për siguri kibernetike në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.
- 3.4 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 8.3, futet nga KOSTT përmes softuerit të SERK.
- 3.5 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin e ardhshëm vjetor të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

Një mënyrë tjetër e mbledhjes së të dhënave realizohet përmes TIK-ut, në bashkëpunim me SCADA/EMS&SCS, që do të ketë një sistem rezervë (back-up) jashtë Prishtinës për ruajtjen e të dhënave në kohë reale. Kjo do të mundësohet përmes rrjetit të brendshëm të fibrave optike.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen gjatë gjithë vitit dhe raportohen çdo vit në muajin dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave për sulmet kibernetike

Tabela 8.1: Tabela e mbledhjes së të dhënave për sulmet kibernetike (mbledhja e të dhënave)

SULMET	LLOJI	MUAJI	KOMENTE
Mbikëqyrja, Kontrolli dhe Marrja e të Dhënave / Sistemi i Menaxhimit të Energjisë dhe Sistemi i Kontrollit të Nënstacioneve (SCADA/EMS&SCS)			
Telekomunikimi (Telekom)			
TIK			
Qendra për leximin e të dhënave nga distanca (RMC)			
Totali			

Tabela 8.2: Tabela e agregimit të të dhënave për të gjitha aftësitë e reagimit kibernetik

LISTA E SULMEVE	IDENTIFIKIMI	ZBULIMI	REAGIMI	RIKUPERIMI	STATUSI (Po/Jo)

Tabela 8.3: Tabela e analizës së të dhënave mbi aftësitë kibernetike (paraqitja e të dhënave) (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

LLOJI	SEKTORI	AFTËSIA E PËRDORUR (TË PAKËN NJË HERË) (Po/Jo)	KOMENTE / ANALIZË
IDENTIFIKIM			
ZBULIM			
REAGIM			
RIKUPERIM			

6.9 REDUKTIMI I EMETIMIT TË GS NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE KRAHASUAR ME 2019

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues paraqet normën mesatare të reduktimit të emetimeve të gazeve serrë, të matur në vitin 2019 (para zbatimit të SERK) dhe të shprehur si përqindje e reduktuar nga niveli aktual, duke marrë parasysh emetimet e gazeve serrë nga sektori i energjisë. Emetimet e gazeve serrë maten përmes njësive në kilo-ton dioksid karboni ekuivalent (ktCO₂e).

Gazet serrë janë gaze në atmosferë që rrisin temperaturën e sipërfaqes së tokës. Ato dallohen nga gazet tjera sepse absorbojnë rrezatimin që lëshon planeti (toka), duke shkaktuar efektin serrë. Toka ngrohet nga rrezet e diellit, duke bërë që sipërfaqja e saj të rrezatojë nxehtësi, e cila më pas absorbohet kryesisht nga gazet serrë. Pa praninë e këtyre gazeve në atmosferë, temperatura mesatare e sipërfaqes së Tokës do të ishte rreth -18 °C, në vend të mesatares aktuale prej 15 °C. Ndër gazet serrë kryesore përfshihen: dioksidi i karbonit, oksidi i azotit, metani dhe avujt e ujit. Në Kosovë, sipas Raportit mbi Gjendjen e Mjedisit, dy sektorët kryesorë emetues të gazeve serrë janë prodhimi i energjisë elektrike dhe bujqësia. Ky është një nga treguesit më të rëndësishëm për sektorin e energjisë, duke marrë parasysh se emetimet e gazeve serrë kanë ndikim të drejtpërdrejtë në ndotjen e ajrit dhe rrjedhimisht në gjendjen shëndetësore të popullatës. Ai ofron një pikë referimi të qartë për ndjekjen e progresit drejt dekarbonizimit të sektorit të energjisë, përputhet me zotimet e vendit dhe mbështet përpjekjet globale për të zbutur ndryshimet klimatike, duke adresuar njëkohësisht varësinë e madhe të Kosovës nga lëndët djegëse fosile si thëngjilli linjit për prodhimin e energjisë elektrike dhe mazuti për ngrohje.

Edhe pse Republika e Kosovës nuk është palë e Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike (UNFCCC) dhe as e Marrëveshjes së Parisit, dhe ende nuk është candidate zyrtare për Bashkimin Evropian (nuk ka detyrim për përmbushjen e Marrëveshjes së Gjelbër), ajo ka përcaktuar zotime kombëtare vullnetare për të reduktuar emetimet e gazeve serrë, me qëllim zvogëlimin e ndikimit në ndryshimet klimatike dhe për t'iu bashkuar vendeve të tjera në përpjekjet për uljen e ngrohjes globale nën 2°C (duke synuar që rritja e mesatares nga 15°C të mos kalojë mbi 17°C deri në vitin 2050). Republika e Kosovës ka miratuar Strategjinë e Energjisë dhe është në proces të miratimit të Planit Kombëtar të Energjisë dhe Klimës (PKEK) 2025-2030, i cili përfshin jo vetëm sektorin e energjisë, por edhe transportin dhe industrinë, të gjitha me synim reduktimin e emetimit të gazeve serrë. Duke matur këtë tregues, mund të përcillet progresi i reduktimit të emetimeve të gazeve serrë, nëse po arrihet objektivi për reduktim prej 32% në sektorin e energjisë krahasuar me vitin 2019 (6316 ktCO₂).

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$\text{Reduktimi i emetimeve të gazeve serrë} = \frac{GHG_{2019} - GHG_{current}}{GHG_{2019}} * 100 (\%)$$

Vlera e treguesit zbërthehet sipas llojit të emetimeve (CO₂, CH₄ dhe NO₂).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjithë hapat e procesit do të merren parasysh për përcaktimin e vlerës së treguesit.

3. MBLEDHJA DHE ANALIZA E TË DHËNAVE

Vlera e këtij treguesi nxirret përmes hapave vijues:

3.1 Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK), në kuadër të MMPHI (Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës), bën kërkesë tek ASK për bilancin e energjisë (raporti i furnizimit total me energji ndaj kërkesës totale për energji, që pasqyron ekuilibrin ndërmjet prodhimit, importeve dhe konsumit të energjisë në Kosovë).

3.2 Divizioni për statistika të energjisë në Agjencinë e Statistikave të Kosovës (ASK) dërgon bilancin e energjisë, i cili mblidhet nga burime të ndryshme.

3.3 AMMK në MMPHI llogarit vlerën totale të emetimeve të gazeve serrë sipas Formatit të Përbashkët për Raportim (CRF) në Excel (tabela 9.1 dhe 9.2). Klasifikimi CRF (Formati i Përbashkët për Raportim) është metoda që përdoret për raportimin tek autoritetet e ndryshme ndërkombëtare mbi emetimet e gazeve serrë. Ndër këto autoritete, veçanërisht përmenden Komisioni Evropian dhe Sekretariati i Kombeve të Bashkuara për Konventën Kuadër mbi Ndryshimet Klimatike (UNFCCC), brenda kuadrit të përputhshmërisë së Protokollit të Kiotos.

3.4 Rezultatet dhe të dhënat raportohen tek Agjencia Evropiane e Mjedisit sipas formatit të përcaktuar prej saj. (Tabela 9.3).

3.5 Agjencia e Mbrojtjes së Mjedisit të Kosovës (AMMK), në kuadër të MMPHI, do të gjenerojë tabelat që paraqesin vlerën e treguesit duke përdorur formatin Excel, sipas udhëzuesit për Inventarët e Gazeve Serrë (Udhëzimet e IPCC 2006). (Tabela 9.4).

3.6 AMMK është përgjegjëse për futjen e të dhënave përmes softuerit të SERK. Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK (shih tabelën 9.4)

3.7 Analiza e vlerës bëhet nga AMMK në bashkëpunim me ASK. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin e këtij FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve për M&V me qëllim përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Të gjitha këto aspekte do të merren parasysh në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT), e cila duhet të hartohet nga Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK), në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit bazuar në tabelën 9.4 arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor

për SERK të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik i Departamentit të Energjisë (ME).

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në mbledhjen e ardhshme vjetore të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES SË TË DHËNAVE

Të dhënat mbledhen çdo vit dhe paraqiten në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e paraqitjes së të dhënave sipas udhëzuesit të Inventarëve të Gazeve Serrë

Tabela 9.1: Të dhënat e disponueshme për të gjitha llojet e ndotësve sipas Formatit të Përbashkët të Raportimit (CRF)

1.A.1.a Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production																						
Fuels	AD	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Total Fuels	TJ	774	774	814	814	854	894	934	766	528	526	486	441	441	243	243	196	179	202	63		
Liquid Fuels	TJ	49,527	49,184	51,844	53,100	50,112	50,081	52,812	56,330	64,382	66,902	64,476	61,222	63,142	54,586	63,532	66,473	55,789	59,501	62,182	63	
Solid Fuels	TJ	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Gaseous Fuels	TJ	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Biomass	TJ	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Other Fuels	TJ	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Other activity (specified)	TJ	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Main Pollutants (from 1990)	NOx (as NO ₂)	Emission	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	NOx (as NO ₂) Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production	Gg	12.33	12.25	12.91	13.22	12.48	12.48	13.16	14.03	16.01	16.59	15.99	15.18	15.65	13.54	15.72	16.45	13.80	14.72	15.38	1
	NM VOC	Emission	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production	Gg	0.07	0.07	0.07	0.08	0.07	0.07	0.08	0.08	0.09	0.09	0.09	0.09	0.09	0.08	0.09	0.09	0.08	0.08	0.09	
	SOx (as SO ₂)	Emission	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production	Gg	83.51	82.94	87.42	89.53	84.51	84.48	89.09	95.02	108.52	112.62	108.50	103.02	106.26	91.91	106.82	111.76	93.79	100.02	104.53	10
	NH ₃	Emission	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production	Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	PM _{2.5}	Emission	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
	Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production	Gg	0.17	0.17	0.18	0.18	0.17	0.17	0.18	0.20	0.22	0.22	0.21	0.20	0.21	0.18	0.21	0.22	0.18	0.19	0.20	
PM ₁₀	Emission	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production	Gg	0.41	0.40	0.43	0.44	0.41	0.41	0.44	0.46	0.53	0.54	0.52	0.49	0.51	0.44	0.51	0.53	0.44	0.47	0.49		

Tabela 9.2: Raportimi i emetimeve të gazeve serrë sipas Formatit të Përbashkët të Raportimit (CRF)

Data for CRF Tables																									
1.A.1.a Energy Industries - Main Activity Electricity and Heat Production																									
Fuels	AD	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
1	Liquid fuels	Gg CO2 equivalent	60	60	63	63	66	69	72	59	41	40	37	34	34	19	19	15	14	15	15	15	14	NE	
GWP N2O	Solid fuels	Gg CO2 equivalent	5,026	4,991	5,261	5,388	5,085	5,082	5,359	5,716	6,533	6,789	6,542	6,212	6,407	5,540	6,447	6,745	5,661	6,038	6,310	6,421	6,507	6,396	
298	Gaseous fuels	Gg CO2 equivalent	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
GWP CH4	Other fossil fuels	Gg CO2 equivalent	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
25	Peat	Gg CO2 equivalent	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	Biomass (excluding CO2)	Gg CO2 equivalent	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
CO2	Emission		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Total 1.A.1.a	CO2 Gg	5,062	5,027	5,299	5,426	5,124	5,124	5,403	5,761	6,562	6,798	6,552	6,221	6,411	5,548	6,435	6,732	5,650	6,023	6,296	6,406	6,492	6,383	
	Liquid fuels	CO2 Gg	59	59	62	62	66	69	72	59	41	40	37	34	34	19	19	15	14	15	15	15	14	NE	
	Solid fuels	CO2 Gg	5,002	4,968	5,236	5,363	5,061	5,058	5,334	5,689	6,503	6,757	6,512	6,183	6,377	5,514	6,417	6,714	5,635	6,010	6,280	6,391	6,477	6,369	
	Gaseous fuels	CO2 Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	Other fossil fuels	CO2 Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	Peat	CO2 Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	Biomass (not included in the total)	CO2 Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	Emission		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Total 1.A.1.a	N2O Gg	0.07	0.07	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.09	0.10	0.10	0.10	0.09	0.09	0.08	0.10	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10	0.09	NE
Liquid fuels	N2O Gg	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		
Solid fuels	N2O Gg	0.07	0.07	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.08	0.10	0.10	0.10	0.09	0.09	0.08	0.10	0.10	0.08	0.09	0.09	0.10	0.10	0.09		
Gaseous fuels	N2O Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Other fossil fuels	N2O Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Peat	N2O Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
Biomass	N2O Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE		
CH4	Emission		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Total 1.A.1.a	CH4 Gg	0.05	0.05	0.05	0.06	0.05	0.05	0.06	0.06	0.07	0.07	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	
	Liquid fuels	CH4 Gg	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
	Solid fuels	CH4 Gg	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.06	0.06	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.07	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	0.06	
	Gaseous fuels	CH4 Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	
	Other fossil fuels	CH4 Gg	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	

Tabela 9.3: Raportimi në Agjencinë Evropiane të Mjedisit

TABLE 1 SECTORAL REPORT FOR ENERGY
(Sheet 1 of 2)

GREENHOUSE GAS SOURCE AND SINK CATEGORIES	CO ₂	CH ₄	N ₂ O	NO _x	CO	NMVOC	SO ₂
Total Energy	8955.33	4.84	0.47	NA	NA	NA	NA
A. Fuel Combustion Activities (Sectoral Approach)	8955.33	4.84	0.47	NA	NA	NA	NA
1. Energy Industries	6.489	0.35	0.39				
a. Public Electricity and Heat Production	6.489	0.35	0.39				
b. Petroleum Refining	NA	NA	NA				
c. Manufacture of Solid Fuels and Other Energy Industries	NA	NA	NA				
2. Manufacturing Industries and Construction	744.41	0.05	0.01	NA	NA	NA	NA
a. Iron and Steel	133.86	0.01	0.00				
b. Non-Ferrous Metals	70.07	0.00	0.00				
c. Chemicals	2.84	0.00	0.00				
d. Pulp, Paper and Print	NE,NO	NE,NO	NE,NO				
e. Food Processing, Beverages and Tobacco	55.34	0.01	0.00				
f. Non-Metallic mineral	373.81	0.01	0.00				
g. Other (as specified in table 1.A(a) sheet 2)	108.49	0.01	0.00	NA	NA	NA	NA
3. Transport	1412.35	0.06	0.01	NA	NA	NA	NA
a. Civil Aviation	NA,NO	NA,NO	NA,NO				
b. Road Transportation	1409.03	0.06	0.01				
c. Railways	3.32	0.00	0.00				
d. Navigation	NA	NA	NA				
e. Other Transportation (as specified in table 1.A(a) sheet 3)	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Tabela 9.4: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

LLOJI I GAZIT SERRË	VLERA BAZË (2019) (ktCO ₂)	VLERA VJETO-RE (ktCO ₂ e)	% ULJE E EMETIMEVE TË GAZEVE SERRË NË SEKTORIN E ENERGJISË KRAHASUAR ME VITIN 2019
CO ₂			
CH ₄			
NO _x			
Totali			

6.10 PJESËMARRJA E BURIMEVE TË RIPËRTËRITSHME NË KONSUMIN E SEKTORIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE (BRE-E)

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat përqindjen e konsumit të BRE në totalin e konsumit të energjisë (BRE-E). Pjesa e BRE (energji e ripërtëritshme, e njohur gjithashtu si energji e gjelbër) në konsumin e energjisë elektrike përfshin energjinë nga era, dielli, uji (hidro), biomasa dhe burime të tjera të ripërtëritshme. Burimet e energjisë së ripërtëritshme janë të ndryshueshme (variabile) dhe të kontrollueshme. Burimet e ndryshueshme (variabile) të energjisë së ripërtëritshme janë ato me natyrë të luhatshme, si energjia e erës dhe energjia diellore. Përkundrazi, burimet e kontrollueshme përfshijnë hidrocentralet me diga, bioenergjinë ose energjinë gjeotermike.

Aktualisht, pjesëmarrja totale e BRE në konsumin e energjisë elektrike është rreth 9%, ndërsa 91% e mbetur sigurohet nga lëndët djegëse fosile. Republika e Kosovës është një nga vendet më të varura nga lëndët djegëse fosile në botë, gjë që rezulton në ndotje shumë të lartë dhe, në mënyrë paradoksale, çmim shumë të ulët të energjisë elektrike (rreth €0.07 për KWh krahasuar me mesataren e Bashkimit Evropian prej €0.289; disa shtete evropiane si Gjermania, Irlanda, Italia dhe Danimarka kanë çmim rreth €0.40). Megjithatë, duke marrë parasysh pasojat e emetimeve të larta të karbonit dhe ndikimin në mjedis dhe

shëndetin publik, Republika e Kosovës do të fokusohet në zhvillimin e burimeve të tjera të energjisë së ripërtëritshme në të ardhmen (gjë që do të rezultojë gjithashtu në rritjen e çmimit të energjisë elektrike). Kjo qasje përputhet me aspiratat e saj për t'u anëtarësuar në Bashkimin Evropian, duke marrë si model Marrëveshjen e Gjelbër Evropiane (Green Deal), si dhe për t'iu bashkuar përpjekjeve ndërkombëtare për zbutjen e ndryshimeve klimatike, si Marrëveshja e Parisit për Ndryshimet Klimatike, e cila në mënyrë të veçantë thekson pjesën e energjisë së ripërtëritshme në konsumin e sektorit të energjisë elektrike si një nga kontribuuesit kryesorë në ndryshimet klimatike. Nga ana tjetër, pritet miratimi i Mekanizmit për Rregullimin e Kufirit të Karbonit (CBAM) të BE-së, që është instrumenti i BE-së për të vendosur çmim të drejtë për karbonin e emetuar gjatë prodhimit të mallrave me intensitet të lartë karboni që hyjnë në tregun e BE-së, si dhe për të nxitur prodhimin industrial më të pastër në vendet jashtë BE-së. CBAM do të aplikohet në regjimin e tij përfundimtar duke filluar nga viti 2026, ndërsa faza kalimtare është duke u zhvilluar ndërmjet viteve 2023 dhe 2025. Kjo qasje graduale e aplikimit të CBAM është në përputhje me heqjen graduale të alokimit të lejimeve falas në kuadër të Sistemit të Tregtimit të Emetimeve (ETS) të BE-së, për të mbështetur procesin e dekarbonizimit të industrisë së BE-së. CBAM është gjithashtu një instrument parandalues kundër rrjedhjes së karbonit (rritjes së emetimeve të gazeve serrë në një vend si rezultat i reduktimit të tyre në një vend tjetër që ka politika më strikte për zbutjen e ndryshimeve klimatike). Republika e Kosovës ka paraparë gjithashtu futjen e taksës së karbonit e cila, duke marrë parasysh situatën aktuale (varësinë shumë të lartë nga lëndët djegëse fosile në sektorin e energjisë), ka gjasa të ndikojë edhe më shumë në rritjen e çmimit të energjisë elektrike. Kjo e bën zgjedhjen e BRE-E më të qëndrueshme dhe më të arsyeshme, pasi çmimi i energjisë, në çdo rast, pritët të rritet.

Rritja e pjesëmarrjes së burimeve të ripërtëritshme në sektorin e energjisë elektrike është thelbësore për të arritur caqet e dekarbonizimit dhe për të siguruar një tranzicion të drejtë energjetik në Kosovë. Diversifikimi i miksit energjetik është jetik për përpjekjet e Kosovës drejt dekarbonizimit dhe për ruajtjen e sigurisë së furnizimit. Caku kombëtar për BRE në Kosovë është përcaktuar nga Këshilli Ministror i Komunitetit të Energjisë në vitin 2021 dhe është konfirmuar me Ligjin për promovimin e përdorimit të BRE, që është adoptuar nga Kuvendi në vitin 2024. Në Strategjinë e Energjisë së Kosovës 2022-2031, është përcaktuar që pjesëmarrja e BRE në konsumin e energjisë elektrike të arrijë në 35%. Megjithatë, përfaqësimi i teknologjive të ndryshme të BRE është i përcaktuar përmes Udhëzimit Administrativ për cakun e BRE 2023-2031, ku vërehen dallime domethënëse në ndarjen sektoriale të pjesëmarrjes së BRE. Aktualisht, kapacitetet e instaluara të BRE në Republikën e Kosovës janë 279 MW (afërsisht 10%). Sipas planifikimeve, deri në vitin 2025 ky kapacitet duhet të arrijë në 490 MW të instaluar, ndërsa deri në vitin 2031 synohet të arrijë në 1600 MW, çka do të mundësonte zëvendësimin pothuajse të plotë të termocentraleve me lëndë djegëse fosile (thëngjill). Megjithatë, duke marrë parasysh se një pjesë e konsiderueshme e BRE-E ka natyrë variable, varësia nga termocentralet me lëndë djegëse fosile nuk mund të eliminohet plotësisht, për shkak se natyra e luhatshme e BRE-E variable i bën ato të paqëndrueshme dhe të paparashikueshme dhe mungon mbështetja me kapacitete të mjaftueshme për akumulim (kapacitetet e planifikuara për akumulim deri në vitin 2031 janë vetëm 170 MW, të cilat do të shërbejnë vetëm si rezerva).

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$RES - E Share (\%) = \frac{\text{Renewable Electricity Consumption}}{\text{Total Electricity Consumption}} \times 100 (\%)$$

BRE-E = konsumi i energjisë elektrike nga burime të ripërtëritshme në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas llojit të BRE-E (hidro, erë, diellore, biokarburante të ngurta dhe burime të tjera të ripërtëritshme).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mbledhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mbledhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndalet përmes hapave vijues:

3.1 Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK) mbledh të dhëna për bilancin e energjisë nga institucionet si: prodhuesit e energjisë elektrike, Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE), Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST), dhe operatorët e shpërndarjes së energjisë elektrike. (Shih tabelat 10.1, 10.2 dhe 10.3).

3.2 Bilanci vjetor i realizuar (raporti vjetor) publikohet nga Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK).

3.3 Eurostat, pas analizimit të të dhënave të marra nga ASK, çdo vit publikon Share Tools for RES (tabela 10.4).

3.4 Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE) analizon gjithashtu të dhëna nga: Operatori i Sistemit të Transmetimit (KOSTT), Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK), Kompania e Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (KEDS), dhe Eurostat (të dhënat duhet të jenë të njëjta). Më pas, ZRRE publikon Bilancin Vjetor të Energjisë Elektrike dhe Termike në uebsajtin e saj zyrtar ero-ks.org (tabela 10.5).

3.5 Të dhënat e mësipërme agregohen nga Divizioni për Burime të Ripërtëritshme të Energjisë (DBRE) brenda Departamentit të Energjisë – Ministria e Ekonomisë (ME), i cili merr të dhëna nga ASK dhe është përgjegjës për raportimin mbi arritjen e cakut për BRE në konsumin e energjisë elektrike të përcaktuar në Strategjinë e Energjisë të Republikës së Kosovës 2022-2031, si dhe për raportimin mbi progresin në zbatimin të SERK (tabela 10.5). Të dhënat kryesore regjistrohen nga Divizioni për Burime të Ripërtëritshme (DBRE) brenda Departamentit të Energjisë (ME) në tabelën 10.6 duke përdorur softuerin e SERK.

3.6 Analiza e vlerës kryhet nga DBRE (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.7 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 10.6, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.8 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen dhe publikohen çdo vit, në muajin janar (për vitin paraprak).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Raporti Vjetor i Agjencisë së Statistikave të Kosovës.

Table 10.1: Të dhënat mbi prodhimin e energjisë elektrike (nga Agjencia e Statistikave të Kosovës)

Producers GWh	Total	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sept	Oct	Nov	Dec
TPP A3 gross	750,2	104,2	87,9	101,7	66,9	102,8	53,4	13,7	79,7	37,6	0,0	75,2	27,2
TPP A4 gross	908,3	78,0	87,2	101,7	99,0	82,4	57,5	105,4	50,9	84,5	70,9	23,8	66,9
TPP A5 gross	632,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,5	78,7	79,8	64,4	60,3	104,8	101,7	91,9
TPP Own expendi	281,0	21,8	20,8	23,5	19,4	29,6	23,4	24,3	24,3	22,4	22,9	24,8	23,8
TPP A threshold	2 009,5	160,4	154,3	179,8	146,5	206,1	166,2	174,6	170,7	160,0	152,8	175,9	162,1
TPP B1 gross	1 630,3	193,9	170,5	154,2	184,7	171,6	193,3	136,9	0,0	0,0	48,1	177,7	199,3
TPP B2 gross	1 613,4	180,5	139,7	182,1	86,9	0,0	0,0	95,0	191,1	194,5	199,8	144,4	199,5
TPP B Own expend	322,5	35,6	30,3	32,8	26,4	16,5	19,0	26,4	19,1	19,1	25,8	32,1	39,3
TPP B threshold	2 921,2	338,8	279,9	303,5	245,2	155,1	174,3	205,4	172,0	175,5	222,2	289,9	359,5
Ujmani	145,3	16,0	17,2	13,3	17,5	13,7	18,5	7,9	5,9	3,1	4,5	9,0	18,7
Lumbardhi	41,5	4,2	1,3	2,5	2,7	4,9	4,9	2,1	0,6	0,5	0,5	8,4	8,9
Kitka	91,4	8,0	8,0	8,4	7,1	8,1	4,7	5,5	6,3	7,1	7,7	11,3	9,2
Sowi	303,0	25,1	33,7	28,8	27,4	27,0	9,3	16,5	18,5	24,9	23,4	40,2	28,2
RES Distr.	186,4	15,3	9,0	16,7	21,9	32,3	29,4	16,2	6,2	4,1	3,3	12,6	19,3
Total	5 698,3	567,8	503,5	553,0	468,3	447,2	407,3	428,1	380,2	375,0	414,4	547,4	606,0
Balance 2023	6 292,0	582,5	534,1	519,0	514,9	471,3	432,4	530,3	457,7	442,4	506,6	616,4	684,4
Total ratio/balan	90,6%	97,5%	94,3%	106,5%	91,0%	94,9%	94,2%	80,7%	83,1%	84,8%	81,8%	88,8%	88,5%

Tabela 10.2: Prodhimi nga BRE (nga Agjencia e Statistikave të Kosovës)

RES connected in transmission	Installation capacity	Production	Participation in production*
	MW	MWh	%
HPP Ujmani	35,00	145 297	25,00
HPP Kaskada Lumbardh	32,15	41 518	7,14
Air Energy/Kitka	32,40	91 383	15,72
PEE Selaci	103,41	302 985	52,13
Total RES	202,96	581 183	100%

Tabela 10.3: Shpërndarja e BRE (nga Agjencia e Statistikave të Kosovës)

RES distribution	Installation capacity	Production	*Participation in production
	MW	MWh	%
Hydroline T	4,58	16 794	9,01
Dikanci	4,02	10 907	5,85
Radavci	1,00	3 752	2,01
Burimi	0,95	2 300	1,23
Brodi II-Eurokos	4,80	50 994	27,35
Me ere	1,35	256	0,14
Solar LLT	4,00	82	0,04
Solar-Feti	9,99	0	0,00
Solar-ONIX	1,00	596	0,32
HC Brezovica	0,31	5 097	2,73
Centrali solar"Birra Peja"	1,35	3 891	2,09
Centrali solar"FrigoFood"	0,10	3 929	2,11
Centrali solar"Eling"	0,10	662	0,35
HPP Orqusha	0,50	18 033	9,67
HPP Lepenci 3	3,00	34 126	18,31
Solar Green energy	3,00	3 774	2,02
Dilli com	0,40	1 412	0,76
HPP ECO Energy	3,00	1 805	0,97
HPP Sharri	6,45	5 703	3,06
HPP Shterpca	4,60	7 682	4,12
HPP Vica	5,30	12 488	6,70
Ngr. Gjakove		0,367	0,00
Pro Energy	3,00	2 142	1,15
Total RES	62,80	186 423	100%

Tabela 10.4: Prodhimi i energjisë elektrike nga të gjitha burimet (nga Eurostat)

ktoe (thousand tonnes of oil equivalent)		Kosovo						
		Data prior to 2021 have no legal value and will not be uploaded into Eurostat's database. Please consult https://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/shares for results up to 2020.						
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Electricity								
Hydro		26.4	26.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Wind		5.9	15.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Solar		1.4	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Solid biofuels		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
All other renewables		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Total (RES-E numerator)		33.6	43.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Notes: Hydro is normalised and excluding pumping. Wind is normalised. Solar includes solar photovoltaics and solar thermal generation. All other renewables includes electricity generation from gaseous and liquid biofuels								
Electricity generation from all sources								
Total (RES-E denominator)		654.2	648.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
RES-E [%]		5.14%	6.68%					

Tabela 10.5: Bilanci vjetor i energjisë elektrike në Republikën e Kosovës (ZRRE)

	MWh	Gjithësejt	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nëntor	Dhjetor
1	Kosova A - Prodhimi në prag të transmetimit	2,271,167	221,714	170,014	185,752	173,854	182,272	171,684	179,742	182,808	175,898	183,504	177,204	266,721
2	Kosova B - Prodhimi në prag të transmetimit	3,684,872	351,157	332,596	371,196	282,951	361,357	254,068	180,087	223,320	349,145	286,874	341,229	350,912
3	Ujmani + Kaskada e Lumbardhit+PE KITKA+PE Seladi	520,318	48,380	53,240	55,060	54,950	55,405	38,270	27,860	23,960	28,590	34,840	46,260	53,503
4	Prodhimi i HC, me erë dhe panele fotovoltaike në Shpërndarje	202,206	14,894	15,392	21,906	27,371	30,935	26,032	12,016	7,527	8,579	9,925	11,844	15,785
5	(1+2+3+4) Prodhimi Nacional	6,678,562	636,125	571,242	633,914	539,126	629,970	490,054	399,705	437,616	562,212	515,142	576,536	686,921
6	(1+2+3) Prodhimi (hyrja në Transmetim)	6,476,356	621,231	555,851	612,007	511,755	599,035	464,022	387,689	430,089	553,633	505,217	564,692	671,136
7	Importi i KESCO	650,008	151,535	117,118	51,511	57,429	0	16,306	56,799	36,528	0	43,170	35,043	84,570
	Importi i Ferronikellit	423,360	36,456	34,104	34,104	35,280	36,456	32,928	36,456	36,456	32,928	36,456	35,280	36,456
	Importi i SharrCemit	68,600	5,800	5,400	5,200	6,400	6,300	3,000	6,100	6,900	6,300	6,000	5,800	5,400
	Importi i Trepçës	24,773	2,315	2,315	2,315	2,084	1,852	1,852	1,852	1,852	1,852	2,084	2,084	2,315
	Importi për humbje në Transmetim	73,798	12,407	10,776	6,815	6,558	891	3,549	6,160	5,259	209	4,517	6,184	10,473
	Importi për furnizim nga Elektroserveri	232,474	27,518	24,551	25,456	21,459	14,534	10,925	9,764	9,830	12,051	22,184	25,532	28,669
	Importi total	1,473,013	236,032	194,264	125,401	129,210	60,033	68,560	117,131	96,825	53,340	114,411	109,923	167,883
8	(6+7) Energjia në hyrje të Transmetimit	7,949,369	857,263	750,114	737,409	640,965	659,067	532,582	504,820	526,914	606,973	619,628	674,615	839,019
8*	(8+4) Energjia në disponim	8,151,575	872,157	765,506	759,315	668,336	690,003	558,614	516,836	534,441	615,552	629,553	686,459	854,804
9	Trepça sh.a.	24,773	2,315	2,315	2,315	2,084	1,852	1,852	1,852	1,852	1,852	2,084	2,084	2,315
10	Sharrceci	68,600	5,800	5,400	5,200	6,400	6,300	3,000	6,100	6,900	6,300	6,000	5,800	5,400
11	NewCo Ferronikeli	423,360	36,456	34,104	34,104	35,280	36,456	32,928	36,456	36,456	32,928	36,456	35,280	36,456
12	Mihjet	104,309	10,371	8,605	9,274	9,384	8,296	7,342	7,556	8,254	8,112	8,216	9,108	9,790
13	Shpenzimet e TC nga Transmetimi	154,560	10,095	13,246	26,370	15,327	11,415	11,752	16,269	9,409	9,283	11,291	10,227	9,877
14	Humbjet totale të Shpërndarjes	1,070,236	149,204	131,058	122,497	102,145	59,474	52,524	45,507	33,900	53,972	76,204	99,528	144,223
15	Kërkesa neto në Shpërndarje	5,225,133	628,806	540,940	496,947	435,478	363,119	326,789	351,680	350,453	304,259	382,837	450,429	593,397
16	(9+10+11+12+13+14+15) Kërkesa neto	7,070,972	843,047	735,668	696,708	606,097	486,912	436,188	465,420	447,225	416,706	523,087	612,455	801,458
17	Humbjet në Transmetim	139,036	14,941	13,110	12,895	11,235	11,539	9,317	8,848	9,232	10,627	10,838	11,793	14,659
18	Eksport	941,568	14,169	16,728	49,712	51,004	191,551	113,110	42,567	77,984	188,219	95,627	62,210	38,687
19	(16+17) Kërkesa gjithsejt	7,210,007	857,988	748,778	709,603	617,332	498,452	445,505	474,268	456,457	427,333	533,926	624,249	816,116
20	(19 - 8*+18) Bilanci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabela 10.6: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

Lloji i BRE-E	Kapaciteti i instaluar (MW)	Konsumi i energjisë elektrike nga BRE-E (MWh)	Konsumi total (MWh)	Pjesëmarrja e burimeve të ripërtëritshme në konsumin e energjisë elektrike (BRE-E) (%)
Hidro				
Erë				
Solare				
Biokarburante të ngurta (biomasa)				
Të gjitha burimet e tjera të ripërtëritshme				
Totali				

6.11 FUTJA GRADUALE E ÇMIMIT TË KARBONIT

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat futjen e çmimit të karbonit në Republikën e Kosovës. Çmimi i karbonit është një strategji e bazuar në treg për reduktimin e emetimeve të gazeve serrë, përmes vendosjes së një kostoje për emetimin e dioksidit të karbonit (CO₂) dhe gazeve të tjera serrë. Ideja është të stimulohen bizneset dhe individët që të zvogëlojnë gjurmën e tyre të karbonit duke e bërë më të kushtueshëm shkaktimin e ndotjes.

Ekzistojnë dy forma kryesore të çmimit të karbonit:

1. **Taksa e Karbonit** – Një taksë e drejtpërdrejtë mbi përmbajtjen e karbonit në lëndët djegëse fosile ose mbi emetimet e gazeve serrë. Vendos një çmim fiks për ton CO₂ të emetuar, duke e bërë më të shtrenjtë përdorimin e lëndëve djegëse fosile dhe duke inkurajuar alternativa më të pastra.
2. **Kufizimi dhe Tregtimi (Sistemi i Tregtimit të Emetimeve, ETS)** – Një sistem ku qeveria vendos një kufi (tavan) për totalin e emetimeve dhe lëshon leje apo kuota të cilat kompanitë mund t'i blejnë, shesin ose tregtojnë. Kompanitë që i ulin emetimet nën nivelin e tyre të lejuar mund t'ua shesin kuotat e tepërta kompanive të tjera që e tejkalojnë kufirin e tyre.

Kosova synon të reduktojë emetimet e karbonit. Si nënshkruese e Agjendës së Gjelbër për Ballkanin Perëndimor dhe si Palë Kontraktuese e Komunitetit të Energjisë, Kosova ka të drejta por edhe detyrime lidhur me çmimin e karbonit.

Parashihet zbatimi i një skeme kombëtare të tregtimit të emetimeve (ETS), me rritje graduale të çmimit minimal deri në integrimin në tregun pan-evropian dhe në ETS të BE-së. Kjo synon të internalizojë (gradualisht) koston e emetimeve të gazeve serrë (CO₂ është një nga gazet kryesore serrë dhe reduktimi i tij zakonisht është proporcional me reduktimin e gazeve të tjera) në sektorin e energjisë elektrike, duke siguruar gjithashtu që Kosova të përfitojë përjashtim nga masat e CBAM të BE-së.

CBAM (**Mekanizmi i Rregullimit të Kufirit të Karbonit**) është një politikë e prezantuar nga **Bashkimi Evropian (BE)** për të vendosur një çmim karboni për mallrat e importuara. Ai përfaqëson një tarifë karboni mbi produktet me intensitet të lartë karboni, si çeliku, çimentoja dhe një pjesë e energjisë elektrike, të importuara në BE. Qëllimi është parandalimi i **rrjedhjes së karbonit**, që ndodh kur kompanitë zhvendosin prodhimin në vende me rregullore më të dobëta klimatike për të shmangur çmimin më të lartë të karbonit në BE.

CBAM funksionon në skenarët e mëposhtëm:

- Importuesit e disa mallrave me intensitet të lartë karboni (si çeliku, çimentoja, alumini, plehrat, energjia elektrike dhe hidrogjeni) duhet të **paguajnë një tarifë** bazuar në emetimet e karbonit të përfshira në ato produkte.
- Tarifa është e lidhur me **Sistemin e Tregtimit të Emetimeve (ETS)** të BE-së, që do të thotë se nëse vendi i origjinës së një kompanie të huaj (vendi eksportues) nuk ka vendosur

një çmim të ngjashëm karboni, importuesi do të duhet të **blejë certifikata CBAM** për të mbuluar emetimet.

- Nëse vendi eksportues ka vendosur tashmë një çmim karboni, kostoja e CBAM është **rregullohet** (përshtatet) në përputhje me rrethanat.

Duke pasur parasysh se Republika e Kosovës aspirojnë të anëtarësohet në Bashkimin Evropian dhe synon të zhvillojë ekonominë e saj, eksporti drejt BE-së shihet si i dëshirueshëm për kompanitë kosovare. Vlerësohet se çmimi i energjisë elektrike nga termocentralet ekzistuese me thëngjill në Kosovë do të rritet të paktën dyfish (nga 35 €/MWh në së paku 75 €/MWh).

Ndërsa viti fillestar dhe niveli minimal i çmimit të karbonit që prodhuesit e energjisë do të duhet të paguajnë do të jenë temë negociatash me BE-në, caku i SERK për vitin 2025 parashikon përgatitjet për futjen e një sistemi të çmimit të karbonit. Të hyrat e arkëtuara nga ky sistem do të jenë një nga burimet e Fondit për Tranzicion të Drejtë, përdorimet e të cilit do të përcaktohen dhe mund të përfshijnë: promovimin e BRE, trajnimin dhe ri-trajnimin e fuqisë punëtore, projekte energjetike për konsumatorët e cenueshëm (në nevojë), etj. (Ky fond do të mund të përdoret vetëm për aktivitete me ndikim të ulët karboni dhe nuk mund të përdoret për qëllime të tjera dhe as të subvencionohet nga ndonjë burim tjetër financiar). Kjo do të shoqërohet me eliminimin gradual të subvencioneve për lëndët djegëse fosile dhe me futjen e MRV.

Matja, Raportimi dhe Verifikimi (MRV) i referohet një procesi me disa hapa për të *matur* sasinë e emetimeve të gazeve serrë të reduktuara nga një aktivitet specifik i zbutjes, si për shembull reduktimi i emetimeve përmes masave të zbutjes ose përshtatjes klimatike, gjatë një periudhe kohore, dhe për të *raportuar* këto gjetje te një palë e tretë e akredituar. Pala e tretë më pas *verifikon* raportin në mënyrë që rezultatet të certifikohen dhe të mund të lëshohen kreditë e karbonit.

Qëllimi i procesit MRV është të provojë se një aktivitet realisht ka shmangur ose ka hequr emetime të dëmshme të gazeve serrë, në mënyrë që këto veprime të mund të kthehen në kredi me vlerë monetare. Një kredi është e barabartë me një ton të reduktuar të emetimeve të gazeve serrë, të shprehur në ton CO₂ ekuivalent (tCO₂eq). Për të implementuar procesin MRV në Republikën e Kosovës, kërkohen verifikues të licencuar, të cilët fatkeqësisht nuk ekzistojnë aktualisht në vend. Për këtë çështje mund të shqyrtohen zgjidhje si përfshirja e verifikuesve të huaj ose investimi në krijimin e kapaciteteve vendore.

Sidoqoftë, ky tregues është ende në fazat e hershme. Pas realizimit të studimit të ndikimit, Qeveria e Republikës së Kosovës do të vazhdojë me analiza të mëtejshme duke marrë parasysh se varfëria e madhe energjetike e konsumatorëve dhe gjendja e tyre e rëndë ekonomike e bën të vështirë përballueshmërinë e shërbimeve energjetike, edhe me çmimet aktuale, të cilat janë ndër më të ulëtat në Evropë. Prandaj, është ardhur në përfundim se futja graduale e çmimit të karbonit është e papërbalueshme për qytetarët e Republikës së Kosovës. Duke marrë parasysh se energjia elektrike në Kosovë vazhdon të jetë shumë e varur nga lëndët djegëse fosile, dhe se futja e çmimit të karbonit do të rrisë ndjeshëm çmimet e energjisë elektrike, ndërsa eksportet e Kosovës drejt Bashkimit Evropian janë shumë të ulëta, futja graduale e çmimit të karbonit nuk parashihet në të ardhmen e afërt.

Duke qenë se çmimi i karbonit nuk është një proces i thjeshtë dhe i lehtë, monitorimi i

këtij treguesi përfshin raportimin mbi tre procese. Sidomos për çmimin e karbonit, procesi konsiderohet i përfunduar vetëm kur çmimi i dëshiruar i karbonit të arrihet plotësisht, për shembull: nëse çmimi i karbonit i rënë dakord (i synuar) në negociatat me BE-në është 35 €/ton CO₂, atëherë ai mund të zbatohet gradualisht si vijon: vitin e parë do të jetë vetëm 10 €/ton CO₂, vitin e dytë 20 €/ton CO₂, vitin e tretë 30€/ton CO₂ dhe vitin e katërt do të arrijë cakun prej 35 €/ton CO₂. Çmimi i karbonit konsiderohet i përmbushur vetëm në momentin kur është ekuivalent me rregulloret e CBAM. Përndryshe, edhe me një sistem funksional të çmimit të karbonit, përsëri kërkohet të paguhet një tarifë shtesë kur mallrat dhe energjia elektrike eksportohen në BE (diferenca ndërmjet çmimit minimal të kërkuar dhe çmimit aktual të karbonit, e shumëzuar me emetimet e gjeneruara gjatë procesit të prodhimit – vetëm nëse sistemi MRV është i licencuar dhe i besueshëm).

Ky tregues duhet të zbërthehet në kategoritë vijuese: i) MRV, ii) Çmimi i karbonit (taksa e karbonit) dhe iii) Integrimi në ETS të BE (EU ETS).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Qeveria e Republikës së Kosovës, së bashku me Bashkimin Evropian dhe Fondin Monetar Ndërkombëtar (FMN), nisin procesin duke u takuar dhe duke vendosur një kuadër për zhvillime dhe vlerësime të mëtejshme mbi futjen graduale të çmimit të karbonit.

3.2 Në bashkëpunim me FMN realizohet një studim i ndikimit, duke përdorur Mjetin e Vlerësimit të Politikave Klimatike (CPAT).

3.2 Qeveria e Kosovës zhvillon diskutime me të gjitha palët e interesit mbi ndryshimet e nevojshme dhe krijon një grup punues të udhëhequr nga MMPHI (përmes Agjencisë së Mbrojtjes së Mjedisit të Kosovës – AMMK) dhe institucione të tjera: FMN, Ministria e Financave, Ministria e Ekonomisë, Korporata Energjetike e Kosovës (KEK), Operatori i Sistemit, Transmisionit dhe Tregut të energjisë elektrike të Kosovës (KOSTT), Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE).

3.3 Grupi punues fillon aktivitetet duke përcaktuar fillimisht se cilat masa janë të domosdoshme për ndryshimet e politikave. Mund të ketë disa politika që duhet të përshtaten me sistemin e ri.

3.4 Grupi punues propozon ndryshimet e politikave dhe i dërgon ato për diskutim publik. Pas diskutimit publik, politikat dërgohen në Kuvendin e Republikës së Kosovës për miratim.

3.5 Monitorimi, Raportimi dhe Verifikimi (MRV) do të krijohet nga MMPHI-AMMK. Në varësi nga situata, do të angazhohen verifikues të licencuar (të huaj ose duke investuar në krijimin e ekspertëve vendorë). Pas përshtatjes së pjesës legjislative, duhet të fillojnë masat e para dhe sistemi i çmimit të karbonit do të fillojë të vendoset gradualisht.

3.6 Pas krijimit të procesit MRV, çmimi i karbonit do të nisë të futet në mënyrë graduale.

Nëse është e nevojshme, mund të krijohen agjenci/institucione të reja për të koordinuar procesin. Duke marrë parasysh gjendjen e varfërisë energjetike në Republikën e Kosovës, ky proces nuk do të nisë me futjen e çmimit të plotë, por do të implementohet hap pas hapi, duke qenë se për këtë kërkohet konsensus politik.

3.7 Pas vendosjes së çmimit të karbonit, do të ndërmerren hapa të mëtejshëm për integrimin në Sistemin e Tregtimit të Emetimeve të BE-së (EU ETS). AMMK dhe Departamenti i Mjedisit janë përgjegjës për futjen e të dhënave. Të dhënat agregohen automatikisht duke përdorur softuerin e SERK dhe llogaritja e të dhënave bëhet sipas procedurës së propozuar në tabelën 11.1.

3.8 Analiza e vlerës kryhet nga AMMK dhe Departamenti i Mjedisit (MMPHI). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.9 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 11.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.10 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Monitorimi, Raportimi dhe Verifikimi (MRV) nga AMMK

Tabela 11.1 Tabela e paraqitjes së të dhënave mbi statusin aktual të çmimit të karbonit (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

	STATUSI I PROCESIT (në proces – në vazhdim, i miratuar pjesërisht, i miratuar)	PROCESI ËSHTË ZBATUAR (PO/JO) (procesi konsiderohet i arritur me 2 "PO" – MRV është i detyrueshëm PO)	KOMENTE
MRV			
Çmimi i karbonit			
Integrimi në EU ETS			

6.12 KAPACITETET TË TOTALIT TË BRE-ve NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE (PËRFSHIRË PRODHUESIT VETË-KONSUMUES APO PROSUMATORËT)

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat kapacitetin e BRE, të shprehur në MW, i cili është i integruar në rrjetin elektrik dhe është në operim.

Kapaciteti i burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE) nënkupton energjinë që vjen nga një burim që nuk shpëtohet. Ato janë natyrore dhe vetë-ripërtëritëse, dhe zakonisht kanë gjurmë karboni të ulët ose zero. Shembuj të burimeve të ripërtëritshme të energjisë përfshijnë: energjinë e erës, energjinë diellore, bioenergjinë (materie organike që digjet si lëndë djegëse) dhe hidroenergjinë, përfshirë energjinë baticore.

Kapaciteti i BRE në operim nënkupton se ky kapacitet është i miratuar dhe i instaluar. Megjithatë, ky kapacitet nuk prodhon patjetër në mënyrë të vazhdueshme, pasi prodhimi varet nga kushtet klimatike dhe faktorë të tjerë.

Ekzistojnë dy kategori të prodhuesve të BRE:

- Gjeneratorë – kompani që prodhojnë dhe shesin energji në tregun e energjisë;
- Prosumatorë – kapacitet i BRE për vetë-konsum, që mund të jetë 2 llojesh: a) kompani tregtare dhe b) përdorues privat.

Për secilën kategori ekziston një procedurë specifike që duhet ndjekur që një aplikues të bëhet gjenerator apo prosumator. Në fazën e aplikimit për t'u bërë prodhues (gjenerator ose prosumator), një entitet konsiderohet si aplikues për BRE. Një aplikues për BRE mund t'i ketë edhe të instaluar kapacitetet, por deri sa të regjistrohet zyrtarisht dhe të marrë lejen për prodhim (ose vetë-konsum në rastin e prosumatorëve), nuk mund të prodhojë energji elektrike dhe kapacitetet e tij nuk do të llogariten.

Rritja e pjesëmarrjes së burimeve të ripërtëritshme në sektorin e energjisë elektrike është thelbësore për të arritur caqet e dekarbonizimit dhe për të siguruar një tranzicion të drejtë energjetik në Kosovë. Diversifikimi i miksit energjetik është jetik për përpjekjet e Kosovës drejt dekarbonizimit dhe për ruajtjen e sigurisë së furnizimit. Për të krijuar një kuadër të qëndrueshëm rregullator dhe tregtar, të aftë për të tërhequr investime në burimet e ripërtëritshme të energjisë, do të rishikohet korniza ligjore dhe do të adoptohet Ligji për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë (Ligji për BRE).

Një qëllim tjetër i rëndësishëm specifik është promovimi i prodhuesve vetë-konsumues të energjisë së ripërtëritshme (prosumatorëve) dhe komuniteteve të energjisë së ripërtëritshme, të cilët do të inkurajohen përmes përmirësimit të kornizës ligjore dhe rregullatore dhe të procedurave administrative, si dhe përmes futjes së skemave të ndryshme mbështetëse. Përveç rritjes së pjesëmarrjes së BRE në konsumin final të energjisë elektrike, kjo gjithashtu do të ndihmojë në reduktimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes.

Të dhënat e nevojshme për përcaktimin e këtij treguesi janë:

- Numri i MW të kapacitetit të BRE të miratuar dhe në operim në rrjetin elektrik.
- Numri i MW të kapacitetit të prosumatorëve të miratuar dhe në operim.

Formula për llogaritjen e këtij treguesi është si më poshtë:

$$D = \sum_{i=1}^n (g + p)$$

ku:

D = kapaciteti total i BRE në sektorin e energjisë elektrike

g = kapaciteti total në operim nga gjeneratorët në vitin "n".

p = kapaciteti total në operim nga prosumatorët në vitin "n".

Ky tregues do të zbërthehet sipas: llojit të prodhuesit të BRE – gjeneratorë dhe prosumatorë (prosumatorë si kompani dhe përdorues privat, <10 MW dhe >10 MW); llojit të BRE: hidroenergji, energji diellore, energji e erës dhe biomasë; dhe komunës.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave si në vijim:

3.1 Çdo aplikues për kapacitet BRE <10 MW duhet të aplikojë për certifikatën e lejitimit nga KEDS (aneksi 12.1), ndërsa për kapacitet BRE >10 MW duhet të aplikojë për certifikatën e lejitimit nga KOSTT (aneksi 12.2), e cila përcakton kapacitetin maksimal që mund të kyçet në rrjetin elektrik. Prosumatorët duhet të aplikojnë për specifikimin teknik në KEDS dhe për leje në komunën përkatëse (në varësi nga vendndodhja e prosumatorit).

3.2 Pas plotësimit të dokumentacionit të aplikimit, çdo aplikues (gjenerator – duke përdorur aneksin 12.1 dhe aneksin 12.2) duhet të aplikojë për licencim në ZRRE (aneksi 12.3 dhe aneksi 12.4).

3.3 Bordi i ZRRE do të mblidhet rregullisht (sipas nevojës, të paktën në 10 mbledhje vjetore) dhe do të miratojë kapacitetet bazuar në kriteret e përcaktuara nga aplikimet.

3.4 Bordi i ZRRE do të nxjerrë vendimet për secilin aplikim dhe do t'i publikojë ato në uebsajtin zyrtar të ZRRE: ero-ks.org (aneksi 12.5).

3.5 ZRRE publikon listën e përfituesve me kapacitetet e BRE të instaluar dhe në operim (tabela 12.1) si dhe grafikun përkatës me përdorimin e katër ngjyrave (hidroenergji – kaltër, energji diellore – portokalli, energji e erës – gjelbër, biomasë – gri) (tabela 12.2).

3.6 Të dhënat e mësipërme agregohen nga Divizioni për Burime të Ripërtërishme të Energjisë (DBRE) brenda Departamentit të Energjisë – Ministria e Ekonomisë (tabela 12.3). Ky divizion i merr të dhënat nga Regjistri i BRE pranë ZRRE (tabela 12.1 dhe tabela 12.2) dhe është përgjegjës për raportimin mbi arritjen e caktuar për kapacitetin e BRE të përcaktuar në Strategjinë e Energjisë të Republikës së Kosovës 2022-2031. Të dhënat kryesore regjistrohen në tabelën 12.4 nga stafi i DE, duke përdorur softuerin SERK.

3.7 Analiza e vlerës kryhet nga DBRE (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo

devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 12.5, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohet në muajin prill për vitin paraprak.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Të dhënat mblidhen nga Regjistri i kapacitetit të BRE në operim sipas llojit të BRE (ZRRE).

Aneksi 12.1 Aplikimi për certifikatën e lejit nga KEDS, për kapacitet BRE <10 MW

Ndërtesa e Elektrokovës
Bulevardi Sali Klinton nr.5
Prishtinë 10000
Republika e Kosovës

Elektronova Building
B.J. Clinton Boulevard nr.5
Prishtine 10000
Republic of Kosovo

SHTOJCA 1. FORMULARI I KËRKESËS PËR KYÇJE

Nr. i referencës.: Click here to enter text.																																																																															
Data: Click here to enter a date.																																																																															
Pjesa 1: Të dhënat e konsumatorit			Pjesa 2: Të dhënat e personit të autorizuar (nëse ka)																																																																												
Emri, Mbiemri: Click here to enter text. Nr. i ID: Click here to enter text. Shifra e konsumatorit: Click here to enter text. Adresa: Click here to enter text. Nr. i tel: Click here to enter text. E-mail adresa: Click here to enter text.			Emri, Mbiemri: Click here to enter text. Nr. i ID: Click here to enter text. Emri i kompanisë: Click here to enter text. Nr. i biznesit të kompanisë: Click here to enter text. Adresa: Click here to enter text. Nr. i tel: Click here to enter text. E-mail adresa: Click here to enter text.																																																																												
Pjesa 3: Të dhënat teknike			Pjesa 4: Të dhënat e sistemit fotovoltaik (FV)																																																																												
Kapaciteti i kontraktuar: Click here to enter text. kW Veprimtaria e objektit: Click here to enter text. Lloji i BRE: Solar ☐ Me erë ☐ Biomasë ☐ Tjetër: (Specifiko) Click here to enter text. Kapaciteti gjenerues i kërkuar: Click here to enter text. kW _p Instalimi i baterive për ruajtje të energjisë: Po ☐ Jo ☐			a) Modulet FV I. Tipi: Monokristalinë ☐ Polikristalinë ☐ Tjetër: Click here to enter text. II. Prodhuesi Click here to enter text. III. Modeli Click here to enter text. IV. Fuqia nominale Click here to enter text. W _p b) Invertori I. Nr. Invertorëve të instaluar: Click here to enter text. II. Fuqia e invertorit Click here to enter text. kW III. Tipi: Një-fazor ☐ Tre-fazor ☐ IV. Prodhuesi Click here to enter text. V. Modeli: Click here to enter text. VI. Faktori i fuqisë cosφ: Click here to enter text.																																																																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="2">Konsumi</th> <th>Vlerësimi i prodhimit</th> <th>Vlerësimi tepriçës së injektuar në rrjet</th> </tr> <tr> <th>Muaji</th> <th>Viti</th> <th>kWh</th> <th>kWh</th> <th>kWh</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Janar</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Shkurt</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Mars</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Prill</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Maj</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Qershor</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Korrik</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Gusht</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Shtator</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Tetor</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Nëntor</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Dhjetor</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>Total</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>						Konsumi		Vlerësimi i prodhimit	Vlerësimi tepriçës së injektuar në rrjet	Muaji	Viti	kWh	kWh	kWh	Janar					Shkurt					Mars					Prill					Maj					Qershor					Korrik					Gusht					Shtator					Tetor					Nëntor					Dhjetor					Total				
	Konsumi		Vlerësimi i prodhimit	Vlerësimi tepriçës së injektuar në rrjet																																																																											
Muaji	Viti	kWh	kWh	kWh																																																																											
Janar																																																																															
Shkurt																																																																															
Mars																																																																															
Prill																																																																															
Maj																																																																															
Qershor																																																																															
Korrik																																																																															
Gusht																																																																															
Shtator																																																																															
Tetor																																																																															
Nëntor																																																																															
Dhjetor																																																																															
Total																																																																															
Pjesa 5: Deklarata Duke nënshkruar këtë formular, unë deklaroj se: Unë e përfaqësoj aplikantin e objektit dhe informacioni i dhënë më sipër është i vërtetë në njohuritë dhe besimin tim. Më tej, jam dakord të respektoj specifikimet, termat dhe kushtet e përcaktuara në udhëzimet e zbatueshme dhe rregulloret përkatëse, të ndryshuara herë pas here. Emri, Mbiemri: Click here to enter text. Data: Click here to enter a date. Nënshkrimi:																																																																															

Aneksi 12.2 – Aplikimi për certifikatën e lejitimit nga KOSTT, për kapacitet BRE >10 MW

	CONNECTION APPLICATION	FO-KSHE-006
	ver. 1.0	page 1 to 2

CONNECTION APPLICATION FORM – GENERATION “G”

When completed send this application form to:

Contact Person¹

KOSTT

St. Isa Boletini Street, no.39

10000 Prishtina

Kosovo

Applicant	
Contact person	
Applicant's contact details	
Proposed substation location <i>Attach site map</i>	
Requested completion date	
Is the connection requirement staged <i>Attach timetable details</i>	
Fuel Type	
If Hydro attach full hydrological details If Wind <u>attach</u> <u>metreological</u> information If solar attach solar information	
Proposed number of generators and sizes (MW) <i>Attach sketch of proposed substation layout</i>	
Maximum generation (MW)	
Minimum Stable Generation (MW)	
Maximum leading MVARs and	

¹ If you have questions about your Connection Application please contact 2nd Contact Person

	CONNECTION APPLICATION <i>ver. 1.0</i>	FO-KSHE-006 <i>page 2 to 2</i>
---	--	--

maximum lagging MVARs	
Connection Responsible Party	
Please supply relevant technical information as required under the Grid Code	
Please supply any other relevant information that will assist the design study	
Application Fee enclosed	Yes

I the undersigned hereby affirm that all the information supplied above is accurate to the best of my knowledge. I shall advise **KOSTT** of any significant changes to this data as soon as I am aware of it.

Name and Position: _____

Signature: _____

Date: _____

Aneksi 12.3 – Aplikimi për licencim në ZRRE për gjenerator

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

ANEKSI 1: Aplikimi për Kapacitete të Reja Gjeneruese

TË DHËNA TË PËRGJITHSHME PËR APLIKUESIN		
EMRI I APLIKUESIT (PERSONI JURIDIK):		
ADRESA:		
REGJISTRIMI NR.		
TELENONI:		
E-MAIL:		
EMRI DHE MBIEMRI I PERSONIT KONTAKTUES:		
ADRESA:		
TELENONI:		
E-MAIL:		
INFORMACION SPECIFIK RRETH PROJEKTIT TË INFRASTRUKTURËS ENERGETIKE		
LLOJI I PROJEKTIT	KAPACITETET E REJA GJENERUESE: (a) Burimet e ripërtëritshme të energjisë; (b) Lëndë djegëse fosile	☐ ☐
Vendndodhja dhe Koordinatat	Komuna(atë)	Informacion specifik mbi projektin (kapaciteti i instaluar, lloji i teknologjisë, prodhimi vjetor i vlerësuar, etj.)

Adresa: Rr. Bekim Fehmiu (Ish Ndërtesa e Fazitës), kati:2, 10000 Prishtinë, Kosovë
Tel: 038 247 615 lok. 101, Fax: 038 247 620, E-mail: info@ero-ks.org, web: www.ero-ks.org

Nr.	Dëshmitë/dokumentet që duhen bashkëngjitur:	Shkruaj: Po ose Jo	
		PO	JO
1.	Certifikata e Biznesit, përfshirë edhe vendimin e bordit të kompanisë për përfaqësuesin e autorizuar për Aplikim		
2.	Dëshmi mbi aftësinë financiare të Aplikuesit dhe të kompanisë amë se posedon të paktën dhjetë përqind (10%) të vlerës së investimit. Kjo dëshmi duhet të mbështetet me dëshmi bankare të lëshuara jo më herët se pesë (5) ditë prej datës së Aplikimit		
3.	Certifikatën e solvencës të biznesit të Aplikuesit, duke përfshirë edhe certifikatën e solvencës së biznesit të kompanisë amë, e lëshuar nga gjykata kompetente, ku dëshmohet se Aplikuesi apo kompania amë nuk është në falimentim		
4.	Vërtetim nga Autoriteti Tatimor		
5.	Dëshmi mbi të drejtat e pronësore dhe ligjore		
6.	Studimi teknik dhe financiar i fizibilitet, për projektin me kapacitet të instaluar mbi 1MW		
7.	Parakontrata ose Kontrata për Inxhinieri, Prokurim dhe Ndërtim (EPC)		
8.	Plani i biznesit që përmban parametrat teknike të projektit dhe planin financiar (siç kërkohet sipas Nenit 8, paragrafi 1, nënparagrafi 1.8)		
9.	Akti i Komunës (duke konfirmuar se projekti lejohet të zbatohet në komunën përkatëse dhe është në përputhje me planin zhvillimor komunal)		
10.	Marrëveshja e kyçjes me operatorin përkatës të sistemit sipas nivelit të tensionit		
11.	Pëlqimi Mjedisor e lëshuar nga subjekti përkatës, nëse kërkohet për objektin e projektit		
12.	Të Drejtat Ujore (nëse kërkohet)		
13.	Leja e Ndërtimit dhe planin dinamik të realizimit		

Aneksi 12.4 – Aplikimi për licencim në ZRRE për prosumator

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

ANEKSI 2: Aplikimi për ndërtimin e Kapacitete të Reja Gjeneruese për vetë-konsumatorët me Burimeve të Ripërtërishme

TË DHËNA TË PËRGJITHSHME MBI APLIKUESIN		
EMRI I APLIKUESIT (PERSONI JURIDIK):		
ADRESA:		
REGJISTRIMI NR.		
TELENONI/		
E-MAIL:		
EMRI DHE MBIEMRI I PERSONIT KONTAKTUES:		
ADRESA:		
TELENONI/		
E-MAIL:		
INFORMACION SPECIFIK RRETH PROJEKTIT TË INFRASTRUKTURËS ENERGJETIKE		
LLOJI I PROJEKTIT	KAPACITETI I RI I GJENERIMIT PËR VETËKONSUMIMIN E BURIMEVE TË RIPËRTËRITSHME	☐
Vendndodhja dhe Koordinatat	Komuna	Informacion specifik mbi projektin

Nr.	Dëshmitë/dokumentet që duhen bashkëngjitur:	Shkruaj: Po ose Jo	
		PO	JO
1.	Dëshmi nga operatori i sistemit mbi konsumin vjetor të energjisë		
2.	Vlerësimi i prodhimit vjetor të kWh të Vetë-gjeneratorit të propozuar		
3.	Marrëveshja e kyçjes me operatorin e sistemit		
4.	Pëlqimi i Komunës për instalimin e pajisjeve vetë-konsumuese të Ripërtërishme, nëse kërkohet me legjislacion përkatës për ndërtim.		

Adresa: Rr. Bekim Fehmiu (Ish Ndërtesa e Fazitës), kati:2, 10000 Prishtinë, Kosovë
Tel: 038 247 615 lok. 101, Fax: 038 247 620, E-mail: info@ero-ks.org, web: www.ero-ks.org

Aneksi 12.5 – Shembull i certifikatës së miratimit të lëshuar nga ZRRE

Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji

Mbështetur në Nenin 9 paragrafi 1 nënparagrafi 1.7, Nenin 15 paragrafi 1 nënparagrafi 1.15, Nenin 25, Nenin 26 paragrafi 1 nënparagrafi 1.2 dhe Nenin 43 paragrafi 1 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë (Nr. 05/L-084); Nenin 9 të Rregullës Nr. 03/2022 për Procedurën e Autorizimit për Ndërtimin e Projekteve të Energjisë të nxjerr nga Bordi i ZRRE-së; Nenin 3, 4, 5 dhe 7 të Rregullës Nr. 03/2023 për Vet-Konsumatorët me Burime të Ripërtitshme të nxjerr nga Bordi i ZRRE-së, dhe Aplikacionin për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë - konsum nga panelet solare/fotovoltaike me kapacitet të instaluar prej 7 kW, e pranuar me datë 28.06.2024 nga aplikuesi "Besnik Xhoxhaj", me adresë: "Petrovë" Komuna e Prizrenit, Republika e Kosovës,

në seancën e mbajtur më 01 korrik 2024 nxori këtë:

V E N D I M**PËR NDËRTIMIN E KAPACITETEVE GJENERUESE PËR VETË-KONSUM**

- I. **APROVOHET** - kërkesa dhe miratohet Statusi i Prosumatorit aplikuesit "Besnik Xhoxhaj" për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë – konsum nga panelet solare/fotovoltaike me kapacitet të instaluar prej 7 kW në Komunën e Prizrenit.
- II. **OBLIGOHET** – aplikuesi "Besnik Xhoxhaj" me shifër të regjistruar të njehsorit elektrike DPZ - 9049426 që pas ndërtimit të kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë-konsum, të parashtrij kërkesë në KEDS SH.A., për pranim teknik të objektit energjetik.
- III. ZRRE do të konsideroj projektin e finalizuar nga data e pranimit teknik sipas Pëlqimit Elektroenergjetik të lëshuar nga KEDS SH.A.
- IV. Aplikuesi "Besnik Xhoxhaj" do të lidh Marrëveshje për vetë-prodhim me furnizuesin me të cilën ka kontratë për furnizim me energji elektrike, pas konfirmimit të pranimit teknik nga KEDS SH.A., në pajtim me Nenin 7 paragrafi 5 dhe 6 i Rregullës Nr. 03/2023 për Vet-Konsumatorët me Burime të Ripërtitshme.

A r s y e t i m

- o ZRRE, me datë 28.06.2024 nga aplikuesi "Besnik Xhoxhaj" ka pranuar aplikacionin për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë – konsum nga panelet solare/fotovoltaike, me kapacitet të instaluar prej 7 kW në Komunën e Prizrenit.
- o Aplikuesi, s'bashku me aplikacionin ka bashkangjitur edhe dëshminë nga KEDS për konsumin vjetor të energjisë elektrike, vlerësimin për prodhimin vjetor në kW/h të pajisjeve të

instaluar dhe pëlqimin elektroenergjetik Nr. 6321 të datës 17.05.2024 të lëshuar nga KEDS SH.A.

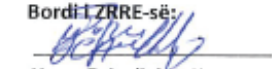
- o Bordi i ZRRE-së, pas analizimit të kërkesës së aplikuesit "Besnik Xhoxhaj" dhe dëshmime të bashkangjitura, për marrjen e statusit të prosumtorti dhe ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë - konsum nga panelet solare/fotovoltaike, me kapacitet të instaluar prej **7 kW** në Komunën e Prizrenit, ka vlerësuar ato, dhe ka konsideruar se janë plotësuar të gjitha dëshmitë relevante për lëshimin e vendimit për ndërtimin e kapaciteteve gjeneruese për vetë-konsum, dhe duke u mbështetur në dispozitat ligjore të cekura në hyrje të këtij Vendimi, ka vendosur si në dispozitiv të këtij Vendimi.

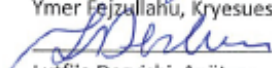
V. Vendimi nxirret dhe publikohet në gjuhët zyrtare në Republikën e Kosovës.

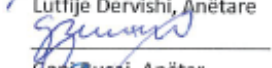
VI. Vendimi hyn në fuqi në datën e miratimit nga Bordi, dhe do të publikohet në faqen elektronike zyrtare të ZRRE-së.

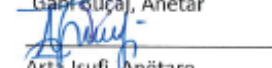
Këshillë juridike: Pala e pakënaqur me këtë Vendim mund të inicioj konflikt administrativ në Gjykatën Kompetente, brenda tridhjetë (30) ditëve nga data e pranimi të Vendimit ose data e publikimit të tij në faqen elektronike të ZRRE-së, cilado që ndodh e fundit.

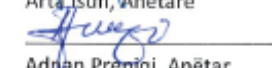
Bordi i ZRRE-së:

Ymer Fejzullahu, Kryesues

Lutfije Dervishi, Anëtare

Gani Bucaj, Anëtar

Arta Isufi, Anëtare

Adnan Preniqi, Anëtar

Vendimi iu dërgohet:

- Palës,
- KEDS SH.A.,
- KESCO dhe
- Arkivit të ZRRE-së.

Tabela 12.1 – Regjistri i kapacitetit të BRE në operim sipas llojit të BRE

 Republika e Kosovës Republika Kosovo - Republic of Kosovo ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI REGULATORY OFFICE FOR ENERGY 												
Regjistri i Aplikacioneve për Ndërtim të kapaciteteve të reja gjeneruese dhe Pranim në Skemë Mbështetëse nga BRE Register of Applications for construction of new generating capacities and Admission to Support Scheme from RES												
APLIKACIONE HIDROCENTRALE / HYDRO Autorizime FINALE/NË OPERIM / IN OPERATION												
Nr.	Shoqëria/Entity:	Adresa / Address:	Lokacioni / Location:	BRE/RES	Kapaciteti i Instaluar/ Installed Capacity	Data e aplikimit për Autorizim/ Date of application for Authorization	Data e dhënies së Autorizimit Preliminar/ Date of Issuance of Preliminary Authorization	Data e Dhënies së Autorizimit Final/ Date of Issuance of Final Authorization	Data e aplikimit për Pranim në Skemë Mbështetëse/ Date of application for admission to Support Scheme	Data e Pranimit në Skemë Mbështetëse / Date of Admission to Support Scheme	Data Operimit/Date of Operation	Aplikacionet që përjashtohen/tërheqen nga Skema Mbështetëse/ Applications that are exempt/withdrawn from Support Scheme
1	"KELKOS" ENERGY" Sh.p.k	Rr. Zagrebit, 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës	HC Belaje, KK Deçan, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga uji/ Hydro Generation	8.06 MW	09.08.2010 AEU_02/10	11.11.2010	24.10.2013	13.07.2015	16.07.2015	01.04.2016	
2	"KELKOS" ENERGY" Sh.p.k	Rr. Zagrebit, 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës	HC Deçan, KK Deçan, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga uji/ Hydro Generation	9.8 MW	09.08.2010 AEU_02/10	11.11.2010	24.10.2013	13.07.2015	16.07.2015	01.04.2016	
3	"Eurokos J.H." sh.p.k.	20. Zenun Beqa, Ferizaj, Republika e Kosovës	HC Brodi II, Lumi Restelica KK Dragash.	Gjenerim i energjisë nga uji/ Hydro Generation	4.8 MW	29.09.2011 AEU_09/11	10.02.2012	24.10.2013	26.01.2015	20.02.2015	18.12.2015	
4	"Eurokos J.H." sh.p.k.	20. Zenun Beqa, Ferizaj, Republika e Kosovës	HC Restelica I & Restelica II, Lumi Restelica KK Dragash.	Gjenerim i energjisë nga uji/ Hydro Generation	2.28 MW	29.09.2011 AEU_09/11	10.02.2012	24.10.2013	26.01.2015	20.02.2015	01.12.2016	
5	"HYDRO-LINE" SH.P.K.	Mbretresha Teutë p.n. Mitrovicë, Republika e Kosovës	HC Albaniku 3 (Dolac) Lumi Bistrica, Komuna Mitrovicë, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga uji/ Hydro Generation	4.267 MW	03.05.2013 AEU_07/13	28.06.2013	24.10.2013	03.02.2015	20.02.2015	12.04.2016	
6	"MATKOS GROUP" SH.P.K.	Veternik p.n. Prishtinë, Republika e Kosovës	HC Brezovica, Lumi Lepenc, Komuna e Shterpces, Republika e Kosovës.	Gjenerim i energjisë nga uji/ Hydro Generation	2.1 MW	29.03.2013 AEU_03/13	28.06.2013	26.01.2016	12.02.2015	20.02.2015	19.04.2017	
APLIKACIONE PANELE FOTOVOLTAIKE / SOLAR PANELS Autorizime FINALE/NË OPERIM / IN OPERATION												
Nr.	Shoqëria/Entity:	Adresa / Address:	Lokacioni / Location:	BRE/RES	Kapaciteti i Instaluar/ Installed Capacity	Data e aplikimit për Autorizim/ Date of application for Authorization	Data e dhënies së Autorizimit Preliminar/ Date of Issuance of Preliminary Authorization	Data e Dhënies së Autorizimit Final/ Date of Issuance of Final Authorization	Data e aplikimit për Pranim në Skemë Mbështetëse/ Date of application for admission to Support Scheme	Data e Pranimit në Skemë Mbështetëse / Date of Admission to Support Scheme	Data Operimit/Date of Operation	Aplikacionet që përjashtohen/tërheqen nga Skema Mbështetëse/ Applications that are exempt/withdrawn from Support Scheme
1	LED LIGHT TECHNOLOGY KOSOVA sh.p.k.	Ulpiana C2, Hyrja III, nr.8, Bulevardi Dëshmorët e Kombit, 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës	Gjurgjevik/Malisheve, KK Klina, Republika e Kosovës.	Gjenerimi nga energjia Fotovoltaike/ Photovoltaic Generation	0.102 MW	11.09.2013 AES_13/13		03.10.2014	23.02.2015	10.04.2015	30.07.2015	
2	"ONIX SPA" L.L.C.	Adresa rr. M. Maksutaj, Banja e Pejës p.n. 31010, Istog, Republika e Kosovës.	Lokacioni - Banja e Pejës, ZK Istog, KK Istog, Republika e Kosovës.	Gjenerimi nga energjia Fotovoltaike/ Photovoltaic Generation	0.5 MW	09.12.2014 AES_07/14	20.02.2015	28.01.2016	09.12.2014	20.02.2015	01.07.2016	
3	"BIRRA PEJA" SH.A.	Adresa 160, Nexhat Basha, Pejë, Republika e Kosovës	Madanaj-Rypaj, ZK Kusar, KK Gjakova, Republika e Kosovës.	Gjenerimi nga energjia Fotovoltaike/ Photovoltaic Generation	3 MW	04.11.2014 AES_05/14	20.02.2015	03.10.2016	20.01.2015	20.02.2015	06.11.2018	
4	"FRIGO FOOD KOSOVO" "H.P.K.	Adresa Kompleksi Royal, Hyrja 3 Kati 7 nr. 22 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës	Lokacioni - Madanaj, ZK Kusaç, KK Gjakovë, Republika e Kosovës.	Gjenerimi nga energjia Fotovoltaike/ Photovoltaic Generation	3 MW	26.12.2014 AES_09/14	20.02.2015	03.10.2016	28.01.2015	20.02.2015	06.11.2018	
5	N.T.SH."Eling"	Adresa "Dardania SU 1/1 Hyr 2 nr 1-b, 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës	Lokacioni: Llabjan, ZK Llabjan, KK Pejë, Republika e Kosovës.	Gjenerimi nga energjia Fotovoltaike/ Photovoltaic Generation	0.4 MW	26.01.2015 AES_01/15	16.07.2015	31.03.2017	22.01.2015	16.07.2015	27.03.2019	
6	"SOLAR GREEN ENERGY" SH.P.K.	Adresa "Luan Haradinaj" nr.21/1, 10000, Prishtinë, Republika e Kosovës	Novoseli, KK Kamenica, Republika e Kosovës.	Gjenerimi nga energjia Fotovoltaike/ Photovoltaic Generation	3 MW	16.12.2014 AES_08/14	20.02.2015	03.10.2016	16.12.2014	20.02.2015	18.09.2019	
					10 MW							

APLIKACIONE TURBINA TË ERËS / WIND TURBINES

Autorizime FINALE/në OPERIM / IN OPERATION

Nr.	Shoqëria/Entity:	Adresa / Address:	Lokacioni / Location:	BRE/RES	Kapaciteti i Instaluar/ Installed Capacity	Data e aplikimit për Autorizim/ Date of application for Authorization	Data e dhënies së Autorizimit Preliminar/ Date of Issuance of Preliminary Authorization	Data e Dhënies së Autorizimit Final/ Date of Issuance of Final Authorization	Data e aplikimit për Pranimit në Skemën Mbështetëse/ Date of application for admission to Support Scheme	Data e Pranimit në Skemën Mbështetëse / Date of Admission to Support Scheme	Data Operimit/Date of Operation	Aplikacionet që përjashtohen/tërheqen nga Skema Mbështetëse/ Applications that are exempt/withdrawn from Support Scheme
1	"WIND POWER" S.H.A.	Rr. "Nënë Tereza" Q.T. Euromed Lokali 17, 12000, Fushë Kosovë, Republika e Kosovës	GOLESH, HARILAQ, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga era / Wind Generation	1.35 MW	03.03.2009 ZRRE/AEE_03/08	22.09.2009	29.12.2009	N/A	N/A	08.06.2010	
2	"AIR-ENERGY" SH.P.K.	Rr. "Isa Boletini" p.n. Gjilan, Republika e Kosovës	WIND PARK "KITKA", fsh. Poliqë, KK Kamenica, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga era / Wind Generation	32.4 MW	25.09.2013 AEE_14/13	27.12.2013	23.06.2016	22.01.2015	20.02.2015	11.10.2018	
3	"SOWI KOSOVO" L.L.C.	Adresa: Mujo Ulqinaku, Nr.12, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.	Lokacioni Selac1, ZK Selac, Komuna Mitrovicë, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga era / Wind Generation	34.47 MW	14.07.2016 AEE_13/16	25.11.2016	13.06.2018	14.07.2016	25.11.2016	20.10.2021	
4	"SOWI KOSOVO" L.L.C.	Adresa: Mujo Ulqinaku, Nr.12, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.	Lokacioni Selac2, ZK Selac, Komuna Mitrovicë, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga era / Wind Generation	34.47 MW	14.07.2016 AEE_14/16	25.11.2016	13.06.2018	14.07.2016	25.11.2016	14.12.2021	
5	"SOWI KOSOVO" L.L.C.	Adresa: Mujo Ulqinaku, Nr.12, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.	Lokacioni Selac3, ZK Selac, Komuna Mitrovicë, Republika e Kosovës	Gjenerim i energjisë nga era / Wind Generation	34.47 MW	14.07.2016 AEE_15/16	25.11.2016	13.06.2018	14.07.2016	25.11.2016	26.02.2022	
Totali					137.2 MW							

APLIKACIONE BIOMASA / BIOMASS

Autorizime FINALE / FINAL AUTHORIZATION

Nr.	Shoqëria/Entity:	Adresa / Address:	Lokacioni / Location:	BRE/RES	Kapaciteti i Instaluar/ Installed Capacity	Data e aplikimit për Autorizim/ Date of application for Authorization	Data e dhënies së Autorizimit Preliminar/ Date of Issuance of Preliminary Authorization	Data e Dhënies së Autorizimit Final/ Date of Issuance of Final Authorization	Data e aplikimit për Pranimit në Skemën Mbështetëse/ Date of application for admission to Support Scheme	Data e Pranimit në Skemën Mbështetëse / Date of Admission to Support Scheme	Data Operimit/Date of Operation	Aplikacionet që përjashtohen/tërheqen nga Skema Mbështetëse/ Applications that are exempt/withdrawn from Support Scheme
1	N.P. NGROHTORJA E QYTETIT SH.A. GJAKOVA	Nruga Transite p.n., Gjakovë, Republika e Kosovës	Lokacionin, Rezina, Gjakovë, KK Gjakova, Republika e Kosovës	BIOMASA	1.2 MW	20.04.2018	16.04.2019	27.11.2019	20.04.2018	16.04.2019	Proces/Komisionim	
Totali					1.2 MW							

Tabela 12.2: Grafiku i analizës së të dhënave sipas llojit të BRE (hidroenergji – kaltër, energji diellore – portokalli, energji e erës – gjelbër dhe biomasë – gri)

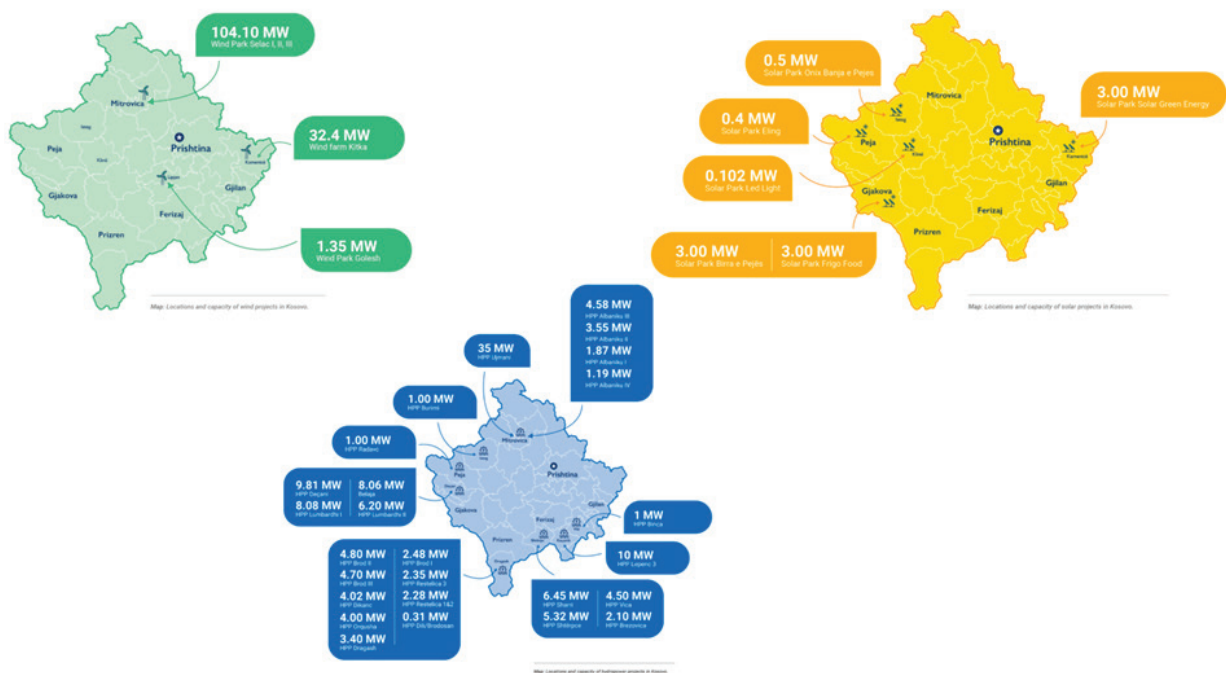

Tabela 12.3 Tabela e mbledhjes së të dhënave (për secilën komunë)

Lloji	<10MW			>10MW			TOTAL (=A+B+C +D+E+F)
	A) Gjenera- torë (MW)	B) Për- dorues komercialë (MW)	C) Për- dorues privatë	D) Gjenera- torë (MW)	Përdorues komer- cialë (MW)	F) Për- dorues privatë (MW)	
Hidro							
Solare							
Erë							
Biomassë							
TOTAL							

Tabela 12.4 Tabela e agregimit dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

Komuna	Lloji i BRE	<10MW			>10MW			Totali (për lloj të BRE)	Totali i kapacitetit të BRE për komunë = A+B=C +D+E+F
		A) Gjeneratorë (MW)	Prosumatorë		D) Gjeneratorë (MW)	Prosumatorë			
			B) Përdorues komercialë (MW)	C) Përdorues privatë (MW)		E) Përdorues komercialë (MW)	F) Përdorues privatë (MW)		
Komuna 1	Hidro								
	Solare								
	Erë								
	Bio-masë								
Komuna 2	Hidro								
	Solare								
	Erë								
	Bio-masë								
Komuna "n"	Hidro								
	Solare								
	Erë								
	Bio-masë								
TOTAL									

Tabela 12.5: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

Lloji	KAPACITETI I BRE NË SEKTORIN E ENERGJISË ELEKTRIKE		
	Gjeneratorë (A)	Prosumatorë (B)	Totali i kapacitetit të BRE (A+B)
Hidro			
Solare			
Erë			
Biomassë			
TOTAL			

6.13 KAPACITETI I PRODHUESVE VETË-KONSUMUES (PROSUMATORËVE)

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat kapacitetin e prodhuesve vetë-konsumues (prosumatorëve), të shprehur në kW, i cili është i integruar në rrjetin elektrik dhe është në operim.

Kapaciteti i burimeve të ripërtëritshme të energjisë (BRE) nënkupton energjinë që vjen nga një burime që nuk shterojnë. Ato janë natyrore dhe vetë-ripërtëritëse, dhe zakonisht kanë gjurmë karboni të ulët ose zero. Shembuj të burimeve të ripërtëritshme të energjisë përfshijnë: energjinë e erës, energjinë diellore, bioenergjinë (materie organike që digjet si lëndë djegëse) dhe hidroenergjinë, përfshirë energjinë baticore.

Kapacitetet e prosumatorëve zakonisht nënkuptojnë kapacitetet e BRE për vetë-konsum, të cilat (në rastin e Republikës së Kosovës) përfshijnë: panelet diellore (të njohura gjithashtu si panele qelizash diellore, panele elektrike diellore ose module fotovoltaike – PV), turbinat e vogla me erë, hidrocentralet e vogla, impiantet e biogazit. Panelet diellore përfaqësojnë zgjedhjen më tipike të prosumatorëve dhe konsiderohen me gjurmë shumë të ulët të karbonit, pasi energjia elektrike prodhohet pa emetim direkt të karbonit. Megjithatë, materialet për prodhimin e paneleve diellore kanë një gjurmë të konsiderueshme karboni, që bën të pamundur klasifikimin e tyre si me gjurmë plotësisht zero të karbonit.

Një panel diellor është pajisje që shndërron rrezet e diellit në energji elektrike duke përdorur qelizat fotovoltaike (PV). Qelizat PV prodhojnë elektrone të ngacmuara kur ekspozohen ndaj dritës. Këto elektrone kalojnë përmes një qarku dhe prodhojnë energji elektrike me rrymë të vazhdueshme (DC), e cila mund të përdoret për konsum, ose në rastet kur nuk ka kërkesë (nuk përdoret), energjia kthehet përmes rrjetit në sistemin elektrik. Sasia e kësaj energjie matet përmes njehsorëve dykahësh, të cilët Kompania Kosovare për Shpërndarje të Energjisë Elektrike (KEDS) e ka për detyrim t'ua instalojë prosumatorëve (duke hequr njehsorët aktualë njëkahësh).

Ekzistojnë dy lloje të prodhuesve vetë-konsumues (prosumatorëve):

- o kompani tregtare (përdorues komercial),
- o përdorues privat.

Rritja e numrit të prosumatorëve në sektorin e energjisë elektrike është thelbësore për arritjen e qaveve të dekarbonizimit dhe për sigurimin e një tranzicioni të drejtë energjetik në Kosovë. Diversifikimi i miksit energjetik është jetik për përpjekjet e Kosovës drejt dekarbonizimit dhe për ruajtjen e sigurisë së furnizimit.

Ky tregues ka si qëllim specifik të rëndësishëm matjen e promovimit të prodhuesve vetë-konsumues të energjisë së ripërtëritshme (prosumatorëve) dhe komuniteteve të energjisë së ripërtëritshme, të cilët do të inkurajohen përmes përmirësimit të kornizës ligjore dhe rregullatore dhe të procedurave administrative, si dhe përmes futjes së skemave të ndryshme mbështetëse. Përveç rritjes së kapacitetit të prosumatorëve në konsumin final të energjisë elektrike, kjo do të kontribuojë gjithashtu në reduktimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes. Matja e prosumatorëve (prodhues-konsumatorë) është thelbësore për të kuptuar dhe optimizuar rolin e tyre në sistemet moderne energjetike, ekonomike dhe sociale. Institucionet përgjegjëse për monitorimin e prosumatorëve janë Kompania Kosovare për Shpërndarjen e Energjisë Elektrike (KEDS) dhe Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE). Duke qenë se instalimi i paneleve diellore mund të ndikojë në fasadën dhe ndërtimin e objektit, komunat duhet të japin gjithashtu lejen ndërtimore, pasi instalimi zakonisht bëhet mbi çati.

Prosumatorët janë individë ose subjekte që edhe prodhojnë, edhe konsumojnë mallra ose shërbime, shpesh në kuadër të sistemeve të shpërndara si prodhimi i energjisë (panelet diellore). Prosumatori është një konsumator i cili gjithashtu prodhon pjesërisht energji elektrike, por vetëm për nevojat e veta. Statusi i prosumatorit varet nga sezoni: zakonisht gjatë verës prosumatorët me panele diellore prodhojnë më shumë sesa konsumojnë, ndërsa gjatë dimrit prodhojnë më pak dhe konsumojnë më shumë nga rrjeti. Nëse, në bazë vjetore, një prosumator prodhon më shumë se 10% të konsumit të tij (duke u llogaritur në bazë vjetore), atëherë me njoftim nga Operatori i Shpërndarjes, ai humb statusin e prosumatorit dhe pastaj konsumatori konsiderohet si gjenerator dhe duhet të aplikojë sipas procedurave të tjera për të kthyer (shitur) energjinë në rrjet ose mund të aplikojë përsëri pas një viti, me pritshmërinë që situata do të ndryshojë (duke ulur kapacitetin e instaluar të prodhuesve BRE ose nëse ka rritje të konsumit nga arsye të ndryshme). Arsyet kryesore për matjen e prosumatorëve janë:

i) Kuptimi i kontributit në sisteme

- Sistemet energjetike: Në energjinë e ripërtëritshme, prosumatorët gjenerojnë energji elektrike (p.sh. përmes paneleve diellore) dhe e konsumojnë atë në nivel lokal. Matja e prodhimit dhe konsumit të tyre ndihmon në balancimin e ofertës (furnizimit) dhe kërkesës në rrjet.
- Ekosistemet e përmbajtjes: Në platformat digjitale, prokonsumatorët krijojnë dhe konsumojnë përmbajtje. Matja e kontributeve të tyre ndihmon platformat të optimizojnë angazhimin e përdoruesve dhe cilësinë e përmbajtjes.

ii) Politikat dhe rregullimi

- Projektimi i stimuljeve: Qeveritë dhe organizatat mund të projektojnë subvencione, lehtësime tatimore ose stimuj më të mirë për prosumatorët nëse kontributi i tyre matet saktë.
- Menaxhimi i rrjetit: Në sistemet e energjisë, kuptimi i sjelljes së prosumatorëve është thelbësor për rregullimin e burimeve të shpërndara të energjisë dhe ruajtjen e stabilitetit të rrjetit.

iii) Ndikimi ekonomik

- Prosumerët luajnë rol të dyfishtë ekonomik. Matja e aktiviteteve të tyre ndihmon në vlerësimin e ndikimit të tyre të përgjithshëm në treg, si ulja e kostonë së energjisë ose rritja e të hyrave nga platformat.

iv) Optimizimi teknologjik

- Përmirësime të efijencës: Matja e aktiviteteve të prosumatorëve mundëson avancime teknologjike, si rrjete më inteligjente ose rekomandime të personalizuar në platformat digjitale.
- Integrimi: Për sistemet e energjisë, matja e inputit të prosumatorëve ndihmon në integrimin efektiv të burimeve të ripërtëritshme të energjisë.

v) Njohuritë mbi sjelljen

- Matjet rreth prosumatorëve ndihmojnë kuptimin e motivimeve, preferimeve dhe modeleve të tyre të përdorimit, duke mundësuar projektimin e produkteve, strategjive të marketingut dhe përvajave të përdoruesve në mënyrë më të përshtatur.

vi) Qëndrueshmëria dhe reziliencia

- Prosumatorët shpesh luajnë rol kritik në praktikën e qëndrueshme, si zvogëlimi i gjurmëve të karbonit në sistemet e energjisë. Matja e kontributeve të tyre mund të udhëzojë progresin drejt objektivave të qëndrueshmërisë.
- Pjesëmarrja e tyre rrit reziliencën e sistemit, veçanërisht në rrjetet e decentralizuara.

vii) Zhvillimi i tregut

- Kuptimi i shkallës dhe shtrirjes së aktiviteteve të prosumatorëve mund të ndihmojë në identifikimin e mundësive të reja për biznes, si tregtimi i energjisë mes njërit-tjetrit (peer-to-peer) ose strategjitë e monetizimit të përmbajtjes.

Matja e prosumatorëve është një mënyrë për të shfrytëzuar potencialin e tyre, duke siguruar që sistemet të mbeten efikase, të drejta dhe të harmonizuara me qëllimet më të gjera shoqërore.

Të dhënat e nevojshme për përcaktimin e këtij treguesi janë:

- Numri i KW të kapacitetit të prosumatorëve të miratuar dhe në operim në rrjetin e energjisë elektrike.

Formula për llogaritjen e këtij treguesi është si më poshtë:

$$D = \sum_{i=1}^n p$$

ku:

D = kapaciteti total i BRE në sektorin e energjisë elektrike

p = kapaciteti total në operim nga prosumatorët në vitin "n".

Ky tregues do të zbërthehet sipas llojit të prosumatorëve (përdorues komercial dhe përdorues privat) dhe komunës.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave si në vijim:

3.1 Të drejtën për të aplikuar e ka çdo "konsumues fundor" i cili është i regjistruar te furnizuesi dhe është i kyçur në rrjetin e tensionit të ulët (0.4 kV) dhe rrjetin e tensionit të mesëm (6 kV, 10 kV, 20 kV dhe 35 kV). Çdo aplikues duhet të aplikojë për: miratim për kyçje në rrjet nga KEDS, miratim nga komuna përkatëse, konsumin vjetor të energjisë elektrike (në KEDS),

vlerësimin vjetor të prodhimit të energjisë elektrike (kWh) nga gjeneratorët (KEDS).

3.2 Aplikuesit më pas aplikojnë për licencim në ZRRE (aneksi 13.1).

3.3 Pas marrjes së licencës nga ZRRE, aplikuesit duhet të sigurojnë dokumentet në vijim: aplikim në komunën përkatëse për Pëlqim Urbanistik (Kërkesë për Pëlqim Elektrik); aplikim në KEDS (Autorizim i Klientit për Instaluesin/Zhvilluesin e Projektit); licencën e kompanisë zhvilluese (me profil elektro-energjetik) dhe diplomën e inxhinierit përgjegjës;

projektin elektrik në të cilin përfshihet:

- kapaciteti i kërkuar i prodhimit
- lloji i BRE (solar, erë, hidroenergji, biogaz),
- vlerësimi vjetor i prodhimit të energjisë elektrike (kWh) nga gjeneratori sipas muajve,
- konsumi nga rrjeti gjatë 12 muajve të fundit (kWh).

3.4 Kapaciteti i instalimit të BRE do të përcaktohet në bazë të konsumit vjetor dhe llogaritjes përkatëse të përafërt; kapaciteti i instaluar nuk duhet të japë energji prej më shumë se 10% në bilancin vjetor (shuma e konsumit dhe prodhimit, e cila mund të jetë për vetë-konsum dhe për kthim në rrjet). Më tej, procedura vazhdon me këto elemente:

- koeficienti i prodhimit sipas teknologjisë
- informacioni mbi përbërësit e sistemit:
- për module:
 - (lloji, prodhuesi, modeli, kapaciteti i modelit, numri i vargjeve-për PV), si për invertorë (numri i invertorëve të instaluar, kapaciteti i invertorit, lloji)
 - Prodheri
 - Modeli
 - Kapaciteti i modelit
 - Numri i vargjeve (për PV)
- për invertorë:
 - Numri i invertorëve të instaluar
 - Kapaciteti i invertorit (kW)
 - Lloji: njëfazor apo trefazor
 - Prodheri (vendi i origjinës ku është prodhuar invertori)
 - Modeli
 - Faktori i fuqisë
- për bateri (nëse ka)
 - Kapaciteti i baterive (kWh)
 - Lloji
 - Prodheri

3.5 Bordi i ZRRE do të mblidhet rregullisht (çdo muaj) dhe do të miratojë kapacitetet, bazuar në kriteret e përkufizuara nga aplikimet.

3.6 Bordi i ZRRE do të nxjerrë vendimet për secilin aplikim dhe do t'i publikojë ato në uebsajtin zyrtar të ZRRE: ero-ks.org (aneksi 13.2).

3.7 Kompania implementuese do të instalojë kapacitetin e BRE dhe do të afrojë kyçjen pranë rrjetit elektrik të KEDS. KEDS do të instalojë njehsorët dykahësh dhe do të kryejë kyçjen e impiantit prodhues nga BRE me rrjetin.

3.8 ZRRE do të përgatisë një analizë të shkurtër të treguesit në raportin vjetor dhe do ta publikojë atë në uebsajtin e saj zyrtar ero-ks.org, çdo vit, duke përdorur formatin e tabelës 13.1. Megjithatë, raporti vjetor paraqet vetëm kapacitetet e instaluara gjatë vitit dhe jo kapacitetet e përgjithshme të prosumatorëve. ZRRE gjithashtu ofron një Regjistër të aplikimeve për kapacitete gjeneruese për vetë-konsum, ku renditen të gjithë prosumatorët e miratuar (tabela 13.2).

3.9 Të dhënat e mësipërme agregohen nga Divizioni për Burime të Ripërtërishme të Energjisë (DBRE) brenda Departamentit të Energjisë – Ministria e Ekonomisë (ME), i cili është përgjegjës për raportimin mbi arritjen e caktuar për BRE në konsumin e energjisë elektrike, të përcaktuar në Strategjinë e Energjisë të Republikës së Kosovës 2022-2031, si dhe për raportimin mbi progresin në zbatimin të SERK për secilën komunë (tabela 13.3 është vetëm shembull për një komunë). Të dhënat regjistrohen nga stafi i DE/DBRE në të njëjtin format të tabelës 13.3, duke përdorur softuerin e SERK.

3.10 Analiza e vlerës kryhet nga DBRE (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin e këtij FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve për M&V me qëllim përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Të gjitha këto aspekte do të merren parasysh në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT), e cila duhet të hartohet nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes – KEDS, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.11 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 13.3, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.12 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin e ardhshëm vjetor të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe paraqiten në muajin prill për vitin paraprak (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Regjistri i aplikimeve për kapacitete gjeneruese për vetë-konsum (<https://www.ero-ks.org/zrre/en/applicants-register-authorization>).

Aneksi 13.1 Aplikim për licencim në ZRRE për prosumator

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

ANEKSI 2: Aplikimi për ndërtimin e Kapacitete të Reja Gjeneruese për vetë-konsumatorët me Burimeve të Ripërtërishme

TË DHËNA TË PËRGJITHSHME MBI APLIKUESIN		
EMRI I APLIKUESIT (PERSONI JURIDIK):		
ADRESA:		
REGJISTRIMI NR.		
TELENONI/		
E-MAIL:		
EMRI DHE MBIEMRI I PERSONIT KONTAKTUES:		
ADRESA:		
TELENONI/		
E-MAIL:		
INFORMACION SPECIFIK RRETH PROJEKTIT TË INFRASTRUKTURËS ENERGJETIKE		
LLOJI I PROJEKTIT	KAPACITETI I RI I GJENERIMIT PËR VETËKONSUMIMIN E BURIMEVE TË RIPËRTËRITSHME	☐
Vendndodhja dhe Koordinatat	Komuna	Informacion specifik mbi projektin

Nr.	Dëshmitë/dokumentet që duhen bashkëngjitur:	Shkruaj: Po ose Jo	
		PO	JO
1.	Dëshmi nga operatori i sistemit mbi konsumin vjetor të energjisë		
2.	Vlerësimi i prodhimit vjetor të kWh të Vetë-gjeneratorit të propozuar		
3.	Marrëveshja e kycjes me operatorin e sistemit		
4.	Pëlqimi i Komunës për instalimin e pajisjeve vetë-konsumuese të Ripërtërishme, nëse kërkohet me legjislacion përkatës për ndërtim.		

Adresa: Rr. Bekim Fehmiu (Ish Ndërtesa e Fazitës), kati:2, 10000 Prishtinë, Kosovë
Tel: 038 247 615 lok. 101, Fax: 038 247 620, E-mail: info@ero-ks.org, web: www.ero-ks.org

Aneksi 13.2 Shembuj të certifikatës së miratimit të lëshuar nga ZRRE

Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji

Mbështetur në Nenin 9 paragrafi 1 nënparagrafi 1.7, Nenin 15 paragrafi 1 nënparagrafi 1.15, Nenin 25, Nenin 26 paragrafi 1 nënparagrafi 1.2 dhe Nenin 43 paragrafi 1 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë (Nr. 05/L-084); Nenin 9 të Rregullës Nr. 03/2022 për Procedurën e Autorizimit për Ndërtimin e Projekteve të Energjisë të nxjerr nga Bordi i ZRRE-së; Nenin 3, 4, 5 dhe 7 të Rregullës Nr. 03/2023 për Vet-Konsumatorët me Burime të Ripërtitshme të nxjerr nga Bordi i ZRRE-së, dhe Aplikacionin për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë - konsum nga panelet solare/fotovoltaike me kapacitet të instaluar prej 7 kW, e pranuar me datë 28.06.2024 nga aplikuesi "Besnik Xhoxhaj", me adresë: "Petrovë" Komuna e Prizrenit, Republika e Kosovës,

në seancën e mbajtur më 01 korrik 2024 nxori këtë:

V E N D I M**PËR NDËRTIMIN E KAPACITETEVE GJENERUESE PËR VETË-KONSUM**

- I. **APROVOHET** - kërkesa dhe miratohet Statusi i Prosumatorit aplikuesit "Besnik Xhoxhaj" për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë – konsum nga panelet solare/fotovoltaike me kapacitet të instaluar prej 7 kW në Komunën e Prizrenit.
- II. **OBLIGOHET** – aplikuesi "Besnik Xhoxhaj" me shifër të regjistruar të njehsorit elektrike DPZ - 9049426 që pas ndërtimit të kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë-konsum, të parashtrij kërkesë në KEDS SH.A., për pranim teknik të objektit energjetik.
- III. ZRRE do të konsideroj projektin e finalizuar nga data e pranimit teknik sipas Pëlqimit Elektroenergjetik të lëshuar nga KEDS SH.A.
- IV. Aplikuesi "Besnik Xhoxhaj" do të lidh Marrëveshje për vetë-prodhim me furnizuesin me të cilën ka kontratë për furnizim me energji elektrike, pas konfirmimit të pranimit teknik nga KEDS SH.A., në pajtim me Nenin 7 paragrafi 5 dhe 6 i Rregullës Nr. 03/2023 për Vet-Konsumatorët me Burime të Ripërtitshme.

A r s y e t i m

- o ZRRE, me datë 28.06.2024 nga aplikuesi "Besnik Xhoxhaj" ka pranuar aplikacionin për ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë – konsum nga panelet solare/fotovoltaike, me kapacitet të instaluar prej 7 kW në Komunën e Prizrenit.
- o Aplikuesi, s'bashku me aplikacionin ka bashkangjitur edhe dëshminë nga KEDS për konsumin vjetor të energjisë elektrike, vlerësimin për prodhimin vjetor në kW/h të pajisjeve të

instaluar dhe pëlqimin elektroenergjetik Nr. 6321 të datës 17.05.2024 të lëshuar nga KEDS SH.A.

- o Bordi i ZRRE-së, pas analizimit të kërkesës së aplikuesit "Besnik Xhoxhaj" dhe dëshmime të bashkangjitura, për marrjen e statusit të prosumtorti dhe ndërtimin e kapaciteteve të reja gjeneruese për vetë - konsum nga panelet solare/fotovoltaike, me kapacitet të instaluar prej **7 kW** në Komunën e Prizrenit, ka vlerësuar ato, dhe ka konsideruar se janë plotësuar të gjitha dëshmitë relevante për lëshimin e vendimit për ndërtimin e kapaciteteve gjeneruese për vetë-konsum, dhe duke u mbështetur në dispozitat ligjore të cekura në hyrje të këtij Vendimi, ka vendosur si në dispozitiv të këtij Vendimi.

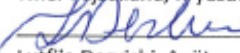
V. Vendimi nxirret dhe publikohet në gjuhët zyrtare në Republikën e Kosovës.

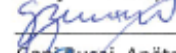
VI. Vendimi hyn në fuqi në datën e miratimit nga Bordi, dhe do të publikohet në faqen elektronike zyrtare të ZRRE-së.

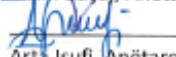
Këshillë juridike: Pala e pakënaqur me këtë Vendim mund të inicioj konflikt administrativ në Gjykatën Kompetente, brenda tridhjetë (30) ditëve nga data e pranimi të Vendimit ose data e publikimit të tij në faqen elektronike të ZRRE-së, cilado që ndodh e fundit.

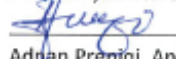
Bordi i ZRRE-së:

Ymer Fejzullahu, Kryesues

Lutfije Dervishi, Anëtare

Gani Bucaj, Anëtar

Arta Isufi, Anëtare

Adnan Preniqi, Anëtar

Vendimi iu dërgohet:

- Palës,
- KEDS SH.A.,
- KESCO dhe
- Arkivit të ZRRE-së.

Tabela 13.1 Raporti vjetor mbi kapacitetet e reja të prosumatorëve, i publikuar në uebsajtin zyrtar ero-ks.org

Nr.	Subjekti Juridik	Objekti	Lokacioni	Kapaciteti i instaluar KW	Data e Lëshimit të Vendimit
1	NTP BLETA	Solare	Adresa: Greme, Komuna e Ferizajt, Republika e Kosovës	35.77	27.01.2023
2	SANTEFARM SH.P.K.	Solare	Adresa: Silatinë e madhe, Komuna e Fushë Kosovës	38.72	27.01.2023
3	FATMIR MJEKU B.I.	Solare	Adresa: Obiliq, Republika e Kosovës	70	27.01.2023
4	KUVENDI KOMUNAL PRIZREN	Solare	Adresa: Prizren, Republika e Kosovës	40	27.01.2023
5	Person Fizik S.M.	Solare	Adresa: Çagllavicë, Komuna e Prishtinës, Republika e Kosovës	10	27.01.2023
6	SH.F.M.U "Shkolla Model"	Solare	Adresa: Prishtinë, Republika e Kosovës	20	23.03.2023
7	SEFA METAL SH.P.K	Solare	Adresa: Tankosiq, Ferizaj, Republika e Kosovës	100	23.03.2023
8	RAHVERA - AB N.T.P	Solare	Adresa: Rahovec, Republika e Kosovës	14	23.03.2023
9	MOBILE DEKOR SH.P.K.	Solare	Adresa: Qyshk Pejë, Republika e Kosovës	15	23.03.2023
10	GNTC GORENJE sh.a.	Solare	Adresa: Veternik Prishtinë, Republika e Kosovës	100	23.03.2023
11	FEIS-COM SH.P.K.	Solare	Adresa: Parku I Bizneseve Mitrovica, Republika e Kosovës	49.95	23.03.2023
12	MABECO GROUP SH.P.K.	Solare	Adresa: Sigë Pejë, Republika e Kosovës	48	23.03.2023
13	ALFA SH.P.K.	Solare	Adresa: Veternik Prishtinë, Republika e Kosovës	49.95	23.03.2023
14	FOORTESA SH.P.K.	Solare	Adresa: Çagllavicë Prishtinë, Republika e Kosovës	50	23.03.2023
15	CONCORDIA Projekte Sociale	Solare	Adresa: 15 Faik Çabrat, Prizren, Republika e Kosovës	8.62	23.03.2023
16	DELFIN LTD	Solare	Adresa: Magj. Prishtinë -Lipjan, Republika e Kosovës	100	23.03.2023
17	Person Fizik N.SH.	Solare	Adresa: Gjakovë, Republika e Kosovës	10	23.03.2023
18	Person Fizik P.D.	Solare	Adresa: Korenicë, Gjakovë, Republika e Kosovës	8	23.03.2023
19	Person Fizik E.E.	Solare	Adresa: Drenas, Republika e Kosovës	8	23.03.2023
20	Person Fizik XH.H.	Solare	Adresa: rr. Isa Boletini, Gjakovë, Republika e Kosovës	5	23.03.2023
21	Person Fizik E.O.	Solare	Adresa: Nekodim, Ferizaj, Republika e Kosovës	8	23.03.2023
22	Person Fizik N.R.	Solare	Adresa: Novolan, Vushtrri, Republika e Kosovës	3	23.03.2023
23	Person Fizik S.B.	Solare	Adresa: rr. 24 Maji, Prishtinë, Republika e Kosovës	3	23.03.2023
24	SWISS MALL SH.P.K.	Solare	Adresa: Çagllavicë, Republika e Kosovës	30	05.05.2023
25	GELI SH.P.K.	Solare	Adresa: Rr. Skenderbeu, Gjakovë Republika e Kosovës	20	05.05.2023
26	Person Fizik S.A.	Solare	Adresa: Rr. 1 Tetori, Prishtinë, Republika e Kosovës	8	05.05.2023
27	Person Fizik E.K.	Solare	Adresa: Llapashticë, Podujevë, Republika e Kosovës	5	05.05.2023
28	Person Fizik H.B.	Solare	Adresa: Davidovc, Shtime, Republika e Kosovës	7	05.05.2023

Nr.	Subjekti Juridik	Objekti	Lokacioni	Kapaciteti i instaluar KW	Data e Lëshimit të Vendimit
34	Person Fizik L.B.	Solare	Adresa: Lagjja Qershia, Prishtinë, Republika e Kosovës	5.04	05.05.2023
35	Person Fizik M.A.	Solare	Adresa: Bruznik, Vushtrri, Republika e Kosovës	4.7	05.05.2023
36	Person Fizik A.M.	Solare	Adresa: Lagjja Avenue 23, Prishtinë, Republika e Kosovës	8.25	05.05.2023
37	Person Fizik XH.B.	Solare	Adresa: Lagjja Qendresa, Prishtinë, Republika e Kosovës	3	05.05.2023
38	Person Fizik M.H.	Solare	Adresa: Orize, Gjakovë, Republika e Kosovës	5	05.05.2023
39	BANJA E DOBËRQANIT SH.P.K.	Solare	Adresa: Dobërqa, Gjilan, Republika e Kosovës	40	13.12.2023
40	GOLDEN IMPERIAL SH.P.K.	Solare	Adresa: Shkabaj, Obiliq, Republika e Kosovës	35	13.12.2023
41	NTXENI COMERCE	Solare	Adresa: Xërxë, Rahovec, Republika e Kosovës	100	13.12.2023
42	HOTEL DARDANI SH.P.K.	Solare	Adresa: Shupkoc, Mitrovica, Republika e Kosovës	31	13.12.2023
43	MOBILERI DIORI SH.P.K.	Solare	Adresa: Ferizaj, Republika e Kosovës	25	13.12.2023
44	Person Fizik K.K.	Solare	Adresa: Ferizaj, Republika e Kosovës	4.5	13.12.2023
45	Person Fizik A.I.	Solare	Adresa: Prishtinë, Republika e Kosovës	5	13.12.2023
46	Person Fizik M.K.	Solare	Adresa: Karavicë, Gjilan, Republika e Kosovës	10	13.12.2023
47	Person Fizik V.S.	Solare	Adresa: Lagjja Nicë, Prishtinë, Republika e Kosovës	2.5	13.12.2023
48	Person Fizik R.G.	Solare	Adresa: Rr. Wesley Clark, Gjakovë Republika e Kosovës	3.5	13.12.2023
49	Person Fizik B.H.	Solare	Adresa: Skivjan, Gjakovë Republika e Kosovës	2.5	13.12.2023
50	Person Fizik D.K.	Solare	Adresa: Damjan, Gjakovë Republika e Kosovës	3	13.12.2023
51	Person Fizik A.P.	Solare	Adresa: Lec Gradica, Prishtinë Republika e Kosovës	6	13.12.2023
52	Person Fizik D.P.	Solare	Adresa: Lugbunari, Gjakovë Republika e Kosovës	3	13.12.2023
53	Person Fizik B.J.	Solare	Adresa: Slivovë Ferizaj, Republika e Kosovës	5	13.12.2023
54	ILIRIA SH.P.K.	Solare	Adresa: Balloç Podujeva, Republika e Kosovës	100	28.12.2023
55	NTSH BACI PETROL	Solare	Adresa: Lidhja e Prizrenit, Klina, Republika e Kosovës	15	28.12.2023
56	BIFFE MARTIN NUE SIMONI	Solare	Adresa: Fshati Dol, Gjakovë Republika e Kosovës	15	28.12.2023
57	EUROTHESI SH.P.K.	Solare	Adresa: Doganaj, Kaçanik Republika e Kosovës	100	28.12.2023
58	Person Fizik A.D.	Solare	Adresa: Rr. Tivarit, Gjakovë, Republika e Kosovës	6	28.12.2023
59	Person Fizik S.S.	Solare	Adresa: Rr. Flamuri, Prizren, Republika e Kosovës	7	28.12.2023
60	Person Fizik F.B.	Solare	Adresa: Rr. Muaharrem Çami, Prizren, Republika e Kosovës	6	28.12.2023
64	Person Fizik E.R.	Solare	Adresa: Rr. Bekim Osmani, Ferizaj, Republika e Kosovës	3	28.12.2023
62	Person Fizik R.B.	Solare	Adresa: Rr. Turjakë, Malisheva, Republika e Kosovës	3	28.12.2023
63	Person Fizik M.H.	Solare	Adresa: Hereç, Gjakovë, Republika e Kosovës	5	28.12.2023
64	Person Fizik XH.B.	Solare	Adresa: Raçë, Gjakovë, Republika e Kosovës	3	28.12.2023
65	Person Fizik GJ.T.	Solare	Adresa: Pasko Vasha, Gjakovë, Republika e Kosovës	5	28.12.2023
66	Person Fizik GJ.T.	Solare	Adresa: Rr. Bajo Topulli, Prizren, Republika e Kosovës	3	28.12.2023
Gjithsej				1610.2 kW	

Tabela 13.2: Regjistri i aplikimeve për kapacitete gjeneruese për vetë-konsum (i publikuar në <https://www.ero-ks.org/zrre/en/applicants-register-authorization>)

 Republika e Kosovës Republika Kosova - Republic of Kosovo ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI REGULATORNI URED ZA ENERGIJU ENERGY REGULATORY OFFICE 						
Regjistri i Aplikacioneve për gjeneratorët për VETË – KONSUM						
Register of Applications for Generators for SELF - CONSUMPTION						
Nr.	Shoqëria/Entity:	Lokacioni / Location:	Gjenerator për VET-KONSUM/ SELF CONSUMPTION	Kapaciteti i Instaluar/ Installed Capacity - kW-	Data e aplikimit për Autorizim/ Date of application for Authorization	Data e Dhënies së Autorizimit/ Date of Issuance of Authorization
1	"SHQIKOS ARALKO" SH.P.K.	Adresa: Fshati Bunovc, Kamenicë, komuna e Kamencës, Republika e Kosovës	SOLARE	67.2	31.08.2018	proces
2	"N.T "LIRIDONI"	Adresa: Magjistratja Pejë - Decan, Komuna e Pejës, Republika e Kosovës	SOLARE	95	05.09.2018	24.09.2018
3	"AGRO TRADE" SH.P.K.	Adresa: Gracanicë, Komuna e Gracanicës, Republika e Kosovës	SOLARE	60	05.09.2018	24.09.2018
4	"ÇARSHIA" SH.P.K.	Adresa: Lagjia Marigona Residence Nr. 7/1, komuna e Gracanicës, Republika e Kosovës	SOLARE	100	05.09.2018	24.09.2018
5	"IADK"	Adresa: "Sfaraçak I Ulët nr. 11, Komuna e Vushtrisë, Republika e Kosovës	SOLARE	10	18.12.2018	28.01.2019
6	"Person Fizik"- S.I.	Adresa: Rr. "Nënë Tereza" K III, Komuna e Gjakovës	SOLARE	4.88	05.09.2018	28.01.2019
7	"Person Fizik - RR.D."	Adresa: Rr. "Isa Kastrati", Komuna e Prishtinës, Republika e Kosovës.	SOLARE	5	02.04.2019	16.04.2019
8	"Person Fizik - S.H."	Adresa: fsh. "CECELI", Komuna e Vushtrisë, Republika e Kosovës.	SOLARE	5	10.04.2019	05.06.2019
9	NTSH "TIC - TAC - Service & Supply"	Adresa: "Shkugza", Komuna e Gjakovës, Republika e Kosovës.	SOLARE	4.8	15.04.2019	05.06.2019
280	BIFFE MARTIN NUE SIMONI	Adresa: Fshati Dol, Gjakovë Republika e Kosovës	SOLARE	15	18.12.2023	28.12.2023
281	EUROTHESI SH.P.K.	Adresa: Doganaj, Kaçanik Republika e Kosovës	SOLARE	100	21.12.2023	28.12.2023
282	Person Fizik A.D.	Adresa: Rr. Tivarit, Gjakovë, Republika e Kosovës	SOLARE	6	12.12.2023	28.12.2023
283	Person Fizik S.S.	Adresa: Rr. Flamuri, Prizren, Republika e Kosovës	SOLARE	7	13.12.2023	28.12.2023
284	Person Fizik F.B.	Adresa: Rr. Muaharrem Çami, Prizren, Republika e Kosovës	SOLARE	6	18.12.2023	28.12.2023
285	Person Fizik E.R.	Adresa: Rr. Bekim Osmani, Ferizaj, Republika e Kosovës	SOLARE	3	20.12.2023	28.12.2023
286	Person Fizik R.B.	Adresa: Rr. Turjakë, Malisheva, Republika e Kosovës	SOLARE	3	20.12.2023	28.12.2023
287	Person Fizik M.H.	Adresa: Hereç, Gjakovë, Republika e Kosovës	SOLARE	5	20.12.2023	28.12.2023
288	Person Fizik XH.B.	Adresa: Raçë, Gjakovë, Republika e Kosovës	SOLARE	3	21.12.2023	28.12.2023
289	Person Fizik GJ.T.	Adresa: Pasko Vasha, Gjakovë, Republika e Kosovës	SOLARE	5	21.12.2023	28.12.2023
290	Person Fizik GJ.T.	Adresa: Rr. Bajo Topulli, Prizren, Republika e Kosovës	SOLARE	3	26.12.2023	28.12.2023
9474.06						

Tabela 13.4: Tabela e agregimit dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KOMUNA	PROSUMATORËT				TOTALI
	KOMPANI		PËRDORUES PRIVATË		
	#	KW	#	KW	
Komuna 1					
Komuna 2					
Komuna “n”					
TOTALI					

6.14 KAPACITETI I INSTALUAR I BRE-ve NË SISTEMET E NGROHJES QENDRORE

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues përcakton kapacitetin e instaluar të BRE (p.sh. biomasë, gjeotermike, pompa termike diellore) në sistemet e ngrohjes qendrore (NQ). Aktualisht, Kosova ka vetëm dy sisteme të ngrohjes qendrore në komuna: Termokos (Prishtinë) dhe Ngrohtorja e Qytetit Gjakovë. Megjithatë, Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës parasheh një studim fizibiliteti për sistemet e ngrohjes qendrore në tetë komuna të tjera (përveç Gjakovës dhe Prishtinës). Shkalla e përdorimit dhe kombinimit të teknologjive deri në vitin 2031, si dhe vendimi për zhvillimin e këtyre teknologjive, do të përcaktohen përmes rishikimit të programit trevjeçar të zbatimit të strategjisë së energjisë dhe përfshirjes së tyre në Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës (PKEK). Gjithashtu, është paraparë që sistemi ekzistues i ngrohjes në Prishtinë të diversifikojë teknologjitë në mënyrë që deri në vitin 2025 të përfshijë edhe ngrohjen me bazë solare me kapacitet prej të paktën 50 MW.

Ngrohja qendrore e bazuar në energji të ripërtëritshme (NQ-BRE) është veçanërisht e rëndësishme për Kosovën, pasi vendi synon një të ardhme më të qëndrueshme dhe me siguri më të lartë energjetike. Kosova varet në masë të madhe nga thëngjilli për gjenerimin e energjisë elektrike, gjë që çon në emetime të larta të karbonit dhe ndotje të konsiderueshme të ajrit, të cilat përbëjnë shqetësime të mëdha për shëndetin publik. Duke investuar në sisteme të ngrohjes qendrore të bazuara në BRE, Kosova mund të reduktojë varësinë nga lëndët djegëse fosile, të diversifikojë miksin e saj energjetik dhe të ulë emetimet. Për më tepër, ky tranzicion do të forcojë sigurinë energjetike duke zvogëluar varësinë nga lëndët djegëse të importuara dhe do të harmonizojë Kosovën me objektivat klimatike të BE-së, të cilat theksojnë dekarbonizimin dhe integrimin e energjisë së ripërtëritshme.

Vlera e këtij treguesi llogaritet sipas formulës vijuese:

$$D = (p1 + p2 + pn)$$

ku:

D = kapaciteti total i BRE në ngrohjen qendrore

P1 = kapaciteti i instaluar në ngrohjen qendrore të Prishtinës në vitin “n” të periudhës së zbatimit të SERK

P2 = kapaciteti i instaluar në ngrohjen qendrore të Gjakovës në vitin “n” të periudhës së zbatimit të SERK

Pn = kapaciteti i instaluar në ngrohjen qendrore të të gjitha komunave të tjera në vitin “n” të periudhës së zbatimit të SERK

Treguesi zbërthehet sipas llojit të teknologjisë së BRE (biomasë, solare dhe gjeotermike) dhe komunës.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysht në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave si në vijim:

3.1 Komuna kontraktin ekipin për Studimin e Fizibilitetit dhe Vlerësimin e Ndikimit Mjedisor dhe Social, dokument ky që përfshin përcaktimin e lokacionit ku do të ndërtohet impianti i ngrohjes, si dhe depozitat, burimin e energjisë, analizën kosto-përfitim, etj.

3.2 Komuna përzgjedh kompaninë/konsulentët për projektin, nënshkruan kontratën, përgatit projektin ideor, identifikon parcelat, menaxhon procesin e shpronësimit dhe kryen analizën financiare.

3.3 Publikohet njoftimi i tenderit për përzgjedhjen e kontraktorit.

3.4 Kontraktori duhet të aplikojë në Zyrën e Rregullatorit për Energji (ZRRE) për prodhimin, shpërndarjen dhe furnizimin me energji termike të kapaciteteve të reja të bazuara në BRE, duke siguruar lejet përkatëse (aneksi 14.1).

3.5 ZRRE më pas lëshon licencën (aneksi 14.2) dhe publikon vendimin si dhe listën e përfituesve me kapacitetet e BRE të instaluara dhe në operim, në raportet e saj vjetore (shih tabelën 14.1).

3.6 Para fillimit të ndërtimit, kontraktori duhet të aplikojë për leje shtesë si: leje mjedisore, kushte ndërtimore, leje dhe pëlqime për punët që lidhen me analizën e terrenit, ndikimin e linjave elektrike në impiantin e ngrohjes, rrjetin e furnizimit me ujë, etj.

3.7 Numri i kapaciteteve regjistrohet dhe agregohet automatikisht nga softueri i SERK, i cili menaxhohet nga Ndërmarrjet e Ngrohjes Qendrore (NNQ), duke përdorur formatin e propozuar në tabelën 14.2.

3.8 Analiza e vlerës kryhet nga Ndërmarrjet e Ngrohjes Qendrore (NNQ), Ministria e Ekonomisë – Departamenti i Energjisë dhe Komunitat. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së

Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Ndërmarrja e Ngrohjes Qendrore në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.9 Vlera e treguesit bazuar në tabelën 14.2 arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik i Departamentit të Energjisë (ME).

3.10 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit dhe paraqiten në muajin janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga ME/DE.

Aneksi 14.1 Licenca nga ZRRE

Aneksi 14.2 Shembull i certifikatës së miratimit të lëshuar nga ZRRE

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

LICENCË PËR BASHKËPRODHIM TË ENERGJISË ELEKTRIKE DHE ENERGJISË TERMIKE (nga biomasa)

DHËNË :

“Ngrohtorja e Qytetit” SH.A.

Numri i Licencës: ZRRE/Li_97/24

Tabela 14.1: Regjistri i kapacitetit të BRE sipas sistemit të ngrohjes

APLIKACIONE BIOMASA / BIOMASS

Autorizime FINALE / FINAL AUTHORIZATION

Nr.	Shoqëria/Entity:	Adresa / Address:	Lokacioni / Location:	BRE/RES	Kapaciteti i Instaluar/ Installed Capacity	Data e aplikimit për Autorizim/ Date of application for Authoriza- tion	Data e dhënies së Autorizimit Preliminar/ Date of Issuance of Preliminary Authorization	Data e Dhënies së Autorizimit Final/ Date of Issuance of Final Authorization	Data e aplikimit për Pranim në Skemën Mbështetëse/ Date of application for admission to Support Scheme	Data e Pranimit në Skemën Mbështetëse / Date of Admission to Support Scheme	Data Operimit/Date of Operation	Aplikacionet që përfshihen/tërhi- qen nga Skema Mbështetëse/ Applications that are exempt/withdrawn from Support Scheme
1	N.P. NGROHTORJA E QYTETIT SH.A. GJAKOVA	Nruga Transite p.n., Gjakovë, Republika e Kosovës	Lokacionin, Rezina, Gjakovë, KK Gjakova, Republika e Kosovës	BIOMASA	1.2 MW	20.04.2018	16.04.2019	27.11.2019	20.04.2018	16.04.2019	Proces/Komisionim	
Totali					1.2 MW							

Tabela 14.2: Tabela e mbledhjes dhe e agregimit të të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KOMUNA	LLOJI I BRE			KAPACITETI I INSTALUAR ()
	BIOMASË	GJEOTERMIKE	SOLARE	
Prishtinë (Termokos)				
NQ Gjakovë				
Gjilan				
Ferizaj				
Prizren				
Pejë				
Drenas				
Obiliq				
Mitrovicë				
Zveçan				
				TOTALI

6.15 NIVELI I KONSUMIT FINAL TË ENERGJISË

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Niveli i konsumit final të energjisë i referohet sasisë totale të energjisë së konsumuar nga përdoruesit fundorë (p.sh., konsumatorët shtëpiakë, industria, transporti, bujqësia dhe shërbimet) brenda një periudhe të caktuar, zakonisht i matur në kiloton ekuivalent naftë (ktoe). Ky tregues përdoret për të vlerësuar eficiencën e përdorimit të energjisë në sektorë të ndryshëm dhe për të ndjekur progresin drejt arritjes së caqeve të eficiencës së energjisë. Për shembull, në Strategjinë e Energjisë të Kosovës, caku për konsumin final të energjisë deri në vitin 2031 është vendosur në 1,877 ktoe, që përfaqëson një ulje prej 22.2% krahasuar me projeksionet bazë nga modeli PRIMES i vitit 2007.

Ky tregues ndihmon në përcaktimin e suksesit të masave për eficiencën e energjisë në reduktimin e konsumit total të energjisë, përmirësimin e qëndrueshmërisë dhe arritjen e objektivave afatgjata energjetike, si: ulja e varësisë nga importet, sigurimi i përballueshmërisë së energjisë, dhe zbutja e ndikimeve mjedisore. Për gjurmimin e konsumit të energjisë në Kosovë kontribuojnë burime të ndryshme të të dhënave, ku përfshihen: **Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK)** për të dhëna demografike dhe sociale, **Korporata Energjetike e Kosovës (KEK)** për të dhëna mbi thëngjillin (prodhimin, furnizimin dhe stoqet) dhe konsumin e energjisë elektrike, **Kompania Kosovare për Furnizim me Energji Elektrike (KESCO)** për të dhëna mbi konsumin e energjisë elektrike, **KOSTT** për të dhëna periodike mbi bilancin elektro-energjetik, **Kosovo Coal** për të dhëna mbi tregtimin e thëngjillit, **ndërmarrjet e ngrohjes qendrore** për të dhëna mbi flukset energjetike, dhe **MTI** për të dhëna të përpunuara mbi produktet e naftës. Këto institucione së bashku ofrojnë njohuri të vlefshme mbi modelet e konsumit të energjisë dhe ndihmojnë në orientimin e politikave për menaxhimin e energjisë.

Vlera e këtij treguesi llogaritet sipas formulës vijuese:

$$D = \sum_{i=1}^n (E_H + E_I + E_T + E_A + E_S)$$

ku:

D = niveli i konsumit final të energjisë

E_H = niveli i konsumit final të energjisë nga konsumatorët shtëpiakë në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

E_I = niveli i konsumit final të energjisë nga industria në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

E_T = niveli i konsumit final të energjisë nga transporti në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

E_A = niveli i konsumit final të energjisë nga bujqësia në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

E_S = niveli i konsumit final të energjisë nga shërbimet në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas llojit të përdoruesit fundor/sectorëve ekonomikë: konsumatorët shtëpiakë, industria, transporti, bujqësia dhe shërbimet.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Agjencia e Statistikave të Kosovës (ASK) kërkon informacion nga institucionet e përmendura në seksionin 1.

3.2 ASK harton raportin në bazë të të dhënave që ka marrë, duke përdorur metodologjitë e EUROSTAT, dhe e publikon raportin (tabela 15.1). Raporti më pas dërgohet në EUROSTAT, për rishikim dhe veprime të mëtejshme.

3.3 Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal (DPSBR) do të agregojë të dhënat për konsumin final të energjisë sipas tabelës 15.2. Kjo tabelë e paraqitjes së të dhënave do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK nga DE.

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga DPSBR (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 15.2, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.6 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit dhe paraqiten në muajin qershor të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga ME/DE.

Tabela 15.1: Tabela e mbledhjes së të dhënave:

Balanca Vjetore e Energjisë e Republikës së Kosovës për vitin 2017

Shtojca 3. Balanca vjetore e energjisë e Republikës së Kosovës për vitin 2017

Balanca vjetore e Energjisë për 2017 (ktoe)	Totali	Antracit	Thëngjili bituminoz dhe tjera	Linjit	Koks dhe gjysëm koks	Totali i thëngjillit
Prodhimi primar	1785,84			1408,89		1408,89
Prodhimet e përfituara	0,00					0,00
Importet	817,28	0,00	1,20	1,60	0,15	2,94
Diferenca e stokut	38,66			38,66		38,66
Eksportet	107,95	0,00	0,00	2,65	0,00	2,65
Bunkerët	0,00					0,00
Konsumi i brendshëm bruto	2533,84	0,00	1,20	1446,50	0,15	1447,85
Hyrja në transformim	1393,00	0,00	0,00	1385,82	0,00	1385,82
Termocentralet	1392,04			1385,82		1385,82
Termocentralet me prodhim automatik						
Centralet bërthamore						
Implantet me lëndë djegëse të patentuara dhe briqete						
Implantet me furrë koks						
Implantet me furrë martin						
Stacionet e gazifikimit	0,00					
Rafineritë (mikro rafineri)	0,00					
Implantet e ngrohjes qëndrore	0,54					
Panеле solare	0,42					
Daljet nga Transformimi	512,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Termocentralet	492,39					
Termocentralet me prodhim automatik						
Centralet bërthamore						
Implantet me lëndë djegëse të patentuara dhe briqete						
Implantet me furrë koks						
Implantet me furrë martin						
Stacionet e gazifikimit						
Rafineritë (mikro rafineri)	0,00					
Implantet e ngrohjes qëndrore	19,76					
Panеле solare	0,42					
Shkëmbimet dhe transferet, kthimet	0,00					
Transferet e mesproduktit	0,00					
Produktet e transferuara	0,00					
Kthimet nga industria petrokimike	0,00					
Humbjet në transformim	0,00					0,00
Konsumi nga degët e energjisë (vetëkonsumi)	52,09					
Humbjet në bartje dhe shpërndarje	65,84					
Në dispozicion për konsum final	1534,54	0,00	1,20	50,68	0,15	52,03
Konsumi final jo-energjetik	37,11					0,00
Industria kimike	0,00					0,00
Sektorët tjerë	37,11					0,00
Konsumi final i energjisë	1461,74	0,00	1,20	50,69	0,15	52,04
Industria	301,24	0,00	1,19	15,37	0,15	16,71
Industria e hekurit dhe çelikut	79,02	0,00	1,19	12,14	0,15	13,48
Industria e metaleve jo-ferrore	25,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Industria kimike	1,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Industria e xhamit, qeramikës dhe materialeve ndërtimore	94,13	0,00	0,00	0,25	0,00	0,25
Industria e nxjerrjes së xeheve	1,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Industria e ushqimit, pijeve dhe duhanit	49,75	0,00	0,00	2,97	0,00	2,97
Industria e tekstilit, lëkurës dhe veshëmbathjes	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Industria e letrës dhe stampimit	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inxhinieringu dhe industritë tjera të metaleve	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Industritë tjera	48,74	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01
Transporti	408,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transporti hekurudhor	2,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transporti rrugor	400,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transporti ajror	5,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Navigacioni i brendshëm	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Amvisëria	557,68	0,00	0,00	7,44	0,00	7,44
Bujqësia	29,60	0,00	0,00	0,69	0,00	0,69
Shërbimet	164,86	0,00	0,01	37,19	0,00	37,20
Diferenca statistikore	35,69	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01

Tabela 15.2. Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KONSUMI FINAL I ENERGJISË (ktoe)	TOTALI
KONSUMATORËT SHTËPIAKË	
INDUSTRIA	
TRANSPORTI	
BUJQËSIA	
SHËRBITMET	
	TOTALI

6.16 KURSIMET KUMULATIVE TË ENERGJISË TË ARRITURA NË SEKTORIN E NDËRTIMIT

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Qëllimi më i rëndësishëm brenda fushës së efijencës së energjisë është përmirësimi i efijencës së energjisë në stokun e ndërtesave, pasi ndërtesat përbëjnë më shumë se 40% të konsumit vjetor kombëtar të energjisë. Ky objektivi do të arrihet përmes: vendosjes së kërkesave minimale për performancën energjetike të ndërtesave të reja dhe atyre që rinovohen, implementimit të masave për efijencën e energjisë në stokun ekzistues të ndërtesave përmes skemave të ndryshme mbështetëse (zbatimi i Strategjisë së Rinovimit të Ndërtesave), promovimit të Ndërtesave me Konsum Afër Zero Energji, mbështetjes së vendosjes së teknologjive shumë efijente (p.sh. pompave të nxehtësisë, sistemeve solare termike, etj.), futjes së Certifikimit të Performancës së Energjisë në ndërtesa, auditimit energjetik, dhe rritjes së vetëdijes publike për masat e efijencës së energjisë. Treguesi “Kursimet e energjisë në ndërtesa publike” mat uljen e konsumit të energjisë të arritur në objektet e qeverisë, sektorit publik dhe atij komercial nëpërmjet përmirësimeve në efijencën e energjisë. Ky tregues kuantifikon ndikimin e masave si: izolimi i përmirësuar, sistemet efijente të ngrohjes, ventilimit dhe ftohjes (HVAC), ndriçimi i qëndrueshëm dhe rinovimet e ndërtesave. Kjo ulje e konsumit shprehet në njësi energjie (GWh ose ktoe) dhe monitorohet për të siguruar pajtueshmërinë me Strategjinë e Energjisë së Kosovës 2022–2031 dhe Ligjin nr. 06/L-079 për Efijencën e Energjisë. Konkretisht, neni 2 i ligjit përcakton detyrimin për rinovimin vjetor të të paktën 1% të sipërfaqes totale të ndërtesave të qeverisë qendrore, duke u rritur në 3% sipas ligjit të rishikuar, për të përmbushur standardet minimale të performancës energjetike.

Kursimi i energjisë në sektorin e ndërtesave është një praktikë e njohur botërisht, që redukton njëkohësisht konsumin e energjisë dhe ndotjen. Sipas Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë (IEA), kursimet kumulative të energjisë nga masat e efijencës në ndërtesa gjatë viteve 2010–2020 në nivel botëror ishin rreth 5,000 TWh, të mjaftueshme për të furnizuar të gjithë Bashkimin Evropian me energji për më shumë se një vit. Ndërtesat me konsum neto-zero dhe me efijencë të lartë të energjisë pritet të parandalojnë gati 10 Gt të emetimeve të CO₂ deri në vitin 2050, që është ekuivalente me dyfishin e emetimeve të CO₂ të Shteteve të Bashkuara të Amerikës (~5 Gt CO₂ në vit) ose katërfishin e emetimeve të Bashkimit Evropian (~2.5 Gt CO₂ në vit). Për të absorbuar 10 Gt të CO₂ do të nevojiteshin 455 bilionë pemë në një vit, ndërkohë që aktualisht në mbarë botën ekzistojnë ~3 bilionë pemë. Të gjitha këto fakte tregojnë rëndësinë që ka kursimi i energjisë në sektorin e ndërtesave për adresimin e ndryshimeve klimatike dhe zvogëlimin e ndikimit në mjedis. Duke ndjekur trendet botërore, Republika e Kosovës ka vendosur disa caze për arritjen e kursimit të energjisë në sektorin e ndërtesave. Është themeluar Fondi për Efijencën e Energjisë, i cili synon të nxisë kursimin e energjisë në sektorin e ndërtesave. Gjithashtu, ekzistojnë subvencione për pajisje efijente të ngrohjes, ventilimit dhe ftohjes (HVAC) për konsumatorët shtëpiakë, të cilat kontribuojnë në uljen e konsumit të energjisë. Kursimet e energjisë nuk ndikojnë vetëm në mjedis, por gjithashtu ndihmojnë në uljen e varfërisë energjetike, duke pasur parasysh se Republika e Kosovës njihet për shkallë të lartë të varfërisë energjetike (pamundësia e njerëzve për të mbuluar shpenzimet e energjisë ose për të siguruar energji të mjaftueshme për plotësimin e nevojave bazike). Shprehja pajisje efijente u referohet pajisjeve, aparateve (elektroshtëpiake) ose sistemeve që përdorin më

pak energji, ujë ose burime për të kryer të njëjtën funksion si pajisjet konvencionale, duke mundësuar që njerëzit të plotësojnë nevojat e tyre bazike pa rritur faturën e energjisë elektrike.

Megjithatë, gjurmimi i kursimeve të energjisë në sektorin e ndërtesave është një proces mjaft kompleks, veçanërisht në Republikën e Kosovës, pasi që auditimi energjetik nuk është i detyrueshëm për secilin objekt. Për momentin, kursimet e energjisë mund të gjurmohen plotësisht vetëm në sektorin publik, ndërsa sektori rezidencial monitorohet vetëm për disa nga masat e efijencës së energjisë që janë aplikuar (kryesisht masat e izolimit dhe eventualisht ato për ngrohje/ftohje). Për sa i përket sektorit komercial, nuk ekziston asnjë mekanizëm raportimi për kursimet e energjisë, pasi auditimi energjetik për objektet komerciale nuk është i detyrueshëm. Shumica e subvencioneve për pajisje efijente në energji nuk përfshijnë masa të monitorimit/raportimit për kursimet e energjisë as në sektorin rezidencial dhe as në sektorin komercial. Praktika e zakonshme është që shumica e investimeve të shumëzohet me një normë të supozuar kursimi energjie, për shembull, për një investim prej 5 milionë eurosh në masa të efijencës së energjisë, kursimi i energjisë do të ishte përafërsisht 1 ktoe.

Ky tregues është zgjedhur për shkak të rëndësisë së tij në matjen e progresit të Kosovës drejt caqeve kombëtare dhe të BE-së për efijencën e energjisë, përfshirë edhe pajtueshmërinë me Direktivën për Efijencën e Energjisë (2012/27/BE) dhe Direktivën për Performancën e Energjisë në Ndërtesa (2010/31/BE, e ndryshuar me Direktivën (BE) 2018/844). Ky tregues mbështet Strategjinë Kombëtare për Rinovimin e Ndërtesave (SKRN), e cila synon transformimin e ndërtesave publike në struktura me konsum afër zero energji. Duke matur reduktimet në konsumin e energjisë për ngrohje, ftohje dhe ndriçim, treguesi siguron rinovime me kosto-efektive dhe nxit investime të qëndrueshme. Përkundër këtyre përpjekjeve, Kosova përballlet me sfida, përfshirë intensitetin e lartë të energjisë – 25% më i lartë se mesatarja e Ballkanit Perëndimor dhe pothuajse trefishi i mesatares së BE-së. Adresimi i këtyre sfidave kërkon vazhdimësi të investimeve, implementim të politikave dhe ngritje të vetëdijes publike, në mënyrë që të arrihen objektivat kombëtare për efijencën e energjisë.

Vlera e treguesit llogaritet nëpërmjet formulës së mëposhtme nga platforma e monitorimit dhe verifikimit (PMV), e cila menaxhohet nga Divizioni i Energjisë brenda Ministrisë së Ekonomisë (ME) është:

$$FES = B_{public} + B_{residential} + B_{commercial}$$

Ku:

FES – Ekuacioni për llogaritjen e kursimit të energjisë për masën M1; kWh/vit

B_{public} – Kursimet e energjisë në ndërtesat publike

B_{residential} – Kursimet e energjisë në ndërtesat rezidenciale

B_{commercial} – Kursimet e energjisë në ndërtesat komerciale.

Parametra që mund të përdoren për zbërthimin e treguesit janë llojet e ndërtesave publike (ndërtesa publike, ndërtesa rezidenciale, ndërtesa komerciale etj.).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mbledhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Mbledhja, analiza dhe shpërndarja e të dhënave për ndërtesat publike që zbatojnë masa të efijencës së energjisë (EE) bëhet duke ndjekur këta hapa të strukturuar:

3.1 Para zbatimit të masave për EE në ndërtesat publike, për secilën ndërtesë realizohet një auditim i detajuar energjetik nga një Auditor i Energjisë, i cili harton një "Raport të Auditimit Energjetik" – aneksi 16.1. Ky auditim vlerëson konsumin aktual të energjisë së ndërtesës dhe identifikon mundësitë për përmirësimin e efijencës. Aktualisht kjo procedurë nuk zbatohet plotësisht dhe kursimet zakonisht llogariten përmes diferencës së faturës së energjisë elektrike (para dhe pas zbatimit të masës).

3.2 Bazuar në rekomandimet nga Raporti i Auditimit Energjetik, zbatohen masat e efijencës së energjisë, si përmirësimi i izolimit, sistemet e ngrohjes, ftohjes dhe eventualisht të ventilimit, apo instalimi i ndriçimit të qëndrueshëm nga pronarët e ndërtesave. Këto masa projektohen me qëllim rritjen e performancës energjetike të ndërtesës (aneksi 16.2).

3.3 Pas përfundimit të rinovimeve, efektiviteti i masave të zbatuara të EE duhet të verifikohet nga platforma e monitorimit dhe verifikimit (PMV). Kjo përfshin ri-vlerësimin e performancës energjetike të ndërtesës për të përcaktuar kursimet reale të energjisë dhe sasinë e emetimeve të CO₂ të çliuara, në krahasim me vlerën bazë para rinovimit, ose, pas përfundimit të rinovimit, kursimet e energjisë mund të paraqiten si të llogaritura.

3.4 Departamenti i Energjisë në kuadër të ME regjistron të dhënat kryesore për kursimet e energjisë në Platformën e Monitorimit dhe Verifikimit (PMV), e cila menaxhohet nga ME. ME mbledh të dhënat duke përdorur skedarë Excel nga institucione të tilla si Fondi i Kosovës për Efijencë të Energjisë (FKEE) dhe, eventualisht, nga komunat për secilën ndërtesë publike, me qëllim që të plotësojë Platformën për Monitorim dhe Verifikim (PMV). Vlera e kursimeve të energjisë për sektorin rezidencial llogaritet përmes formulës:

$$FES = \left(\frac{SHD_{init}}{\eta_{init}} - \frac{SHD_{new}}{\eta_{new}} \right) \cdot A_{Heated}$$

Shih pamjen e ekranit për futjen e të dhënave në PMV, të propozuar në tabelën 16.1.

3.5 MVP i agregon automatikisht të dhënat (shih pamjen e ekranit në tabelën 16.2). Kjo tabelë ofron një pasqyrë gjithëpërfshirëse mbi përmirësimet kumulative të efijencës së energjisë të arritura në ndërtesat publike. Tabela 16.3 përmbledh informacionin më të rëndësishëm të përfshirë në tabelën e agregimit të të dhënave në PMV.

3.6 Vlera e kursimeve rezidenciale gjenerohet automatikisht nga PMV (shih pamjen e ekranit të paraqitjes së të dhënave në tabelën 16.4).

3.7 Ndërtesat rezidenciale që zbatojnë masa të izolimit për efijencë të energjisë (EE) monitorohen përmes një procesi të strukturuar. Mbledhja e të dhënave fillon me një auditim energjetik, i cili mund të jetë i thjeshtuar ose i detajuar (shih aneksin 16.1), në varësi nga kërkesat, dhe pastaj rekomandohen masat e EE.

3.8 Pas zbatimit të masave të rekomanduara, FKEE verifikon/inspekton zbatimin dhe cilësinë, llogarit kursimet e energjisë duke përdorur Protokollin e Bankës Botërore (shih aneksin 16.3) dhe i paraqet kursimet e energjisë për secilin përfitues në një raport, duke përfshirë tabelën 16.4.

3.9 FKEE paraqet kursimet e përgjithshme të energjisë për të gjithë përfituesit në një raport, i cili publikohet rregullisht në uebsajtin e FKEE (shih aneksin 16.4).

3.10 Kursimet e energjisë nga zbatimi i pajisjeve efikente në ndërtesat rezidenciale mblidhen përmes konsumit të energjisë elektrike nga njehsorët e përfituesve. ME do të dërgojë kërkesë në KESCO, duke përdorur tabelën 16.5, për të kërkuar një raport të konsumit të energjisë elektrike për periudhat para dhe pas zbatimit të masave, për njehsorët e përfituesve.

3.11 Ndërtesat komerciale që zbatojnë masa të efikasitetit të energjisë (EE) llogariten nga Divizioni i Efikasitetit të Energjisë brenda Departamentit të Energjisë në Ministrinë e Ekonomisë, në bazë të investimeve, duke përdorur formulën vijuese: 5 milionë euro investime = 1 ktoe, siç paraqitet në tabelën 16.6.

3.12 Të dhënat regjistrohen nga Divizioni i Efikasitetit të Energjisë (DEE) brenda Departamentit të Energjisë në Ministrinë e Ekonomisë, dhe të gjitha investimet paraqiten në tabelën 16.7 duke përdorur softuerin e SERK.

3.13 Analiza e vlerës kryhet nga DEE, pjesë e Ministrisë së Ekonomisë, nga Fondi i Kosovës për Efikasitet të Energjisë (FKEE) dhe nga komunat. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti të Energjisë në kuadër të Ministrisë së Ekonomisë dhe FKEE, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.14 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën e mësipërme, arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK, të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik i Departamentit të Energjisë (ME).

3.15 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Të dhënat për sektorin publik mblidhen nga PMV (tabela 16.3). Burimi i të dhënave për ndërtesat rezidenciale është raporti i auditimit të detajuar nga FKEE (tabela 16.4, tabela 16.5 dhe aneksi 16.4), ndërsa për ndërtesat komerciale burim janë tabelat e raportimit nga Divizioni i Efikasitetit të Energjisë brenda Departamentit të Energjisë të Ministrisë së Ekonomisë (tabela 16.3).

Aneksi 16.1 Formati i raportit të thjeshtuar të auditimit energjetik

Të dhënat e përgjithshme të aplikuesit/konsumatorit shtëpiak

Raporti i thjeshtuar i auditimit energjetik - Formulari i aplikimit në FKEE	
Pronari i shtëpisë:	
Emri dhe mbiemri:	
Emri dhe mbiemri i bashkë-pronarit:	
Numri i kontaktit	
Adresa e shtëpisë	
Koordinatat – GPS	
Komuna	
Numri i njehsorit elektrik ose D – numri unik (gjendet në faturën e energjisë)	
Viti i ndërtimit të shtëpisë:	
Sipërfaqja përdhese [m ²]	
Numri i kateve	
Sipërfaqja totale e të gjitha kateve [m ²]	
Hapësira e ngrohur në %	_____ %
Numri i banorëve që jetojnë në shtëpi	
Burimi i energjisë që përdoret për ngrohje.	☐ Dru zjarri _____ [m ³ /vit] _____ [€] ☐ Energji elektrike _____ [KWh/vit] _____ [€] ☐ Linjit _____ [ton/vit, or m ³ /vit] _____ [€] ☐ Gaz _____ [m ³ /vit] _____ [€] ☐ Tjetër _____ (specifiko) _____ [€]
Konsumi total i energjisë para masave të EE	_____ [kWh/vit]
Konsumi total i vlerësuar i energjisë pas masave të propozuara	_____ [kWh/vit]
Kursime potenciale të energjisë primare	[kWh/vit] _____
Reduktimi i CO ₂	Ton CO ₂ [ton/vit] _____
Sistemi i ngrohjes	☐ Sistem i ngrohjes qendrore ☐ Sistem me ngrohës individualë ☐ Nuk ka sistem të ngrohjes

Sistemi i ftohjes:	☐ Sistem AC me njësi të ndara ☐ Sistem AC me shumë njësi të ndara ☐ Nuk ka kondicioner ajri
Lloji i masës për të cilën aplikoni:	☐ Izolimi termik i mureve të jashtme ☐ Izolimi termik i kornizës së çatisë, strehët e hyrjeve dhe tavanet e ballkoneve. ☐ Ndërrimi i dritareve dhe dyerve të tarracës ☐ Ndërrimi i dyerve të hyrjes ☐ Izolimi termik i çatisë së pjerrët - çati e ngrohtë/ e përdorur ☐ Izolimi termik i çatisë së pjerrët - platforma e çatisë/ çati e ftohtë ☐ Izolimi termik i çatisë së sheshtë dhe/ose tarracës mbi hapësirën me ngrohje ☐ Izolimi termik i tavanit të bodrumit/ katit përdhes pa ngrohje
A ka materiale të rrezikshme (<i>asbest, etj.</i>) në pozicionet ku do të aplikohen masat e EE? Vërejtje: Nëse është i pranishëm material asbesti, AE duhet të informojë aplikuesin/përfituesin që të pajtohet për trajtimin e këtij materiali, sipas legjislacionit në fuqi në Kosovë.	☐ Po ☐ Jo
A është mbështjellësi termik ekzistues i mureve të jashtme i përshtatshëm për masat e propozuara, sipas kriterëve të përcaktuara nga FKEE?	☐ Po ☐ Jo

*Vërejtje: ndërtesat kolektive nuk janë pjesë e këtij projekti

Data e vizitës	
Data e lëshimit të raportit	
Data e rishikimit të raportit (kur është e aplikueshme)	

Të dhënat për Auditorin e Energjisë

Emri dhe mbiemri	
Numri i certifikatës	
Numri i kontaktit dhe email	
Nënshkrimi	

Aneksi 16.2 Përshkrimi teknik i masave të efijencës së energjisë që do të aplikohen

Përshkrimi i masës					
N.R.	Elementet e mbështjellësit të shtëpisë (Foto këtu)	Përshkrimi i detajuar i masës së EE sipas kritereve teknike të përkufizuara nga FKEE në paramasë e paralogari	Sasia [m ²]	Çmimi për njësi [Euro]	Kostoja totale [Euro]
1	Muret e jashtme (Foto këtu)				
.....	Pozicioni që do të implementohet bazuar në paramasën e paralogarinë nga FKEE (Foto këtu)				
Kostoja totale e masave të efijencës së energjisë					Kostoja totale [Euro]:
Kostoja e subvencionit					Kostoja e subvencionit – vlera 45% [Euro]: Kostoja e subvencionit – vlera 50% [Euro]:

Të dhënat për Auditorin e Energjisë

Emri dhe mbiemri	
Numri i certifikatës	
Numri i kontaktit dhe email	
Nënshkrimi	

Me nënshkrimin e këtij raporti, auditori konfirmon se do të kryejë shërbimin në përputhje me nenin 17 – “Kodi i Mirësjelljes për Auditorët e Energjisë” të Rregullores nr. 05/2020⁸ se ka vizituar fizikisht ndërtesën dhe ka aplikuar me saktësi kriteret e paracaktuara sipas rregulloreve ligjore në fuqi dhe sipas FKEE, dhe se merr përgjegjësinë për saktësinë e matjeve dhe sasive të paraqitura për ndërtesën e përfshirë në këtë raport. Auditorët do të kryejnë shërbimin në përputhje me dispozitat ligjore të Ligjit nr. 06/L -011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik. Për sa i përket këtij Projekti, auditorët e energjisë nuk kanë të drejtë të verifikojnë implementimin e masave të EE në shtëpitë individuale për të cilat kanë kryer auditime të thjeshtuara energjetike.

Nëse Raporti i Auditimit Energjetik nuk i plotëson kriteret e paracaktuara, FKEE do të identifikojë Auditorin e Energjisë dhe do të kërkojë nga ME të veprojë në përputhje me dispozitat e Rregullores nr. 05/2020.

Gjithashtu, konfirmon se ky shërbim është kryer sipas kriterëve të specifikuar nga FKEE për pagesë deri në 150 euro për raport, dhe se i njëjti mund të shërbejë si dokument për disbursimin lidhur me shërbimin e auditimit.

⁸ Rregullorja (MEPTINIS) nr. 05/2020 për sistemin e ofruesve të shërbimit energjetik dhe kriteret minimale për auditimin energjetik

LLOGARITJA E VLERËS U

SHËNIM: PLOTËSONI HAPËSIRAT E HIJEZUARA ME TË GJELBËR SIPAS MASAVE TË PROPOZUARA

Shënim: Tabela llogaritëse të shtohen sipas nevojës

Fasada 1					
Muri i jashtëm					
Shtrësat	d(m)	λ (W/m ² ·°C)	R (m ² ·°C/W)	U (W/m ² ·°C)	
Rezistenca e sipërfaqes (a jashtme)			0.04		
Shtrësat fasadës	0.02	1	0.020		
Isolimi termik (EPS) 15-20 kg/m ³	0.12	1	0.120		
Blloqe argjilla me vrima	0.25	1	0.250		
Suvaja e brendshme	0.02	1	0.020		
Rezistenca e sipërfaqes (a brendshme)			0.13		
Total Resistance			0.6		1.72

Drejtimi i përhapjes së nxehtë	Rezistenca termike e sipërfaqes (m ² · °C/W)	Jashë (R _{se})
Horizontal (Këndi 0° dhe 90°)	0.13	
Lart	0.1	0.04
Poshtë	0.17	

Fasada 2					
Muri i jashtëm					
Shtrësat	d(m)	λ (W/m ² ·°C)	R (m ² ·°C/W)	U (W/m ² ·°C)	
Rezistenca e sipërfaqes (a jashtme)			0.04		
Shtrësat fasadës	0	1	0.000		
Isolimi termik (EPS) 15-20 kg/m ³	0	1	0.000		
Blloqe argjilla me vrima	0	1	0.000		
Suvaja e brendshme	0	1	0.000		
Rezistenca e sipërfaqes (a brendshme)			0.13		
Total Resistance			0.2		5.88

Kulmi					
Shtrësat	d(m)	λ (W/m ² ·°C)	R (m ² ·°C/W)	U (W/m ² ·°C)	
Rezistenca e sipërfaqes (a jashtme)			0.04		
Shtrësat natshuesës – Estrih	0.02	1	0.020		
Isolimi termik (EPS) 15-20 kg/m ³	0.15	1	0.150		
Filaka masive nga betoni i armuar	0.25	1	0.250		
Suvaja e brendshme	0.02	1	0.020		
Rezistenca e sipërfaqes (a brendshme)			0.1		
Total Resistance			0.6		1.72

Shënim: Shihni tabelat sipas nevojës

F	G	H	I	J
Çmimi [€/Vit]	KgCO2/m2/Vit		Ton CO2/Vit	kWh/vit
2,843.38	2,241.53		179.32	124,702.52
			Te dhenat finale per RA	

Tabela permbledhese e te dhenave per Raport te Thjeshtezuar te Auditimit

Konsumi i përgjithshëm i energjisë para masave për EE	155,836.17	[kWh/vit]
Konsumi i përgjithshëm i llogaritur i energjisë pas masave te propozuara	124,702.57	[kWh/vit]
Kursimet potenciale të energjisë primare	31,134	[kWh/vit]
Vlera e Co2 i përgjithshëm i energjisë para masave për EE	224.09	Ton CO ₂ [ton/vit]
Vlera e Co2 i llogaritur i energjisë pas masave te propozuara	179.3	Ton CO ₂ [ton/vit]
Reduktimi i CO ₂	44.79	Ton CO ₂ [ton/vit]

Aneksi 16.3 Faqja e kopertinës së Protokollit të Bankës Botërore

Guidance Note on Measurement and Verification for World Bank Energy Efficiency Projects

Energy and Extractives Global Practice Group

:

Aneksi 16.4 Pamje e ekranit nga raporti i FKEE, ku paraqitet vlera e kursimeve për ndërtesat rezidenciale (fkee-rks.net)

download/raporti-vjetor-fkee-per-vitin-2024/?wpdmdl=4536&refresh=67ebadf74cea61743498743

Ask Copilot

43 of 54

përfitojnë rreth 785 familje të cënueshme, nga të cilat rreth 75 familje u takojnë komuniteteve joshumicë.

6.3.3 Kursimi i energjisë për ngrohje

Të dhëna mbi energjinë e kursyer (në kwh,).

- Sa i përket komponentës së subvencionimit të aplikimit të masave EE në shtëpitë individuale, janë bërë edhe kalkulimet e kursimeve të energjisë për ngrohje dhe ka rezultuar se për **2218** përfitues të trajtuar brenda 2024 është arritur kursime të llogaritura të energjisë primare prej rreth **63,550 MWh/vit (rreth 5.6 ktoe/vit)**. Në bazë të kalkulimeve, pas aplikimit të masave EE është arritur një kursim mesatar i energjisë primare për ngrohje rreth **30%**.

43

FKEE
FONDI I KOSOVËS PËR EFICIENCË TË ENERGJISË
KOSOVSKI FOND ZA ENERGETSKIJ EFIKASNOST
KOSOVO ENERGY EFFICIENCY FUND

- Sa i përket ndërtesave sociale shumë-banesore, të cilat janë në rinovim, sipas auditimeve detale kursimi i energjisë do të jetë rreth **6,205 MWh/vit (rreth 0.53 ktoe/vit)**.

Tabela 16.1: Formati i tabelave për regjistrimin e të dhënave në PMV (pamje ekrani)

Masa e zbatuar - Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	
Shënimet e përgjithshme	
Titulli i masës	
Përshkrimi masës	
Lloji i masës	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)
Lokacioni	
Sektori	NDËRTESET DHE SHËRBIMET
Grupi	
Lloji i lëndës djegëse (para)	
Lloji i lëndës djegëse (pas)	
Data e zbatimit	
Vlen deri më	
Entiteti	
Lokacioni i masës	
Rruga dhe nr	
Përgjegjës	
Përsoni përgjegjës (emri)	
Përsoni përgjegjës (emaili)	
Përsoni përgjegjës (telefoni)	
☐ Bashkë-Financimi ☐ Dokumentet	
Kursimet dhe kostoja	
Final energy savings	0,00
Kursimi i EP (kWh/vit)	0,00
Zvogëlimi i CO2 (t)	0,00
Kosto e masës (€)	0,00
Të dhënat për kalkulim	
Formula	$FES = \left(\frac{SHD_{mit}}{\eta_{mit}} - \frac{SHD_{nrv}}{\eta_{nrv}} \right) \cdot A_{heated}$
Nevoja specifike për ngrohje (e vjetër) (kWh/m2/vit)	
Nevoja specifike për ngrohje (e re) (kWh/m2/vit)	
Sipërfaqja e ngrohur (m2)	
Efiçienca sezonale e sistemit të vjetër të ngrohjes (Totali) (-)	
Efiçienca sezonale e sistemit të ri të ngrohjes (Totali) (-)	
Ose	
Efiçienca e kaldajës së vjetër (-)	
Efiçienca e kaldajës së re (-)	
Efiçienca e emetimit të sistemit të vjetër të ngrohjes (-)	
Efiçienca e emetimit të sistemit të ri të ngrohjes (-)	
Efiçienca e rrjetit të sistemit të vjetër të ngrohjes (-)	
Efiçienca e rrjetit të sistemit të ri të ngrohjes (-)	
Fut Kalkulo	

122

Tabela 16.4 Shembull i tabelës për llogaritjen e kursimeve të energjisë duke përdorur Protokollin e Bankës Botërore

	SKENARI I RAPORTUAR	SKENARI BAZË	1. RINOVIMI I MBËSHTJELLËSIT TË NDËRTESËS ME EPS	3. RINOVIMI I NDRIÇIMIT	4. RINOVIMI I SISTEMIT TË NGROHJES	5. RINOVIMI I SISTEMIT TË UJIT SANITAR TË NGROHTË (SHW)
KONSUMI I NGROHJES						
Burimi i energjisë	Lëndë dru-sore	Lëndë dru-sore	Lëndë dru-sore	Lëndë drusore	Pelet drusor	Pelet drusor
Konsumi i energjisë [kWh/vit]		198,516	75,983	198,516	198,516	198,516
Konsumi i lëndës djegëse [kWh/vit]	93,240	381,761	146,121	381,761	259,498	381,761
Konsumi specifik [kWh/vit/m ²]	0.0	205.7	78.7	205.7	205.7	205.7
Konsumi specifik i lëndës djegëse [kWh/vit/m ²]	96.6	395.6	151.4	395.6	268.9	395.6
Kursimet e energjisë			61.72%	0.00%	32.03%	0.00%
Konsumi i energjisë elektrike						
Konsumi i energjisë elektrike [kWh/vit]	338	11,125	11,125	5,846	11,125	8,914
Konsumi specifik [kWh/vit/m ²]	0.4	11.5	11.5	6.1	11.5	9.2
Kursimet e energjisë elektrike			0%	47%	0%	20%
Konsumi total [kWh/vit]	93,578	392,886	157,246	387,607	270,623	390,675
Kursimet totale [kWh/vit]			235,640	5,279	122,263	2,211
Kursimet totale [%]			59.98%	1.34%	31.12%	0.56%

Tabela 16.5: Kursimet në ktoe nga masat në pajisje me efikasitet të energjisë (tabela nga ME, e plotësuar nga KESCO)

NUMRI I NJEH-SORIT	A) KONSUMI JANAR 2024	B) KONSUMI JANAR 2025	C) DIFERENCA = (A-B)	KURSIMET NË ktoe = $C \cdot 8.59845 \cdot 10^{-8}$

Tabela 16.6: Kursimet nga investimet në masa të efikasitetit të energjisë në ndërtesa komerciale

KOMPANIA / BIZNESI	A) INVESTIMI NGA QEVERIA	B) INVESTIMI NGA GRANTET	C) INVESTIMI I KOMPANISË	D) TOTALI I INVESTIMIT NË MILIONË EUR = A+B+C	KURSIMET NË ktoe = $D \cdot 0.2$ (5 milionë EUR = 1 ktoe)

Tabela 16.7: Tabela e thjeshtuar e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KURSIMET E ENERGJISË NË SEKTORIN E NDËRTESAVE				TOTALI I KURSIMEVE TË EN- ERGJISË (ktoe) =a + b + c
a) Ndërtesat pub- like	b) Ndërtesat rezidenciale		c) Ndërtesat komerciale	
	Struktura e ndërtesës	Pajisje elek- tro-shtëpiake		

6.17 KURSIMET TOTALE KUMULATIVE TË ENERGJISË NË NDËRTESA PUBLIKE

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Treguesi “Kursimet e energjisë në ndërtesa publike” mat uljen e konsumit të energjisë të arritur në objektet e qeverisë dhe të sektorit publik nëpërmjet përmirësimeve në efikasitetin e energjisë. Ky tregues kuantifikon ndikimin e masave si: izolimi i përmirësuar, sistemet efikase të ngrohjes, ventilimit dhe ftohjes (HVAC), ndriçimi i qëndrueshëm dhe rinovimet e ndërtesave. Kjo ulje e konsumit shprehet në njësi energjie (GWh ose ktoe) dhe monitorohet për të siguruar pajtueshmërinë me Strategjinë e Energjisë së Kosovës 2022–2031 dhe Ligjin nr. 06/L-079 për Efikasitetin e Energjisë. Konkretisht, neni 2 i ligjit përcakton detyrimin për rinovimin vjetor të të paktën 1% të sipërfaqes totale të ndërtesave të qeverisë qendrore, duke u rritur në 3% sipas ligjit të rishikuar, për të përmbushur standardet minimale të performancës energjetike.

Ky tregues është zgjedhur për shkak të rëndësisë së tij në matjen e progresit të Kosovës drejt qasjes kombëtare dhe të BE-së për efikasitetin e energjisë, përfshirë edhe pajtueshmërinë me Direktivën për Efikasitetin e Energjisë (2012/27/BE) dhe Direktivën për Performancën e Energjisë në Ndërtesa (2010/31/BE, e ndryshuar me Direktivën (BE) 2018/844). Ky tregues mbështet Strategjinë Kombëtare për Rinovimin e Ndërtesave (SKRN), e cila synon transformimin e ndërtesave publike në struktura me konsum afër zero energji. Duke matur reduktimet në konsumin e energjisë për ngrohje, ftohje dhe ndriçim, treguesi siguron rinovime me kosto-efektive dhe nxit investime të qëndrueshme. Vlera e treguesit llogaritet nëpërmjet formulës së mëposhtme nga platforma e monitorimit dhe verifikimit (PMV), e cila menaxhohet nga Divizioni i Energjisë brenda Ministrisë së Ekonomisë (ME) është:

$$FES = \left(\frac{SHD_{init}}{\eta_{init}} - \frac{SHD_{new}}{\eta_{new}} \right) \cdot A_{Heated}$$

FES – Ekuacioni për llogaritjen e kursimit të energjisë për masën M1; kWh/vit

M1- Masat e rinovimit në ndërtesa, dy ose më shumë.

SHD_{init} - Kërkesa specifike për ngrohje e ndërtesës përpara implementimit të masave të efikasitetit të energjisë (bazuar në kriteret e kategorizimit të ndërtesave sipas viteve), në kWh/m²/vit.

SHD_{new} - Kërkesa specifike për ngrohje e ndërtesës pas implementimit të masave të efikasitetit të energjisë (bazuar në kriteret e kategorizimit të ndërtesave sipas viteve), në kWh/m²/vit.

A_{heated} - Sipërfaqja e ngrohur e ndërtesës së rinovuar, në m^2 . η_{init} - Efiçienca sezonale e vjetër e sistemit të ngrohjes.

η_{new} - Efiçienca sezonale e re e sistemit të ngrohjes. Parametrat që mund të përdoren për të zbërthyer treguesin janë:

- Llojet e ndërtesave publike (shkolla, spitale, zyra qeveritare, ndërtesa komunale, etj.)
- Komuna
- Masat e zbatuara për efiçencën e energjisë (EE), të cilat paraqiten në tabelën 17.1 më poshtë:

Tabela 17.1: Lista e masave të zbatuara për efiçencën e energjisë (EE)

	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)
	Masat e rinovimit të izolimit të komponenteve të ndërtesës (M2)
	Futja në përdorim e kodit të ri të ndërtimit (M3)
	Zëvendësimi i pajisjeve për furnizim me ngrohje në ndërtesa (M4)
	Zëvendësimi ose instalimi i pajisjeve për ngrohjen e ujit (M5)
	Instalimi ose zëvendësimi i split sistemeve (më pak 12 kW) për kondicionimin e ajrit (M6)
	Ngrohja solare e ujit (M7)
	Zëvendësimi i pajisjeve të arvizërisë që konsumojnë energji (M8)
	Zëvendësimi ose instalimi i ri i poqave në ndërtesat rezidenciale (M9)
	Zëvendësimi ose instalimi i ri i sistemit të ndriçimit në ndërtesat terciare (M10)
	Zëvendësimi, apo pajisje te reja për zyrë (M11)
	Zëvendësimi ose instalimi i ri sistemeve për ndriçimin e rrugëve (M12)
	Instalimi i pompave termike (M13)
	Auditimi energjetik (M14)
	Kyçja e ndërtesës në sistemin e ngrohjes në largësi (M15)
	Modulet fotovoltaike (M17)
	Fushatat e vetëdijesimit (M18)
	Instalimi ose zëvendësimi i pompave qarkulluese (M19)
	Sistemet e rikuperimit të nxehtësisë (M20)
	Sistemi i menaxhimit të energjisë (M21)
	Njehsorët inteligjent dhe faturimi informues (M22)

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysht në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Mbledhja, analiza dhe shpërndarja e të dhënave për ndërtesat publike që zbatojnë masa të efijencës së energjisë (EE) bëhet duke ndjekur këta hapa të strukturuar:

3.1 Para zbatimit të masave për EE në ndërtesat publike, për secilën ndërtesë realizohet një auditim i detajuar energjetik nga një Auditor i Energjisë, i cili harton një "Raport të Auditimit Energjetik". Ky auditim vlerëson konsumin aktual të energjisë së ndërtesës dhe identifikon mundësitë për përmirësimin e efijencës.

3.2 Bazuar në rekomandimet nga Raporti i Auditimit Energjetik, zbatohen masat e efijencës së energjisë, si përmirësimi i izolimit, sistemet e ngrohjes, ftohjes dhe eventualisht të ventilimit, apo instalimi i ndriçimit të qëndrueshëm nga pronarët e ndërtesave. Këto masa projektohen me qëllim rritjen e performancës energjetike të ndërtesës.

3.3 Pas përfundimit të rinovimeve, efektiviteti i masave të zbatuara të EE duhet të verifikohet nga platforma e monitorimit dhe verifikimit (PMV). Kjo përfshin ri-vlerësimin e performancës energjetike të ndërtesës për të përcaktuar kursimet reale të energjisë dhe sasinë e emetimeve të CO₂ të çliruara, në krahasim me vlerën bazë para rinovimit, ose, pas përfundimit të rinovimit, kursimet e energjisë mund të paraqiten si të llogaritura.

3.4 Divizioni i Efijencës së Energjisë në kuadër të ME regjistron të dhënat kryesore për kursimet e energjisë në Platformën e Monitorimit dhe Verifikimit (PMV), e cila menaxhohet nga ME. ME mbledh të dhënat duke përdorur skedarë Excel nga institucione të tilla si Fondi i Kosovës për Efijencë të Energjisë (FKEE) dhe, eventualisht, nga komunat për secilën ndërtesë publike, me qëllim që të plotësojë Platformën për Monitorim dhe Verifikim (PMV). Shih pamjen e ekranit për futjen e të dhënave në PMV, të propozuar në tabelën 17.2

3.5 MVP i agregon automatikisht të dhënat (shih pamjen e ekranit në tabelën 17.3). Kjo tabelë ofron një pasqyrë gjithëpërfshirëse mbi përmirësimet kumulative të efijencës së energjisë të arritura në ndërtesat publike. Tabela 17.4 përmbledh informacionin më të rëndësishëm të përfshirë në tabelën e agregimit të të dhënave në PMV.

3.6 Vlera e këtij treguesi automatikisht nga PMV (shih pamjen e ekranit të paraqitjes së të dhënave në tabelën 17.5). Një tabelë e thjeshtuar e paraqitjes së të dhënave (shih tabelën 17.6) do të digjitalizohet duke përdorur softuerin e SERK, ndërsa të dhënat do të regjistrohen nga Divizioni i Efijencës së Energjisë në ME.

3.7 Analiza e vlerës kryhet nga Divizioni i Efijencës së Energjisë, pjesë e Ministrisë së Ekonomisë, nga Fondi i Kosovës për Efijencë të Energjisë (FKEE) dhe nga komunat. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysht të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti të Energjisë në kuadër të Ministrisë së Ekonomisë dhe FKKE, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën e mësipërme, arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK, të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik i Departamentit të Energjisë (ME).

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen vazhdimisht gjatë gjithë vitit dhe më pas paraqiten në korrik dhe janar të vitit pasues.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Formulari për regjistrimin e të dhënave në PMV

Tabela 17.2: Formati i tabelave për regjistrimin e të dhënave në PMV (pamje ekrani)

Masa e zbatuar - Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	
Shënimet e përgjithshme	
Titulli i masës	
Përshkrimi masës	
Lloji i masës	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)
Lokacioni	
Sektori	NDËRTESAT DHE SHËRBIMET
Grupi	
Lloji i lëndës djegëse (para)	
Lloji i lëndës djegëse (pas)	
Data e zbatimit	
Vlen deri më	
Entiteti	
Lokacioni i masës	
Rruga dhe nr	
Përgjegjës	
Përsoni përgjegjës (emri)	
Përsoni përgjegjës (emaili)	
Përsoni përgjegjës (telefoni)	
☐ Bashkë-Financimi ☐ Dokumentet	
Kursimet dhe kostoja	
Final energy savings	0,00
Kursimi i EP (kWh/vit)	0,00
Zvogëlimi i CO2 (t)	0,00
Kosto e masës (€)	0,00
Të dhënat për kalkulim	
Formula	$FES = \left(\frac{SHD_{mit}}{\eta_{mit}} - \frac{SHD_{new}}{\eta_{new}} \right) \cdot A_{heated}$
Nevoja specifike për ngrohje (e vjetër) (kWh/m2/vit)	
Nevoja specifike për ngrohje (e re) (kWh/m2/vit)	
Sipërfaqja e ngrohur (m2)	
Eficienca sezonale e sistemit të vjetër të ngrohjes (Totali) (-)	
Eficienca sezonale e sistemit të ri të ngrohjes (Totali) (-)	
Ose	
Eficienca e kalidajës së vjetër (-)	
Eficienca e kalidajës së re (-)	
Eficienca e emetimit të sistemit të vjetër të ngrohjes (-)	
Eficienca e emetimit të sistemit të ri të ngrohjes (-)	
Eficienca e rrjetit të sistemit të vjetër të ngrohjes (-)	
Eficienca e rrjetit të sistemit të ri të ngrohjes (-)	
Fut Kalkulo	

Tabela 17.3 Formati i tabelës së agregimit të të dhënave në PMV (pamje ekrani)

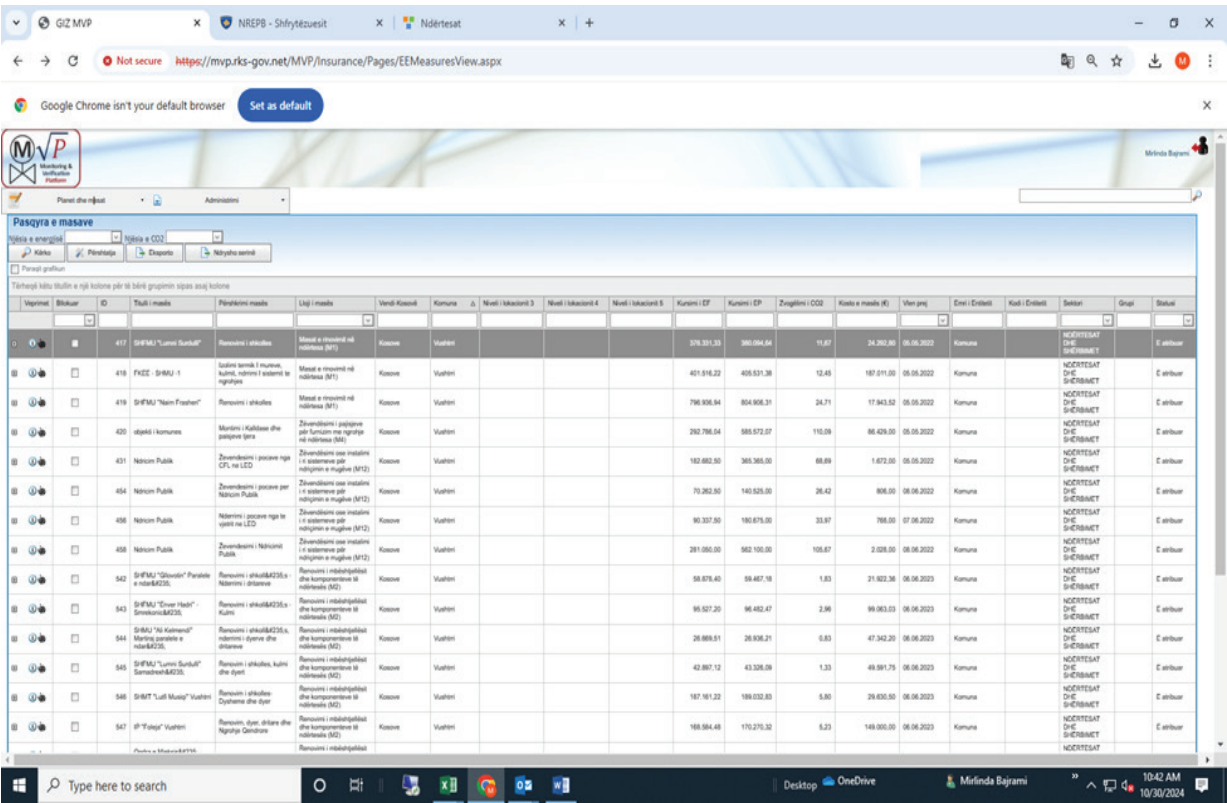

Tabela 17.4: Tabela e thjeshtuar për agregimin e të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KOMU-NA	EMRI I NDËRTESËS	ADRE-SA	VITI I NDËR-TIMIT	VITI I RINOVI-MIT	SIPËR-FAQJA E NGRO-HUR (M²)	LLOJI I LËNDËS DJEGËSE PARA	LLOJI I LËNDËS DJEGËSE PAS	KOSTOJA E MASËS (€)	MASA EE, E ZBATUAR	KUR-SIMET E EN-ERGJISË (KWH)

Tabela 17.5: Formati i paraqitjes së të dhënave në PMV (pamje ekrani)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1									
2	Titulli i masës	Lloji i masës	Vendi-Kosovë	Komuna	Kursimi i EF	Kursimi i EP	Zvogëllimi i CO2	Kosto e masës (€)	Vlen prej
3	KEEREP Konvikti Studentor Nr.6	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	1,097,496.73	4,936,765.60	127.06	54,913.00	1-Oct-18
4	KEEREP Fakulteti i Edukimit dhe Arteve	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	1,541,887.39	3,905,736.80	358.29	211,511.00	1-Oct-18
5	KEEREP Fakulteti i Arkitektures	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	721,257.09	1,827,007.86	167.60	71,075.00	8-Oct-18
6	KEEREP Ndertesa e Institutit	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	1,393,436.49	3,765,252.73	309.82	351,745.00	15-Oct-18
7	KEEREP Klinika Ortopedike	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	1,447,545.18	3,866,634.66	324.51	195,094.00	15-Oct-18
8	KEEREP Klinika e Neurologjise	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	1,158,760.37	3,095,242.25	259.77	305,920.00	22-Oct-18
9	KEEREP Qendra Ortoprostetike	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	534,039.68	1,413,200.87	120.51	160,300.00	29-Oct-18
10	KEEREP Klinika Psikiatrike	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	1,172,792.23	3,132,723.70	262.91	227,512.00	9-Oct-18
11	KEEREP Fakulteti i Mjekesise	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	818,670.45	2,166,404.19	184.74	146,106.00	10-Oct-18
12	KEEREP Instituti i Shendetit Publik	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	2,104,744.61	5,569,674.03	474.95	189,515.00	26-Oct-18
13	KEEREP Fakulteti i Stomatologjise	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prishtinë	2,171,856.55	5,747,268.79	490.09	185,659.00	31-Oct-18
14	KEEREP Instituti Rajonal i Shendetit Publik	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prizren	901,965.41	2,188,639.80	448.68	160,367.00	23-Oct-18
15	KEEREP Spitali psikiatrik dhe i hemodializes	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prizren	316,586.39	1,127,225.58	275.71	20,209.00	7-Oct-19
16	KEEREP Spitali qendror	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prizren	3,637,143.94	8,812,202.05	1,804.88	278,096.00	14-Oct-19
17	KEEREP Spitali i Semundjeve Infektive	Masat e rinovimit në ndërtesa (M1)	Kosovë	Prizren	1,350,602.35	3,272,287.54	670.22	171,134.00	22-Oct-19
	Totali-Masat								

Tabela 17.6: Tabela e thjeshtuar e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

[illegible]

6.18 KURSIME TOTALE KUMULATIVE TË ENERGJISË NË NDËRTESAT REZIDENCIALE DHE KOMERCIALE

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat uljen e konsumit të energjisë të arritur me kalimin e kohës si rezultat i përmirësimeve në efikasitetin e energjisë në objektet rezidenciale dhe komerciale. Këto kursime rezultojnë nga zbatimi i masave si: izolimi i përmirësuar, sistemet e ngrohjes dhe ftohjes me efikasitet të lartë, dritaret me efikasitet energjetike dhe ndriçimi eficient.

Sipas Strategjisë së Energjisë së Kosovës 2022-2031, këto nisma synojnë të mbështesin kursimet e energjisë përmes reduktimit të kërkesës së përgjithshme dhe përafrimit me standardet e BE-së për energji të qëndrueshme.

Caku kumulativ pasqyron një reduktim progresiv të konsumit të energjisë (të matur në GWh ose ktoe) dhe vlerëson progresin drejt objektivave të Kosovës për efikasitetin e energjisë dhe klimën.

Ky tregues mat drejtpërdrejt uljen e konsumit të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe komerciale, me fokus të veçantë në izolim, ngrohje, ftohje, ndriçim dhe shërbime të tjera të ndërtesave. Me zbatimin e masave të efikasitetit, në këto ndërtesa zvogëlohet nevoja operative për energji, duke kontribuar kështu në arritjen e caqeve vjetore dhe kumulative të kursimeve të energjisë. Strategjia e Energjisë e Kosovës 2022-2031, ka caktuar si prioritet arritjen e kursimeve kumulative prej 266.4 ktoe në sektorin e ndërtesave deri në vitin 2031. Ky cak ambicioz përfshin ndërtesat publike, private dhe komerciale, duke pasqyruar zotim të fortë për rritjen e efikasitetit të energjisë dhe promovimin e praktikave të qëndrueshme të energjisë.

Përfitimet indirekte përfshijnë reduktimin e emetimeve të gazeve serrë dhe ndikimit të përgjithshëm mjedisor. Kursimet financiare që lidhen me reduktimin e konsumit të energjisë zvogëlojnë kostot për pronarët e objekteve, duke mbështetur stabilitetin ekonomik më të gjerë. Gjithashtu, këto kursime ndihmojnë në uljen e varësisë kombëtare nga importi i energjisë, duke përmirësuar sigurinë energjetike. Sipas projeksioneve, kursimet vjetore të energjisë deri në vitin 2040 pritet të kontribuojnë ndjeshëm në arritjen e caqeve klimatike të Kosovës, ku gjysma e caktuar të përgjithshme pritet të arrihet deri në vitin 2030.

Kursimet e energjisë arrihen përmes tre komponentëve të ndryshëm:

- Investime në strukturën e ndërtesave rezidenciale, kryesisht të zbatuara nga Fondi i Kosovës për Efikasitet të Energjisë (FKEE), të cilat përfshijnë: izolimin e përmirësuar, dritaret me efikasitet energjetike dhe ndriçimin eficient. Kursimet do të maten përmes një auditimi para zbatimit të masave të rekomanduara për arritjen e kursimeve të parashikuara dhe verifikimin/inspektimin e zbatimit të masave të rekomanduara/cilësisë (shih pikat 3.1 dhe 3.2).
- Investime në pajisje elektro-shtëpiake efikase për ndërtesat rezidenciale, kryesisht të zbatuara nga Ministria e Ekonomisë (ME), të cilat përfshijnë: pompa të ngrohjes, sisteme solare termike, sisteme efikase të ngrohjes dhe ftohjes, si dhe pajisje të tjera efikase. Kursimet do të maten duke krahasuar faturat e energjisë përpara dhe pas zbatimit të masave (shih pikat 3.3 dhe 3.4).
- Investime në ndërtesat komerciale, kryesisht të zbatuara nga ME dhe/ose MINT/KIESA. Kursimet do të maten duke përdorur një koeficient të kursimeve të energjisë të bazuar në investime (shih pikën 3.5).

Meqenëse treguesi përfshin masa të ndryshme si në sektorin rezidencial ashtu edhe në atë komercial, vlera e treguesit llogaritet përmes formulës në vijim:

$$D = \sum_{i=1}^n (a + b + c)$$

ku:

D = kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe komerciale

a = kursimet e energjisë në ndërtesat rezidenciale nga masat në strukturën e ndërtesës (izolim, dritare, etj.) në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

b = kursimet e energjisë në ndërtesat rezidenciale nga masat në pajisjet efikënte (pompë ngrohjeje, sistem solar termik, etj.) në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

c = kursimet e energjisë në ndërtesat komerciale në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit duhet të zbërthehet sipas llojit të ndërtesës (rezidenciale ose komerciale).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave si në vijim:

3.1 Ndërtesat rezidenciale që zbatojnë masa të izolimit për efikëncë të energjisë (EE) monitorohen përmes një procesi të strukturuar. Mbledhja e të dhënave fillon me një auditim energjetik, i cili mund të jetë i thjeshtuar ose i detajuar (shih aneksin 18.1), në varësi nga kërkesat, dhe pastaj rekomandohen masat e EE.

3.2 Pas zbatimit të masave të rekomanduara, FKEE verifikon/inspekton zbatimin dhe cilësinë, llogarit kursimet e energjisë duke përdorur Protokollin e Bankës Botërore (shih aneksin 18.2) dhe i paraqet kursimet e energjisë për secilin përfitues në një raport, duke përfshirë tabelën 18.1.

3.3 FKEE paraqet kursimet e përgjithshme të energjisë për të gjithë përfituesit në një raport, i cili publikohet rregullisht në uebsajtin e FKEE (shih aneksin 18.3).

3.4 Kursimet e energjisë nga zbatimi i pajisjeve efikënte në ndërtesat rezidenciale mblidhen përmes konsumit të energjisë elektrike nga njehsorët e përfituesve. ME do të dërgojë kërkesë në KESCO, duke përdorur tabelën 18.2, për të kërkuar një raport të konsumit të energjisë elektrike për periudhat para dhe pas zbatimit të masave, për njehsorët e përfituesve.

3.5 Ndërtesat komerciale që zbatojnë masa të efikëncës së energjisë (EE) llogariten nga Divizioni i Efikëncës së Energjisë brenda Departamentit të Energjisë në Ministrinë e Ekonomisë, në bazë të investimeve, duke përdorur formulën vijuese: 5 milionë euro investime = 1 ktoe, siç paraqitet në tabelën 18.3.

3.6 Të dhënat paraqiten (regjistrohen) nga Divizioni i Efiçencës së Energjisë (DEE) brenda Departamentit të Energjisë në Ministrinë e Ekonomisë, dhe të gjitha investimet llogariten përmes tabelës 18.4 duke përdorur softuerin e SERK.

3.7 Analiza e vlerës kryhet nga Divizioni i Efiçencës së Energjisë dhe nga Fondi i Kosovës për Efiçencë të Energjisë (FKEE). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti të Energjisë në kuadër të Ministrisë së Ekonomisë dhe FKEE, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën e mësipërme, arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK, të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal pranë Departamentit të Energjisë (ME).

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen vazhdimisht gjatë gjithë vitit dhe më pas paraqiten gjatë tremujorit të parë të vitit pasues.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Burimi i të dhënave për ndërtesat rezidenciale është raporti i auditimit të detajuar nga FKEE (tabela 18.1, tabela 18.2 dhe aneksi 18.3), ndërsa për ndërtesat komerciale burim janë tabelat e raportimit nga Divizioni i Efiçencës së Energjisë brenda Departamentit të Energjisë të Ministrisë së Ekonomisë (tabela 18.3).

Tabela 18.1 Shembull i tabelës për llogaritjen e kursimeve të energjisë duke përdorur Protokollin e Bankës Botërore

	SKENARI I RAPORTU-AR	SKENARI BAZË	1. RINOVIMI I MBËSHTJELLËSIT TË NDËRTESES ME EPS	3. RINOVIMI I NDRIÇIMIT	4. RINOVIMI I SISTEMIT TË NGROHJES	5. RINOVIMI I SISTEMIT TË UJIT SANITAR TË NGROHTË (SHW)
KONSUMI I NGROHJES						
Burimi i energjisë	Lëndë drusore	Lëndë drusore	Lëndë drusore	Lëndë drusore	Pelet drusor	Pelet drusor
Konsumi i energjisë [kWh/vit]		198,516	75,983	198,516	198,516	198,516
Konsumi i lëndës djegëse [kWh/vit]	93,240	381,761	146,121	381,761	259,498	381,761
Konsumi specifik [kWh/vit/m²]	0.0	205.7	78.7	205.7	205.7	205.7
Konsumi specifik i lëndës djegëse [kWh/vit/m²]	96.6	395.6	151.4	395.6	268.9	395.6
Kursimet e energjisë			61.72%	0.00%	32.03%	0.00%
Konsumi i energjisë elektrike						
Konsumi i energjisë elektrike [kWh/vit]	338	11,125	11,125	5,846	11,125	8,914
Konsumi specifik [kWh/vit/m²]	0.4	11.5	11.5	6.1	11.5	9.2
Kursimet e energjisë elektrike			0%	47%	0%	20%
Konsumi total [kWh/vit]	93,578	392,886	157,246	387,607	270,623	390,675
Kursimet totale [kWh/vit]			235,640	5,279	122,263	2 211
Kursimet totale [%]			59.98%	1.34%	31.12%	0.56%

Tabela 18. Kursimet në ktoe nga masat në pajisje me efikasitet të energjisë (tabela nga ME, e plotësuar nga KESCO)

NUMRI I NJEH-SORIT	A) KONSUMI JANAR 2024	B) KONSUMI JANAR 2025	C) DIFERENCA = (A-B)	KURSIMET NË ktoe = $C \cdot 8.59845 \cdot 10^{-8}$

Tabela 18.3: Kursimet nga investimet në masa të efikasitetit të energjisë në ndërtesa komerciale

KOMPANIA / BIZNESI	A) INVESTIMI NGA QEVERIA	B) INVESTIMI NGA GRANTET	C) INVESTIMI I KOMPANISË	D) TOTALI I INVESTIMIT NË MILIONË EUR = A+B+C	KURSIMET NË ktoe = $D \cdot 0.2$ (5 milionë EUR = 1 ktoe)

Tabela 18.4 Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KURSIMET TOTALE KUMULATIVE TË ENERGJISË NË NDËRTESAT REZIDENCIALE DHE KOMERCIALE			
a) Ndërtesa rezidenciale		b) Ndërtesa komerciale	Totali(ktoe)= a + b
Struktura e ndërtesës	Pajisje elektro-shtëpiake		

Aneksi 18.1 Formati i raportit të thjeshtuar të auditimit energjetik

Të dhënat e përgjithshme të aplikuesit/konsumatorit shtëpiak

Raporti i thjeshtuar i auditimit energjetik - Formulari i aplikimit në FKEE	
Pronari i shtëpisë:	
Emri dhe mbiemri:	
Emri dhe mbiemri i bashkë-pronarit:	
Numri i kontaktit	
Adresa e shtëpisë	
Koordinatat - GPS	
Komuna	
Numri i njehsorit elektrik ose D - numri unik (gjendet në faturën e energjisë)	
Viti i ndërtimit të shtëpisë:	
Sipërfaqja përdhese [m ²]	
Numri i kateve	
Sipërfaqja totale e të gjitha kateve [m ²]	
Hapësira e ngrohur në %	_____ %
Numri i banorëve që jetojnë në shtëpi	
Burimi i energjisë që përdoret për ngrohje.	☐ Dru zjarri _____ [m ³ /vit] _____ [€] ☐ Energji elektrike _____ [KWh/vit] _____ [€] ☐ Linjit _____ [ton/vit, or m ³ /vit] _____ [€] ☐ Gaz _____ [m ³ /vit] _____ [€] ☐ Tjetër _____ (specifiko) _____ [€]
Konsumi total i energjisë para masave të EE	_____ [kWh/vit]
Konsumi total i vlerësuar i energjisë pas masave të propozuara	_____ [kWh/vit]
Kursime potenciale të energjisë primare	[kWh/vit] _____
Reduktimi i CO ₂	Ton CO ₂ [ton/vit] _____
Sistemi i ngrohjes	☐ Sistem i ngrohjes qendrore ☐ Sistem me ngrohës individualë ☐ Nuk ka sistem të ngrohjes
Sistemi i ftohjes:	☐ Sistem AC me njësi të ndara ☐ Sistem AC me shumë njësi të ndara ☐ Nuk ka kondicioner ajri

Lloji i masës për të cilën aplikoni:	☐ Izolimi termik i mureve të jashtme ☐ Izolimi termik i kornizës së çatisë, strehët e hyrjeve dhe tavanet e ballkoneve. ☐ Ndërrimi i dritareve dhe dyerve të tarracës ☐ Ndërrimi i dyerve të hyrjes ☐ Izolimi termik i çatisë së pjerrët - çati e ngrohtë/ e përdorur ☐ Izolimi termik i çatisë së pjerrët - platforma e çatisë/ çati e ftohtë ☐ Izolimi termik i çatisë së sheshtë dhe/ose tarracës mbi hapësirën me ngrohje ☐ Izolimi termik i tavanit të bodrumit/ katit përdhes pa ngrohje
A ka materiale të rrezikshme (<i>asbest, etj.</i>) në pozicionet ku do të aplikohen masat e EE? Vërejtje: Nëse është i pranishëm material asbesti, AE duhet të informojë aplikuesin/përfituesin që të pajtohet për trajtimin e këtij materiali, sipas legjislacionit në fuqi në Kosovë.	☐ Po ☐ Jo
A është mbështjellësi termik ekzistues i mureve të jashtme i përshtatshëm për masat e propozuara, sipas kriterëve të përcaktuara nga FKEE?	☐ Po ☐ Jo

LLOGARITJA E VLERËS U

SHËNIM: PLOTËSONI HAPËSIRAT E HIJEZUARA ME TË GJELBËR SIPAS MASAVE TË PROPOZUARA
 Shënim: Tabelat llogaritëse të shtohen sipas nevojës

Fasada 1				
Muri i jashtëm				
Shtresat	d (m)	λ (W/m·°C)	R (m ² ·°C/W)	U (W/m ² ·°C)
Rezistenca e sipërfaqes (e jashtme)			0.04	
Shtrësa e fasadës	0.02	?	0.020	
Izolimi termik (EPS) 15-20 kg/m ³	0.12	?	0.120	
Blloqe argjile me vrima	0.25	?	0.250	
Suvaja e brendshme	0.02	?	0.020	
Rezistenca e sipërfaqes (e brendshme)			0.13	
Total Resistance			0.6	1.72

Fasada 2				
Muri i jashtëm				
Shtresat	d (m)	λ (W/m·°C)	R (m ² ·°C/W)	U (W/m ² ·°C)
Rezistenca e sipërfaqes (e jashtme)			0.04	
Shtrësa e fasadës	0	?	0.000	
Izolimi termik (EPS) 15-20 kg/m ³	0	?	0.000	
Blloqe argjile me vrima	0	?	0.000	
Suvaja e brendshme	0	?	0.000	
Rezistenca e sipërfaqes (e brendshme)			0.13	
Total Resistance			0.2	5.88

Kulmi				
Shtresat	d (m)	λ (W/m·°C)	R (m ² ·°C/W)	U (W/m ² ·°C)
Rezistenca e sipërfaqes (e jashtme)			0.04	
Shtrësa natyrore - Esmh	0.02	?	0.020	
Izolimi termik (EPS) 15-20 kg/m ³	0.15	?	0.150	
Filake masive nga betoni i armuar	0.25	?	0.250	
Suvaja e brendshme	0.02	?	0.020	
Rezistenca e sipërfaqes (e brendshme)			0.1	
Total Resistance			0.6	1.72

Shënim: Shtoni tabelat sipas nevojës

Drejtimi i përhapjes së nxehtë	Rezistenca termike e sipërfaqes [(m ² ·°C)/W]	
	Brenda (R _{si})	Jashtë (R _{se})
Horizontal (Këndi 0° deri 30°)	0.13	0.04
Lart	0.1	
Poshtë	0.17	

F	G	H	I	J
Çmimi [€/Vit]	KgCO ₂ /m ² /Vit		Ton CO ₂ /Vit	kWh/vit
2,843.38	2,241.53		179.32	124,702.52
Te dhënat finale per RA				

Tabela permbledhese e te dhenave per Raport te Thjeshtezuar te Auditimit

Konsumi i përgjithshëm i energjisë para masave për EE	155,836.17	[kWh/vit]
Konsumi i përgjithshëm i llogaritur i energjisë pas masave te propozuara	124,702.57	[kWh/vit]
Kursimet potenciale të energjisë primare	31,134	[kWh/vit]
Vlera e CO ₂ i përgjithshëm i energjisë para masave për EE	224.09	Ton CO ₂ [ton/vit]
Vlera e CO ₂ i llogaritur i energjisë pas masave te propozuara	179.3	Ton CO ₂ [ton/vit]
Reduktimi i CO ₂	44.79	Ton CO ₂ [ton/vit]

Aneksi 18.2 Faqja e kopertinës së Protokollit të Bankës Botërore

Guidance Note on Measurement and Verification for World Bank Energy Efficiency Projects

Energy and Extractives Global Practice Group

Aneksi 18.3 Pamje e ekranit nga raporti i FKEE, ku paraqitet vlera e kursimeve për ndërtesat rezidenciale (fkee-rks.net)

ownload/raporti-vjetor-fkee-per-vitin-2024/?wpdmdl=4536&refresh=67ebadf74cea61743498743

Ask Copilot

43 of 54

përfitojnë rreth 785 familje të cënueshme, nga të cilat rreth 75 familje u takojnë komuniteteve joshumicë.

6.3.3 Kursimi i energjisë për ngrohje

Të dhëna mbi energjinë e kursyer (në kwh,).

- Sa i përket komponentës së subvencionimit të aplikimit të masave EE në shtëpitë individuale, janë bërë edhe kalkulimet e kursimeve të energjisë për ngrohje dhe ka rezultuar se për **2218** përfitues të trajtuar brenda 2024 është arritur kursime të llogaritura të energjisë primare prej rreth **63,550 MWh/vit (rreth 5.6 ktoe/vit)**. Në bazë të kalkulimeve, pas aplikimit të masave EE është arritur një kursim mesatar i energjisë primare për ngrohje rreth **30%**.

43

FKEE
FONDI I KOSOVËS PËR EFIÇIENCË TË ENERGJISË
KOSOVSKI FOND ZA ENERGETSKU EFIKASNOST
KOSOVO ENERGY EFFICIENCY FUND

- Sa i përket ndërtesave sociale shumë-banesore, të cilat janë në rinovim, sipas auditimeve detale kursimi i energjisë do të jetë rreth **6,205 MWh/vit (rreth 0.53 ktoe/vit)**.

6.19 NUMRI I NDËRTESAVE ME KONSUM AFËR ZERO ENERGJI

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

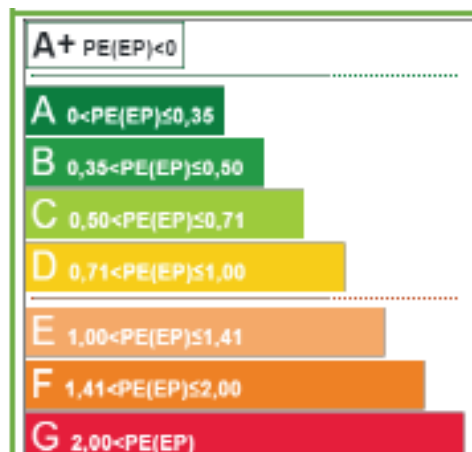
Ky tregues mat numrin e çdo ndërtese me konsum “afër zero energji” që po ndërtohet/ rinovohet dhe është certifikuar bazuar në performancën e kursimit të energjisë.

Sipas Ligjit nr. 08/L-242 për “performancën energjetike të ndërtesave” të miratuar më 12 qershor 2024, “Ndërtesë me konsum afër zero energji (NKAZE) – është ndërtesa që ka performancë shumë të lartë energjetike. Kërkesa për konsumin e energjisë shumë të ulët ose afër zero energji duhet të mbulohet në masë të madhe nga energjia e prodhuar nga burimet e ripërtëritshme, duke përfshirë energjinë nga burimet e ripërtëritshme në lokacion apo pranë tyre”. Ky ligj është pjesërisht i harmonizuar me Direktivën 2010/31/BE për Performancën Energjetike të Ndërtesave dhe Direktivën (BE) 2018/844 që ndryshon Direktivën 2010/31/BE për Performancën Energjetike të Ndërtesave.

Vlerësimi i NKAZE bazohet në Certifikatën e Performancës Energjetike (CPE) që paraqet performancën energjetike të ndërtesës apo njësisë së ndërtesës, të kalkuluar sipas Metodologjisë Kombëtare të Kalkulimit (MKK); e cila është metodologjia zyrtare e zhvilluar nga MMPHI. Certifikata rendit çdo ndërtesë sipas 8 kategorive të performancës energjetike (nga A+ në G).

Një “ndërtesë me konsum të energjisë afër zero (NZEB)” klasifikohet në kategorinë A+ (EP<0) (shih tabelën më poshtë).

Tabela 19.1: Kategoritë e performancës energjetike:

Ky tregues është integruar në SERK sepse mundëson uljen e konsumit të energjisë duke ndërtuar godina me efikasitet energjetike. Aktualisht, ndërtesat konsumojnë mbi 40% të energjisë totale të vendit. Duke investuar në efikasitetin e energjisë, Kosova mund të ulë kërkesën për energji, të kursejë burime dhe të pakësojë ndjeshëm emetimet e karbonit.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri i përgjithshëm i ndërtesave me konsum “afër zero energji” që po ndërtohen/rinovohen

m = numri i ndërtesave me konsum “afër zero energji” që po ndërtohen/rinovohen në vitin “n”.

Vlera e treguesit duhet të zërthehet sipas komunave dhe sektorëve (rezidenciale, publike, të tjera).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Para rinovimit të një ndërtese, pronari mund të kontaktojë një “auditor të energjisë” për të përgatitur një “raport të thjeshtuar të auditimit energjetik” (shih formatin në aneksin 19.1).

3.2 Rekomandimet nga raporti i auditimit energjetik duhet të zbatohen nga pronari i ndërtesës. Në rast se pronari nuk pajtohet me disa nga rekomandimet e propozuara nga auditori, mund të caktohet një ekspert i pavarur nga Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit (DPHNB) në MMPHI, për të rishikuar raportin e auditimit energjetik.

3.3 Pas zbatimit të të gjitha rekomandimeve për energjinë, pronari angazhon me kontratë një vlerësues privat të energjisë, i cili është zyrtarisht i pranuar/certifikuar nga MMPHI, për të vlerësuar nëse ndërtesa mund të certifikohet, duke futur të gjithë parametrat e të dhënave të energjisë në një softuer të zhvilluar nga MMPHI.

3.4 Bazuar në të dhënat e futura në softuer, DPHNB mund të certifikojë një “ndërtesë me konsum afër zero energji (NKAZE)” duke përdorur Certifikatën e Performancës Energjetike (CPE) (shih shembullin në tabelën 19.2) të gjeneruar automatikisht nga softueri (Regjistri Kombëtar i Performancës Energjetike të Ndërtesave -RKPEN-).

3.5 Numri i “ndërtesave me konsum afër zero energji (NKAZE)” agregohet automatikisht nga softueri i administruar nga Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit pranë MMPHI.

3.6 Vlera e këtij treguesi paraqitet (regjistrohet) duke përdorur formatin e propozuar në tabelën 19.3 nga Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit pranë MMPHI. Tabela e paraqitjes së të dhënave futet në softuerin e SERK nga MMPHI.

3.7 Analiza e vlerës bëhet nga Departamenti i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit pranë MMPHI. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesve (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Divizioni i Planifikimit Hapësinor, Ndërtimit dhe Banimit në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 19.3, arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK, të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal pranë Departamentit të Energjisë (ME).

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Certifikata e Performancës Energjetike (CPE) e gjeneruar automatikisht nga softueri (Regjistri Kombëtar i Performancës Energjetike të Ndërtesave).

Tabela 19.2: Shembull i Certifikatës së Performancës Energjetike / formularit të mbledhjes së të dhënave (gjeneruar automatikisht nga RKPEN)

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada - Government
Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës
Ministarstvo Životne Sredine, Prostornog Planiranja i Infrastrukture
Ministry of Environment, Spatial Planning and Infrastructure

CERTIFIKATA E PERFORMANCËS ENERGJETIKE - CPE

CERTIFIKAT ENERGETSKIH PERFORMANSI - CEP

ENERGY PERFORMANCE CERTIFICATE - EPC

TE DHENAT E PERGJITHSHME TE NDERTESES OPSTI PODACI ZGRADE GENERAL BUILDING DATA				
Pronari i ndërtësës Vlasnik zgrade Building owner: Republika e Kosovës		Adresa Adresa Address: Luan Haradinaj p.n - Ndërtesa e ish Rilindjes		Komuna Opština Municipality: Prishtina
Parcela kadastrale Katastarska parcela Cadastral parcel: 06191-2 319-0		Destinimi i ndërtësës Destinacija zgrade Building use: Administrative building		
Ndërtesa e trajtuar Tretirana zgrada Treated building: Si ndërtesë e plotë		Viti i ndërtimit Godina izgradnje Year of construction: 1978		Etazhiteti Spratovi Floors: 19
Sipërfaqe bruto Bruto površina Gross floor Area [m²]:	19458,57	Sipërfaqe neto Neto površina Net floor area [m²]:	15566,86	
TE DHENAT PER CPE PODACI ZA CEP EPC DATA				
Nr. i CPE-së CEP broj EPC number: 1-1		CPE e lëshuar CEP izdato EPC issued : Si e ndërtuar		
Data e lëshimit Datum izdavanja Issued date:	18.09.2024	Data e vlefshmërisë Rok validnosti (trajanj) Validity date:	18.09.2034	
Klasa energjetike Energetska klasa Energy class:	C	Energjia e prodhuar nga BRE [kWh/m²v] Energjia prodhuar nga OIE [kWh/m²g] Energy produced by RES kWh/m²a]	0,00	
A+ PE(EP)<0 A 0<PE(EP)≤0,35 B 0,35<PE(EP)≤0,50 C 0,50<PE(EP)≤0,71 D 0,71<PE(EP)≤1,00 E 1,00<PE(EP)≤1,41 F 1,41<PE(EP)≤2,00 G 2,00<PE(EP) 0,58		Pjesëmarrja e energjisë nga burimet e ripërtëritshme Učešće energije iz obnovljivih izvora Share of energy from renewable sources [%]		
		Totali i energjisë primare të sipërfaqes së shfrytëzuar [kWh/m²v] Ukupna primarna energjia korišćene površine [kWh/m²g] Total primary energy per useful floor area [kWh/m²a]		
		205,88	Ndërtesa referente Referentna zgrada Reference building	
		355,47		
		Totali i energjisë së furnizuar të sipërfaqes së shfrytëzuar [kWh/m²v] Ukupna energjia isporučena korišćene površine [kWh/m²g] Total delivered energy per useful floor area [kWh/m²a]		
119,77	Ndërtesa referente Referentna zgrada Reference building			
174,23				
Emetimi vjetor i CO ₂ [kg CO ₂ /m²v] Godišnje emisija o CO ₂ [kg CO ₂ /m²g] Annual emission CO ₂ [kg CO ₂ /m²a]				
77,89	Ndërtesa referente Referentna zgrada Reference building			
31,89				
ENERGJIA NE NDERTESE ENERGIJA U ZGRADI ENERGY IN THE BUILDING [kWh/m²]				
Tipi i energjisë Vrsta energije Type of energy	Energjia e nevojshme Potrebna energija Energy need	Energjia e furnizuar Ukupna energija Delivered energy	Energjia primare Ukupna primarna Primary energy	
Ngrohja Grejanje Heating	87,95	88,06	114,47	
Ftohja Hlađenje Cooling	25,56	6,10	18,72	
Uji i ngrohtë Topla voda Hot water	3,10	3,34	4,35	
Ndriçimi Osvetljavanje Lightening	7,94	12,91	39,63	
Ventilimi Ventilacija Ventilation	0,00	9,35	28,69	
Pajisje ndihmëse Pomoćna oprema Auxiliary	0,00	0,01	0,02	
Totali Total Total	124,55	119,77	205,88	
INFORMATAT ADMINISTRATIVE ADMINISTRATIVNE INFORMACIJE ADMINISTRATIVE INFORMATION				
Vlerësuesi i energjisë Energetski procenjivač Energy assessor: Servet Spahiu Arben Ajazi		Nr. i licencës Br. licence License no.: IBP-003-2358012 IBP-003-2358001		
Ky dokument është gjeneruar me anë të një procedure automatike nga një sistem elektronik Ovaj dokument je automatski generisan od strane elektronskog sistema This document is generated through an automatic procedure by an electronic system				

Tabela 19.3: Formati i tabelës së paraqitjes së të dhënave (i gjeneruar automatikisht nga RKPEN dhe që duhet të futet në softuerin e SERK).

KOMUNA	SEKTORI			TOTALI
	REZIDENCIAL	PUBLIK	TË TJERA	
				Totali

Aneksi 19.1 Formati i raportit të thjeshtuar të auditimit energjetik

1. Të dhënat e përgjithshme të aplikuesit/konsumatorit shtëpiak

Raporti i thjeshtuar i auditimit energjetik - Formulari i aplikimit në FKEE	
Pronari i shtëpisë:	
Emri dhe mbiemri:	
Emri dhe mbiemri i bashkë-pronarit:	
Numri i kontaktit	
Adresa e shtëpisë	
Koordinatat – GPS	
Komuna	
Numri i njehsorit elektrik ose D – numri unik (gjendet në faturën e energjisë)	
Viti i ndërtimit të shtëpisë:	
Sipërfaqja përdhese [m ²]	
Numri i kateve	
Sipërfaqja totale e të gjitha kateve [m ²]	
Hapësira e ngrohur në %	_____ %
Numri i banorëve që jetojnë në shtëpi	
Burimi i energjisë që përdoret për ngrohje.	☐ Dru zjarri _____ [m ³ /vit] _____ [€] ☐ Energji elektrike _____ [KWh/vit] _____ [€] ☐ Linjit _____ [ton/vit, or m ³ /vit] _____ [€] ☐ Gaz _____ [m ³ /vit] _____ [€] ☐ Tjetër _____ (specifiko) _____ [€]
Konsumi total i energjisë para masave të EE	_____ [kWh/vit]
Konsumi total i vlerësuar i energjisë pas masave të propozuara	_____ [kWh/vit]
Kursime potenciale të energjisë primare	[kWh/vit] _____
Reduktimi i CO ₂	Ton CO ₂ [ton/vit] _____
Sistemi i ngrohjes	☐ Sistem i ngrohjes qendrore ☐ Sistem me ngrohës individuale ☐ Nuk ka sistem të ngrohjes
Sistemi i ftohjes:	☐ Sistem AC me njësi të ndara ☐ Sistem AC me shumë njësi të ndara ☐ Nuk ka kondicioner ajri

Lloji i masës për të cilën aplikoni:	☐ Izolimi termik i mureve të jashtme ☐ Izolimi termik i kornizës së çatisë, strehët e hyrjeve dhe tavanet e ballkoneve. ☐ Ndërrimi i dritareve dhe dyerve të tarracës ☐ Ndërrimi i dyerve të hyrjes ☐ Izolimi termik i çatisë së pjerrët - çati e ngrohtë/ e përdorur ☐ Izolimi termik i çatisë së pjerrët - platforma e çatisë/ çati e ftohtë ☐ Izolimi termik i çatisë së sheshtë dhe/ose tarracës mbi hapësirën me ngrohje ☐ Izolimi termik i tavanit të bodrumit/ katit përdhes pa ngrohje
A ka materiale të rrezikshme (<i>asbest, etj.</i>) në pozicionet ku do të aplikohen masat e EE? Vërejtje: Nëse është i pranishëm material asbesti, AE duhet të informojë aplikuesin/përfituesin që të pajtohet për trajtimin e këtij materiali, sipas legjislacionit në fuqi në Kosovë.	☐ Po ☐ Jo
A është mbështjellësi termik ekzistues i mureve të jashtme i përshtatshëm për masat e propozuara, sipas kriterëve të përcaktuara nga FKEE?	☐ Po ☐ Jo

*Vërejtje: ndërtesat kolektive nuk janë pjesë e këtij projekti

Data e vizitës	
Data e lëshimit të raportit	
Data e rishikimit të raportit (kur është e aplikueshme)	

Të dhënat për Auditorin e Energjisë

Emri dhe mbiemri	
Numri i certifikatës	
Numri i kontaktit dhe email	
Nënshkrimi	

2. Përshkrimi teknik i elementeve të mbështjellësit të shtëpisë - në gjendjen ekzistuese

Përshkrimi i gjendjes ekzistuese				
N.R.	Elementet e mbështjellësit të shtëpisë (Foto këtu)	Struktura / Përshkrimi teknik <i>Vërejtje: Përshkrimi teknik duhet të jepet për të gjitha elementet e mbështjellësit të shtëpisë në gjendjen ekzistuese, pavarësisht nga masa për të cilën aplikohet.</i>	Trashësia e izolimit termik [cm]	Sipërfaqja totale [m ²]
1	Muret e jashtme (Foto këtu)			
2	Muret parapet			
3	Konsolat (pillakat, ballkonet, strehët e hyrjeve) në kontakt me ajrin e jashtëm			
4	Dritaret dhe dyert e jashtme (Foto këtu)			
5	Dyert e hyrjes ekzistuese			
6	Çatia (duke përfshirë nënçatinë, nëse ka) (Foto këtu)			
7	Tavan bodrumi/përdhese pa ngrohje (Foto këtu)			

3. Përshkrimi teknik i masave të eficiencës së energjisë që do të aplikohen

Përshkrimi i masës					
N.R.	Elementet e mbështjellës të shtëpisë (Foto këtu)	Përshkrimi i detajuar i masës së EE sipas kriterëve teknike të përkufizuara nga FKEE në paramasë e paralogari	Sasia [m ²]	Çmimi për njësi [Euro]	Kostoja totale [Euro]
1	Muret e jashtme (Foto këtu)				
.....	Pozicioni që do të implementohet bazuar në paramasën e paralogarinë nga FKEE (Foto këtu)				
Kostoja totale e masave të eficiencës së energjisë					
Kostoja e subvencionit					
					Kostoja e subvencionit – vlera 45% [Euro]:
					Kostoja e subvencionit – vlera 50% [Euro]:

Të dhënat për Auditorin e Energjisë

Emri dhe mbiemri	
Numri i certifikatës	
Numri i kontaktit dhe email	
Nënshkrimi	

Me nënshkrimin e këtij raporti, auditori konfirmon se do të kryejë shërbimin në përputhje me nenin 17- "Kodi i Mirësjelljes për Auditorët e Energjisë" të Rregullores nr. 05/2020,⁹ se ka vizituar fizikisht ndërtesën dhe ka aplikuar me saktësi kriteret e përcaktuara sipas rregullores ligjore në fuqi dhe sipas FKEE, dhe se merr përgjegjësinë për saktësinë e matjeve dhe sasive të paraqitura për ndërtesën e përfshirë në këtë raport. Auditorët do të kryejnë shërbimin në përputhje me dispozitat ligjore të Ligjit nr. 06/L-011 për Parandalimin e Konfliktit të Interesit në Ushtrimin e Funkcionit Publik. Për sa i përket këtij Projekti, auditorët e energjisë nuk kanë të drejtë të verifikojnë implementimin e masave të EE në shtëpitë individuale për të cilat kanë kryer auditime të thjeshtuara energjetike.

Nëse Raporti i Auditimit Energjetik nuk i plotëson kriteret e paracaktuara, FKEE do të identifikojë auditorin e energjisë dhe do të kërkojë nga ME që të veprojë në përputhje me dispozitat e Rregullores nr. 05/2020

Gjithashtu, konfirmon se ky shërbim është kryer sipas kriterëve të specifikuar nga FKEE për pagesë deri në 150 euro për raport, dhe se i njëjti mund të shërbejë si dokument për disbursimin lidhur me shërbimin e auditimit.

⁹ Rregullorja (MEPTINIS) nr. 05/2020 për sistemin e ofruesve të shërbimit energjetik dhe kriteret minimale për auditimin energjetik

6.20 RITJA E KAPACITETIT TË KO-GJENERIMIT NË “TERMOKOS” (PRISHTINË)

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat zgjerimin e kapacitetit të ko-gjenerimit të “Termokos”-it për prodhim më eficient të ngrohjes. Ko-gjenerimi i referohet procesit të prodhimit të njëkohshëm të energjisë elektrike dhe energjisë termike (nxehtësisë/ngrohjes) nga një burim i vetëm energjie brenda vendit. Teknologjitë e ko-gjenerimit po shqyrtohen gjithnjë e më shumë si mënyrë për të përmirësuar eficiencën e energjisë, për të reduktuar emetimet dhe për të përmbushur kërkesat lokale për ngrohje.

Sistemi i ko-gjenerimit ka filluar të funksionojë në rajonin e Prishtinës në vitin 2014 me kapacitet prej 140 MWth përmes Ngrohtores Qendrore “Termokos”. Ky zhvillim është realizuar si rezultat i mbingarkesës së sistemeve të energjisë elektrike, të cilat përdoren kryesisht për ngrohje në Kosovë.

“Termokos” është kompania kryesore e ngrohjes qendrore në Prishtinë, kryeqytetin e Kosovës. Ajo ofron shërbime të ngrohjes së centralizuar për shtëpi, biznese dhe institucione publike në qytet, kryesisht gjatë muajve të ftohtë. “Termokos” operon një nga sistemet më të mëdha të ngrohjes qendrore në Kosovë dhe luan rol thelbësor në përmbushjen e nevojave për ngrohje të popullsisë së Prishtinës.

Edhe pse ko-gjenerimi në Kosovë nuk është adoptuar gjerësisht në nivel kombëtar, ekzistojnë përpjekje dhe potencial gjithnjë e më i madh për investime në këto sisteme, veçanërisht në kontekstin e integritimit evropian dhe shtytjes drejt praktikave më të pastra dhe më eficiente të energjisë.

Duke marrë parasysh numrin e ndërtesave të reja në rajonin e Prishtinës, Ngrohtorja Qendrore “Termokos” ka kërkuar të dyfishojë kapacitetin termik nga 140 MWth, të cilin e merr aktualisht nga KEK, në 280 MWth.

Formula për llogaritjen e këtij treguesi është si më poshtë:

$$D = 140MW + P_n$$

ku:

D = kapaciteti total i ko-gjenerimit në ngrohjen qendrore

P_n = kapaciteti i ri i ko-gjenerimit

Vlera e treguesit nuk zbërthehet sipas asnjë kriteri.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Finalizimi i Studimeve të Fizibilitetit dhe të Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor dhe Social, i cili përfshin përcaktimin e lokacionit ku do të ndërtohen nënstacionet, analizën kosto-

përfitim për projektin e dyfishimit të kapacitetit termik të “Termokos”-it nga kapaciteti aktual prej 140 MWth që merret nga KEK në 280 MWth.

3.2 “Termokos” përzgjedh konsulentët për projektin, nënshkruan kontratat, përgatit projektin ideor, identifikon parcelat, menaxhon procesin e shpronësimit dhe kryen analizën financiare.

3.3 Aplikimi për leje të ndryshme si: leja mjedisore, kushtet ndërtimore, lejet dhe pëlqimet për punët që lidhen me analizën e terrenit, etj., të nevojshme për realizimin e projektit për dyfishimin e kapacitetit termik nga kapaciteti aktual prej 140 MWth që merret nga KEK në 280 MWth.

3.4 Publikimi nga ana e “Termokos”-it i njoftimit të tenderit për përzgjedhjen e kontraktorit.

3.5 “Termokos” do të mbledhë dhe agregojë të dhënat për kapacitetin e instaluar të ko-gjenerimit, bazuar në tabelën 20.1, dhe do t’i regjistrojë këto të dhëna në softuerin e SERK-ut.

3.6 Analiza e vlerës kryhet nga “Termokos” dhe Departamenti i Energjisë (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga “Termokos” në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.7 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 20.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.8 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit dhe paraqiten në muajin janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Termokos Data collection table.

Tabela 20.1: Tabela e mbledhjes dhe e agregimit të të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

NJËSIA E GJENERIMIT	NR. I SHKËMBYESVE TË NXEHTËSISË	KAPACITETI I INSTALUAR I SHKËMBYESVE TË NXEHTËSISË	DATA E INSTALIMIT	KAPACITETI TOTAL I INSTALUAR I KO-GJENERIMIT
SISTEMI I KO-GJENERIMIT – TC KOSOVA B				

6.21 NUMRI I KONSUMATORËVE TË LIDHUR NË SISTEMET E NGROHJES QENDRORE (PRISHTINË DHE GJAKOVË)

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues do të masë numrin e konsumatorëve të kyçur në sistemet e ngrohjes qendrore në Prishtinë dhe Gjakovë.

Brenda konsumit final të energjisë, pjesa më e madhe u takon konsumatorëve shtëpiakë, të cilët përbënin 40% të përdorimit total në vitin 2020. Sistemet e centralizuara të ngrohjes kanë nivel të lartë efieçence dhe kyçja e ndërtesave ekzistuese në rrjetin e ngrohjes qendrore do të duhej të rezultojë në kursime të energjisë, si primare ashtu edhe finale.

Sistemet ekzistuese të ngrohjes qendrore në Prishtinë dhe Gjakovë kanë potencial të madh për zgjerim, i cili do të synohet përmes disa veprimeve. Përveç dyfishimit të kapacitetit të ko-gjenerimit në "Termokos" dhe shtimit prej të paktën 50 MWth kapacitet nga BRE, do të rritet efieçenca e rrjetit shpërndarës, si dhe do të kyçen konsumatorë të rinj (publikë dhe privatë) në rrjetin e ngrohjes qendrore, duke kontribuar në uljen e konsumit të energjisë elektrike dhe reduktimin e ndotjes së ajrit.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n (m + n)$$

ku:

D = numri total i konsumatorëve të kyçur në sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë)

m = numri i konsumatorëve të kyçur në sistemin e ngrohjes qendrore në Termokos-Prishtinë në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK.

N = numri i konsumatorëve të kyçur në sistemin e ngrohjes qendrore në Prishtinë dhe Gjakovë

Vlera e treguesit zbërthehet sipas sistemit të ngrohjes qendrore (Prishtinë, Gjakovë) dhe sipas llojit të konsumatorit (shtëpiak, institucional, biznes).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë) planifikojnë zgjerimin e rrjetit duke marrë parasysh kapacitetin ekzistues të ngrohjes që është në dispozicion, afërsinë me rrjetin ekzistues, dendësinë e ndërtesave kolektive dhe ndërtesave institucionale, si dhe njoftojnë konsumatorët potencialë të atij rajoni për planin.

3.2 Konsumatorët, pas njoftimit për planin e zgjerimit nga sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë), duhet të bëjnë aplikimin për kyçje në sistem (aneksi 21.1) dhe më pas marrin një listë me kushtet që duhet të plotësohen për t'u kyçur në sistemin e ngrohjes (kushtet nuk janë të standardizuara, pasi ndryshojnë sipas rastit).

3.3 Sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë) shqyrtojnë aplikimet dhe, nëse ato i plotësojnë kushtet e kërkuara, duhet të nënshkruajnë Marrëveshjen për Kyçje (aneksi 21.2).

3.4 Sistemet e ngrohjes qendrore (Prishtinë dhe Gjakovë) ndërtojnë zgjerimin e rrjetit dhe nënstacioneve.

3.5 Pas kyçjes së konsumatorëve, sistemet e ngrohjes qendrore nënshkruajnë kontrata individuale furnizimi me konsumatorët (aneksi 21.3).

3.6 Lista e konsumatorëve që kanë nënshkruar kontratat (aneksi 21.3) u dërgohet sektorëve të faturimit për t'u futur në sistemin e faturimit. Të dhënat e mbledhura për konsumatorët e rinj vendosen në tabelën/dosjen përkatëse (aneksi 21.4).

3.7 Të dhënat agregohen dhe paraqiten nga Departamenti i Furnizimit i NQ Termokos-Prishtinë dhe NQ Gjakovë sipas tabelës 21.1 (tabela e paraqitjes së të dhënave). Këto të dhëna futen në softuerin e SERK nga kompanitë përkatëse të ngrohjes qendrore dhe digjitalizohen përmes këtij softueri.

3.8 Analiza e vlerës kryhet nga NQ Termokos-Prishtinë dhe NQ Gjakovë, si dhe Ministria e Ekonomisë – Departamenti i Energjisë. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Ndërmarrja e Ngrhjes Qendrore në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.9 Vlera e treguesit bazuar në tabelën 21.1 arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik i Departamentit të Energjisë (ME).

3.10 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen dy herë në vit, në korrik dhe në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Aplikimi i ngrohjes qendrore në sistemet e ngrohjes (Prishtinë dhe Gjakovë)

Tabela 21.1: Tabela e agregimit dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

SISTEMI I NGROHJES QEN-DRORE	TERMOKOS PRISHTINË	GJAKOVË	TOTALI
Konsumatorë shtëpiakë			
Konsumatorë institucio-nalë			
Konsumatorë biznesi			
Totali i konsumatorëve			

Aneksi 21.1 Aplikimi për konsumatorët e rinj që duhet të nënshkruhet nga aplikuesit

Termokos
 Ngrohja e qytetit
 Formular: Aplikacion për kycje të reja

Rrjeti i Ngrohjes qendrore					
☐ për kycje					
☐ për kushte teknike projektuese					
☐ të tjera: Informacion lidhur me mundësinë e kycjes në sistemin e ngrohjes qendrore					
☐ të tjera:					
(Nënvizo fushën e kërkuar)					

TË DHËNAT E OBJEKTIT:

Rruga:		Nr		M ² :	
				Numri i	
Komuna		Ngastra kadastrale		parceles	

DESTINIMI I OBJEKTIT:

☐ Banesor	☐ Afarist	☐ Banesoro-Afarist	☐ të tjera:	
----------------------------------	----------------------------------	---	------------------------------------	--

Kërkuesi i kycjes:	
Emri dhe mbiemri:	
Telefoni:	
(Shtëpi/Zyre/Mobil):	

INVESTITORI/PRONARI I OBJEKTIT:	
Emri i Investitorit/Pronarit	
Numri i biznesit:	

DOKUMENTACIONET SHITESË(shëno fushën adekuate,apo jep shënime për dokumente tjera):

☐ Dokumentacioni i projektit ☐ dokumenti i pronësisë ☐ leja urbanistike ☐ kopja e planit
☐
☐
Shënim:

Me nënshkrimin e këtij dokumenti vërtetoj që informacionet e mia personale vlejnë për nevojat e N.Q "Termokos" sh.a

Prishtinë,më		Nënshkrimi	
--------------	--	------------	--

NGROHTORJA E QYTETIT GJAKOVA SH.A. DISTRICT HEATING GJAKOVA J.S.C.

Adresa: "Behuje Dashi", pn GJAKOVË, KOSOVË
Tel 046 127 066

Nr. i Biznesit: 811326471
www.ngrohtorja.org

Aplikacioni për Kyçje dhe Furnizim me Energji Termike

Konsumatorët shtëpiakë

Kyçje e Re dhe Furnizim

Numri Regjistruar i Furnizuesit: 811326471 Ngrohtorja e Qytetit Gjakova, SH.A. Gjakovë/

Kërkoj nga ju të kyçni objektin e përshkruar më poshtë në rrjetin e ngrohjes.

1. Aplikuesi:

- Emri dhe mbiemri: _____
- Nr. personal: _____
- Përfaqësuesi ligjor (nëse është e aplikueshme): _____
- Adresa: _____
- Nr. i telefonit: _____
- E-mail: _____
- Pronari / shfrytëzuesi i autorizuar i objektit: _____

2. Përfaqësuesi i aplikuesit:

- Emri dhe mbiemri: _____
- Përfaqësuesi ligjor (nëse është e aplikueshme): _____
- Adresa: _____
- Nr. i telefonit: _____
- E-mail: _____

3. Të dhënat për objektin për të cilin kërkohet kyçja:

- Rruga: _____
- Nr.: _____
- Qyteti: _____
- Kodi postar: _____
- Pronari: _____
- Shfrytëzuesi i autorizuar i objektit: _____
- Zona e ndërtuar e objektit / ngastra: _____

4. Shënimet teknike:

- Kapaciteti i instaluar: _____ kW
- Sipërfaqja e pronës: _____ m²
- Përshkrimi i pronës:
 - Bodrumi _____ m²
 - Dhoma e ditës _____ m²
 - Kuzhina _____ m²
 - Dhoma e fjetjes _____ m²
 - Të tjera _____ m²
 - Lokacioni i nënstacionit _____ m²

Aneksi 21.2 Marrëveshjet e nënshkruara pas miratimit të aplikimit

		Kodi Adresa/Postaja						
Për:								
Nga:								
Regjistri i pronarëve të banesave në:								
Sektori : Banesor								
Nr. ser.	Konsumatori	Adresa	Sipërfaqja ngrohëse neto m ²	Vlerëtim	Kati	Nr. i banesës	Nr. i telefonit	Nr. personat
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

NGROHTORJA E QYTETIT GJAKOVA SH.A. DISTRICT HEATING GJAKOVA J.S.C.

Adresa: "Behije Dashi" pn Rezinë, Gjakovë
Tel: +383 (0) 46 127 066

NUI: 811326471

E: info@ngrohtorja.org

Më: _____
Nr. _____

MARRËVESHJE PËR KYÇJEN NË RRJETIN E DISTRIBUIMIT TË NGROHJES QENDRORE

E lidhur më _____, në mes të:

1. NP "NGROHTORJA E QYTETIT GJAKOVA" SH.A në Gjakovë,
(në tekstin e mëtejme: FURNIZUESI)

dhe

2. Emri: _____
Emri i babës: _____
Mbiemri: _____

(në tekstin e mëtejme: SHFRYTËZUESI I SISTEMIT),

Vendbanimi: _____

Letërnjoftimi nr: _____

Telefoni nr: _____

Dokumentacioni i nevojshëm:

1. Kërkesa për kyçje në rrjetin e distribuimit të ngrohjes qendrore,
2. Certifikata për Pronësinë e Objektit,
3. Një kopje e Projektit të Objektit dhe
4. Leja e Ndërtimit nga Drejtoria e Urbanizmit.

Neni 1

Lëndë e kësaj Marrëveshjeje është përcaktimi i kushteve për kyçje në rrjetin e distribuimit të ngrohjes nga ana e FURNIZUESIT deri tek objekti i SHFRYTËZUESIT TË SISTEMIT, të objektit për banim individual me sip. _____m², me etazhitet _____ në ngastrën kadastrale ndërtimore P- _____, Z.K. Gjakovë-J-Qytet, rr. " _____ " nr. _____.

Aneksi 21.3 Kontratat e furnizimit

NGROHTORJA E QYTETIT SH.A. GJAKOVË**DICTRICT HEATING J.S.C. GJAKOVA**

Adresa: "Behije Dashi" Rezinë, Gjakovë
 Tel & Fax:
 Mob: +383 (0) 46 127 066

NUI: 811326471
 info@ngrohtorja.org
www.ngrohtorja.org

Më: _____

Nr: _____

K O N T R A T Ë

Për Furnizim me Ngrohje Qendrore

- Furnizuesi: **Ngrohtorja e Qytetit SH.A. Gjakovë**
- Emri dhe Mbiemri i konsumatorit – Institucionit: _____
- Adresa e konsumatorit: **Rruga** _____
- Grupi i konsumatorëve: _____
- Data e fillimit të furnizimit me energji: **Nga 15 Tetor – 15 Prill.**
- Lloji i tarifës: **m² – Njësorë**
- Hapësira ngrohëse: _____m²

Ngrohtorja e Qytetit SH.A. Gjakovë (tani e tutje "Furnizuesi") furnizon konsumatorin me shërbime të ngrohjes, në përputhje me dispozitat e kësaj kontrate, rregullave të Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRRE), ligjeve dhe rregulloreve në fuqi në Kosovë.

Neni 1**Të Drejtat dhe Obligimet e Konsumatorit**

Pa cenuar dispozitat ligjore dhe rregulloret e aplikueshme, konsumatori ka të drejta dhe obligime si në vazhdim:

- 1.1. Të pranojë ngrohjen në mënyrën e specifikuar me këtë kontratë dhe marrëveshjen për kyçe (nëse marrëveshja ekziston);
- 1.2. Të shfrytëzojë energjinë ngrohëse në përputhje me këtë kontratë dhe të mos shkaktojë pengesa apo devijim në rrjedhjen e energjisë;
- 1.3. Të paguajë faturën e ngrohjes në pajtim me tarifat e aplikueshme duke pasur për bazë matësit e energjisë apo sipërfaqen ngrohëse për m² nëse pajisjet matëse nuk janë të instaluar;
- 1.4. Të informojë furnizuesin për çdo pengesë gjatë furnizimit me ngrohje;
- 1.5. Të informojë furnizuesin në rast të ndryshimit të pronarit, personit të autorizuar, adresës dhe pa pëlqimin e furnizuesit është e ndaluar puna e personave të pa autorizuar në instalimet e ngrohjes si dhe ndryshimi i sipërfaqes ngrohëse apo kyçjet ilegale, andaj çdo konsumator që bën veprime të tilla është i obliguar ta kompensoj dëmin komfor Ligjit për Ngrohje Qendrore dhe rregullave të Zyrës së Rregullatorit për Energji;
- 1.6. Të kompensojë shërbimet e mirëmbajtës së sistemit sekondar sipas "Çmimoreve për shërbimet e intervenimeve në sektorin sekondar të instalimeve të ngrohjes qendrore" të aprovuar nga ZRRE-ja;
- 1.7. Të siguroj qasje të lirë punëtorëve të furnizuesit për intervenim në sistemin sekondar dhe të siguroj hapësirë pa pengesë për instalimin e pajisjeve ngrohëse;
- 1.8. Të mos bëj shkelje sipas nenit 5 të Rregullit për Shkycje dhe Rikycje të Konsumatorëve në Sektorin e Energjisë në Kosovë (shfrytëzimi i pa autorizuar i ngrohjes, vjedhja dhe dëmtimi i pajisjeve ngrohëse).

K O N T R A T Ë për furnizim me ngrohje qendrore

Furnizuesi:

N.P. "Termokos" SH.A.

Emri dhe mbiemri i konsumatorit: _____

Shifra: _____

Projekt ID e konsumatorit: _____

Adresa e konsumatorit: _____

Grupi i konsumatorëve:

Banesor / Afarist

☐ ☐(shëno ☒)

Data e fillimit të furnizimit me energji: _____

Lloji i tarifës:

I panjehësuar/ I njehësuar

Hapësira ngrohëse _____ m²

Nr. Tel: _____

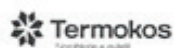
N.P. "TERMOKOS" Sh.A. (tani e tutje "Furnizuesi") furnizon konsumatorin me shërbime të ngrohjes, në përputhje me dispozitat e kësaj kontrate, rregullave të Zyrës së Rregullatorit për Energji (ZRRE), ligjeve, dhe rregulloreve në fuqi në Kosovë.

Neni 1 Të drejtat dhe obligimet e konsumatorit

Pa cenuar dispozitat ligjore dhe rregulloret e aplikueshme, konsumatori ka të drejta dhe obligime si në vazhdim:

- a) Të pranojë ngrohjen në mënyrën e specifikuar me këtë kontratë dhe marrëveshjen për kycje (nëse marrëveshja ekziston);
- b) të shfrytëzojë energjinë ngrohëse në përputhje me këtë kontratë dhe të mos shkaktojë pengesa apo devijim në rrjedhjen e energjisë;
- c) të paguajë faturën e ngrohjes në pajtim me tarifat e aplikueshme duke pasur për bazë matësit e energjisë apo sipërfaqen ngrohëse për m² nëse pajisjet matëse nuk janë të instaluar.

Aneksi 21.4 Databazat e konsumatorëve të rinj

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	FORMULARI- HYRJA NË SISTEM TË FATURIMIT PËR KONSUMATORËT E RI											
2												
3	Shifra e konsumatorit	Subjekti	Artikulli	Extra2	Emërtimi	Sasia	Çmimi pa Tvsh	Rruga <Liferimi>	Kodi Postar <Liferimi>	Qyteti <Liferimi>	Aktiv	
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12	[Extra2] = 'KONAKU'											
13	RR. "28 NENTORI" P.N. NLB 1700 2000 0003 1585 10000 Prishtinë, KosovëNr. Identifikues: 810514829 PCB 1110 0186 8700 0127 Tel: +383 44 966 150Email: info@termokos.org BKT 1902 6654 1104 1138											

6.22 INTEGRIMI I TREGUT ME TREGJET PAN-EVROPIANE TË ENERGJISË ELEKTRIKE

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat zhvillimin dhe zbatimin e mekanizmave mbështetës të cilët rezultojnë në integrimin e tregut me tregun pan-evropian të energjisë elektrike.

Integrimi pan-evropian i tregut të energjisë elektrike i referohet procesit të krijimit të një tregu të harmonizuar dhe të përbashkët të energjisë elektrike në nivel evropian. Ky integrim synon të mundësojë shkëmbimin efikas të energjisë ndërmjet zonave, duke eliminuar barrierat teknike, rregullatore dhe tregtare. Ai luan rol kyç në uljen e kostove për konsumatorët dhe në arritjen e objektivave për qëndrueshmëri klimatike.

Krijimi i një tregu unik pan-evropian të energjisë elektrike realizohet përmes mekanizmave "bashkim i tregut një-ditë-para" ("Single Day-Ahead Coupling", SDAC) dhe "bashkim i tregut brenda-ditës" ("Single Intraday Coupling", SIDC).

SDAC (bashkimi i tregut një-ditë-para) ofron një treg të unifikuar për shkëmbimin e energjisë elektrike një ditë para periudhës së furnizimit. Ai rrit eficiencën e tregut duke optimizuar përdorimin e burimeve të energjisë dhe duke siguruar përcaktim të drejtë të çmimit në të gjithë rajonin. SIDC (bashkimi i tregut brenda-ditës) plotëson SDAC-në duke mundësuar tregtimin e energjisë brenda ditës në kohë pothuajse reale, për të mbuluar ndryshimet e papritura në kërkesë dhe ofertë (furnizim). Është veçanërisht e rëndësishme për integrimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë, të cilat shpesh karakterizohen nga variabiliteti i lartë. Ky treg i integruar synon të rrisë eficiencën e përgjithshme të tregtimit përmes promovimit të konkurrencës efektive, rritjes së likuiditetit dhe optimizimit të shfrytëzimit të burimeve gjeneruese në mbarë Evropën.

Përfshirja e integritit pan-evropian të tregut të energjisë elektrike, e paraparë në Strategjinë e Energjisë të Republikës së Kosovës, është thelbësore për të siguruar një sektor energjetik të qëndrueshëm, të sigurt dhe konkurrues, duke kontribuar njëkohësisht në zhvillimin ekonomik.

Kosova është zotuar të zbatojë të gjitha obligimet e Traktatit të Komunitetit të Energjisë për krijimin e një tregu energjetik të lirë, të integruar dhe konkurrues. Kjo kontribuon në sigurinë e furnizimit përmes integritit në tregun rajonal më të gjerë, duke mbështetur në të njëjtën kohë objektivat e përbashkët dhe konkurrueshmërisë, si dhe duke optimizuar tregjet me shumicë dhe tregjet e rezervave për t'i bërë ato më eficiente.

Vlera e treguesit përcaktohet si masë binare (analizë PO/JO), e cila tregon nëse tregu i energjisë elektrike në Kosovë është i integruar në tregun pan-evropian të energjisë elektrike.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Bashkimi i tregjeve të energjisë elektrike finalizohet përmes funksionalizimit të tregut "një-ditë-para" dhe tregut "brenda-ditës" për Zonën e Ofertimit të Kosovës dhe krijimit të bursës së përbashkët të energjisë elektrike ndërmjet Kosovës dhe Shqipërisë.

3.2 Memorandumi i mirëkuptimit nënshkruhet nga Kryetari i Bordit të ZRRE-së së Kosovës së bashku me kryetarët e tjerë të bordeve të rregullatorëve të Shqipërisë, Greqisë, Maqedonisë së Veriut, si dhe me drejtorët ekzekutivë të operatorëve të sistemeve të transmissiionit (OST) dhe bursave të energjisë (PX) të vendeve përkatëse, në lidhje me Projektin e Bashkimit të Tregut.

3.3 Të gjitha dispozitat ligjore, rregullatore dhe administrative të përfshira në Paketën e Integritimit të Energjisë Elektrike, të cilat duhet të transpozohen në nivel kombëtar, do të identifikohen duke u fokusuar posaçërisht në: Vendimin 2022/03/MC-EnC (Këshilli Ministror i Komunitetit të Energjisë) dhe Aktin Procedural 2022/01/MC-EnC për integrimin rajonal të tregut të energjisë.

3.4 Infrastruktura teknike e nevojshme si për bashkimin e tregut një-ditë-para (SDAC) ashtu edhe për bashkimin e tregut brenda-ditës (SIDC), duke siguruar bashkimin ndërkufitar të tregut, do të vendoset nga KOSTT.

3.5 Të gjitha dispozitat ligjore, rregullatore dhe administrative në kuadër të Paketës së Integritimit të Energjisë Elektrike transpozohen nga Ministria e Ekonomisë (ME) dhe zbatohen në nivel kombëtar.

3.6 Departamenti për Operimin e Tregut në KOSTT është përgjegjës për futjen e të dhënave në softuerin e SERK duke përdorur tabelën 22.1.

3.7 Analiza e vlerës kryhet nga Departamenti për Operimin e Tregut në KOSTT dhe Departamenti i Energjisë (DE) në Ministrinë e Ekonomisë. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti për Operimin e Tregut në KOSTT dhe Departamenti i Energjisë në Ministrinë e Ekonomisë (ME), në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 22.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen aty për aty në vend dhe raportohen në dhjetor

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga KOSTT.

Tabela 22.1: Tabela e mbledhjes dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

	STATUSI (Po/Jo)	KOMENTE
INTEGRIMI I TREGUT ME TREGJET PAN-EVROPIANE TË ENERGJISË ELEKTRIKE		

6.23 KAPACITETI I OFRUAR NDËRKUFITAR/ KAPACITETI NOMINAL NDËRKUFITAR

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat kapacitetin nominal ndërkufitar duke marrë parasysh aspektet e importit dhe eksportit të energjisë, me fjalë të tjera është raporti ndërmjet “kapacitetit ndërkufitar të ofruar” dhe “kapacitetit nominal ndërkufitar”, i shprehur në përqindje.

Kapaciteti nominal i transmetimit: pasqyron kapacitetin fizik për të cilin është projektuar interkonektori (linja e transmetimit që lidh dy shtete). Ai përkon me rrjedhën maksimale të fuqisë që aset i ndërkufitar mund të transmetojë në përputhje me kriteret e sigurisë së sistemit. Kapaciteti nominal i transmetimit nuk ndikohet nga projektimi, mekanizmat dhe rregullat e tregut. Vlera e tij numerike nuk varet nga rregullat e llogaritjes së kapaciteteve ndërkufitare, të cilat mund të ndryshojnë në të ardhmen. Ky kapacitet mund të aplikohet në çdo nivel gjeografik, gjë që nuk është e mundur për kapacitetin neto të transferimit. Kjo nënkupton se kapaciteti nominal i transmetimit është vlerë që përcaktohet pas ndërtimit të linjave. Shih aneksin 23.1 për vlerat treguese (maksimale) të NTC në kufijtë e Kosovës dhe aneksin 23.2 për vlerat maksimale të NTC dhe kapacitetin nominal të transmetimit të interkonektorit për vendet e rajonit.

Kapaciteti ndërkufitar i ofruar, i referohet kapacitetit neto të transferimit (NTC). Si vlera numerike, NTC-të përbëjnë madhësitë maksimale të parashikuara të programeve të shkëmbimit që mund të operohen ndërmjet dy zonave duke respektuar kushtet e sigurisë N-1 (kur një element i transmetimit dështon, transmetimi vazhdon pa ndërprerje) të zonave përkatëse, duke marrë parasysh pasiguritë në supozimet mbi vlerësimin e NTC.

Kapaciteti ndërkufitar i lëshuar në treg mund të ndryshojë nga vlerat e NTC, për shkak të kushteve operative të ndryshme nga ato të përdorura në supozimet për vlerësimin e NTC, në aspektin e **modelit të gjenerimit dhe të ngarkesës dhe/ose të programeve të shkëmbimit në kufij të tjerë**, si dhe për shkak të aktiviteteve të mundshme të mirëmbajtjes së linjave që kufizojnë kapacitetet e interkoneksioneve.

Operatorët e Sistemeve të Transmetimit (OST) vlerësojnë kushtet e sistemit dhe të rrjetit për një periudhë të caktuar, duke marrë parasysh programet e shkëmbimit, si në aspektin e importit ashtu edhe të eksportit. Kapaciteti i importit përcakton sasinë e energjisë elektrike që mund të hyjë në një shtet, ndërsa kapaciteti i eksportit përcakton sasinë që mund të dalë prej tij, ku NTC totale pasqyron kapacitetin maksimal të transferimit për të dy drejtimet.

Ky tregues është përzgjedhur në SERK 2022-2031, pasi hapi më i rëndësishëm fillestar në fushën e bashkëpunimit në tregun e energjisë elektrike është funksionalizimi i plotë i një burse të përbashkët të energjisë me Shqipërinë (ALPEX), si në tregun një-ditë-para ashtu edhe në tregun brenda-ditës.

Objektiv afatgjatë është anëtarësimi në bashkimet evropiane të tregut, bashkimin e tregut një-ditë-para (SDAC) dhe bashkimin e tregut brenda-ditës (SIDC), deri më së voni në vitin 2031, gjë që ndihmon në sigurimin e shfrytëzimit optimal ekonomik të kapacitetit ndërkufitar të rrjetit dhe, përmes kësaj, kontribuon në funksionimin më efikas të tregut. Kjo gjithashtu do të mundësojë uljen e çmimeve të energjisë për të siguruar përballueshmëri, si dhe do të krijojë kushte të barabarta dhe sinjale të sakta tregu për

investitorët, duke rritur kështu pjesëmarrjen e burimeve të ripërtëritshme të energjisë në sistem.

Vlera e treguesit llogaritet nëpërmjet dy formulave, një për importin dhe një për eksportin:

$$D1 = (NTC \text{ Import} / \text{Kapaciteti Nominal i Transmetimit}) * 100$$

$$D2 = (NTC \text{ Eksport} / \text{Kapaciteti Nominal i Transmetimit}) * 100$$

Ndërsa, NTC llogaritet përmes formulës së mëposhtme

$$NTC = TTC - TRM$$

ku:

TTC (Total Transfer Capacity – Kapaciteti Total i Transferimit) – është programi maksimal i shkëmbimit ndërmjet dy zonave, i përputhshëm me standardet e sigurisë operative që aplikohen në secilin sistem, nëse kushtet e ardhshme të rrjetit, modelet e gjenerimit dhe ngarkesës do të njiheshin plotësisht paraprakisht.

TRM (Transmission Reliability Margin – Marzhi i Besueshmërisë së Transmetimit) – është marzh sigurie që trajton pasiguritë në vlerat e llogaritura të TTC, të cilat lindin nga:

- a) Devijimet e paqëllimshme të flukseve fizike gjatë operimit, si rezultat i funksionimit fizik të rregullimit ngarkesë-frekuencë.
- b) Shkëmbimet në rast emergjence ndërmjet OST-ve për të përballuar situata të papritura të disbalancave në kohë reale.
- c) Pasaktësitë, p.sh. në mbledhjen e të dhënave dhe matje.

Skenari Bazë i Shkëmbimit (Base Case Exchange, BCE) është shkëmbimi i parashikuar për një horizont kohor specifik (p.sh. një vit, një muaj ose një javë) përpara kohës së përcaktimit të skenarit bazë, i cili mund të modifikohet me marrëveshje të të gjithë OST-ve të përfshirë. BCE nuk janë vlera tipike dhe as më të mundshmet; ato pasqyrojnë vetëm një situatë të mundshme të skenarit bazë. Në këtë shembull (tabelat 23.2 dhe 23.3) bëhet fjalë për të mërkurën e tretë të muajit në orën 10:30.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Të dhënat rreth treguesit mblidhen, analizohen dhe vlera e tij shpërndahehet përmes hapave si në vijim:

3.1 Për çdo linjë të re transmetimi që ndërtohet, përcaktohet një kapacitet nominal ndërkufitar bazuar në standardet përkatëse të linjës (që nënkupton se kapaciteti nominal ndërkufitar është një vlerë e caktuar dhe nuk ndryshon), (shih tabelën 23.1).

3.2 Një nga OST-të rajonale merr rolin e koordinatorit dhe njofton OST-të e tjera për këtë rol, duke kërkuar që t'i dërgohen të dhënat e parashikuara për BCE (Base Case Exchange – Skenari Bazë i Shkëmbimit) dhe IGM (Individual Grid Model – Modeli Individual i Rrjetit).

3.3 Dy muaj përpara se të vendoset vlera e NTC, OST-të rajonale shkëmbejnë të dhënat e

parashikuara për BCE (skenarin bazë të shkëmbimit) dhe IGM (modelin individual të rrjetit), (shih tabelën 23.2).

3.4 Koordinatori rajonal i OST-ve mbledh të dhënat për BCE nga secili OST dhe gjeneron një tabelë (tabela 23.3) me vlerat përkatëse. Bazuar në këto të dhëna, koordinatori krijon modelin e përbashkët të rrjetit, i cili kontribuon në hartimin e analizave të sistemit të sigurisë.

3.5 Bazuar në analizën e sigurisë së TTC dhe TRM për secilin OST, OST-të i dërgojnë njëra-tjetrës propozime (kufi për kufi) për t'u pajtuar mbi vlerat e propozuara të NTC (për eksport dhe import).

3.6 Sektori për Planifikim dhe Analizë Afatmesme në KOSTT është përgjegjës që, një herë në vit, të fusë të dhënat në tabelën e mbledhjes së të dhënave (shih tabelën 23.4).

3.7 KOSTT është përgjegjës për regjistrimin e të dhënave (shih tabelën 23.5, do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK).

3.8 Analiza e vlerës kryhet nga Sektori për Planifikim dhe Analizë Afatmesme në KOSTT. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Sektori për Planifikim dhe Analizë Afatmesme në KOSTT, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.9 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 23.5, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.10 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit dhe paraqiten në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Raporti nga KOSTT

Tabela 23. 1: Linjat ekzistuese të interkoneksionit të energjisë elektrike të Kosovës të lidhura me vendet fqinje

KOSOVAR EXISTING POWER INTERCONNECTION LINES						
Voltage level (KV)	Bus 1 (domestic)	Bus 2 (non-domestic)	From Kosovo to	I _{max} (A)	Sn (MVA)	Nominal trans. Capacity P _n (MW)
400	Kosova B	Komani	Albania	1900	1317	1185
400	Kosova B	Nis	Serbia	1900	1317	1185
400	Peja 3	Ribarevina	Montenegro	1900	1317	1185
400	Ferizaji 2	Skopje 5	N. Macedonia	1760	1218	1096
220	Prizreni 2	Fierze	Albania	790	300	270
220	Podujeva	Krusevac	Serbia	790	300	270
All (existing situation)					5769	5191

Tabela 23.2: Shembull i të dhënave të parashikuara për BCE (shkëmbimi i skenarit bazë) dhe IGM (modeli individual i rrjetit).

SE Europe: Base Case Exchanges in MW for 18.12.2024, 10h30 CET

from to	AL	AT	BA	BG	RS	ME	GR	HR	HU	KS	MK	RO	SI	TR	UA	IT	UCTE	TOTAL
AL										-200								200
AT																		0
BA																		0
BG																		0
RS																		0
ME										-200								200
GR																		0
HR																		0
HU																		0
KS	200					200					-50							-350
MK										50								-50
RO																		0
SI																		0
TR																		0
UA																		0
IT																		0
UCTE																		*****
TOTAL	200	0	0	0	0	200	0	0	0	-350	-50	0	0	0	0		*****	*****

(-) është për import, (+) është për eksport.

Tabela 23.3: Shembull i të dhënave BCE nga secili OST:

SE Europe: Base Case Exchanges in MW for 18.12.2024, 10h30 CET

from to	AL	AT	BA	BG	RS	ME	GR	HR	HU	KS	MK	RO	SI	TR	UA	IT	UCTE	TOTAL
AL						-100	-140			-50								290
AT									-700				30					670
BA					-100	-350		-400										850
BG					-100		-360				-150	160		50				400
RS			100	100		-120		-30	300	-150	-300	100						0
ME	100		350		120					-100						-600		130
GR	140			360							50			100		50		-700
HR			400		30				240				-70					-600
HU		700			-300			-240				-660	110				2618	-2228
KS	50				150	100					50							-350
MK				150	300		-50			-50								-350
RO				-160	-100				660									-400
SI		-30						70	-110							-120		190
TR				-50			-100											150
UA									0			0						0
IT						600	-50						120					-670
UCTE									-2618									*****
TOTAL	290	670	850	400	0	130	-700	-600	-2228	-350	-350	-400	190	150	0		*****	*****

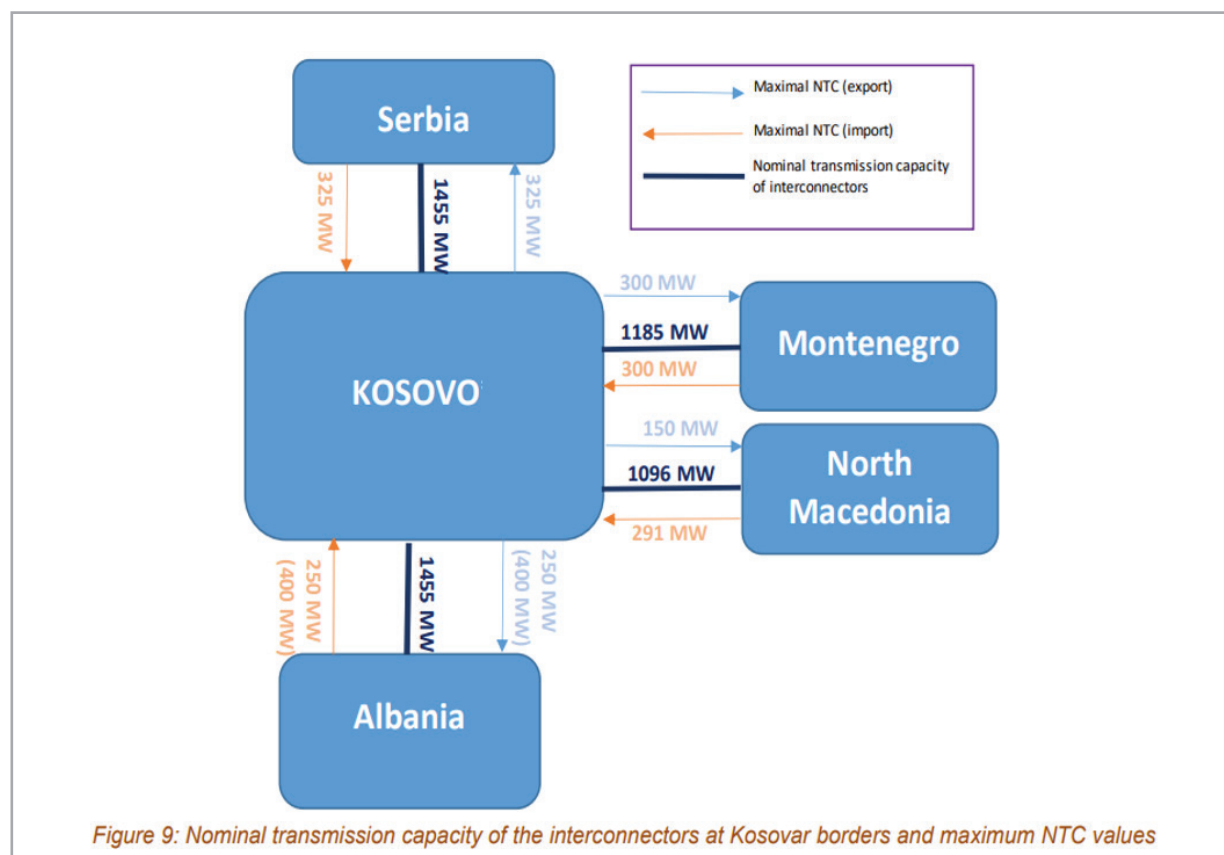
Tabela 23.4: Vlerat treguese (maksimale) të NTC në kufijtë e Kosovës, dhe raporti ndërmjet NTC dhe kapacitetit nominal në përqindje (raportuar nga KOSTT)

INDICATIVE (MAXIMUM) NTC VALUES AT KOSOVAR BORDER					
Borders	1. NTC-Import (MW)	2. NTC- Export (MW)	3. Nominal transmission capacity of interconnection at the border (MW)	1/3 *100 (%)	2/3 *100 (%)
Kosova-Albania	400	400	1455	27.5	27.5
Kosova-Serbia	325	325	1455	22.3	22.3
Kosova-Montenegro	300	300	1185	25.3	25.3
Kosova-N.Macedonia	291	200	1096	26.6	18.2
Total	1316	1225	5191	25.4	23.3

Tabela 23.5: Tabela e mbledhjes dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

KUFIRI	1. NTC IM-PORT (MW)	2.NTC EXPORT (MW)	3.KAPACITETI NOMINAL I TRANSMETIMIT TË INTER-KONEKSIONIT NË KUFIRI	IMPORT (1/3 *100 (%))	EKSPORT (2/3 *100 (%))
Kosovë-Shqipëri					
Kosovë-Serbi					
Kosovë-Mal i Zi					
Kosovë-Maqe-doni e Veriut					
MESATARJA					

Aneksi 23.1 Vlerat treguese (maksimale) të NTC në kufijtë e Kosovës, dhe raporti ndërmjet NTC dhe kapacitetit nominal në përqindje

*NTC me Serbinë nuk janë të zbatueshme.

Aneksi 23.2 Vlerat maksimale të NTC dhe kapaciteti nominal i transmetimit të interkoneksioneve për vendet e rajonit.

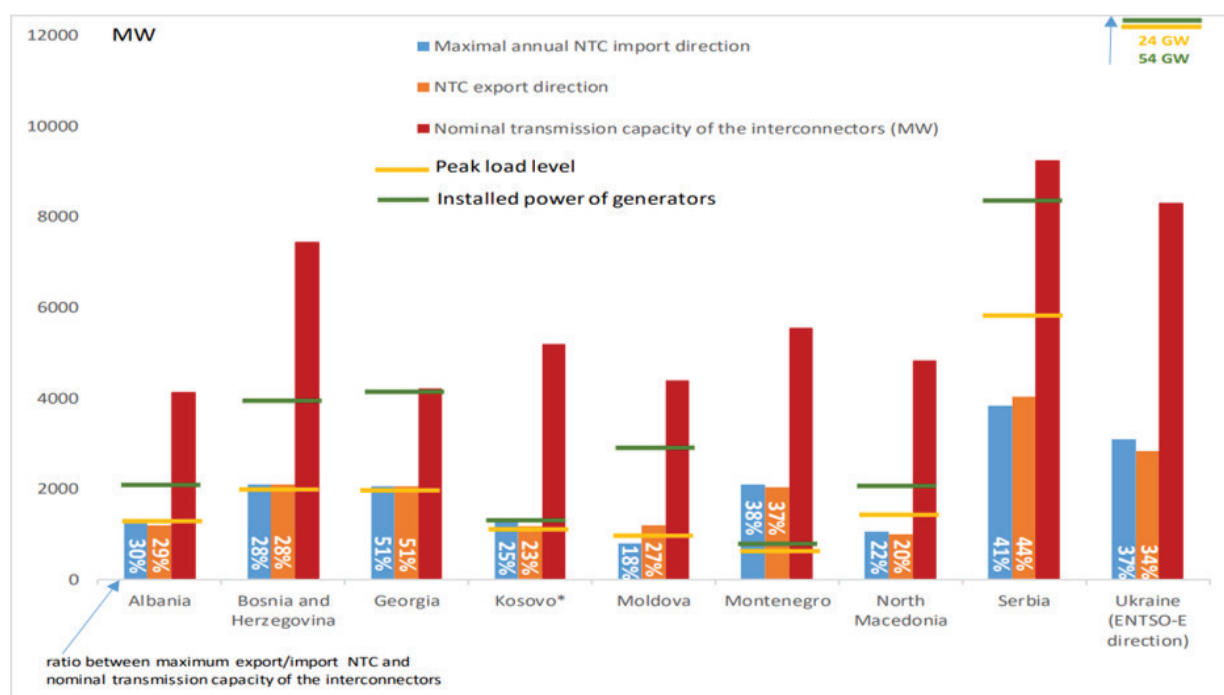

Figure 21: Maximum NTC values today and nominal transmission capacity of interconnectors in each CP

6.24 STATUSI I HEQJES GRADUALE TË MARRËVESHJES SË FURNIZIMIT ME SHUMICË

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat nëse Marrëveshja e Furnizimit me Shumicë (MFSH) në Kosovë është në fuqi. Marrëveshja e Furnizimit me Shumicë (MFSH) është një marrëveshje e nënshkruar ndërmjet Korporatës Energjetike të Kosovës – **KEK** (ndërmarrje shtetërore përgjegjëse për gjenerimin e energjisë elektrike) dhe Kompanisë Kosovare për Distributim të Energjisë Elektrike – **KEDS** (ndërmarrje përgjegjëse për shpërndarjen dhe furnizimin me pakicë të energjisë elektrike për konsumatorët në Kosovë), sipas të cilës KEK pajtohet të furnizojë dhe KEDS pajtohet të marrë dhe blejë energjinë elektrike.

Strategjia e Energjisë e Kosovës 2022-2031 parashikon heqjen graduale të MFSH deri në vitin 2031. Heqja graduale e Marrëveshjes së Furnizimit me Shumicë (MFSH) ndërmjet KEK dhe KEDS është me rëndësi të madhe për qëllimin e Kosovës për liberalizimin e tregut të saj të energjisë elektrike. Liberalizimi i tregut nxit konkurrencën, shuan monopolin e ndërmarrjeve shtetërore dhe u ofron konsumatorëve më shumë mundësi zgjedhjeje. Në fund të fundit, liberalizimi i tregut mbështet krijimin e një sistemi më dinamik dhe fleksibël të energjisë elektrike, redukton risqet që lidhen me varësinë nga një furnizues i vetëm shtetëror dhe e përafron Kosovën me trendet më të gjera të tregut evropian të energjisë, duke nxitur qëndrueshmërinë afatgjatë dhe përbalueshmërinë për konsumatorët.

Vlera e treguesit përcaktohet si masë binare (analizë PO/JO), e cila tregon nëse MFSH është hequr. Vlera e treguesit nuk zbërthehet.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 KEK dhe KEDS kanë nënshkruar MFSH, sipas së cilës KEK pranon të furnizojë, ndërsa KEDS pranon të marrë dhe të blejë energjinë elektrike (aneksi 1).

3.2 Kosova synon të krijojë një treg të liberalizuar të energjisë elektrike, prandaj kjo marrëveshje duhet të ndërpritet.

3.3 Divizioni i Sistemeve të Energjisë në ME është përgjegjës që, çdo vit, të regjistrojë të dhënat në lidhje me treguesin (shih tabelën 24.1).

3.4 Të dhënat agregohen automatikisht duke përdorur softuerin e SERK dhe llogaritja e të dhënave bëhet sipas procedurës së propozuar në tabelën 24.1.

3.5 Analiza e vlerës kryhet nga Divizioni i Sistemeve të Energjisë në ME. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës

së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.7 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 24.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.8 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen aty për aty në vend dhe raportohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave për MFSH.

Tabela 24.1: Tabela e mbledhjes dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

	NË FUQI	NUK ËSHTË NË FUQI	KOMENTE
Statusi i MFSH			

6.25 NUMRI I OFERTAVE TË DISPONUESHME PËR KONSUMATORËT JO-SHTËPIAKË

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Treguesi mat numrin total të opsioneve apo kontratave të furnizimit me energji që janë në dispozicion për konsumatorët jo-shtëpiakë, si biznese, industri dhe institucione publike. Ai ndjek nivelin e konkurrencës në tregun e energjisë duke numëruar sa furnizues të ndryshëm ofrojnë shërbime të energjisë për këta konsumatorë.

Ky tregues ofron një pasqyrë të diversitetit dhe disponueshmërisë së furnizuesve të energjisë në treg. Me heqjen graduale të MFSH, pjesëmarrja e konsumit jo-shtëpiak në segmentin konkurrues të tregut do të rritet, pasi çmimet e energjisë elektrike do të pasqyrojnë çmimet e tregut, duke i stimuluar ata të largohen vullnetarisht nga Furnizuesi i Shërbimit Universal (FSHU).

Ky tregues është i rëndësishëm sepse pasqyron shkallën e konkurrencës së tregut, e cila është thelbësore për krijimin e një tregu efikas, transparent dhe të favorshëm për konsumatorët. Një numër më i madh ofertash zakonisht është shenjë e tregut më konkurrues, ku bizneset dhe konsumatorët e tjerë jo-shtëpiakë kanë mundësinë të zgjedhin

nga një gamë e gjerë furnizuesish, gjë që potencialisht çon në çmime, shërbime dhe kushte më të mira. Për më tepër, ky tregues thekson suksesin e përpjekjeve për liberalizimin e tregut të energjisë, pasi Kosova po punon për ta përafëruar tregun e saj të energjisë me standardet e Bashkimit Evropian, të cilat i japin prioritet konkurrencës dhe zgjedhjes së konsumatorëve. Duke monitoruar këtë tregues, politikëbërësit mund të vlerësojnë nëse tregu i energjisë po funksionon në mënyrë efektive dhe nëse konsumatorët jo-shtëpiakë kanë opsionet e nevojshme për të marrë vendime të informuara lidhur me energjinë, duke mbështetur në fund të fundit synimin për reformën e sektorit të energjisë dhe fuqizimin e konsumatorëve. Si palë nënshkruese e Traktatit të Komunitetit të Energjisë, Kosova do ta transpozojë kornizën e saj ligjore dhe rregullatore me *acquis communautaire* të BE-së, çka do të krijojë një treg të energjisë transparent dhe jo-diskriminues, të bazuar në parimet e një tregu të lirë, të hapur dhe konkurrues.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri total i ofertave të disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë

m = numri i ofertave të disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë në vitin “n” të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit nuk zbërthehet sipas asnjë kriteri.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahehet përmes hapave vijues:

3.1 MFSH (Marrëveshja për Furnizim me Shumicë) ndërmjet KEK dhe KEDS, sipas së cilës KEK pranon të furnizojë, ndërsa KEDS pranon të marrë dhe të blejë energjinë elektrike, është ndërprerë.

3.2 Furnizuesit e rinj të regjistruar do të ofrojnë furnizim me energji elektrike për konsumatorët.

3.3 Divizioni për Sistemet e Energjisë në ME është përgjegjës për të regjistruar çdo vit në softuerin e SERK të dhënat lidhur me ofertat e disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë duke përdorur tabelën e mbledhjes së të dhënave (shih tabelën 25.1).

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga DSE në ME. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të

M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.7 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 25.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit për Sistemet e Energjisë pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.8 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave.

Tabela 25.1: Tabela e mbledhjes dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

	NUMRI	KOMENTE
Ofertat e disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë		

6.26 NUMRI I TË DIPLOMUARVE TË RINJ NË VIT QË MARRIN DIPLOMË AKADEMIKE OSE KUALIFIKIM PROFESIONAL NË PROGRAME TË REJA NË FUSHËN E ENERGJISË DHE FUSHAT E NDËRLIDHURA

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat numrin e studentëve që kanë marrë diplomë akademike (baçelor, master, doktoraturë) ose kanë fituar kualifikime profesionale në sektorin e energjisë dhe sektorët e ndërlidhur, të akredituara nga Autoriteti Kombëtar i Kualifikimeve (AKK).

Kosova aktualisht ka mungesë të punëtorëve me aftësi teknike të nevojshme për të përmbushur kërkesat aktuale dhe të ardhshme të punëdhënësve në sektorin e energjisë dhe sektorët e ndërlidhur. Me një pjesë të konsiderueshme të punonjësve në këtë sektor që po i afrohen moshës së pensionimit, do të nevojiten më shumë punëtorë të kualifikuar.

Në Kosovë ekzistojnë tre modalitete për fitimin e një kualifikimi profesional në sektorin e energjisë dhe sektorët e ndërlidhur:

- Institucionet e Arsimit dhe Aftësimit Profesional (IAAP); luajnë rol thelbësor në përgatitjen e nxënësve të shkollave të mesme për tregun e punës, duke ofruar arsim praktik dhe të orientuar drejt karrierës në fusha të ndryshme dhe menaxhohen nga komuna përkatëse.

- Qendrat e Kompetencës (QK); janë institucione të specializuara që fokusohen në ofrimin e trajnimeve cilësore dhe të përshtatura me kërkesat e industrisë në sektorë specifikë dhe menaxhohen nga Agjencia e Arsimit dhe Aftësimit Profesional dhe Arsimit për të Rritur (AAPARR).

- Universitetet; publike apo private.

Një listë jo e plotë e universiteteve që ofrojnë kualifikime profesionale në energji dhe fusha të tjera të ndërlidhura paraqitet në aneksin 26.1.

Për të adresuar këtë boshllëk, Strategjia e Energjisë e Kosovës 2022-2031 parasheh bashkëpunim të ngushtë me komunitetin akademik/universitetet, industrinë dhe organizatat partnere zhvillimore, me qëllim zhvillimin dhe harmonizimin e programeve arsimore dhe trajnimeve me nevojat e sektorit të energjisë. Trajnimet mbi integrimin e burimeve të ripërtëritshme, tregjet e energjisë elektrike, integrimin rajonal, tregtimin e energjisë dhe vlerësimin energjetik të ndërtesave konsiderohen si prioritet kryesor. Ky bashkëpunim do të realizohet në mënyrë që të mundësojë pjesëmarrjen e grave me mundësi të barabarta në këto programe arsimore dhe trajnuese (përfshirë përmes skemave të bursave), si dhe të promovojë përfshirjen e grave në kompanitë dhe institucionet e sektorit të energjisë.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n (v + c + u)$$

ku:

D = numri total i të diplomuarve që marrin diplomë akademike ose fitojnë kualifikim profesional në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura

v = numri i të diplomuarve që fitojnë kualifikim profesional nga IAAP në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

c = numri i të diplomuarve që fitojnë kualifikim profesional nga QK në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

u = numri i të diplomuarve që marrin diploma akademike në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas: llojit të institucionit (IAAP, Qendrat e Kompetencës dhe universitetet) dhe gjinisë (femër, mashkull).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS SË TË DHËNAVE

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Departamenti i AAP në Ministrinë e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit (MASHTI) raporton për numrin e kualifikimeve profesionale të fituara në QK dhe IAAP në profilet e energjisë dhe fushat e ndërlidhura (shih tabelën 26.1a).

3.2 Departamenti i Arsimit të Lartë, Shkencës dhe Teknologjisë në MASHTI raporton për numrin e diplomave akademike të fituara në fushën e energjisë dhe fushat e ndërlidhura (shih tabelën 26.1b).

3.3 MASHTI është përgjegjës për të regjistruar të dhënat çdo vit në softuerin e SERK duke përdorur tabelën për mbledhjen e të dhënave (shih tabelën 26.2).

3.4 Analiza e vlerës kryhet nga MASHTI. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga MASHTI, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 26.2, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.6 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo vit dhe paraqiten në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga MASHTI.

Tabela 26,1a. Tabela e mbledhjes së të dhënave për nivelin parauniversitar

Fushat	IAAP Publike		IAAP Private		Qendrat e Kompetencës	
	Mashkull	Femër	Mashkull	Femër	Mashkull	Femër
<i>Inxhinieri e Energjisë së Ripërtëritshme</i>						
<i>Inxhinieri Me-kanike</i>						
<i>Fusha n</i>						
....						

Tabela 26.1b. Tabela e mbledhjes së të dhënave për nivelin universitar

Fushat	Gjinia	Universitete Publike			Universitete Private			Totali
		Bachelor	Master	PhD	Bachelor	Master	PhD	
Inxhinieri e Energjisë së Ripërtëritshme	Mashkull							
	Femër							
Inxhinieri Me-kanike	Mashkull							
	Femër							
Inxhinieri Mje-disore	Mashkull							
	Femër							
Fusha n	Mashkull							
	Femër							

Tabela 26.2. Tabela e agregimit dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

	Universitetet		Qendrat e Kompetencës	IAAP		Totali
	Publike	Private		Publike	Private	
Mashkull						
Femër						
Totali						

Aneksi 26.1 Lista e universiteteve, IAAP-ve; dhe Qendrave të Kompetencës të përfshira.

#	UNIVERSITETET	FUSHA
1	Universiteti i Prishtinës "Hasan Prishtina"	Inxhinieri
2	Universiteti i Mitrovicës "Isa Boletini"	Inxhinieri
N	UBT (Universiteti për Biznes dhe Teknologji)	Inxhinieri
	Universitete të tjera	
INSTITUCIONET E ARSIMIT DHE AFTËSIMIT PROFESIONAL (IAAP)		
1	Shkolla e Mesme e Lartë Profesionale "Bahri Haxha" Vushtrri	
2		
N		
QENDRAT E KOMPETENCËS (QK)		
1	Qendra e Kompetencës "11 Marsi" Prizren	
2		
N		

6.27 PËRQINDJA E GRAVE TË PUNËSUARA NË SEKTORIN E ENERGJISË

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Përqindja e grave të punësuar në sektorin e energjisë mat proporcionin e punonjëseve në bizneset kryesore të energjisë të regjistruara në Kosovë, sipas përcaktimit të Administratës Tatimore të Kosovës (ATK). Ky tregues pasqyron përpjekjet për të promovuar barazinë dhe përfshirjen gjinore në fuqinë punëtore të sektorit të energjisë.

Përqindja e grave të punësuar në sektorin e energjisë është tregues thelbësor i barazisë dhe përfshirjes gjinore në një industri tradicionalisht të dominuar nga burrat. Treguesi nxjerr në pah progresin drejt krijimit të vendeve të punës më të larmishme dhe më të drejta, në përputhje me zotimet globale dhe vendore për integrimin e perspektivës gjinore dhe fuqizimin e grave. Strategjia e Energjisë e Kosovës 2022-2031 parasheh rritjen e pjesëmarrjes së grave në sektorin e energjisë nga vlera bazë prej 9% në 25% deri në vitin 2031.

Vlera e këtij treguesi matet përmes formulës së mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n \left(\frac{N_f}{N_t} \right) \times 100$$

ku:

D = përqindja e grave të punësuar në sektorin e energjisë

N_f = numri i punonjëseve në sektorin e energjisë në vitin “n” të zbatimit të SERK

N_t = numri total i punonjësve në sektorin e energjisë në vitin “n” të zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas:

-Veprimtarisë ekonomike / Kodit NACE (kod i dhënë nga Administrata Tatimore e Kosovës).

Prodhimi i energjisë elektrike	3511
Transmetimi i energjisë elektrike	3512
Shpërndarja e energjisë elektrike	3513
Tregtia e energjisë elektrike	3514
Prodhimi i gazit	3521
Shpërndarja e lëndëve djegëse të gazta nëpërmjet tubacion	3522
Tregtia e gazit nëpërmjet tubacioneve	3523
Furnizimi me avull dhe ajër të kondicionuar	3530

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndalet përmes hapave vijues:

3.1 Administrata Tatimore e Kosovës (ATK) mban databazën për të gjitha bizneset në Kosovë, të strukturuar sipas veprimtarisë së tyre afariste, numrit të punonjësve, gjinisë dhe pagës (tabela 27.1).

3.2 Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal (DPSBR) kërkon të dhënat nga tabela 27.1 prej ATK-së.

3.3 DPSBR në ME llogarit vlerat sipas tabelës 27.2.

3.4 Të dhënat agregohen automatikisht nga ME duke përdorur softuerin e SERK dhe llogaritja e të dhënave bëhet sipas procedurës së propozuar në tabelën 27.3.

3.5 Analiza e vlerës kryhet nga DPSBR në kuadër të ME. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.6 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 27.3, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.7 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e mbledhjes së të dhënave nga Departamenti i Burimeve Njerëzore në kuadër të ME.

Tabela 27.1: Tabela e mbledhjes së të dhënave (softueri i ATK)

Compa-ny_no	Ent activity_code	ENT_ACTIVITY_NAME	Year_registration	TPER_YEAR	Qarkulimi	Nr_employees	Net wage_employees	Number_male_employees	Total_net_wage_male_employees	Number_male_employees	Total_net_wage_female_employees	Number_NULL_GENDER_employees	Total_net_wage_NULL_GENDER_employees

Tabela 27.2: Formati i tabelës së agregimit/llogaritjes së treguesit (i gjeneruar automatikisht nga softueri i SERK)

Core Energy		NACE Code	# of companies	Turn-over	# Employees	Male employees	Female employees	Total Wages	Male wages	Female Wages	%female employed	% female wages
Economic Activities	Row Labels											
Production of electricity	Prodhimi i energjisë elektrike	3511										
Transmission of electricity	Transmetimi i energjisë elektrike	3512										
Distribution of electricity	Shpërndarja e energjisë elektrike	3513										
Trade of electricity	Tregtia e energjisë elektrike	3514										
Manufacture of gas	Prodhimi i gazit	3521										
Distribution of gaseous fuels through mains	Shpërndarja e lëndëve djegëse të gazta nëpërmjet tubacioneve	3522										

Trade of gas through mains	Tregtia e gazit nëpërmjet tubacioneve	3523																	
Steam and air conditioning supply	Furnizimi me avull dhe ajër të kondicionuar	3530																	
	Grand Total	3530																	

27.3: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

VEPRIMTARIA EKONOMIKE	KODI NACE	NUMRI TOTAL I PUNONJËSVE	NUMRI I PUNONJËSVE (F)	% PUNONJËSË (F)	% PAGA TË PUNONJËSËVE (F)
Prodhimi i energjisë elektrike	3511				
Transmetimi i energjisë elektrike	3512				
Shpërndarja e energjisë elektrike	3513				
Tregtia e energjisë elektrike	3514				
Prodhimi i gazit	3521				
Shpërndarja e lëndëve djegëse të gazta nëpërmjet tubacioneve	3522				
Tregtia e gazit nëpërmjet tubacioneve	3523				
Furnizimi me avull dhe ajër të kondicionuar	3530				
Totali					

6.28 NUMRI I SKEMAVE TË REJA DEDIKUAR KONSUMATORËVE NË NEVOJË

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat numrin e skemave dhe programeve të financuara nga shteti të projektuara për të mbështetur konsumatorët e cenueshëm (në nevojë), përmes subvencionimit, promovimit dhe lehtësimit të investimeve të komunitetit në efikasitet të energjisë dhe prodhim për vetë-konsum. Njohja dhe garantimi i të drejtave të veçanta që lidhen me furnizimin me energji elektrike për konsumatorët e cenueshëm (në nevojë) në Republikën e Kosovës bëhet përmes tre ligjeve, përkatësisht: Ligji nr. 05/L-081 për Energjinë (Ligji për Energjinë), Ligji për Energjinë Elektrike dhe Ligji për Rregullatorin e Energjisë. Të tre ligjet (Ligji për Energjinë, Ligji për Energjinë Elektrike dhe Ligji për Rregullatorin e Energjisë) e përkufizojnë konsumatorin në nevojë si konsumator familjar, i cili, për shkak të gjendjes sociale, gëzon disa të drejta të veçanta lidhur me furnizimin me energji elektrike.

Zakonisht, skemat përfshijnë disa elemente kryesore si:

- i) metoda e aplikimit (platforma/procedura ku qytetarët mund të aplikojnë për programin),
- ii) kriteret për përfituesit (kriteret që duhet të plotësohen nga aplikuesit për të përfituar nga programi),
- iii) afati i pritshëm (periudha kohore për zbatimin e programit),
- iv) metoda e pagesës (mënyra se si përfituesit do të marrin pagesën),
- v) sistemi i raportimit (sistemi/fletë-formularët ku raportohet statusi i programit).

Nxitja e konsumatorëve të cenueshëm (në nevojë) është veçanërisht thelbësore në kuadrin e objektivave më të gjera të Bashkimit Evropian në fushën e energjisë, pasi këta konsumatorë shpesh përballen me sfida financiare që kufizojnë qasjen e tyre në energji të përballueshme dhe zgjidhje efikase të energjisë, duke thelluar kështu varfërinë energjetike.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri total i skemave të dedikuara për konsumatorët në nevojë

m = numri i skemave të dedikuara për konsumatorët në nevojë në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK

Vlera e treguesit zbërthehet sipas masës (subvencionim i faturave të energjisë elektrike dhe masa të tjera)

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mbledhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndalet përmes hapave vijues:

3.1 Merret vendim nga institucioni përkatës (p.sh. MFPT) për skemën e re mbështetëse të dedikuar për konsumatorët e cenueshëm/në nevojë (kjo përfshin: metodën e aplikimit, kriteret për përfituesit, afatin, metodën e pagesës dhe sistemin e raportimit) (shih aneksin 28.1).

3.2 Aplikimi hapet përmes platformës eKosova (aneksi 28.2).

3.3 Pas pranimit të aplikimeve, krijohen trupa vlerësimi dhe verifikimi për shqyrtimin dhe certifikimin e aplikimeve, dhe për raportimin e listës së përfituesve në departamentin e financave të institucionit përkatës (tabela 28.1).

3.4 Departamenti për Skema Sociale në MFPT është përgjegjës për të regjistruar në softuerin e SERK të dhënat që lidhen me skemat që ata implementojnë, duke përdorur tabelën e mbledhjes së të dhënave (shih tabelën 28.2).

3.5 Numri i “skemave që mbështesin konsumatorët në nevojë” agregohet automatikisht përmes softuerit të SERK (shih po të njëjtën tabelë 28.2).

3.6 Analiza e vlerës kryhet nga Departamenti për Skema Sociale në MFPT. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti për Skema Sociale në MFPT.

3.7 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 28.2, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.8 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

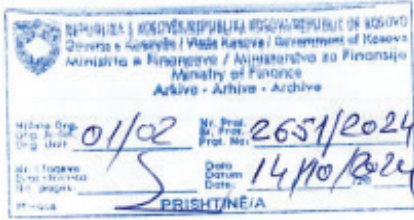
4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e agregimit/llogaritjes së të dhënave (softueri i SERK).

Aneksi 28.1: Shembull i një vendimi të miratuar nga institucioni përkatës për skemat e konsumatorëve të cenueshëm (në nevojë)

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve – Ministarsvo Finansija, Rada i Transfera – Ministry of Finance, Labour and Transfers

Nr. 60 2024
 Datë: 11.10.2024

Në zbatim të pikës 2 të Vendimit Nr. 06/224 të datës 11.10.2024 të Qeverisë së Republikës së Kosovës, në mbështetje të nenit 10 dhe nenit 11 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, të nenit 4 paragrafit 1.2, nenit 5 dhe shtojcës 1 pika 2 të Rregullores Nr.14/2023 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, Ministri i Financave, Punës dhe Transfereve nxjerr këtë:

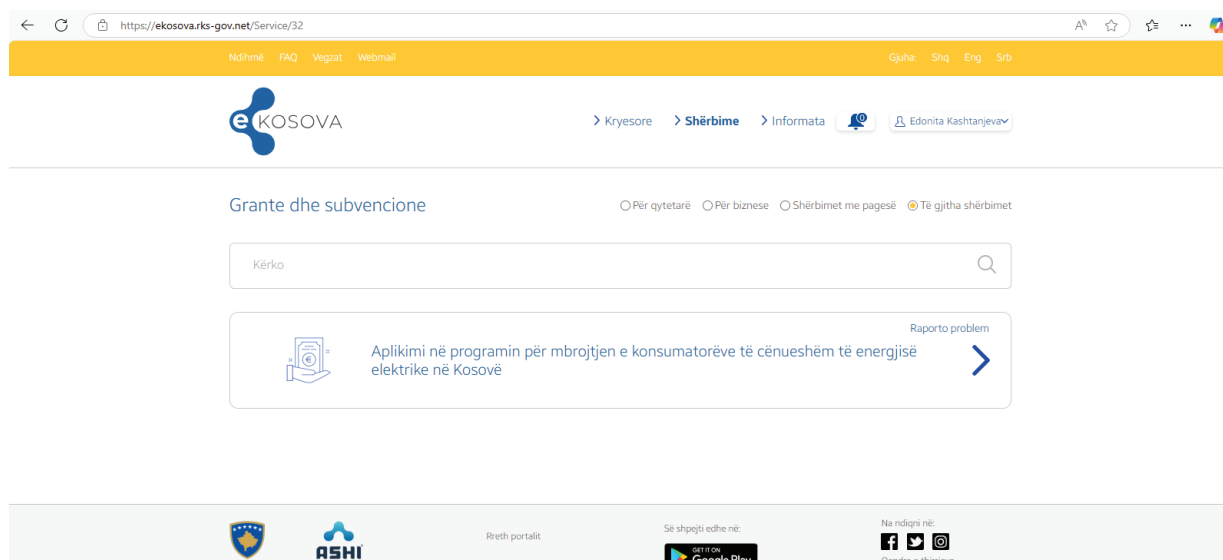
VENDIM

Mbi kushtet dhe kriteret për përfitim nga Programi për Mbrojtjen e Konsumatorëve të Cenueshëm të Energjisë Elektrike për vitin 2024-2025 sipas pikës 2 të Vendimit të Qeverisë Nr. 06/224 të datës 11.10.2024

A. FORMA E MBËSHTETJES

- Mbështetja në formë të subvencionimit të faturës së energjisë elektrike sipas Programit për Mbrojtjen e Konsumatorëve të Cenueshëm të Energjisë Elektrike për vitin 2024 – 2025 ofrohet për të gjitha Ekonomitë Familjare të cilat plotësojnë kriteret sipas seksionit D të këtij Vendimi.

Aneksi 28.2 Shembull i aplikimit në eKosova

6.29 NUMRI I PROGRAMEVE QË MBËSHTETIN PROJEKTET E KOMUNITETEVE NË EFIÇIENCË TË ENERGJISË DHE VETË-KONSUM

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat numrin e skemave dhe programeve të financuara nga shteti, të cilat adresojnë nevojën për subvencionimin, mbështetjen dhe promovimin e investimeve të komunitetit në efikasitet të energjisë dhe prodhim për vetë-konsum.

Këto skema duhet të përfshijnë, por të mos kufizohen vetëm në: promovimin e përdorimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, siç përcaktohet në Ligjin për Energji të Ripërtëritshme; rritjen e efikasitetit të energjisë përmes prezantimit të skemave që kanë për qëllim të promovojnë rinovimin e ndërtesave rezidenciale (izolimi i ndërtesave, ndërrimi i dritareve dhe dyerve, izolimi i çatisë); pajisje me efikasitet të energjisë (pajisje për ngrohje si kaldaja me biomasë, kaldaja individuale, pompa termike, kondicionerë, pajisje elektro-shtëpiake efikasite); instalimi i sistemeve termike dhe PV për prodhim për vetë-konsum të energjisë, si dhe teknologjitë e akumulimit të energjisë. Të gjitha këto masa individualisht dhe së bashku synojnë të reduktojnë konsumin final të energjisë dhe emetimet e gazeve.

Zakonisht programe/skema të tilla financohen nga donatorë të jashtëm dhe/ose fonde qeveritare.

Një program/skemë konsiderohet se “mbështet projektet e komuniteteve në efikasitet të energjisë dhe vetë-konsum” kur plotësohen pesë kriteret e mëposhtme:

- i) metoda e aplikimit (platforma/procedura ku qytetarët mund të aplikojnë për programin),
- ii) kriteret për përfituesit (kriteret që duhet të plotësohen nga aplikuesit për të përfituar nga programi),
- iii) afati i pritshëm (periudha kohore për zbatimin e programit),

- iv) metoda e pagesës (mënyra se si përfituesit do të marrin pagesën),
- v) sistemi i raportimit (sistemi/fletë-formularët ku raportohet statusi i programit).

Konsumi shtëpiak ka përqindjen më të madhe të konsumit të energjisë në Kosovë. Një pjesë e madhe e këtij konsumi është energjia elektrike që përdoret për ngrohje. Këto skema synojnë të rrisin efikasitetin e energjisë në konsum shtëpiak duke modernizuar pajisjet elektro-shtëpiake dhe duke kaluar në teknologji me efikasitet të energjisë. Kjo bëhet nëpërmjet subvencionimit të një pjese të çmimit të pajisjeve elektro-shtëpiake me rimbursim direkt të konsumatorëve (një nga skemat). Një dimension tjetër i treguesit është edhe prodhimi për vetë-konsum, i cili synohet të arrihet përmes subvencionimit të teknologjisë së instalimeve fotovoltaike, duke kontribuar në decentralizimin e prodhimit të energjisë dhe në cakun e përgjithshëm të Strategjisë për prodhuesit vetë-konsumues apo prosumatorët (100 MW).

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri total i programeve që mbështesin projektet e komuniteteve në efikasitet të energjisë dhe prodhim për vetë-konsum

m = numri i programeve që mbështesin projektet e komuniteteve në efikasitet të energjisë dhe prodhim për vetë-konsum në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK.

Vlera e treguesit zëbërthet sipas komunës, llojit të masës (efikasitet energjie, energji e ripërtëritshme) dhe llojit të përfituesit (prind vetë-ushqyes, skemë sociale dhe të tjera).

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Merret vendim nga qeveria ose institucioni përkatës për mbështetjen e projekteve të komunitetit në efikasitet të energjisë dhe prodhim për vetë-konsum (aneksi 29.1).

3.2 Miratimi final i secilit program/ secilës skemë, i përgatitur nga palët kryesore të interesit, si ME dhe/ose FKEE, bëhet nga ME (kur plotësohen të gjitha kriteret e përmendura në përkufizim).

3.3 FKEE dhe Divizioni i Efikasitetit të Energjisë në ME janë përgjegjës për të regjistruar çdo vit në softuerin e SERK të dhënat në lidhje me programet që implementojnë duke përdorur tabelën e mbledhjes së të dhënave (shih tabelën 29.1).

3.4 Numri i “programeve që mbështesin projektet e komuniteteve në efikasitet të energjisë dhe vetë-konsum” agregohet automatikisht nga softueri i administruar nga FKEE dhe ME. Tabela e paraqitjes së të dhënave gjenerohet automatikisht nga softueri i SERK (shih po të njëjtën tabelën 29.2)

3.5 Analiza e vlerës kryhet nga FKEE dhe DEE (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.6 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 29.2, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.7 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e agregimit të të dhënave/llogaritjes së treguesit (e gjeneruar automatikisht nga softueri i SERK).

Tabela 29.1: Tabela e mbledhjes/agregimit të të dhënave (do të digitalizohet përmes softuerit të SERK)

[illegible]

Tabela 29.2 Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digitalizohet përmes softuerit të SERK)

KOMUNA	NUMRI I PËRFITUESVE	Shuma e subvencionit (=Buxheti për komunë)	Lloji i përfituesit		
			PRIND VETË-USHQYES	SKEMA SOCIALE	TË TJERA
TOTALI					

Aneksi 29.1 Shembull i vendimit të qeverisë për të nisur zbatimin e masave mbështetëse në energji

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Nr. 03/128
 Datë: 16.02.2023

Në mbështetje të nenit 92 paragrafi 4. dhe të nenit 93 paragrafi 4 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, të nenit 8 të Ligjit Nr. 08/L-117 për Qeverinë e Republikës së Kosovës, nenit 25 të Ligjit Nr. 05/L-081 për Energjinë, të Ligjit Nr. 06/L-079 për Eficiencë të Energjisë, duke u bazuar në nenin 4 të Rregullores Nr. 02/2021 për Fushat e Përgjegjësisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive e ndryshuar dhe e plotësuar me Rregulloren Nr. 04/2021 dhe me Rregulloren Nr. 03/2022, në pajtim me nenin 17 dhe 19 të Rregullores së Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës Nr. 09/2011, Qeveria e Republikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur më 16 shkurt 2023, merr këtë:

V E N D I M

1. Ndryshohet dhe plotësohet Plani i Veprimit për Zbutjen e Ndikimit të Menjëhershëm Socio-Ekonomik të Krizës Energjetike, si pjesë përbërëse e Vendimit të Qeverisë Nr. 29/112 të datës 13 dhjetor 2022.
2. Pjesë përbërëse e këtij Vendimi është Plani i Veprimit për Zbutjen e Ndikimit të Menjëhershëm Socio-Ekonomik të Krizës Energjetike, me plotësimet/ndryshimet nga pika 1. e këtij Vendimi.
3. Pjesët tjera të Vendimit të Qeverisë Nr. 29/112 të datës 13 dhjetor 2022 mbesin të pandryshuara.
4. Vendimi hyn në fuqi ditën e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Albin KURTI

Kryeministër i Republikës së Kosovës

Iu dërgohet:

- Zëvendëskryeministrave
- Të gjitha ministrive (ministrave)
- Sekretarit të Përgjithshëm të ZKM-së
- Arkivit të Qeverisë

6.30 SKEMA PËR MBËSHTETJEN E ÇMIMEVE PËR KONSUMATORËT NË NEVOJË

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat zhvillimin dhe zbatimin e mekanizmave të skemës së mbështetjes së çmimeve, të cilët synojnë zbutjen e kostove të energjisë për konsumatorët e cenueshëm (në nevojë). Kjo përfshin iniciativa financiare ose të bazuara në politika, të projektuara për të ulur varfërinë energjetike përmes ofrimit të ndihmës së synuar për individët dhe ekonomitë familjare që janë të cenueshme.

Krijimi i një skeme mbështetëse të çmimeve, e cila i synon dhe mbulon të gjithë individët ose ekonomitë familjare të cenueshme nga varfëria energjetike në Kosovë, është thelbësor për të siguruar qasje të barabartë në energji të përballueshme, veçanërisht për popullatat e cenueshme si familjet me të ardhura të ulëta, të moshuarit dhe personat me aftësi të kufizuara. Meqenëse varfëria energjetike mund të sjellë rreziqe serioze shëndetësore, paqëndrueshmëri ekonomike dhe pabarazi sociale, një skemë e tillë do të ndihmonte në zbutjen e këtyre problemeve, duke përmirësuar mirëqenien e përgjithshme dhe rimëkëmbshmërinë ekonomike. Për më tepër, përafrimi i politikave të energjisë të Kosovës me standardet dhe praktikën e BE-së është thelbësor, pasi BE-ja i kushton rëndësi të madhe përfshirjes sociale dhe qasjes në energji për të gjithë.

Vlera e treguesit përcaktohet si masë binare, e cila tregon nëse skema është zbatuar apo jo dhe nëse testi i varfërisë (testi i mjeteve të jetesës) është përfshirë në projektim.

Megjithatë, për të arritur rezultatet e lartpërmendura, Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve ka vënë në zbatim **Programin për mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm të energjisë elektrike në Kosovë**, siç parashikohet në SERK, që do të krijohet deri në vitin 2024 dhe do të avancohet më tej në një skemë mbështetëse të çmimeve, në vend të një programi të vetëm që i nënshtrohet ndryshimeve periodike.

Për programin aktual, ekonomitë familjare që kualifikohen për subvencione sipas Programit duhet të kalojnë testet specifike të varfërisë. Fillimisht, ekonomitë familjare do të vlerësohen në bazë të testit të pasurive:

- Vlera kumulative e pasurive të paluajtshme në pronësi të anëtarëve të ekonomisë familjare duhet të jetë e barabartë me, ose më e vogël se, njëqind mijë euro (100,000 €).

Ekonomitë familjare që kalojnë testin e pasurive, më pas do t'i nënshtrohen testit të të ardhurave:

- Të ardhurat mesatare mujore për periudhën më të fundit të përcaktuar me vendim duhet të jenë të barabarta me, ose më të vogla se, njëqind e pesëdhjetë euro (150 €) për anëtar të ekonomisë familjare.

Si rezultat, një ekonomi familjare e cenueshme (në nevojë) përkufizohet si ajo që i kalon të dy testet.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysht në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 Nisma dhe projektimi i skemës - Skema për mbështetjen e çmimeve të energjisë për konsumatorët e cenueshëm (në nevojë) projektohet dhe iniciohet nga Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve (MFPT).

3.2 Platforma e aplikimit dhe vlerësimi - Përcaktohet data për nisjen e aplikimit përmes platformës eKosova, e cila do të përdoret për mbledhjen e aplikimeve për skemën (aneksi 1). Në të njëjtën kohë, merret vendimi lidhur me subjektin përgjegjës për vlerësimin e aplikimeve (p.sh., një departament i caktuar ose një organ i themeluar enkas)

3.3 Aplikimet mblidhen në platformën eKosova dhe shkarkohen duke përdorur tabelën 30.1 nga organi përkatës.

3.4 Organi përkatës shqyrton aplikimet për të konfirmuar nëse ato i plotësojnë kriteret.

3.5 Sasia e energjisë që mund të subvencionohet dhe niveli maksimal i subvencionit paraqiten në tabelën 30.2 dhe llogaritet sipas formulës së mëposhtme:

$$Subsidy = (900kwh \times N_{fam}) \times C_{elec}$$

N_{fam} - është numri i anëtarëve të ekonomisë familjare.

C_{elec} - është çmimi i energjisë elektrike për kWh, i cili aktualisht është 7.03 centë euro, përfshirë tatimet.

3.6 Lista me përfituesit dhe shumën e subvencionit i dërgohet KESCO-s nga MFPT, në mënyrë që subvencioni të aplikohet në faturën përkatëse të energjisë elektrike (shih tabelën 30.3).

3.7 Departamenti për Skema Sociale në MFPT është përgjegjës për të regjistruar në softuerin e SERK të dhënat që lidhen me skemën mbështetëse të çmimeve, duke përdorur tabelën e mbledhjes së të dhënave (shih tabelën 30.4).

3.8 Analiza e vlerës kryhet nga Departamenti për Skema Sociale në MFPT. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysht të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti për Skema Sociale në MFPT, në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.9 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 30.4, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti për M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik dhe

Bashkëpunimit Rajonal pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.10 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e agregimit të të dhënave/llogaritjes së treguesit (e gjeneruar automatikisht nga softueri i SERK).

Tabela 30.1: Lista e agreguar e aplikuesve që merret nga eKosova

Data e aplikimit	Emri dhe mbiemri	Numri personal	Numri i telefonit	Email	Komuna	Adresa e	Furnizues	Njehsori	Ë Pronari i r	Banimit me	Qiraja mu	Dëshmia €	Numri për	Vlera e ot	Aplikimi ka ndryshin	Data e ndryshimit
31.12.2024 23:50:18	X X	xxx	YYYY		Prishtinë	KESCO	DPR xxxx	Unë	Jo					0 Jo		
	Anëtarët e familje: Emri dhe mbiemri	Numri personal	Gjinia		Komuna	Marrëdhënie	Vlera e objekteve/pronave në sistemin e tatimit në pronë									
	YY	xxx			Prishtinë	Nëna	0									
31.12.2024 23:18:04	X X	1244907497	YYYY		Kaçanik	KESCO	DPE xxxx	Vjehtëri/Vj	Jo				0 Jo			
	Anëtarët e familje: Emri dhe mbiemri	Numri personal	Gjinia		Komuna	Marrëdhënie	Vlera e objekteve/pronave në sistemin e tatimit në pronë									
	YY	xxx			Kaçanik	Babai	0									

Tabela 30.2: Fleta e llogaritjes për shumën e subvencioneve

Referenca	tehyrat_totale_per_familje	Vlera_tatimi_Qiraja_mujore	Household_size	Njehsori_Elektrik	email	Consum	BillAmount	AT_test	tehyrat_mesatare_te_familjes	tehyrat_mesatare_pas_qerese_per_anetar	tehyrat_mesatare_per_anetar	MT_test	dy_perqind_e_tebardhurave	per_elektrikun_subvencionit?	Sasia_e_energjiemaksimale_e_mundshme_per_subvencionim	subvencionimaksimal_per_familje	subvencionimaksimal_per_familje_capped	max_fatura_minus_2_perqind	Subvencionifinal	Subvencionifinal_capped
xxxx	0	21850	0	2 dmixxx	xxxxxx@gt	1002.91	79.4	1	129.5	0	0	1	0	0	150	21.09	21.09	79.4	21.09	21.09
xxxx	260	0	0	1 dpzx	xxxxxx@gt	848	48.65	1	21.66666667	21.66666667	21.66666667	1	0.4333333333	0	150	10.545	10.545	48.21666667	10.545	10.545
xxxx	1554	34020	0	1 dgjxxx	xxxxxx@gt	631	35.15	1	129.5	129.5	129.5	1	2.59	0	50	3.515	3.515	32.56	3.515	3.515

Tabela 30.3: Lista e dërguar në KESCO për aplikimin e subvencioneve në faturat e energjisë elektrike

Njehsori_Elektrik	SUBVENCIONI_FINAL_FINAL
dmixxx	2.16
dpzx	2.16
dgjxxxx	2.16
dgjxxxx	2.16
dgjxxxx	2.16
dpexxxxx	2.16

Tabela 30.4: Tabela e mbledhjes dhe paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

HAPAT KRYESORË	STATUSI I PROCESIT (në proces – në vazhdim, i miratuar pjesërisht, i miratuar)	TESTI I MJETEVE TË JETESËS (PO/JO) (proces i arritur me 2 “po”)	KOMENTE
Programi për mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm të energjisë elektrike në Kosovë			
Skema e mbështetjes së çmimeve për konsumatorët e cenueshëm, e lidhur me skemën e reformuar të ndihmës sociale			

Aneksi 30.1 Shembull i thirrjes së hapur përmes platformës eKosova

The screenshot shows the eKosova portal interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Ndihmë', 'FAQ', 'Vezat', and 'Webmail'. Below this, the eKosova logo is displayed, followed by navigation links for 'Kryesore', 'Shërbime', and 'Informata'. A user profile for 'Edonita Kashtanjeva' is visible. The main content area is titled 'Grante dhe subvencione' and includes a search bar with the text 'Kërko'. Below the search bar, there is a card for a program titled 'Aplikimi në programin për mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm të energjisë elektrike në Kosovë'. The card includes a 'Raporto problem' link and a right arrow. The footer contains logos for the Kosovo government, ASHI, and social media links.

6.31 ZBATIMI I FUSHATAVE NDËRGJEGJËSUESE DHE INFORMUESE PËR ENERGJINË

Lloji i treguesit: Tregues produkti (output-i)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues mat numrin e fushatave të ndërgjegjësimit dhe informimit të zhvilluara për promovimin e efijencës së energjisë, kursimit dhe praktikave të qëndrueshme të energjisë ndër qytetarë, biznese dhe institucione publike. Këto fushata synojnë të përmirësojnë të kuptuarit, të inkurajojnë ndryshimin e sjelljes dhe të nxisin pjesëmarrjen në nisma për kursimin e energjisë. Sipas Strategjisë së Energjisë së Kosovës 2022-2031, fushatat e vetëdijesimit janë thelbësore për arritjen e qasës kombëtare të efijencës së energjisë dhe për përafrimin me objektivat e energjisë të BE-së, në veçanti me Direktivën për Efijencën e Energjisë (2012/27/BE).

Fushatat zakonisht përfshijnë: punëtori edukative, njoftime me interes të përgjithshëm publik, mesazhe sensibilizuese përmes mediave dhe materiale informuese mbi tema si energjia e ripërtëritshme, praktikat e kursimit të energjisë dhe stimujt financiarë për përmirësime në efijencën e energjisë. Ministri dhe institucione të ndryshme janë përgjegjëse për planifikimin, implementimin dhe mbledhjen e të dhënave dhe raportimin e fushatave ndërgjegjësuese në Ministrinë e Ekonomisë.

Lista jo-shteruese e organizatave të mundshme që zakonisht organizojnë fushata të tilla:

- Institucionet publike (komunat, ministritë, etj.)
- Donatorët (GIZ, BE, USAID, UNDP)
- Organizatat jo-qeveritare

Lista jo-shteruese e llojeve të fushatave të ndërgjegjësimit dhe informimit mund të përfshijë:

- Punëtori
- Seminare
- TV mesazhe informuese mbi programet e skemave të efijencës së energjisë që janë në dispozicion, video të shkurtra mbi mënyrat e kursimit të energjisë etj.)
- Platforma të mediave sociale (dizajne që përcjellin mesazhe për kursimin e energjisë ose thirrje për të përfituar nga stimujt e efijencës së energjisë, të shpërndara përmes uebsajteve zyrtare ose platformave të mediave sociale.)
- Ligjërata në shkolla
- Konferenca
- Panele diskutimi
- Broshura

Ky tregues është zgjedhur për të:

- rritur njohuritë e publikut mbi praktikat e kursimit të energjisë;
- nxitur pjesëmarrje më të madhe në programet e efijencës së energjisë;

- përmirësuar përdorimin e teknologjive të energjisë së ripërtëritshme dhe pajisjeve me efikasitet të energjisë.

Duke përfshirë ndryshimet indirekte:

- uljen e konsumit të energjisë në nivel familjar dhe institucional;
- reduktimet afatgjata të emetimeve të gazeve serra për shkak të praktikave më të mira të energjisë;
- kursime ekonomike për konsumatorët dhe bizneset përmes uljes së kostove të shërbimeve të energjisë.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = numri total i fushatave ndërgjegjëse dhe informuese për energjinë që janë zbatuar

m = numri i fushatave ndërgjegjëse dhe informuese për energjinë që janë zbatuar në vitin "n" të periudhës së zbatimit të SERK.

Vlera e treguesit duhet të zbërthehet sipas komunës dhe llojit të masës (efikasiteti i energjisë, energjia e ripërtëritshme, të dyja).

Vlera e treguesit duhet të zbërthehet sipas subjektit zbatues (ministritë, institucionet e sektorit të energjisë, donatorët dhe struktura të tjera) dhe llojit të masës (efikasiteti i energjisë, energjia e ripërtëritshme, të dyja).

2. METODA E MOSTRIMIT

Treguesi nuk bazohet në marrjen e mostrave, pasi në përlllogaritje përfshihen të gjitha fushatat e zhvilluara gjatë gjithë vitit.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mbledhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndalet përmes hapave vijues:

3.1 Fushatat ndërgjegjëse dhe informuese realizohen për të promovuar efikasitetin e energjisë, kursimin dhe praktikën e qëndrueshme të energjisë ndër qytetarë, biznese dhe institucione publike nga organizatat të ndryshme. Secila fushatë dokumentohet me njësi matëse kryesore, duke përfshirë shtrirjen (numrin e pjesëmarrësve) dhe produktet apo output-et (p.sh., materialet e shpërndara ose mbulimi mediatik).

3.2 Të dhënat mbledhen duke përdorur mjete të ndryshme, si "lista e pjesëmarrësve" për punëtori/seminare ose raportet analitike të mediave që matin "shtrirjen" (reach) dhe "angazhimin" (engagement) për fushatat në mediat digjitale (shih tabelën 31.1). Çdo institucion që promovon një fushatë ndërgjegjësimi dhe informimi është përgjegjës për mbledhjen e të dhënave (një shembull i tabelës për mbledhjen e të dhënave është propozuar në tabelën 31.2).

3.3 Struktura përgjegjëse për agregimin e të dhënave është Divizioni i Planifikimit Strategjik dhe Bashkëpunimit Rajonal në kuadër të Ministrisë së Ekonomisë, i cili çdo vit do të kontaktojë institucionet përkatëse¹⁰ duke shpërndarë tabelën për mbledhjen e të dhënave dhe më pas duke kryer agregimin e tyre (shih tabelën 31.3).

3.4. Analiza e vlerës kryhet nga Departamenti i Energjisë (ME). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga DE (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.5. Vlera e treguesit, bazuar në tabelën e mësipërme, arkivohet automatikisht në Matricën për M&V në format elektronik nëpërmjet softuerit të SERK dhe paraqitet në Raportin Gjashtëmujor për SERK, të përgatitur nga Divizioni i Planifikimit Strategjik i Departamentit të Energjisë (ME).

3.6. Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mbledhen vazhdimisht gjatë gjithë vitit dhe më pas paraqiten dy herë në vit, në korrik dhe në janar të vitit pasues.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela për regjistrimin e të dhënave mbi fushatat ndërgjegjëse dhe informuese

¹⁰ Një listë jo-shteruese e organizatave që promovojnë fushata ndërgjegjëse dhe informuese në fushën e energjisë është propozuar në pjesën e përkufizimit.

Tabela 31.1: Formati i formularit për regjistrimin e të dhënave Organizata përgjegjëse:

Lloji i organizatës përgjegjëse (ministritë, institucionet e sektorit të energjisë, donatorët dhe struktura të tjera):

EMRI I FUSHATËS PËR ENERGJIJË	LLOJI I FUSHATËS (TV, media sociale, seminar, billboard)	LLOJI I MASËS			PERIUDHA E IMPLEMENTIMIT (nga ... deri)
		EFIÇIENCA E ENERGJISË	ENERGJIA E RIPËRTËRITSHME	TË DYJA	

Tabela 31.2: Formati i tabelës për agregimin e të dhënave

[illegible]

Tabela 31.3: Formati i tabelës për paraqitjen e të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

# I FUSHATAVE TË IMPLEMEN- TUARA PËR EN- ERGJINË	EMRI I FUSH- ATËS	LLOJI I ORGANIZATËS PËRGJEGJËSE				LLOJI I MASËS		
		MINISTRITË	INSTITUCIONET E ENERGJISË	DONA- TORËT	STRUKTURA TË TJERA	EFIÇIENCA E EN- ERGJISË	ENERGJIA E RIPËRTËRITSHME	TË DYJA
TOT.								

6.32 DIVERSITETI DHE KRAHASUESHMËRIA E SHËRBIMEVE TË OFRUARA PËR KONSUMATORËT

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Treguesi mat ekzistencën e diversitetit dhe opsioneve ose kontratave të krahasueshme të furnizimit që janë të disponueshme për konsumatorët. Ai ndjek në mënyrë indirekte nivelin e konkurrencës në tregun e energjisë duke numëruar sa furnizues të ndryshëm ofrojnë shërbime të energjisë për këta konsumatorë. Ky tregues ofron një pasqyrë të diversitetit dhe disponueshmërisë së furnizuesve të energjisë në treg. Forcimi i rolit të konsumatorëve në tregun e energjisë rrit aftësinë e tyre për të shfrytëzuar në mënyrë të duhur të drejtat e tyre në një treg të liberalizuar të energjisë, pra për të marrë vendime të informuara gjatë zgjedhjes së një furnizuesi apo plani tarifar, si dhe për të bërë zgjedhje lidhur me konsumin e energjisë dhe investimet në efikasitetin e energjisë (rinovime, instalim të paneleve solare, etj). Objektivi mbulon çështjen e forcimit të kapaciteteve për mbrojtjen e konsumatorit përmes vendosjes së kriterëve të performancës energjetike për produktet që lidhen me energjinë. Pjesëmarrja aktive e konsumatorëve të mirë-informuar gjithashtu nxit zhvillimin e tregjeve me pakicë, duke kontribuar në funksionimin e tyre më efikas.

Diversiteti dhe krahasueshmëria e shërbimeve në sektorin e energjisë janë elemente kritike për nxitjen e konkurrencës, mundësitë e konsumatorit për të zgjedhur dhe efikasitetin e tregut. Në vijim jepet një përmbledhje e të dy aspekteve:- Diversiteti i shërbimeve në sektorin e energjisë

Diversiteti i shërbimeve në sektorin e energjisë i referohet shumëllojshmërisë së produkteve, modeleve të çmimeve dhe teknologjive të disponueshme për konsumatorë. Fushat kryesore përfshijnë:

a) Burimet e energjisë

- Energji tradicionale: Thëngjill, gaz natyror dhe energji bërthamore (në të ardhmen).
- Energji e ripërtëritshme: Opsione solare, të erës, hidro dhe bioenergji.

b) Strukturat e çmimeve dhe tarifave

- Planet me tarifë fikse: Konsumatorët paguajnë një çmim të qëndrueshëm për njësi.
- Planet me tarifë të ndryshueshme: Çmimet luhaten bazuar në kushtet e tregut.
- **Çmime sipas kohës së përdorimit:** Tarifa të ndryshme bazuar në orët e ngarkesës së lartë (peak) dhe jashtë ngarkesës së lartë (off-peak).
- Planet e energjisë me parapagim: Përdoruesit paguajnë paraprakisht, duke shmangur faturat e papritura.

c) Shërbime shtesë për konsumatorët

- Konsulencë për efikasitet të energjisë: Këshilla për uljen e konsumit dhe optimizimin e përdorimit.

- Integrim në shtëpi inteligjente: Njehsorë inteligjentë dhe pajisje të mundësuar nga IoT për monitorimin dhe kontrollin e konsumit të energjisë.
- Opsione të energjisë së gjelbër: Konsumatorët mund të zgjedhin plane që mbështesin investimet në energji të ripërtëritshme.

d) Shërbime për biznese kundrejt shërbimeve për konsumatorët shtëpiakë

- Plane të personalizuar: Bizneset shpesh kanë tarifa të bazuara në kërkesë dhe zgjidhje të specializuara për menaxhimin e energjisë.
- Opsione për blerje me shumicë: Organizatat e mëdha mund të negociojnë tarifa më të mira.

Krahasueshmëria e shërbimeve të energjisë siguron që konsumatorët të marrin vendime të informuara duke vlerësuar furnizuesit dhe planet e ndryshme. Ndër sfida dhe zgjidhje përfshihen:

a) Standardizimi i modeleve të çmimeve

- Qeveritë dhe rregullatorët nxisin transparencën në strukturat tarifore për të lehtësuar krahasimet.
- Mjetet online dhe uebsajtet e krahasimit ndihmojnë konsumatorët të kuptojnë kostot dhe përfitimet.

b) Komunikimi i qartë i kushteve

- Tarifat e fshehura, kohëzgjatja e kontratave dhe penalitetet duhet të bëhen të ditura në mënyrë të qartë.
- Organet rregullatore shpesh zbatojnë formate të standardizuara të faturimit për të lehtësuar krahasimin.

c) Ndërgjegjësimi i konsumatorëve dhe mjetet digjitale

- Platformat e krahasimit: Uebsajte që krahasojnë furnizuesit e energjisë bazuar në çmim, burim dhe kushte të kontratës.
- Aplikacione mobile: Disa kompani të shërbimeve ofrojnë aplikacione për të krahasuar në kohë reale konsumin e energjisë dhe planet alternative.
- Vlerësimet rregullatore: Agjencitë mund të vlerësojnë furnizuesit bazuar në besueshmërinë dhe kënaqshmërinë e konsumatorëve.

d) Konkurrenca në treg dhe qasja

- Tregjet e hapura inkurajojnë furnizuesit të ofrojnë shërbime konkurruese dhe novatore.
- Liberalizimi në disa rajone u mundëson konsumatorëve të ndërrojnë furnizuesin, duke rritur krahasueshmërinë.

Një nga mjetet kryesore që ndihmon në krijimin e një tregu më konkurrues të energjisë

është Mjeti për Krahësimin e Çmimeve të Energjisë. Më poshtë paraqiten disa veçori që e karakterizojnë një Mjet për Krahësimin e Çmimeve të Energjisë:

1. Krahësimi i çmimeve në kohë reale
 - Shfaq tarifat nga shumë furnizues njëkohësisht.
 - Filtra për planet me tarifë fikse, të ndryshueshme dhe sipas kohës së përdorimit.
2. Rekomandime të personalizuar
 - Përdoruesit fusin të dhënat e tyre mbi konsumin e energjisë për rezultate të personalizuar.
 - Integrim me njehsorët inteligjentë për monitorim në kohë reale të konsumit.
3. Opsione të energjisë së ripërtëritshme
 - Thekson planet që përdorin burime të ripërtëritshme të energjisë.
 - Tregon përqindjen e energjisë që vjen nga burimet solare, të erës, hidro, etj.
4. Kushtet e kontratës dhe zbërthimi i tarifave
 - Shfaq kohëzgjatjen e kontratës, tarifat e anulimit dhe kostot e fshehura.
 - Jep njoftime për normat tarifore hyrëse që mund të rriten pas një periudhe të caktuar.
5. Vlerësimet dhe komentet për furnizuesit
 - Komente nga përdoruesit dhe vlerësime nga institucionet shtetërore për besueshmërinë dhe cilësinë e shërbimit.
 - Funksione për ndjekjen e ankesave dhe zgjidhjen e mosmarrëveshjeve.
6. Ndihmë për ndërrimin e furnizuesit
 - Automatizim i procesit të kalimit të furnizuesi i ri për një tranzicion pa probleme.
 - Mundësi për nënshkrimin digjital të kontratave dhe shërbime njoftimi.
7. Qasje përmes pajisjeve mobile dhe internetit
 - Integrim në aplikacione për monitorimin e konsumit dhe trendeve të kostos.
 - Kërkime sipas lokacionit për të gjetur plane specifike për rajonin.

Ky tregues është i rëndësishëm sepse pasqyron shkallën e konkurrencës së tregut, e cila është thelbësore për krijimin e një tregu efikas, transparent dhe të favorshëm për konsumatorët. Një numër më i madh ofertash zakonisht është shenjë e tregut më konkurrues, ku konsumatorët kanë mundësinë të zgjedhin nga një gamë e gjerë furnizuesish, gjë që potencialisht çon në çmime, shërbime dhe kushte më të mira. Për më tepër, ky tregues thekson suksesin e përpjekjeve për liberalizimin e tregut të energjisë, pasi Kosova po punon për ta përafëruar tregun e saj të energjisë me standardet e Bashkimit Evropian, të

cilat i japin prioritet konkurrencës dhe zgjedhjes së konsumatorëve. Duke monitoruar këtë tregues, politikëbërësit mund të vlerësojnë nëse tregu i energjisë po funksionon në mënyrë efektive dhe nëse konsumatorët kanë opsionet e nevojshme për të marrë vendime të informuara lidhur me energjinë, duke mbështetur në fund të fundit synimin për reformën e sektorit të energjisë dhe fuqizimin e konsumatorëve. Si palë nënshkruese e Traktatit të Komunitetit të Energjisë, Kosova do ta transpozojë kornizën e saj ligjore dhe rregullatore me *acquis communautaire* të BE-së, çka do të krijojë një treg të energjisë transparent dhe jo-diskriminues, të bazuar në parimet e një tregu të lirë, të hapur dhe konkurrues.

Megjithatë, në Republikën e Kosovës shihet si çështje mjaft sfiduese zbatimi i plotë i decentralizimit të tregut për shkak të varfërisë energjetike të konsumatorëve. Hapi i parë drejt decentralizimit të tregut të energjisë është heqja graduale e Marrëveshjes së Furnizimit me Shumicë (MFSH) ndërmjet Korporatës Energjetike të Kosovës (KEK) dhe Kompanisë Kosovare për Shpërndarje të Energjisë Elektrike (KEDS), me pjesëmarrjen e Zyrës së Rregullatorit të Energjisë (ZRRE). Me heqjen graduale të MFSH, KEK do të humbasë monopolin si furnizues në Republikën e Kosovës. Aktualisht, çmimi i energjisë elektrike në Republikën e Kosovës është rreth 7 centë për KWh (ndër çmimet më të lira në Evropë). Me decentralizimin e tregut, pritet që çmimi të rritet dhe ka shumë të ngjarë që çmimet aktuale të mos ruhen, pasi subvencionet do të rrezikojnë konkurrueshmërinë. Çmimi i energjisë elektrike aktualisht është i fiksuar me shumë subvencione (dhe kredi) për KEK-un, ndërkohë që prodhuesit e energjisë së ripërtëritshme marrin një çmim të fiksuar (i cili është i subvencionuar nga Qeveria për të nxitur më shumë prodhim të energjisë së ripërtëritshme) dhe çdo rritje e çmimit duhet të marrë miratim nga Qeveria. Me decentralizimin e tregut, energjia elektrike nga burimet e ripërtëritshme do të ketë një çmim dukshëm më të lartë sesa energjia nga lëndët djegëse fosile (thëngjilli), për shkak të kostos së aseteve të reja (panele diellore, turbina ere, kyçe etj.); ndërkohë që edhe çmimi i energjisë nga thëngjilli do të rritet për shkak të heqjes së subvencioneve. Në këtë rast, çmimi i energjisë elektrike nga termocentralet me thëngjill prapë do të mbetet më i ulët, për shkak se këto kapacitete tashmë ekzistojnë (nuk ka nevojë të ndërtohen, pasi janë kostot përkatëse janë shlyer prej kohësh) dhe për shkak të mungesës së një takse karboni, e cila do të paraqiste pengesë për konkurrencën dhe zhvillimin e burimeve të ripërtëritshme. Një skenar i mundshëm është futja e çmimit të karbonit dhe atëherë çmimi i energjisë nga burimet fosile do të jetë i njëjtë ose madje më i lartë sesa ai nga burimet e ripërtëritshme. Kjo do të mundësonte zhvillimin më të balancuar të konkurrencës dhe do të krijonte avantazh për burimet e ripërtëritshme të energjisë.

Vlera e treguesit llogaritet duke vlerësuar përmbushjen e kritereve që kërkojnë prezantimin e një Mjeti për Krahësimin e Çmimeve të Energjisë dhe që të ekzistojnë oferta alternative (në një platformë) të qasshme për të gjithë konsumatorët.

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysht në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahet përmes hapave vijues:

3.1 MFSH (Marrëveshja për Furnizim me Shumicë) ndërmjet KEK dhe KEDS, sipas së cilës KEK pranon të furnizojë, ndërsa KEDS pranon të marrë dhe të blejë energjinë elektrike, është ndërprerë.

3.2 Nevojiten ndryshime legjislative që do të krijojnë rrugën për decentralizimin e mëtejshëm

të tregut të energjisë (ndryshime dhe përshtatje të ligjeve) nga ME, përmes grupeve punuese që duhet të përbëhen nga të gjitha palët e interesit përkatëse (ZRRE, KOSTT, KEDS, KESCO dhe të gjithë furnizuesit e tjerë të licencuar). Pas diskutimit publik, politika miratohet nga Kuvendi i Republikës së Kosovës (me votat e deputetëve).

3.3 Furnizuesit e rinj të regjistruar do të bëhen të disponueshëm për të ofruar furnizim me energji elektrike për konsumatorët.

3.4 ZRRE dhe ME do të krijojnë një Mjet për Krahasimin e Çmimeve nga e para.

3.5 Një platformë e re do të krijohet nga ZRRE në bashkëpunim me ME dhe palët e tjera të interesit (KEDS, KESCO, KOSTT, furnizues të tjerë të licencuar të energjisë), ku të gjithë konsumatorët kanë të drejtë qasjeje.

3.6 Divizioni për Sistemet e Energjisë në ME është përgjegjës për të regjistruar në softuerin e SERK të dhënat lidhur me diversitetin dhe krahasueshmërinë e shërbimeve të ofruara për konsumatorët duke përdorur tabelën për mbledhjen/paraqitjen e të dhënave (shih tabelën 32.1).

3.7 Analiza e vlerës kryhet nga Divizioni për Sistemet e Energjisë në ME. Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me cakun/caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve të M&V për përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT) do të merren parasysh të gjitha këto aspekte dhe ajo duhet të hartohet nga Departamenti i Energjisë (ME) në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.8 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 32.1, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.9 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në takimin vjetor vijues të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit gjatë gjithë vitit dhe prezantohen në dhjetor.

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

Tabela 32.1 Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

HAPAT KRYESORË	STATUSI I PROCESIT (në proces – në vazhdim, i miratuar pjesërisht, i miratuar)	DIVERSITETI DHE KRAHASUESHMËRIA E SHËRBIMEVE TË OFRUARA PËR KONSUMATORËT (PO/JO) (proces i arritur me 2 “po”)	KOMENTE
Mjeti për Krahasimin e Çmimeve			
Platforma e shërbimeve të disponueshme për të gjithë konsumatorët			

6.33 EMETIMET E PLUHURIT, NO_x DHE SO₂ TË TERMOCENTRALEVE TË LINJITIT

Lloji i treguesit: TREGUES REZULTATI SPECIFIK (OUTCOME)

1. PËRKUFIZIMI

Ky tregues paraqet sasinë e pluhurit, NO_x dhe SO₂ që emetohen nga dy termocentralet me linjit, shprehur në mg/Nm³.

Grimcat e pluhurit (PM) janë grimca të ngurta ose të lëngëta të pezulluara në ajër, të cilat kanë madhësi dhe përbërje kimike të ndryshme. Emetimet e pluhurit, oksideve të azotit (NO_x) dhe dioksidit të squfurit (SO₂) përbëjnë disa nga ndotësit më të mëdhenj që gjenerohen nga termocentralet me linjit dhe ndikojnë negativisht në cilësinë e ajrit.

Ky tregues është i rëndësishëm për sektorin e energjisë, duke marrë parasysh se emetimet e pluhurit, oksideve të azotit (NO_x) dhe dioksidit të squfurit (SO₂) kanë një ndikim të drejtpërdrejtë në ndotjen e ajrit dhe, rrjedhimisht, në shëndetin e popullsisë.

Kosova aktualisht operon dy termocentralet me linjit:

- 1. Termocentrali Kosova A:** I vendosur në Obiliq, ky termocentral filloi operimin në vitin 1962 me kapacitet të instaluar prej 800 MW. Përbëhet nga 5 blloqe:
 - A1 me 65 MW, filloi operimin në vitin 1962, aktualisht jashtë funksionit, pa status përfundimtar, me gjasë do të dekomisionohet në të ardhmen.
 - A2 me 125 MW, filloi operimin në vitin 1965, aktualisht jashtë funksionit, pa status përfundimtar, me gjasë do të dekomisionohet në të ardhmen.
 - A3 me 200 MW, filloi operimin në vitin 1970 dhe është ende në përdorim.
 - A4 me 200 MW, filloi operimin në vitin 1971, është në përdorim, por përdorimi i tij është shumë i ulët për shkak të problemeve teknologjike.
 - A5 me 210 MW, filloi operimin në vitin 1975 dhe është ende në përdorim.
- 2. Termocentrali Kosova B:** Po ashtu i vendosur në Obiliq, filloi operimin në vitin 1983 me kapacitet të instaluar prej 678 MW. Përbëhet nga dy blloqe:
 - B1 me 339 MW, filloi operimin në vitin 1983 dhe është ende në përdorim.
 - B2 me 339 MW, filloi operimin në vitin 1984 dhe është ende në përdorim.

Këto dy termocentralet janë burimet primare të energjisë elektrike në Kosovë, duke furnizuar rreth 90% të nevojave të vendit për energji elektrike. Të dy termocentralet përdorin linjtin

si lëndë kryesore djegëse për prodhimin e energjisë termike. Linjiti, shpesh i referuar si “thëngjill i kafenjtë”, ka përmbajtje karboni rreth 25-35% dhe konsiderohet si lloji më i ulët i qymyrit për shkak të vlerës së ulët kalorike. Kur nxirret nga toka, linjiti ka një nivel shumë të lartë lagështie, çka shpjegon pjesërisht edhe përmbajtjen e ulët të karbonit. Megjithatë, Republika e Kosovës renditet e 9-ta në botë për rezerva të linjitit, me 7.112 miliardë tonë, dhe fatkeqësisht është i vetmi lloj thëngjilli që gjendet në Kosovë.

Megjithatë, të dy termocentralet janë shumë të vjetra dhe janë identifikuar si burime të mëdha të ndotjes. Kosova A, në veçanti, konsiderohet si burimi më i madh i ndotjes nga një pikë e vetme (burim pikor) në Evropë dhe është propozuar për mbyllje.

Janë duke u zhvilluar plane për dekomisionimin e Kosovës A dhe rehabilitimin e Kosovës B, në mënyrë që të përmbushen standardet mjedisore të BE-së. Megjithatë, Kosova nuk ka marrë mbështetje (fonde) për ndërtimin e një termocentrali të ri me thëngjill (Kosova C), i cili do të kishte reduktuar deri diku ndikimin në mjedis për shkak të teknologjisë moderne që ishte planifikuar të përdorej (studimi i fizibilitetit ishte përfunduar dhe projekti pothuajse kishte filluar të zbatohet). Pas dështimit të projektit të Kosovës C, Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës është orientuar drejt burimeve të ripërtëritshme të energjisë. Statusi i dy termocentraleve me thëngjill mbetet i paqartë, meqenëse kërkesa për energji elektrike është në rritje, ndërkohë që zëvendësimi me burime të ripërtëritshme të energjisë ende nuk e mbulon kërkesën e rrjetit. Edhe me kapacitetet ekzistuese të këtyre dy termocentraleve me thëngjill, Kosova prapë ka nevojë të importojë energji elektrike nga vendet fqinje. Megjithatë, statusi i Kosovës A do të rishqyrtohet sapo të zbatohet Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës dhe sapo burimet e ripërtëritshme të energjisë të mund të sigurojnë kërkesën për energji elektrike.

Matja e emetimeve të pluhurit, NO_x dhe SO₂ nga termocentralet me linjit në Kosovë është thelbësore për adresimin e kontributit të tyre të konsiderueshëm në ndotjen e ajrit, për mbrojtjen e shëndetit publik dhe për sigurimin e përputhshmërisë me rregulloret mjedisore të BE-së, në veçanti me Direktivën për Emetimet Industriale (2010/75/BE), e cila vendos kufij të prerë për emetimet e ndotësve nga impiantet e mëdha me djegie të brendshme dhe përbën një kërkesë kyç për aspiratat e Kosovës drejt integritit në BE. Gjithashtu, matja e këtyre emetimeve është e domosdoshme për të vlerësuar efektivitetin e Strategjisë së Energjisë të Republikës së Kosovës në drejtim të: zhvillimit të burimeve më të qëndrueshme të energjisë, reduktimit të emetimeve të gazeve serrë, pasi dy termocentralet me thëngjill përbëjnë një nga emetuesit kryesorë të gazeve serrë, dhe uljes së ndikimit në mjedis përmes përmirësimit të cilësisë së ajrit. Ky tregues mat qartë edhe efektivitetin e elektrofiltrave të instaluar. Për shembull, Komisioni Evropian ka ndihmuar në instalimin e filtrave në termocentralet me thëngjill, meqë këto impiante tejkalojnë dukshëm kufijtë e Direktivës për Emetimet Industriale. Instalimi i filtrave vetëm sa e ka përmirësuar pjesërisht situatën, pasi teknologjia e termocentraleve është shumë e vjetruar dhe cilësia e thëngjillit (linjitit) është shumë e ulët.

Vlera e treguesit llogaritet me formulën e mëposhtme:

$$D = \sum_{i=1}^n m$$

ku:

D = sasia totale e emetimeve të pluhurit, NO_x dhe SO₂ e prodhuar nga dy termocentralet me linjit, e shprehur në mg/Nm³

m = sasia e emetimeve të pluhurit, NO_x dhe SO₂ e prodhuar nga dy termocentralet me linjit, e shprehur në mg/Nm³ gjatë vitit “n” të periudhës së zbatimit të SERK.

Ky tregues do të zbërthehet sipas llojit të emetimit (pluhur, okside azoti (NO_x) dhe dioksid squfuri (SO₂)) dhe sipas llojit të njësisë së termocentralit me linjit (Termocentrali "Kosova A" dhe Termocentrali "Kosova B").

2. METODA E MOSTRIMIT

Të dhënat e treguesit nuk mblidhen duke përdorur metoda mostrimi sepse të gjitha variablat që përcaktojnë vlerën e tij merren parasysh në tërësi.

3. METODA E MBLEDHJES DHE ANALIZËS

Treguesi mblidhet, analizohet dhe vlera e tij shpërndahehet përmes hapave vijues:

3.1 Agjencia e Mbrojtjes së Mjedisit të Kosovës (AMMK), në MMPHI, nga raporti vjetor i KEK-ut mbi gjendjen e mjedisit merr të dhëna mbi: prodhimin mujor të energjisë elektrike në të dy termocentralet, konsumin mujor të thëngjillit nga Kosova A dhe Kosova B, konsumin specifik të Kosovës A dhe Kosovës B (shih tabelën 33.1).

3.2 Agjencia e Mbrojtjes së Mjedisit të Kosovës (AMMK), në kuadër të MMPHI, i përpunon këto të dhëna sipas formatit Excel të përgatitur në bazë të Udhëzuesit për Inventarin e Emetimeve të Ndotësve të Ajrit EMEP/EEA 2016 (shih tabelën 33.2).

3.3 Në fund, përpunimi i të dhënave të mësipërme paraqitet nga AMMK në formë tablele përmes formatit Excel, ku pasqyrohet sasia e emetimeve të këtyre ndotësve në ajër (shih tabelën 33.3).

3.4 AMMK është përgjegjëse për regjistrimin e të dhënave duke përdorur tabelën (shih tabelën 33.4, do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK).

3.5 Analiza e vlerës bëhet nga Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK). Analiza e të dhënave do të fokusohet në: i) krahasimin me caqet e pritshme; ii) analizën e vlerës së treguesve bazuar në kriteret e përdorura për disagregim (shih përkufizimin në këtë FIT); iii) arsyet për çdo devijim (pozitiv ose negativ) nga caqet e pritshme; dhe iv) propozimin e rekomandimeve për M&V me qëllim përmirësimin e performancës së rezultateve të synuara. Të gjitha këto aspekte do të merren parasysh në Fletën e Analizës së Treguesit (FAT), e cila duhet të hartohet nga Agjencia për Mbrojtjen e Mjedisit të Kosovës (AMMK), në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të Grupit Punues për M&V të SERK.

3.6 Vlera e treguesit, bazuar në tabelën 33.4, arkivohet në Matricën për M&V në format elektronik, nga Specialisti i M&V në kuadër të Divizionit të Planifikimit Strategjik pranë Departamentit të Energjisë (ME) përmes softuerit të SERK.

3.7 Fleta e Analizës së Treguesit prezantohet dhe diskutohet në mbledhjen e ardhshme vjetore të Grupit Punues për M&V të SERK. Të gjitha rekomandimet për M&V që dalin nga ky takim duhet të implementohen gjatë vitit pasues, me qëllim përmirësimin e performancës së SERK.

4. FREKUENCA DHE PERIUDHA E MBLEDHJES

Të dhënat mblidhen çdo vit dhe paraqiten në janar të vitit pasues (viti n+1).

5. BURIMI I VERIFIKIMIT

Raporti i AMMK (Tabela e mbledhjes së të dhënave)

Tabela 33.1: Të dhënat e nevojshme për raportim nga raporti i KEK (tabela e mbledhjes së të dhënave)

Input Data regarding KEK Thermal Power Plant

Monthly Production of Electricity in two TPPs

TPP Kosova A and Kosova B

Monthly Ratio on Electricity Generation

Year 2016		TPP Kosova A			TPP Kosova B		TPP Kosova A			TPP Kosova B	
Month	Unit	A3	A4	A5	B1	B2	A3	A4	A5	B1	B2
Jan.	MWh/month	48,729.12	0.00	67,744.95	164,718	183,391	7.29%	0%	9%	9%	9%
Feb	MWh/month	74,170.35	85,961.19	105.51	187,697	192,222	11.10%	10%	0%	10%	10%
Mar	MWh/month	103,844.10	108,551.91	0.00	195,968	202,016	15.54%	12%	0%	10%	10%
Apr	MWh/month	86,788.83	75,414.87	27,368.91	122,751	137,895	12.99%	9%	4%	6%	7%
May	MWh/month	39,516.33	66,070.50	112,185.93	198,063	203,117	5.91%	8%	15%	10%	10%
Jun	MWh/month	22,935.30	101,943.18	82,369.35	188,207	193,156	3.43%	12%	11%	10%	10%
Jul	MWh/month	102,507.30	25,674.81	14,915.35	194,260	8,513	15.34%	3%	2%	10%	0%
Aug	MWh/month	42,327.54	100,892.19	62,699.31	26,029	117,337	6.33%	11%	8%	1%	6%
Sep	MWh/month	52,401.72	103,006.62	104,266.62	107,274	200,994	7.84%	12%	14%	6%	10%
Oct	MWh/month	345.69	104,166.27	105,034.74	201,365	210,842	0.05%	12%	14%	10%	10%
Nov	MWh/month	71,718.33	26,454.39	80,654.52	128,507	154,552	10.73%	3%	11%	7%	8%
Dec	MWh/month	22,947.09	81,734.07	109,362.03	205,111	209,974	3.43%	9%	14%	11%	10%
Total	MWh/year	668,231.70	879,870.00	766,707.22	1,919,950	2,014,009	100.00%	100%	100%	100%	100%

105.51 8,513 dhe 345.69 it is the same as in the KEK report but is it well written

Coal Monthly Consumption

TPP Kosova A and Kosova B

Year 2016		TPP Kosova A			TPP Kosova B	
Month	Unit	A3	A4	A5	B1	B2
Jan.	ton/month	71,928.48	0.00	99,997.52	214,838	227,848
Feb	ton/month	82,577.13	95,704.40	117.47	240,431	244,955
Mar	ton/month	134,985.69	141,105.31	0.00	251,138	257,375
Apr	ton/month	117,102.65	101,755.96	36,928.39	155,269	174,220
May	ton/month	59,576.23	99,610.25	169,135.50	249,746	256,088

Tabela 33.2: Paraqitja e përpunimit të të dhënave në Excel e përgatitur nga JICA, në bazë të Udhëzuesit për Inventarin e Emetimeve të Ndotësve të Ajrit EMEP/EEA 2016, së bashku me të gjitha faqet e shënuara në fund të kësaj table. (Tabela e agregimit të të dhënave)

A45																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							</
-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

Tabela 33.3: Forma përfundimtare që paraqet sasinë e emetimeve të ndotësve të ajrit për sektorin e energjisë (tabela e paraqitjes së të dhënave)

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Air Pollutant Emission Inventory in Energy Sector							
2	SO ₂							
3	Sector	Categor	Sub-Category	Unit	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Year 2023
4	1. Energy							
5	1.A Combustion							
6	1.A.1 Energy Industries							
7	1.A.1.a Public Electricity and Heat Production				39,093.19	37,835.67	36,006.87	31,785.01
8			Thermal Power Plants	ton SO ₂ /year	39,093.19	37,835.67	36,006.87	31,785.01
9			Heat Production	ton SO ₂ /year	0.00	0.00	0.00	0.00
10								
11	NO _x							
12	Sector	Categor	Sub-Category	Unit	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Year 2023
13	1. Energy							
14	1.A Combustion							
15	1.A.1 Energy Industries							
16	1.A.1.a Public Electricity and Heat Production				28,060.19	27,169.01	25,896.55	22,898.31
17			Thermal Power Plants	ton NO _x /year	28,060.19	27,169.01	25,896.55	22,898.31
18			Heat Production	ton NO _x /year	0.00	0.00	0.00	0.00
19								
20	TSP							
21	Sector	Categor	Sub-Category	Unit	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Year 2023
22	1. Energy							
23	1.A Combustion							
24	1.A.1 Energy Industries							
25	1.A.1.a Public Electricity and Heat Production				15,689.07	15,189.91	14,481.45	12,782.34
26			Thermal Power Plants	ton TSP/year	15,689.07	15,189.91	14,481.45	12,782.34
27			Heat Production	ton TSP/year	0.00	0.00	0.00	0.00
28								
29	PM ₁₀							
30	Sector	Categor	Sub-Category	Unit	Year 2020	Year 2021	Year 2022	Year 2023
31	1. Energy							

Tabela 33.4: Tabela e paraqitjes së të dhënave (do të digjitalizohet përmes softuerit të SERK)

LLOJI I EMETIMIT	Termocentrali Kosova A	Termocentrali Kosova B
pluhur		
NO _x		
SO ₂		

7. ANEKSET

ANEKSI 7.1	Matrica për Monitorim dhe Vlerësim
ANEKSI 7.2	Termet e Referimit të Grupit Punues për M&V të SERK

ANEKSI 7.1 Matrica për Monitorim dhe Vlerësim

Vlera kumulative e caktut																							
#	Treguesit	Njësia ma- ma- tëse	Vlerat bazë	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031	
				P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A
	Objektivi Strategjik 1: Përmirësimi i besueshmërisë së sistemit																						
1	Indeksi i kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIDI)		SAIDI: 80.83 orë/vit					SAIDI:68.9 orë/vit														SAIDI: 51.84 orë/vit	
2	Indeksi i frekuencës mesatare të ndërprerjeve në sistem (SAIFI)		SAIFI: 58.27					SAIFI: 49														SAIFI: 40.86	
3	Niveli i kapacitetit rregullues fleksibël		5 MW					5 MW														170 MW	
4	Humbjet në rrjetin e shpërndarjes		18.48%, prej të cilave 15.1% të lejuara dhe 3.38% të palejuara [2021]					14.5%														0,09	
5	Sasia e kapacitetit variabil të BRE-ve që rrjeti është në gjendje të trajtojë/integrojë		147 MW [2021]					500 MW														2000 MW	
6	Numri i njësive të re-habilituara të linjtit		0 [2021]					2														3 ose 4	
7	Numri i njësive të mbyllura të linjtit		0 [2021]					0														2 ose 1	

Vlera kumulative e caktut																							
#	Treguesit	Njësia ma-tëse	Vlerat bazë	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031	
				P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A
8	Aftësitë e reagimit kibernetik (identifikimi, zbulimi, reagimi dhe rikuperimi) në sektorin e energjisë		Nuk janë të vendosura																				Janë të vendosura
	Objektivi Strategjik 2: Dekarbonizimi dhe promovimi i energjisë së ripërtëritshme																						
9	Reduktimi i emetimit të GS në sektorin e energjisë elektrike krahasuar me 2019		0% [2019] (6316 ktCO2)					0															-0,32
10	Pjesëmarrja e burimeve të ripërtëritshme në konsumin e sektorit të energjisë elektrike (BRE-E)		6.3% [2021]					Minimum 13%															Minimum 35%
11	Futja graduale e çmimit të karbonit		Nuk është futur [2021]							Përgatitjet për një sistem të çmimit të karbonit kanë përfunduar													Integrimi në EU ETS

#	Treguesit	Njësia matëse	Vlerat bazë	Vlera kumulative e caktut																				
				2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031		
				P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	
12	Kapacitetet totale të BRE-ve në sektorin e energjisë elektrike (përfshirë prodhuesit vetë-konsumues apo prosumatorët)		279 MW																			1600 MW		
13	Kapaciteti i prodhuesve vetë-konsumues (prosumatorëve)		2 MW [2021]																			Minimum 100 MW		
14	Kapaciteti i instaluar i BRE-ve në sistemet e ngrohjes qendrore		15 MWth																			Do të përcaktohet nga Studimi i Fizibilitetit		
	Objektivi Strategjik 3: Rritja e efikasitetit të energjisë																							
15	Niveli i konsumit final të energjisë		1516 ktoe [2017]						1709 ktoe														1877 ktoe	
16	Kursimet kumulative të energjisë të arritura në sektorin e ndërtimit		2.7 ktoe [2021]						17.76 ktoe														266.4 ktoe	
17	Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesa publike		2.6 ktoe [2021]						3.3 ktoe														33.9 ktoe	
18	Kursimet totale kumulative të energjisë në ndërtesat rezidenciale dhe komerciale		0.1 ktoe [2021]						14.46 ktoe														232.5 ktoe	
19	Numri i ndërtesave me konsum afër zero energji		0						10														150	

#	Treguesit	Njësia ma- ma- fëse	Vlerat bazë	Vlera kumulative e caktut																			
				2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031	
				P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A
20	Rritja e kapacitetit të kogjenerimit në Termokos (Pristinë)		140 MWth					140 MWth														280 MWth	
21	Numri i konsumatorëve të lidhur në sistemet e ngrohjes qendrore (Pristinë dhe Gjakovë)		17,791					24,56														38,240 në Prishtinë dhe Gjakovë. Për komunat e tjera, do të përcaktohet në bazë të studimit të fizibilitetit	
	Objektivi Strategjik 4: Forcimi i bashkëpunimit rajonal dhe funksionimit të tregut																						
22	Integrimi i tregut me tregjet pan-evropiane të energjisë elektrike		Nuk janë të vendosura					Integrimi i tregut me Shqipërinë (2023)														Bashkimi me zonën e tregut pan-evropian	
23	Kapaciteti i ofruar ndërkufitar/ Kapaciteti nominal ndërkufitar		Eksport: 22-24%, Import: 24-26%					Minimum 28-30% në secilin drejtim														70% në secilin drejtim	
24	Statusi i tërheqjes së MFSH		MFSH është në fuqi							Filloi heqja graduale e MFSH												MFSH është hequr	
25	Numri i ofertave të disponueshme për konsumatorët jo-shtëpiakë		1							6												>6	

#	Treguesit	Njësia ma-tëse	Vlerat bazë	Vlera kumulative e cakt																			
				2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031	
				P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A
26	Numri i të diplo-muarve të rinj në vit që marrin diplomë akademike ose kualifikim profesional në programe të reja në fushën e energjisë dhe fushat e ndërli-dhura		NA					Nuk është përcaktuar ende														Nuk është për-caktuar ende	
27	Përqindja e grave të punësuar në sek-torin e energjisë		9% [2021]					0,11														Minimum 25%	
	Objektivi Strategjik 5: Mbrojtja dhe fuqizimi i konsumatorëve																						
28	Numri i skemave të reja dedikuar konsumatorëve në nevojë		NA					2														4	
29	Numri i programeve që mbështesin projektet e ko-muniteteve për eficiencë të energjisë dhe vetë-konsum		1					>2														>5	

Vlera kumulative e caktut																							
#	Treguesit	Njësia ma- ma- fëse	Vlerat bazë	2022		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		2031	
				P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A	P	A
30	Skema për mbështetjen e çmimeve për konsumatorët në nevojë		Skema ekzistuese e mbështetjes (me synim të dobët) [2021]					Programi i ri për konsumatorët e cenueshëm është themeluar															Skema për konsumatorët e cenueshëm, në testin e mjeteve të jetesës dhe e lidhur me skemën e reformuar të ndihmës sociale
31	Zbatimi i fushatave ndërgjegjëse dhe informuese për energjinë		6 [2021]					9 (në vit)															9 (në vit)
32	Diversiteti dhe krahasueshmëria e shërbimeve të ofruara për konsumatorët		Nuk ka oferta të disponueshme					Prezantimi i Mjetit për Krahasimin e Çmimeve															Oferta alternative të disponueshme për të gjithë konsumatorët

ANEKS 7.2 Termat e Referimit të Grupit Punues për M&V të SERK

1.1 Konteksti

Sektori i energjisë është ndër fushat prioritare në kuadër të rritjes së qëndrueshme dhe përfshirëse, me theks të veçantë tek Agjenda e Gjelbër e Kosovës, e cila paraqet fushë prioritare kyç në kuadër të Strategjisë së Energjisë së Kosovës 2022-2031, Programit të Zbatimit të Strategjisë së Energjisë 2022-2025 dhe draft-PKEK 2025-2030.

Agjenda e Gjelbër është një manifest për transformimin e Kosovës në adresimin e sfidave gjithnjë e më të mëdha mjedisore dhe klimatike, duke vendosur zhvillimin e qëndrueshëm, diversifikimin e burimeve të energjisë, eficiencën e burimeve, mbrojtjen e natyrës dhe veprimin klimatik në qendër të të gjitha aktiviteteve ekonomike, si dhe duke i shndërruar këto sfida në mundësi.

Ballkani Perëndimor është ndër rajonet më të prekura nga ndikimet e ndryshimeve klimatike në Evropë dhe ky trend parashikohet të vazhdojë, me vlerësime që tregojnë se temperaturat do të rriten me 1.7 – 4.0°C, dhe madje mbi 5.0°C¹¹ deri në fund të shekullit, në varësi nga përpjekjet globale për reduktimin e emetimeve të gazeve serrë. Kosova, në veçanti, po përballlet gjithnjë e më shpesh me thatësira dhe përmbajtje të rënda.

Prodhimi i energjisë elektrike, i cili mbështetet kryesisht në lëndët djegëse fosile dhe kapacitetet gjeneruese me linjit, konsumi i lartë i energjisë në raport me BPV-në, kontribuojnë në ndotje të rëndë të ajrit dhe degradim mjedisor, duke ndikuar negativisht në shëndetin e qytetarëve të vendit dhe duke rrezikuar perspektivat afatgjata të zhvillimit të Kosovës.

Si palë kontraktuese e Komunitetit të Energjisë dhe me një perspektivë të qartë të harmonizimit me kuadrin ligjor përkatës, Kosova ka nënshkruar gjithashtu Deklaratën e Sofjes mbi Agjendën e Gjelbër për Ballkanin Perëndimor në vitin 2020, duke u zotuar të arrijë emetime neto-zero deri në vitin 2050.

Vizion i Qeverisë së Kosovës mbetet zhvillimi i një sektori të energjisë të qëndrueshëm, të integruar në tregun pan-evropian, duke siguruar furnizim të qëndrueshëm dhe të përballueshëm me energji elektrike për qytetarët. Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 synon të sigurojë furnizim të qëndrueshëm dhe të përballueshëm me energji përmes: përmirësimit të qëndrueshmërisë së sistemit, rritjes së eficiencës së energjisë (EE), diversifikimit të burimeve të energjisë, rritjes së fleksibilitetit, forcimit të bashkëpunimit rajonal dhe funksionimit të tregut, si dhe mbrojtjes dhe fuqizimit të konsumatorëve.

Strategjia parashikon rritje dinamike dhe progresive të kapaciteteve gjeneruese nga burimet e ripërtëritshme të energjisë (BRE), kryesisht nga teknologjitë e erës dhe fotovoltaike (PV), të mbështetura nga masa për energji të ripërtëritshme, investime publike dhe pjesëmarrja aktive e prodhuesve vetë-konsumues apo prosumatorëve në këtë proces. Ajo gjithashtu parashikon rehabilitimin e njësive me linjit dhe mbylljen graduale të një ose dy njësive të termocentralit Kosova A, përmirësimin e eficiencës së energjisë në ndërtesa, si dhe promovimin e sistemeve eficiente të kogjenerimit dhe të ngrohjes qendrore.

Kriza energjetike tregoi se sistemi energjetik i Kosovës duhet t'i nënshtrohet një transformimi të thellë për t'u bërë më i rimëkëmbshëm, më fleksibël dhe më i larmishëm në mënyrë që të mund të konkurrojë me sistemet e vendeve fqinje. Për të nxitur punësimin, për të rritur zhvillimin ekonomik, për të ulur varfërinë dhe për të përmirësuar jetën e njerëzve, Kosova

11 *Climate change in the Western Balkans and EU Green Deal: status, mitigation and challenges Report* (Ndryshimet klimatike në Ballkanin Perëndimor dhe Marrëveshja e Gjelbër e BE-së: gjendja, zbutja dhe sfidat), 2022.

ka nevojë për energji të përballueshme dhe të besueshme.

Sistemi aktual i energjisë elektrike i vendit është i vjetruar, i papërshtatshëm dhe i pasigurt – duke paraqitur sfida të ndjeshme për rritjen dhe zhvillimin ekonomik. Ndërprerjet e shpeshta të energjisë elektrike pengojnë investimet dhe çrregullojnë prodhimin, arsimin dhe shërbimet shëndetësore.

Sektori i energjisë në Kosovë përballlet me shumë sfida. Ai vazhdon të mbështetet shumë në termocentrale shumë të vjetra, që janë jo-eficiente dhe ndotëse, me djegie thëngjilli dhe me kapacitet të kufizuar gjenerimi. Kërkesa për energji është vazhdimisht në rritje, ndërsa përdorimi i energjisë shpesh është jo-eficient. Qeveritë e Kosovës njëra pas tjetrës janë përballur me sfida të ndjeshme në bërjen e investimeve domethënëse në diversifikimin e burimeve të energjisë, frenimin e konsumit ose përmirësimin e rrjetit, ndërkohë që po merreshin me nevojat e tjera në ndërtimin e Kosovës. Për më tepër, pavarësisht zotimit për një të ardhme më të gjelbër si pjesë e procesit të integritit në BE, vendi vazhdon të ketë probleme me ndotjen e ajrit (gjithashtu rezultat i drejtpërdrejtë i termocentraleve të vjetruara me lëndë djegëse fosile), çështjet e menaxhimit të mbetjeve dhe reformat e përgjithshme të paplota të energjisë.

1.2 Gjendja aktuale e M&V në sektorin e energjisë

Sistemi i M&V për sektorin e energjisë në Kosovë do të bazohet në Strategjinë e Energjisë të Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 dhe Programin e Zbatimit të Strategjisë së Energjisë; një përshkrim i strategjisë jepet më poshtë. Strategjia e Energjisë e Republikës së Kosovës (SERK) 2022-2031 është zhvilluar me qëllim përcaktimin e vizionit të qartë dhe qasjes strategjike në kuadër të vazhdimësisë së reformave nëpër të cilat po kalon sektori i energjisë në Kosovë. Fillimi i procesit të reformës synon të mundësojë tranzicionin energjetik në përputhje me caqet e Kosovës dhe kjo bëhet në kuadër të pajtueshmërisë me rregullat dhe drejtimit e BE-së në sektorin e energjisë.

SERK ka përkufizuar katër qëllime të përgjithshme të Kosovës në sektorin e energjisë, të cilat janë si në vijim:

Qëllimi 1: Ofrimi i sigurisë së furnizimit;

Qëllimi 2: Arritja e qëndrueshmërisë dhe neutralitetit klimatik;

Qëllimi 3: Përmirësimi i konkurrueshmërisë;

Qëllimi 4: Ruajtja e përballueshmërisë.

SERK ka përkufizuar më tej pesë objektiva strategjike, përmes të cilave ME do të udhëheqë sektorin drejt arritjes së vizionit dhe qëllimeve të tij.

Objektivi Strategjik I: Përmirësimi i besueshmërisë së sistemit;

Objektivi Strategjik II: Dekarbonizimi dhe promovimi i energjisë së ripërtëritshme;

Objektivi Strategjik III: Rritja e efikasitetit të energjisë;

Objektivi Strategjik IV: Forcimi i bashkëpunimit rajonal dhe funksionimit të tregut;

Objektivi Strategjik V: Mbrojtja dhe fuqizimi i konsumatorëve dhe zhvillimi i fuqisë punëtore.

Për të siguruar arritjen e katër qëllimeve të Kosovës në sektorin e energjisë, SERK 2022-2031 është munduar ta shtrijë kontributin në pesë objektiva strategjike. Më tej, secili objektivi strategjik përmban një numër objektivash specifike.

Figura 1: Ndërlidhja e qëllimeve dhe objektivave strategjike të SERK

1.3 Fushëveprimi i Grupit Punues për M&V të SERK

Grupi Punues për M&V të SERK është përgjegjës për mbledhjen, sintezën dhe analizën e 33 treguesve të SERK, që ndjekin ecurinë e arritjes së pesë objektivave strategjike dhe objektivave specifike përkatëse (shih figurën 1). Ai do të integrojë informacione nga burime të ndryshme, siç janë të dhënat nga ME, FKEE, MMPHI dhe KOSTT për të përcaktuar “nëse” dhe “si” janë arritur realisht ndryshimet kryesore që priten përpara përfundimit të periudhës së zbatimit të strategjisë. Gjithashtu, ai do të identifikojë dhe analizojë sfidat kryesore apo “pikat e ngërçit”, si dhe do të promovojë praktikën më të mira dhe strategjitë e suksesshme që janë implementuar.

Monitorimi kryhet në përputhje me sistemin e monitorimit të adoptuar nga ME dhe i cili aplikon modelin e menaxhimit të bazuar në rezultate.

Ky grup punues për M&V bazohet në pjesëmarrjen e institucioneve të mëposhtme:

- 1 Departamenti i Energjisë / Ministria e Ekonomisë (ME), kryesimi
- 2 Këshilltari nga kabineti i ministrit të energjisë, anëtar
- 3 Departamenti i Financave dhe Shërbimeve të Përgjithshme, anëtar
- 4 Zyra e Planifikimit Strategjik/ZKM, anëtar
- 5 Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve (MFPT), anëtar
- 6 Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës, anëtar
- 7 Ministria e Punëve të Brendshme/ Departamenti për Standarde dhe Politika të Inxhinierisë dhe Menaxhimit të Ndërtesave Qeveritare
- 8 Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë, anëtar
- 9 Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural, anëtar

- 10 Ministria e Arsimit, Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit, anëtar
- 11 Asociacioni i Komunave të Kosovës, anëtar
- 12 Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE), anëtar
- 13 Operatori i Sistemit, Transmisionit dhe Tregut të Kosovës (KOSTT), anëtar
- 14 Fondi i Kosovës për Eficiência të Energjisë, anëtar
- 15 Korporata Energjetike e Kosovës (KEK), anëtar
- 16 Kompania Kosovare për Shpërndarje të Energjisë Elektrike (KEDS), anëtar
- 17 Kompanitë e ngrohjes qendrore, përfaqësues
- 18 KESCO, përfaqësues

Lista e anëtarëve mund të ndryshojë në varësi nga temat e diskutuara në takimet e Grupit Punues për Monitorim dhe Vlerësim të SERK.

Më poshtë paraqiten ndryshimet afatgjata (objektivat e përgjithshme), objektivat kryesore për t'u arritur (objektivat specifike), rezultatet kryesore që duhen të realizohen dhe disa nga aktivitetet kryesore që ky grup punues duhet të kryejë çdo vit.

2.1 Objektivat globale të Grupit Punues për M&V të SERK

- Të kontribuojë në forcimin e kapaciteteve kombëtare për adresimin e çështjeve të energjisë në Kosovë.
- Të kontribuojë në rritjen e bashkëpunimit ndërmjet Qeverisë, kompanive të sektorit privat dhe palëve të tjera të interesit në monitorimin dhe zbatimin e SERK.
- Të kontribuojë në harmonizimin e projektit me procedurat dhe strategjinë e ministrive të linjës, në sajë të përzgjedhjes së treguesve të përbashkët.
- Të kontribuojë në promovimin e qasjes së menaxhimit të bazuar në rezultate brenda palëve të interesit të SERK.

2.2 Objektivat specifike të Grupit Punues për M&V të SERK

- Të raportojë për procesin e mbledhjes së të dhënave të SERK dhe të lehtësojë analizën dhe sintezën e gjetjeve dhe rekomandimeve gjatë sesioneve të Grupit Punues për M&V të SERK.
- Të standardizojë procedurat dhe mjetet e Monitorimit dhe Vlerësimit në ME, MMPHI, KOSTT, FKEE dhe institucionet e tjera sektoriale të përfshira në SERK.
- Të digjitalizojë mbledhjen, agregimin dhe paraqitjen e të dhënave të treguesve të SERK për institucionet kyç si Departamenti i Energjisë (ME), MMPHI, KOSTT dhe FKEE.¹²
- Të promovojë përdorimin e rekomandimeve të gjeneruara nga Grupi Punues për M&V të SERK me qëllim përmirësimin e performancës së sektorit të energjisë.

¹² Të gjitha të dhënat e gjeneruara duhet të jenë të disponueshme për publikun në uebsajtin e Ministrisë së Ekonomisë.

2.3 Rezultatet e realizuara

- Organizimi vjetor i të paktën një punëtorie për analizën e të dhënave për të diskutuar mbi performancën e treguesve të SERK;
- Azhurnimi i raportit gjashtëmuor të zbatimit të SERK, duke përmirësuar analizën e treguesve të SERK dhe duke propozuar, në përputhje me rezultatet, rekomandime përkatëse për M&V, me qëllim përmirësimin (nëse caqet nuk janë arritur) ose ruajtjen (nëse caqet janë arritur) e performancës së strategjisë;
- Mbështetja e hartimit të një manuali të përdoruesit për softuerin e SERK;
- Azhurnimi i Matricës për M&V të SERK, të paktën dy herë në vit.

2.4 Aktivitetet e Grupit Punues për M&V SERK

Aktivitetet që do të ndërmerren si pjesë e këtij angazhimi përfshijnë sa vijon:

- Organizimin e “punëtorive për analizën të dhënave”, në baza vjetore/gjashtëmuore.
- Hartimin e fletëve të analizës së të dhënave për të sqaruar për secilin tregues të SERK sa vijon: a) trendet e të dhënave, b) zbërthimin e të dhënave, c) listën e aktiviteteve të lidhura me performancën e treguesit, d) problemet e hasura, e) analizën e të dhënave, f) rekomandimet për M&V, dhe g) ndjekjen e rekomandimeve të mëparshme për M&V.
- Kontributin në përgatitjen e raporteve të zbatimit të SERK, në baza vjetore dhe gjashtëmuore.
- Lehtësimin e raporteve *ad hoc* dhe/ose punëtorive për ndarjen e informacionit dhe analizën e informacionit rreth SERK.
- Ndarjen e gjitha njohurive dhe aftësive të përmirësuara për M&V ndërmjet stafit të institucioneve ku janë të emëruar.
- Lehtësimin e shpërndarjes së të dhënave të SERK që janë mbledhur dhe analizuar.

